
BERIT KRISTIANSEN (RED.)

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2009

S-099-10

UTGITT AV:

NORSK INSTITUTT FOR LANDBRUKSØKONOMISK FORSKNING

NILF utgir ei rekkje publikasjonar

Årlege publikasjonar:

«Driftsgranskingar i jord- og skogbruk»

«Handbok for driftsplanlegging»

«Utsyn over norsk landbruk. Tilstand og utviklingstrekk».

«Mat og industri. Status og utvikling i norsk matindustri».

Resultat frå forskning og utgreiingar blir gitt ut i tre seriar:

«NILF-rapport» – ein serie for publisering av forskingsrapportar og resultat frå større utgreiingar.

«Notat» – ein serie for publisering av arbeidsnotat, delrapportar, føredrag m.m. samt sluttrapportar frå mindre prosjekt.

«Discussion paper» – ein serie for publisering av foreløpige resultat (berre internettpublisering).

NILF gir også ut:

«Merverdiavgiftsnøkkel for landbruket»

«Kontoplan for landbruksregnskap tilpasset NS 4102»

Regionale dekningsbidragskalkylar.

NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som årleg gir ut:

«Totalkalkylen for jordbruket» (Jordbrukets totalregnskap og budsjett)

«Referansebruksberegninger»

«Resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken»

«Volum- og prisindeksar for jordbruket» som ligg på:

<http://www.nilf.no/PolitikkOkonomi/Nn/VolumPrisIndeksar.shtml>

S-099-10

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2009

Account results in agriculture and forestry 2009

99. rekneskapsår

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Tittel	Driftsgranskingar i jord- og skogbruk. Rekneskapsresultat 2009
Utgivar	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgivarstad	Oslo
Utgivingsår	2010
Tal sider	227
ISBN	978-82-7077-786-0
ISSN	0333-2500
Emneord	rekneskapsresultat, rekneskapsstatistikk, landbruksøkonomi, skogbruksøkonomi, driftsrekneskap, landbruksstatistikk

---

Litt om NILF

- Forsking og utgreiing om landbrukspolitik, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innan landbruket; dette omfattar bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og dei årlege driftsgranskingane i jord- og skogbruk.
- Utviklar hjelpemiddel for driftsplanleggjing og rekneskapsføring.
- Vert finansiert av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentleg og privat sektor.
- Hovudkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord *Foreword*

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk tek for seg økonomiske forhold på gardsbruk der ein viktig del av den samla inntekta til familien kjem frå jordbruket. Driftsgranskingane skal gi kunnskap til offentlege styresmakter, gardbrukarar og samfunnet elles.

For 2009 omfattar driftsgranskingane i jordbruket 848 enkeltbruk. 142 av dei er også med i driftsgranskingane i skogbruket. Dessutan har 38 samdrifter innan kumjølksproduksjon levert data til undersøkinga. Talmaterialet deira blir behandla separat, og resultatata frå samdriftene vert presenterte i eit eige avsnitt i rapporten.

Undersøkinga er gjort med grunnlag i skatterekneskapar og tilleggsopplysningar om areal, avlingar og arbeidsinnsats. Skatterekneskapen blir først omarbeidd til ein driftsrekneskap. Det er data frå driftsrekneskapen som går inn i driftsgranskingane.

Samarbeid med gardbrukarane som deltek i undersøkinga, og medverknad frå rekneskapsførarane deira, er avgjerande for at NILF kan gjennomføre driftsgranskingane. Statens landbruksforvaltning, TINE BA og Nortura BA bidreg også med viktig underlagsmateriale.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk blir gjennomførte i samarbeid mellom hovudkontoret og dei tre distriktskontora til NILF.

The survey of account statistics for agriculture and forestry presents results for holdings where a substantial share of the family's total income comes from the holding. The survey is aimed to provide public authorities, farmers and society generally with information on financial conditions of agriculture.

As concerns 2009, 848 family holdings are involved in the survey for agriculture. Additional forestry data have been delivered from 142 of the same farms. 38 dairy joint operations have also taken part in the survey. However, their data are handled separately, and their results are presented distinctly in this report.

The survey is based on tax accounts and additional information about yields, labour input and use of farmlands. Tax accounts are first transformed into management accounts. Subsequently, the management accounts are further handled in the survey process.

The participating farmers and their accountants are cardinal to NILF's ability to produce the survey. Furthermore, Norwegian Agricultural Authority (SLF), TINE BA and Nortura BA deliver important information.

The survey of account statistics for agriculture and forestry is produced in co-operation between the main office and the three regional divisions of NILF.

Oslo, desember 2010
Ivar Pettersen

Innhold

SAMANDRAG	1
1 FORMÅL, UTVAL OG METODE.....	7
1.1 Formål.....	7
1.2 Prinsipp og metode for utval.....	7
1.3 Presentasjon av resultat.....	8
1.4 Inndelingskriterium.....	8
1.4.1 Inndelingskriterium i jordbruksdelen.....	8
1.4.2 Inndelingskriterium i skogbruksdelen	11
1.5 Representativitet	12
1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjøret	13
1.7 Resultatmål og resultatregning	14
1.7.1 Resultatregning for jordbruket.....	14
1.7.2 Resultatmål for den samla inntekta til brukarfamilien.....	15
1.7.3 Resultatmål for skogbruket.....	15
1.7.4 Variasjon i resultatata innan enkelte driftsformer i jordbruket.....	16
1.7.5 Samdrifter	16
1.7.6 Økologisk jordbruk.....	16
1.8 Definisjonar og forklaring av omgrep	17
2 JORDBRUK. RESULTAT FRÅ 2009 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR.....	23
2.1 Innleiing.....	23
2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat	23
2.2.1 Arbeidsforbruk.....	23
2.2.2 Areal.....	24
2.2.3 Egedelar og investeringar	24
2.2.4 Avlingar	26
2.2.5 Husdyrproduksjon.....	27
2.2.6 Oppnådde produktprisar	28
2.2.7 Kostnader	30
2.2.8 Inntekter	30
2.2.9 Oppnådde resultat	32
2.3 Gjennomsnittresultat og variasjonsanalysar for utvalte driftsformer.....	36
2.3.1 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt	36
2.3.2 Produksjon av kumjølkk og svinekjøtt	54
2.3.3 Produksjon av kumjølkk, storfeslakt og korn	56
2.3.4 Kumjølkkproduksjon og sauehald	57
2.3.5 Kornproduksjon	59
2.3.6 Sauehald.....	65
2.3.7 Geitehald.....	69
2.3.8 Produksjon av korn og svinekjøtt	70
2.3.9 Produksjon av storfekjøtt.....	72
2.3.10 Andre driftsformer	73
2.3.11 Rangering av driftsformene etter lønsemd.....	75

3	SKOGBRUK. RESULTAT FRÅ 2009 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR	77
3.1	Grunnlagsmaterialet for granskinga	77
3.2	Framdrift	77
3.2.1	Avverking og transport	77
3.2.2	Arbeidskraft	78
3.3	Økonomisk oversikt	78
3.3.1	Om dei valte presentasjonsmåtane	78
3.3.2	Produksjonsinntekter	78
3.3.3	Kostnader	79
3.3.4	Resultat	80
3.3.5	Investering og finansiering	80
3.3.6	Balanse	81
3.4	Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2009	81
3.5	Tiårsoversikter	82
4	SAMLA ØKONOMISK RESULTAT FOR BRUKARFAMILIEN	87
4.1	Innleiing	87
4.2	Tilleggsnæringar	87
4.2.1	Definisjonar og avgrensing	87
4.2.2	Klassifisering av bruk med tilleggsnæring	88
4.2.3	Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring	88
4.2.4	Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar	91
4.2.5	Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?	92
4.2.6	Lønsemd i tilleggsnæringar	92
4.3	Balanse	94
4.3.1	Eigedelar	94
4.3.2	Nettoinvestering utanom jordbruket	94
4.3.3	Gjeld og eigenkapital	94
4.4	Nettoinntekt per familie	95
4.5	Tilgang på og bruk av middel	97
4.5.1	Arbeidskapital	97
4.5.2	Sparing	97
4.6	Skatt	99
4.7	Samanlikning med andre yrkesgrupper	103
	SUMMARY	111
1	PURPOSE, SAMPLE AND METHODS	111
1.1	Purpose	111
1.2	Principles and methods of sampling	111
1.3	Presentation	112
1.4	Criteria for classification	112
1.4.1	Agriculture	112
1.4.2	Forestry	112
1.5	Representativeness	113
1.6	Accounting principles	113
1.7	Result measures and calculations	114
1.7.1	Calculation of results in agriculture	114
1.7.2	Total family income	115
1.7.3	Calculation of results in forestry	116
1.7.4	Variation of results within certain categories of farming	116

1.7.5 Dairy joint operations	117
1.7.6 Organic farming	117
1.8 Definitions and explanation of terms	117

HOVUDTABELLAR. MAIN TABLES

1	Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar <i>Size of holdings, decares. Farmer's age</i>	126
2	Bruk av jordbruksarealet, dekar <i>Use of agricultural area, decares</i>	128
3	Avling, kg per dekar <i>Crop yields, kg per decare</i>	130
4	Avling, FUm per dekar <i>Crop yields, FUm per decare</i>	131
5	Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk <i>Numbers of livestock per holding</i>	132
6	Husdyrproduksjon <i>Livestock production</i>	134
7	Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar <i>Labour input, hours per holding</i>	136
8	Oppnådde prisar på garden, kroner per kg/l/stk. <i>Prices at farm gate, NOK per kg/l/animal</i>	138
9	Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	140
10	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket. 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding</i>	144
11	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding</i>	146
12a	Eigedelar 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	148
b	Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Debts and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	150
13a	Variable kostnader, 1000 kroner per bruk <i>Variable costs, NOK 1000 per holding</i>	152
b	Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk <i>Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding</i>	154
14a	Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk <i>Output from crop products, NOK 1000 per holding</i>	156
b	Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk <i>Output from livestock products, price support not included. NOK 1000 per holding</i>	158
c	Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk <i>Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding</i>	160
15	Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk <i>Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding</i>	162
16	Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Operating results, agriculture, NOK 1000 per holding</i>	164

17	Drift og driftsresultat ved ulike driftsformer	
	<i>Summary of accounts for different types of farming</i>	
a	Produksjon av kumjølke og storfeslakt <i>Combined dairy and beef farming</i>	166
b	Produksjon av kumjølke og svinekjøt <i>Combined dairy and pig farming</i>	182
c	Kumjølkeproduksjon og sauehald <i>Combined dairy and sheep farming</i>	186
d	Kornproduksjon <i>Cereal production</i>	192
e	Produksjon av korn og svinekjøt	
	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	198
f	Produksjon av kumjølke, storfeslakt og korn	
	<i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>	202
g	Sauehald <i>Sheep farming</i>	204
h	Geitehald <i>Production of goat's milk</i>	210
i	Produksjon av storfeslakt <i>Beef farming</i>	212
18	Rekneskapsamandrag, 1000 kroner per familie	
	<i>Summary of accounts, NOK 1000 per family</i>	216

SKOGBRUKSGRANSKINGANE. FARM FORESTRY STATISTICS:

19	Opplysningar om skogane og eigarane	
	<i>Some characteristics of the forests and their owners</i>	218
20	Avverking og transport <i>Volume cut and logging</i>	219
21	Arbeidskraft <i>Labour input</i>	220
22	Produksjonsinntekt, kostnader og driftsoverskot	
	<i>Output, costs and net income from forestry</i>	221
23	Driftsresultat <i>Operating result</i>	222
24	Driftsoverskot i jord- og skogbruk	
	<i>Net farm income and net income from forestry</i>	223
25	Investeringar og finansiering <i>Investments and financing</i>	224
26	HOVUDTABELL FOR ALLE BRUK, 1954–2009	
	<i>General survey for all holdings, 1954–2009</i>	226

Samandrag

Kort om undersøkinga

Driftsgranskingane skal vise årlege resultat, og meir langsiktige utviklingslinjer, for økonomien i jordbruket. Undersøkinga er avgrensa til gardsbruk der inntekta frå jordbruket utgjer ein viktig del av den samla inntekta til brukarfamilien.

Driftsgranskingane byggjer på skatterekneskapar som er omarbeidde til driftsrekneskapar. Rekneskapane kjem frå gardsbruk som er spreidde rundt i heile landet. For rekneskapsåret 2009 deltok 848 bruk i driftsgranskingane i jordbruket. Av desse var 142 også med i dei spesielle driftsgranskingane i skogbruket. Dessutan leverte 38 samdrifter innan kumjolkproduksjon data til undersøkinga.

Driftsgranskingane omfattar gardsbruk med eit standard dekningsbidrag som minst svarer til 8 ESU (europeiske storleikseiningar). For 2009 gjekk den grensa ved om lag 83 800 kroner.

Økologisk jordbruk, samdrifter innan kumjolkproduksjon og tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er spesialfelt innafor driftsgranskingane. Desse emna blir behandla i eigne avsnitt i rapporten.

Resultat i jordbruket

Arbeidsinnsats, areal og talet på husdyr

Omfanget av arbeidsinnsatsen i jordbruket i 2009, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, var 2 914 timar. Samanlikna med 2008 var det ein auke på 23 timar per bruk. Brukarfamiliane stod sjølve for 75 prosent av den registrerte arbeidsinnsatsen.

Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2009 var 306 dekar per bruk. Sett i forhold til året før hadde jordbruksarealet til deltakarane i snitt blitt 10 dekar større. Omfanget av leigd jord aukar frå år til år og kom opp i 115 dekar per bruk i 2009.

Geiter er den typen dyr som auka prosentvis mest i tal på deltakarbruka frå 2008 til 2009. Avlsgrisar var det færre av i 2009 enn i 2008.

Eigedelar og investeringar

Verdien av eigedelane i jordbruket på deltakarbruka gjekk opp med 11 prosent i 2009, til kr 2 199 900 per bruk. Gjennomsnittleg bruttoinvestering var kr 290 200, og gjennomsnittleg nettoinvestering var kr 137 200.

Avlingar, husdyrproduksjon og prisar

I 2009 hadde gjennomsnittsavlinga på deltakarbruka ein fôrverdi som svarte til 349 FEm per dekar. Avlingsnivået var dermed 4 prosent lågare enn gjennomsnittet for perioden 2006–2008. Både bygg, havre og kveite gav lågare avlingar i 2009 enn i året før. Utslaget var særleg sterkt for kveite. Avlingsnivåa til dei tre kornslaga låg

høvesvis 4 prosent, 8 prosent og 25 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra. Avlinga av grovfôr i 2009 låg på same nivå som gjennomsnittet av grovfôravlingane for dei tre åra før.

Avdråtten, rekna i kg produsert mjølk per årsdyr, steig for både kyr og geiter frå 2008 til 2009. Samanlikna med gjennomsnittstal for perioden 2006–2008 låg mjølkeytinga per årsku 3 prosent høgare i 2009. Tilsvarende auke for geit var på 8 prosent. Produsert mengd saue- og lammekjøt per vinterfôra sau var like stor i 2009 som i gjennomsnitt for dei tre førre åra.

Blant produkta som deltakarane selde i 2009, hadde korn, egg og storfekjøt sterkest prisvekst frå året før. Prisane på smågris gjekk mest ned, men også ull, poteter og saue- og lammekjøt hadde prisreduksjon i 2009.

Kostnader og inntekter

Deltakarane sin gjennomsnittlege totalkostnad i jordbruket var 10 prosent høgare i 2009 enn i 2008. Summen for 2009 var kr 927 700 per bruk.

Deltakarane oppnådde i gjennomsnitt 6 prosent auke i samla produksjonsinntekt i jordbruket. Produksjonsinntekta i 2009 var kr 1 213 200 per bruk. Planteproduksjon bidrog med 12 prosent og husdyrhald med 57 prosent av totalbeløpet. Resten (31 %) kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Sum utbetalt tilskot per deltakarbruk auka med 8 prosent frå 2008 til 2009.

Oppnådde resultat: Samla sett og for dei vanlegaste driftsformene

Driftsoverskotet per deltakarbruk i 2009 var 6 prosent lågare enn året før og utgjorde i gjennomsnitt kr 285 500.

I 2009 blei det i snitt oppnådd kr 210 800 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka. Beløpet var 1 prosent lågare enn i 2008. Vederlaget til *familiens* arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk ned med 2 prosent frå 2008 til 2009. Resultatet i 2009 var kr 191 800. Brukarfamiliens arbeidsforteneste per årsverk gjekk derimot opp med 19 prosent, til kr 175 000. At rentekravet for kapital som er bunden i jordbruket, vart sett ned frå 6 prosent for 2008 til 3 prosent for 2009, forklarar at familiens arbeidsforteneste har utvikla seg annleis enn dei andre resultatata. For dei driftsformene som er best representerte i driftsgranskingane, kan resultatata bli oppsummerte slik:

Produksjon av kumjølk og storfeslakt

318 av deltakarbruka i 2009 hadde denne driftsforma. I snitt hadde bruka i gruppa 21,3 årskyr og eit jordbruksareal på 319 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 214 500. Beløpet var 8 prosent høgare enn i 2008.

2009-rekneskapar for 38 samdrifter med kumjølkproduksjon er analyserte som eit supplement til dei ordinære driftsgranskingane. Data frå desse samdriftene er ikkje med i sjølve driftsgranskingmaterialet. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2009 var i gjennomsnitt kr 282 600 for dei 33 samdriftene kor produksjon av kumjølk og storfeslakt var «einerådande» som driftsform. Samanlikna med 2008 er beløpet auka med 14 prosent.

For 2009 er resultatata frå 30 økologiske mjølkebruk analyserte særskilt. På desse bruka blei det oppnådd eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 282 100. Beløpet er 17 prosent høgare enn tilsvarende resultat frå 2008.

Produksjon av kumjølkk og svinekjøtt

I denne gruppa var det 30 deltakarbruk, som i gjennomsnitt hadde 23,6 årskyr og 28,0 avlsgrisar i 2009. Jordbruksarealet per driftseining var 306 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 4 prosent lågare i 2009 enn i året før og var kr 283 000.

Produksjon av kumjølkk, storfeslakt og korn

17 bruk var med i gruppa i 2009. Jordbruksarealet var 605 dekar per bruk, og i gjennomsnitt hadde bruka 23,7 årskyr. Det blei nytta 348 dekar til korn. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk ned med 20 prosent frå 2008 til 2009. Beløpet for 2009 var kr 225 700.

Kumjølkkproduksjon og sauehald

Denne driftsforma galdt for 51 deltakarbruk, som i snitt hadde 358 dekar jordbruksareal i 2009. Middels dyretal var 19,0 årskyr og 88 vinterfôra sauer. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 225 500. Beløpet steig med 13 prosent frå 2008 til 2009.

Kornproduksjon

98 bruk hørte til i denne gruppa. Middels storleik på jordbruksarealet var 357 dekar. Frå 2008 til 2009 gjekk avlingane av både kveite, havre og bygg vesentleg ned. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 64 900 i 2009, etter å ha minka med heile 69 prosent frå året før.

Sauehald

For dei 100 deltakarbruka med sauehald var gjennomsnittleg jordbruksareal i 2009 214 dekar. Talet på vinterfôra sauer per bruk var 142. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk utgjorde kr 145 900, ned 2 prosent frå året før.

Geitehald

23 deltakarbruk hadde geitehald som driftsform. Av desse hørte 13 heime i Nord-Noreg. Middels jordbruksareal i gruppa var 137 dekar, og gjennomsnittsbruket hadde 90,3 årsgeiter i 2009. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 17 prosent frå 2008, til kr 245 200.

Produksjon av korn og svinekjøtt

Denne gruppa hadde 37 bruk. Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2009 var 381 dekar, og bruka hadde i middel 44,7 avlsgrisar. Arbeid og eigenkapital hadde eit vederlag per årsverk på kr 204 600. Vederlaget hadde dermed gått ned med 32 prosent frå året før.

Produksjon av storfekjøtt

Gruppa hadde 44 bruk. I gjennomsnitt var jordbruksarealet 283 dekar, og bruka omsette i middel 6 180 kg storfekjøtt. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 139 100. Resultatet var 38 prosent høgare enn i 2008.

Resultat i skogbruket

For dei 142 bruka som var med i dei spesielle granskingane for gardsskogbruket, var skogstorleiken i gjennomsnitt 1 300 daa i 2009. På desse eigedommane blei det i gjennomsnitt avverka 63 prosent av balansekvantumet. Dette er det lågaste avverkningsnivået sidan 2004. Rekna per bruk utgjorde avverkinga i gjennomsnitt 198 m³. Av virket som blei drive fram med traktor, blei 84 prosent drive fram med skogstraktor. Entreprenørar dreiv fram 84 prosent av tømmeret i 2009.

Familien la ned i gjennomsnitt 70 arbeidstimar i skogbruket i 2009. Dette er eit noko lågare timetal enn året før. I gardsskogbruket er tendensen at stadig meir arbeid blir sett bort til entreprenørar, og at arbeidsinnsatsen til familien går ned. Arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familiane var rundt 1 950 timar i 2009.

For dei bruka som var med i skogbruksgranskingane i 2009, gjekk produksjonsinntekta ned 49 prosent samanlikna med 2008, medan kostnadene gjekk ned berre 27 prosent. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk ned med kr 44 000, eller 71 prosent, frå 2008 til 2009 og enda på kr 18 000. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde berre 8 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2009, mot 20 prosent i 2008.

Dersom ein set inn tarifføløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, blir gjennomsnittleg overskot i 2009 kr 6 400. Det vil seie kr 42 700 mindre enn i 2008.

Prisen på selt virke var kr 304 per m³ i 2009, mot kr 371 i 2008. Utrekna per m³ var heile produksjonsinntekta i 2009 kr 321, medan kostnadene kom opp i kr 229. Dette gav eit driftsoverskot på kr 92 per m³. Tilsvarende tal for 2008 var kr 388, kr 194 og kr 194 per m³.

Investeringane i 2009 utgjorde 114 prosent av resultat før skogkultur, mot 43 prosent året før. Den viktigaste finansieringskjelda var som vanleg skogfond, som stod for 58 prosent av finansieringa. I gjennomsnitt stod det kr 33 700 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2009. Dette er om lag same nivå som i 2008..

Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

Tilleggsnæringar

Tilleggsnæring er definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket (til dømes areal, bygningar og maskinar). På 79 prosent av bruka som var med i driftsgranskingane for 2009, er det registrert tilleggsnæring, og på 54 prosent av bruka var omsetninga innan tilleggsnæringar større enn kr 20 000. I gjennomsnitt for alle deltakarbruk med tilleggsnæring i 2009 var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 57 800.

Balanse

Verdien av alle egedelane til den gjennomsnittlege brukarfamilien i driftsgranskingane auka med 9 prosent i løpet av 2009, til kr 4 134 200 ved slutten av året. Da var verdien fordelt med 75 prosent på anleggsmiddel og 25 prosent på omløpsmiddel¹. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 53 prosent. Ved utgangen av 2009 var 42 prosent av omløpsmidla bankinnskott og kontantar.

¹ Sjå kapittel 1.8 for forklaring av omgrep.

Samla nettoinvestering utanom jordbruket i 2009 var kr 51 100 i gjennomsnitt for deltakarane. Av den summen gjekk kr 30 600 til private eigedelar.

Total gjeld per deltakarbruk auka med 11 prosent frå slutten av 2008 til utgangen av 2009, da beløpet var kr 1 870 800. Eigenkapitalen auka i snitt med 8 prosent i løpet av året, til kr 2 263 400. Ved slutten av 2009 var gjeldsprosenten 45, det vil seie like høg som ved førre årsskifte.

Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta er den samla inntekta til familien, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår. Deltakarfamiliane hadde kr 656 000 i gjennomsnittleg nettoinntekt i 2009. I forhold til året før var det ein reduksjon på 1 prosent.

Jordbruk bidrog med 39 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka i 2009. Delen til lønsarbeid var 41 prosent medan tilleggsnæring, anna næring og skogbruk hadde delar på høvesvis 6 prosent, 4 prosent og 1 prosent.

Tilgang på og bruk av middel

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. I løpet av 2009 auka arbeidskapitalen med 3 prosent i middel for alle deltakarbruk, til ein gjennomsnittsverdi på kr 706 700. Familiane i driftsgranskingane sparte i snitt kr 96 600 i 2009. Sparinga svarte til 4 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

Skatt

Sidan år 2000 har skatt og frådrag i jordbruksinntekta (jordbruksfrådraget) vore ein del av inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. For skatteåret 2009 var maksimalt jordbruksfrådrag kr 142 000 per bruk. Størst mogeleg skattereduksjon var 28 prosent av frådraget, altså kr 39 700. For å oppnå maksimal skattereduksjon måtte gardbrukaren ha ei næringsinntekt i jordbruket på minst kr 328 600. Deltakarane i driftsgranskingane i 2009 hadde i gjennomsnitt eit jordbruksfrådrag på kr 105 100 og ein maksimal skattereduksjon på kr 29 400. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i 2009 er utrekna til kr 43 900 per deltakarbruk og kr 27 800 per årsverk. Beløpa er høvesvis 3 prosent og 5 prosent lågare enn for 2008. Skattereduksjonen påverkar ingen av dei resultatmåla for jordbruket som tradisjonelt har vore publiserte i driftsgranskingane. Men sidan rekneskapsåret 2007 har driftsgranskingane nytta eit supplerande resultatmål: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. Der er inntektsverknaden av jordbruksfrådraget tatt omsyn til.

Samanlikning med andre yrkesgrupper

I 2009 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 57 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Tilsvarende del for det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 65 prosent.

1 Formål, utval og metode

1.1 Formål

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang.

Driftsgranskingane har desse delmåla:

- Presentere økonomiske data for jordbruksbedrifter av ulik storleik, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for samanlikning med annan nasjonal og internasjonal statistikk
- Leggje grunnlag for vidare forskning og utgreiing
- Gi grunnlag for rådgiving og undervisning
- Gi innspel til offentleg politikk og forvaltning
- Dokumentere den samfunnsøkonomiske verdiskapinga som skjer i landbruk og tilknytte næringar.

Sidan 1950 har talet på deltakarbruk i driftsgranskingane halde seg rundt 1 000, dei siste ti åra noko i underkant. Ved val av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der ein viktig del av inntekta til brukarfamilien kjem frå sjølve bruket. For 2009 hadde driftsgranskingane 848 deltakarbruk. Dessutan leverte 38 samdrifter innan kumjølksproduksjon data til undersøkinga. Talmaterialet deira blir behandla separat, og resultatata frå samdriftene går ikkje inn i sjølve driftsgranskingsmaterialet.

Frå og med 1964 har nokre av bruka også vore med i spesielle skogbruksgranskingar. Talet på bruk i skogbruksgranskingane for 2009 var 142.

Økologisk jordbruk, samdrifter innan kumjølksproduksjon og tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er spesialfelt innafor driftsgranskingane. Desse emna blir omtalte i eigne avsnitt i rapporten.

1.2 Prinsipp og metode for utval

Uttaket av nye bruk er basert på lister over brukarar som vert tilfeldig trekte frå Statens landbruksforvaltning sitt register over direkte tilskot. Utvalet blir gjort etter standard dekningsbidrag. Uttrekte brukarar skal ha eit standard dekningsbidrag som minst svarer til 8 ESU (europeiske storleikseiningar), eller om lag 83 800 kroner (2009). Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultatet på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Sjå meir om standard dekningsbidrag i kapittel 1.8.

Deltaking i driftsgranskingane er frivillig. Det er inga avgrensing på kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 67 år. Rundt 10 prosent av deltakarbruka vert skifta ut årleg.

Deltakarar i skogbruksgranskingane må ha skog med eit balansekvantum på minst 50 m³.

1.3 Presentasjon av resultat

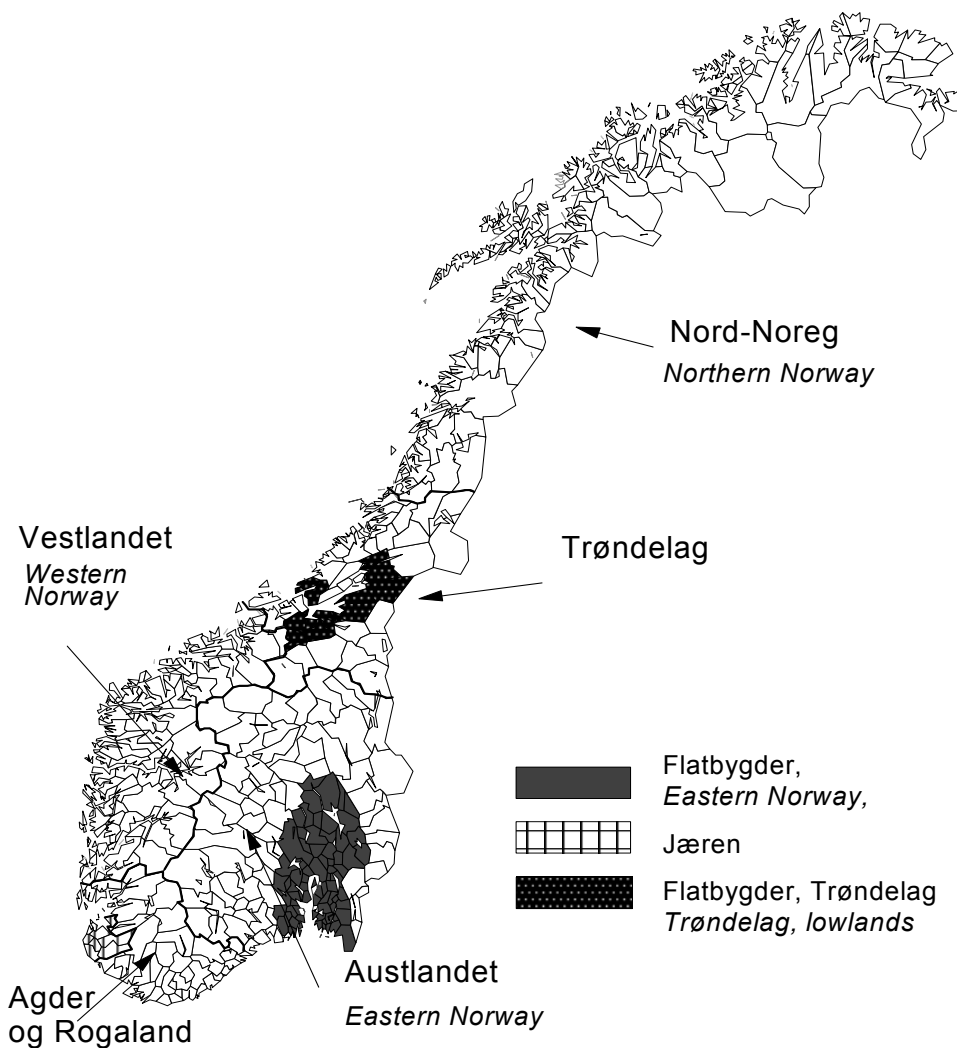
Om det er fem eller færre bruk i ei gruppe, vert ikkje gruppegjennomsnittet gitt opp. Bruka i denne gruppa tel likevel med i dei totale gjennomsnittresultata.

1.4 Inndelingskriterium

1.4.1 Inndelingskriterium i jordbruksdelen

Regionar

Inndelinga i regionar går fram av figur 1.1. Austlandet og Trøndelag er delte i underområda «flatbygder» og «andre bygder», medan Jæren er skilt ut frå Agder og Rogaland som eit eige underområde. Årsaka er at flatbygdene og Jæren har vesentleg betre grunnlag for jordbruksproduksjon enn resten av dei respektive regionane.

Figur 1.1 Regioninndeling som vert nytta i driftsgranskingane i jordbruket
Regional classification of agricultural account statistics

Storleiksgrupper

Deltakarbruka vert delte inn i grupper etter storleiken på jordbruksarealet, slik som vist i tabell 1.1. Gruppa «under 50 dekar» er utelaten i nokre tabellar, fordi talet på bruk i gruppa er lågt og fordi bruka er svært lite einsarta.

Tabell 1.1 Deltakarbruka delte på regionar og storleiksgrupper

Survey holdings classified by regions and by farm size

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord- Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
Storleiks- gruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	Flat- bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Low- lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
0–50	2		3	2	9				16
50–100	7	9	2	1	19	1		7	46
100–200	32	42	9	27	59	10	15	19	213
200–300	43	38	15	19	38	24	12	32	221
300–500	58	29	13	23	31	24	26	37	241
> 500	47	17	6	8	6	6	9	12	111
Alle <i>All</i>	189	135	48	80	162	65	62	107	848

Driftsformer

Bruka vert delte på driftsformer ut frå arealbruk og husdyrhald. Produksjonsgreiner som utgjer mindre enn 10 prosent av total produksjon på bruket, kjem ikkje til uttrykk i driftsformkoden. Dersom meir enn 40 prosent av jordbruksarealet vert brukt til kornproduksjon på eit bruk som også har husdyrdrift, vert driftsforma kombinert korn/husdyr. Av dei 848 bruka som var med i driftsgranskingane for 2009, er 718 klassifiserte i ei av dei ni driftsformene som er med i hovudtabell 17. Resten av bruka hadde anten meir enn to hovudproduksjonar eller ei driftsform som var lite vanleg. Tabellane 1.2 og 1.3 gir oversikt over korleis deltakarbruka er fordelte.

Tabell 1.2 Deltakarbruka delte på regionar og driftsformer

Survey holdings classified by regions and by types of farming

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>	Flat-bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat-bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Kumjolk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>	29	51	17	33	60	23	43	62	318
Kumjolk og svin <i>Dairy and pig farming</i>		1	9	2	13	1		4	30
Kumjolk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		9	7	12	22			1	51
Korn <i>Cereal production</i>	68	14				16			98
Korn og svin <i>Cereal prod. and pig farming</i>	23	3				10	1		37
Kumjolk, storfesl. og korn <i>Dairy, beef and cereal prod.</i>	10	4				3			17
Sau <i>Sheep</i>	1	28	4	10	25	3	11	18	100
Geit <i>Goat's milk</i>		5			5			13	23
Storfeslakt <i>Beef farming</i>	9	7		3	7	7	6	5	44
Andre <i>Others</i>	49	13	11	20	30	2	1	4	130
Alle <i>All holdings</i>	189	135	48	80	162	65	62	107	848

Tabell 1.3 Deltakarbruka delte på storleiksgrupper og driftsformer

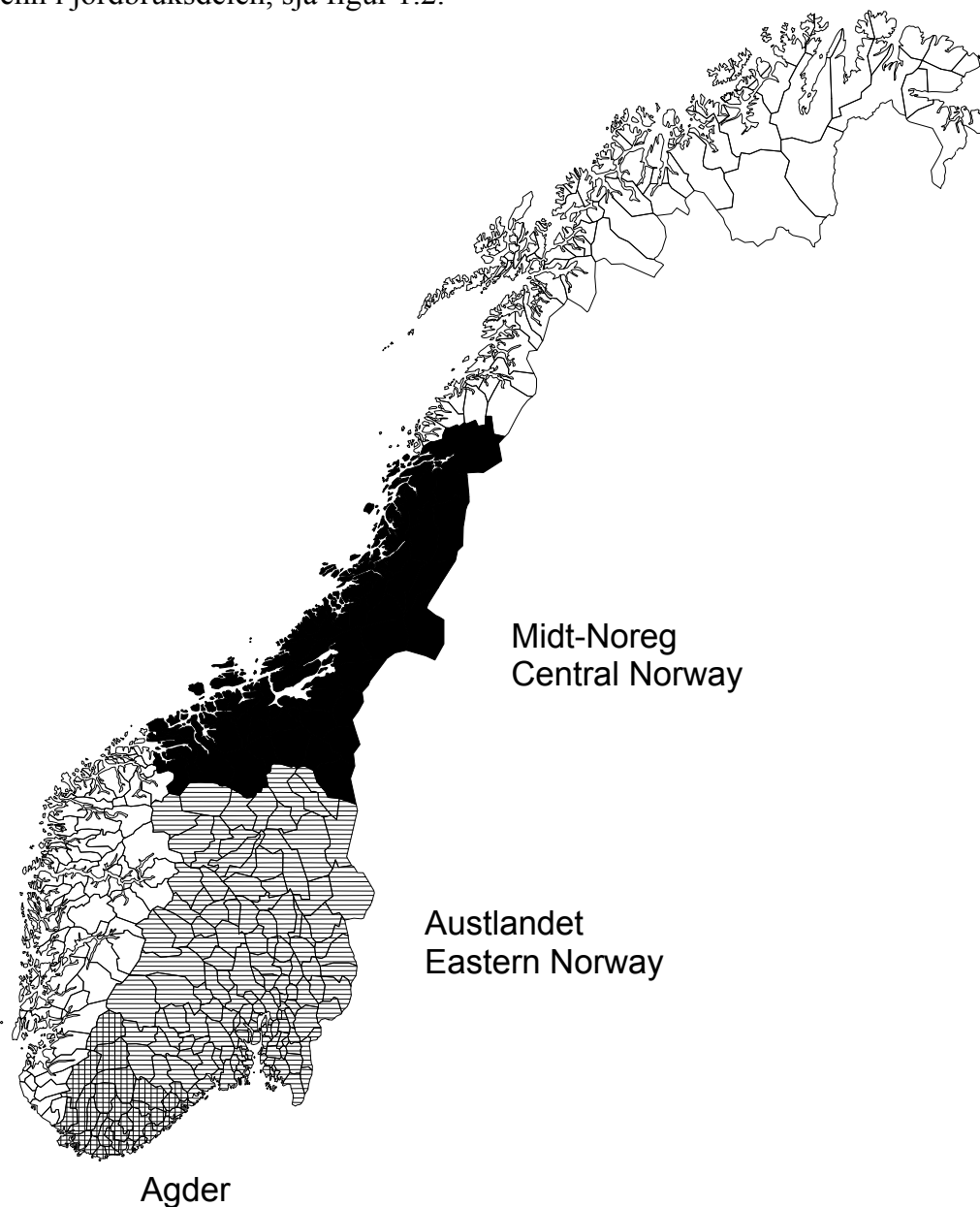
Survey holdings classified by farm size and by types of farming

Storleiksgruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	0-50	50-100	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>							
Kumjolk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>		2	73	98	110	35	318
Kumjolk og svin <i>Dairy and pig farming</i>			8	11	8	3	30
Kumjolk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		1	8	9	25	8	51
Korn <i>Cereal production</i>		4	22	26	28	18	98
Korn og svin <i>Cereal per and pig farming</i>			8	11	11	7	37
Kumjolk, storfeslakt og korn <i>Dairy, beef and cereal prod.</i>				1	6	10	17
Sau <i>Sheep</i>	1	11	37	29	20	2	100
Geit <i>Goat's milk</i>	1	6	13	2	1		23
Storfeslakt <i>Beef farming</i>		2	11	15	11	5	44
Andre <i>Others</i>	14	20	33	19	21	23	130
Alle <i>All holdings</i>	16	46	213	221	241	111	848

1.4.2 Inndelingskriterium i skogbruksdelen

Regionar

Alle skogeigedommane i utvalet ligg i barskogområda. Det er brukt følgjande inndeling i regionar: Austlandet, Agder og Midt-Noreg. Regionen Midt-Noreg er samansett av Trøndelagsfylka, Helgeland i Nordland fylke og Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden. Inndelinga er altså noko annleis i skogbruksdelen enn i jordbruksdelen, sjå figur 1.2.

Figur 1.2 Regioninndeling som vert nytta i skogbruksgranskingane
Regional classification used in forestry account statistics

Avverkingsskvantum

Bruka er grupperte etter avverking for sal. Bruk utan avverking, eller med avverking berre til eige bruk på garden og til familien, vert samla i ei eiga gruppe. Det totale avverka kvantumet på bruket i året vert nytta som inndelingskriterium for bruk som har hatt avverking til sal. Dette er gjort for å vise korleis det økonomiske resultatet avheng av produsert mengd. Følgjande storleiksgrupper er nytta for samla avverking:

- < 100 m³
- 100–199 m³
- 200–399 m³
- ≥ 400 m³

1.5 Representativitet

Drøftinga av representativitet er avgrensa til å gjelde jordbruksdelen av driftsgranskingane. For skogbruksdelen gjer det låge deltakartalet, i tillegg til at vi manglar oppdatert nasjonalt samanlikningsgrunnlag, at ei slik drøfting er mindre aktuell.

I tabell 1.4 er deltakarbruka samanlikna på storleik med «alle» bruk i landet, slik desse siste blir presenterte i Statistisk sentralbyrå (SSB) sin jordbruksstatistikk. Jordbruksstatistikken til SSB omfattar alle bruk, ikkje berre dei med yrkesmessig drift. Dermed er ikkje samanlikningsgrunnlaget «skreddarsydd» for driftsgranskingane. Likevel gir tabell 1.4 eit signal om at i driftsgranskingane er dei minste bruka underrepresenterte og dei store bruka overrepresenterte. I driftsgranskingane har det vore avgjerande å byggje opp store nok grupper av deltakarbruk innafor dei viktigaste driftsformene. Derfor har omsynet til representativitet innafor bruksstorleik til ein viss grad vore nøydd til å vike. Det vert lagt vekt på å oppretthalde omtrent uforandra deltakartal innafor kvart enkelt fylke frå år til år. Over tid vil ein likevel justere talet på deltakarbruk i kvart fylke i tråd med endring av faktisk tal bruk i fylka og endra totalt utval.

Tabell 1.4 Fordeling på storleiksgrupper. Deltakarbruk kontra alle bruk i landet. Prosent

Distribution of farm size. Survey sample versus all holdings involved in national agricultural statistics. Per cent

Arealgrupper, dekar per bruk <i>Farm size, decares per holding</i>	Driftsgranskingane <i>Survey of account statistics</i>		SSB sin jordbruksstatistikk ² <i>National agricultural statistics (Statistics Norway)</i>	
	1999	2009	1999	2009
5–50	2	2	6	13
50–100	12	5	14	18
100–200	42	25	39	29
200–500	40	55	37	33
> 500	4	13	4	7

² Kjelder: Jordbruksteljing 1999 og Jordbruksstatistikk 2009. Den siste inkluderer samdrifter og jordbruksbedrifter under 5 dekar.

1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret

For kvart deltakarbruk omarbeider NILF skatterekneskapen til ein driftsrekneskap. Nedanfor følgjer ei oversikt over dei viktigaste særtekka ved driftsrekneskapen, sett i høve til ein skatterekneskap.

- I driftsrekneskapen vert *ubetalt arbeid* som er utført av kårfolk eller andre nære slektningar utanom familien, registrert med timetal og rekna som leigd arbeid. Berre dei faktisk betalte lønsutgiftene vert førte som kostnad under leigd arbeid.
- I driftsrekneskapen er det eit klarare skilje mellom *jordbruk, skogbruk, andre typar næringsverksemd* og *privat* enn det som er i skatterekneskapen. Dette fører til at enkelte inntekts- og kostnadspostar i skatterekneskapen heilt eller delvis kan verte overførte, til dømes frå jordbruk til skogbruk, i driftsrekneskapen.
- Utgifter og inntekter i samband med både hovudbygning og kårbygning blir i driftsrekneskapen rekna for å høve til privat sektor.
- Driftsrekneskapen deler produksjonsinntekta i jordbruket i tre hovudgrupper: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot og andre inntekter. I skogbruket vert denne inndelinga nytta: Virkesinntekter, driftstilskot og andre inntekter. I både jordbruks- og skogbruksdelen er kostnadene grupperte i faste og variable kostnader.
- Dei enkelte inntekts- og kostnadspostane i driftsrekneskapen er korrigererte for endringar i balanseverdier.
- Buskapen vert, som hovudprinsipp, verdsett etter slakteverdi i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen er buskap verdsett etter variable tilverkingkostnader.
- Det vert nytta lineære avskrivningar i driftsrekneskapen, medan skatterekneskapen opererer med saldoavskrivningar.
- Vinst eller tap ved avhending av anleggsmiddel blir skrive ned eller avskrive i driftsrekneskapen. Skatterekneskapen nyttar vinst- og tapskonto.
- Lager av sjølvproduserte varer for sal vert i driftsrekneskapen verdsett til den verdien ein meiner varene har for sal på tidspunktet for verdsetting. I skatterekneskapen blir variable kostnader ved tilverking nytta.
- I driftsrekneskapen vert det sett inn vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Dette vederlaget blir ført i balansen ut frå tarifføløn og lagt saman med resten av anleggskostnadene. Samtidig blir vederlaget skilt ut frå jordbruks- og skogbruksdrifta som ein eigen inntektspost.
- Driftsrekneskapen har med data for tilgang på og innsats av ulike ressursar. For jordbruket vert jordbruksareal, arealdisponering, arbeidsinnsats og oppnådde avlingar registrerte. For skogbruket vert balansekvantum, samt enkelte tekniske data ved drifta, registrerte.
- I skatterekneskapen blir resultatet for skogbruket fastsett som eit gjennomsnittresultat for dei fem siste åra. I driftsrekneskapen vert det faktiske resultatet frå det enkelte rekneskapsåret brukt.
- Skogfond vert i driftsrekneskapen behandla som fondsavsetningar. Det vil seie at trekte beløp ikkje vert utgiftsførte i trekkåret, og at beløp som blir betalte tilbake, ikkje vert inntektsførte i utbetalingsåret.
- Anlegg av skogsvegar vert utgiftsført direkte i skatterekneskapen, men blir ført i balansen i driftsrekneskapen.

1.7 Resultatmål og resultatrekning

I driftsgranskningane nyttar ein fleire resultatmål. Samanhengen mellom produksjonsinntekter, kostnader og andre registreringar går fram av den følgjande oppstillinga.

1.7.1 Resultatrekning for jordbruket

	Produksjonsinntekt
-	Variable kostnader
=	Dekningsbidrag
-	Faste kostnader eksklusive avskrivningar
=	Resultat før avskrivningar
-	Avskrivningar
=	Driftsoverskot

Driftsoverskotet er den godtgjersla familien får for eige arbeid og for eigen og lånt kapital. Fordelinga av driftsoverskotet på arbeidsvederlag og forrenting av kapital blir gjort på fleire måtar:

- 1) Driftsoverskot
  - Rentekrav på kapital bunden i jordbruket
  - = Familiens arbeidsforteneste
  - + Kostnader til leigd arbeid
  - = **Lønsevne**

- 2) Driftsoverskot
  - Innsett verdi av familiens arbeid
  - = **Forrenting**

- 3) Driftsoverskot
  - + Kostnader til leigd arbeid
  - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
  - = **Vederlag til arbeid og egenkapital**

- 4) Vederlag til arbeid og egenkapital
  - + Inntektsverknad av jordbruksfrådrag
  - = **Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital**

- 5) Driftsoverskot
  - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
  - = **Vederlag til familiens arbeid og egenkapital**

Familiens arbeidsforteneste, vederlag til arbeid og egenkapital (også det skattejusterte vederlaget) og vederlag til familiens arbeid og egenkapital vert ofte rekna ut per årsverk á 1 845 registrerte timar. Arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd

hjelp, vert da slegne saman med familiens arbeidstimar. Lønsevna vert oftast rekna per arbeidstime.

I kapittel 1.8 er det gjort greie for detaljar ved utrekning av det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital.

Rentekravet for 2009 er sett til 3 prosent av verdien på egedelar i jordbruket. Tilsvarende prosentsatsar for 2008, 2007, 2006, 2005, 2004 og 2003 var i same rekkjefølgje 6, 5, 4, 3, 4 og 5. I perioden 2000–2002 var rentekravet 7 prosent. Satsen for rentekrav vert fastsett på grunnlag av rentenivået i marknaden.

1.7.2 Resultatmål for den samla inntekta til brukarfamilien

Nettoinntekt vert nytta som eit uttrykk for den samla inntekta til brukarfamilien. Ein reknar ut nettoinntekta på følgjande måte:

	Driftsoverskot jordbruk
+	Driftsoverskot skogbruk
+	Driftsoverskot tilleggsnæring
+	Driftsoverskot andre næringar
+	Løsinntekt og pensjonar
+	Familiens arbeid på nyanlegg (innsett verdi)
+	Renteinntekter
=	Samla arbeidsvederlag og forrenting
-	Renteutgifter
-	Kår
=	Nettoinntekt

Det private forbruket til brukarfamilien vert rekna ut frå nettoinntekta :

	Nettoinntekt
-	Verdiregulering debet (tap på krav, gitt forskot på arv, gitte gåver etc.)
+	Verdiregulering kredit (barnetrygd, motteken arv, mottekne gåver etc.)
-	Sum eigenkapital i utgåande balanse (UB)
+	Sum eigenkapital i inngåande balanse (IB)
-	Betalte skattar
=	Privatforbruk

1.7.3 Resultatmål for skogbruket

Resultatmåla i skogbruksdelen er bygde opp annleis enn i jordbruksdelen. Det er utrekna lønsemd både *før* og *etter* skogkulturtiltak.

Det blir ikkje teke omsyn til endringar i den ståande trekapitalen ved resultatmålinga i skogbruket.

	Produksjonsinntekter
-	Kostnader eksklusive skogkultur
=	Resultat før skogkultur
-	Skogkultur (netto)
=	Driftsoverskot

Eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien vert sett inn. Dette blir gjort for å kunne samanlikne avverkingskostnadene med tilsvarande tal frå annan skogstatistikk.

	Bruttoinntekt ved avverking
-	Variable kostnader inklusive verdi av eige arbeid
=	Rånetto
+	Andre inntekter
=	Resultat før avskrivning
-	Avskrivningar
=	Driftsresultat før skogkultur
-	Skogkultur (netto) inklusive verdi av eige arbeid
=	Driftsresultat
+/-	Skogfond
=	Driftsresultat etter skogfond

1.7.4 Variasjon i resultatata innan enkelte driftsformer i jordbruket

Bak gjennomsnittresultata kan det skjule seg store variasjonar frå bruk til bruk. Spreiinga i talmaterialet innan driftsformene «produksjon av kumjolk og storfeslakt», «kornproduksjon» og «sauehald» vert drøfta i kapittel 2.3. Drøftinga baserer seg på presentasjon av middelveidiar for den «beste» og «svakaste» tredelen av bruka i gruppa. Kva variabel ein grupperer etter, er avhengig av driftsform.

1.7.5 Samdrifter

Resultat frå eit utval av samdrifter innan kumjolkproduksjon vert presenterte under omtalen av driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt» i kapittel 2.3.1.

1.7.6 Økologisk jordbruk

I regjeringserklæringa frå oktober 2005 var det eit mål at 15 prosent av norsk matproduksjon og matforbruk skulle vere økologisk i 2015. I ei seinare erklæring frå oktober 2009 har regjeringa forlenga fristen for å nå dette målet til år 2020.

Debio er kontrollinstans for økologisk produksjon i Noreg. I slutten av 2009 hadde om lag 2 850 norske gardsbruk drift som var godkjend som økologisk. Til samanlikning var det, ifølgje Statens landbruksforvaltning, i overkant av 46 500 gardbrukarar som søkte om produksjonstilskot ved søknadsomgangen 31. juli 2009.

Dei økologiske areala utgjorde 4 prosent av totalt norsk jordbruksareal i 2009. Tek ein med areal i karens, kjem ein opp i 6 prosent. Dei økologiske husdyra utgjør førebels ein liten del av alle husdyr i Noreg.

Av dei 848 bruka som var med i driftsgranskingane i jordbruket for 2009, blei 800 drivne konvensjonelt medan 48 hadde økologisk drift. Det var 28 kumjolkprodusentar, fem deltakarar med sauehald, fem deltakarar med korndyrking og fire med ammekyr blant dei 48 økologiske produsentane. Dei resterande seks brukarane hadde ulike andre driftsformer. På grunn av spinkelt datagrunnlag vert det i denne rapporten ikkje presentert detaljerte data for andre økologiske driftsformer enn kumjolkproduksjon. Økologisk kumjolkproduksjon er omtalt i eit eige avsnitt i kapittel 2.3.1.

1.8 Definisjonar og forklaring av omgrep

Anleggsmiddel er eigedelar som er meint til varig eige eller bruk, det vil seie alle eigedelar med unntak av omløpsmiddel. Anleggsmidla har ei funksjonstid i føretaket på over eitt år. Eksempel på anleggsmiddel er jord- og skogbruksareal, driftsbygningar, maskinar og produksjonsdyr.

Anna næring: Næringsverksemd som vert driven av ein gardbrukar, men som ikkje involverer ressursane på gardsbruket. Sjå elles «tilleggsnæring».

Arbeid: Både ubetalt og betalt leigd arbeid, og arbeidet til familien, vert registrert i timar etter medgått arbeidstid. For personar som er yngre enn 18 år, eller eldre enn 65 år, blir arbeidstimane rekna om til fullverdige timar etter følgjande reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Når kårfolk og barn over 17 år i familien har arbeidd i jord- eller skogbruket, vert arbeidstimane deira førte under leigd hjelp. Det blir rekna ut eit særskilt vederlag for familien sitt eige arbeid på nyanlegg. Dette vert ført i balansen.

All arbeidsinnsats i dei ulike yrkesgreinene vert registrert, anten ved noteringar ein gong i veka eller i form av ei meir summarisk årleg rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er eit uttrykk for den likvide situasjonen til familien.

Avlingar vert registrerte som lagringsdyktig mengd. For korn vil det seie kg med 15 prosent vassinnhald. Andre registreringar omfattar kg innhausta rotvekstar og poteter, kg innkjørt høy og m³ ferdig surfôrmasse. Beiteopptak og føring med ferskt gras vert talfesta som FEm. Alle avlingar vert rekna om til FEm per dekar.

Avskrivningar er planmessig fordeling av verdinedgang for eigedelane over venta levetid. Verdinedgangen skuldast slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatterekneskapen blir dei fleste avskrivbare eigedelane avskrivne etter saldo-prinsippet, altså med ein viss prosent av den bokførte verdien til eigedelen. Dette prinsippet fører til at dei årlege avskrivningane minkar etter kvart som eigedelane vert eldre. Dei avskrivbare eigedelane er delte i ulike avskrivingsgrupper. Bygningar og anlegg vert avskrivne individuelt, medan inventar, reiskapar og maskinar vert avskrivne kollektivt.

I driftsrekneskapen blir det nytta lineære avskrivningar, slik at den nominelle verdinedgangen vert like stor kvart år i avskrivingsperioden. Dei avskrivbare anleggsmidla vert avskrivne individuelt, og avskrivningstida blir fastsett ut frå sannsynleg brukstid eller kor lenge anleggsmidla vil vare. Brukt utstyr vert dermed avskrive over kortare tid enn nytt utstyr.

Avskrivingssatsane for ulike eigedelar, i både skatterekneskap og driftsrekneskap, finst i tabell 1.5.

Avverkingprosenten for skogen er totalt avverkingsskvantum i året i prosent av balansekvantumet.

Balansen er ei oppstilling av eigedelane til brukarfamilien, gjelda og eigenkapitalen per 31.12.

Tabell 1.5 Balanseføring og avskrivningar i skatterekneskap og driftsrekneskap

Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Eigedelar <i>Assets</i>	Skatterekneskap <i>Tax accounts</i>	Driftsrekneskap <i>Management accounts</i>
Jord- og skogbruksareal	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Jordbruksveggar	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Skogsveggar, varige	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Driftsveggar i skogen, enkle	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid maks. 10 år
Nydyrking	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Planering	Kostnadsfordelt over 10 år	Balanseført utan avskrivning
Frukttre	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, lukka	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, opne	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Vatningsanlegg, flyttbart	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vatningsanlegg, fast inkl. pumpe	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 20 år
Vassleidning fram til bygning	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 20 år
Driftsbygningar:		
Forventa brukstid > 20 år	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 30 år
Forventa brukstid < 20 år (pelsdyrgardar, enkle veksthus)	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 15 år
Innreiingar i driftsbygningar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Maskinar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vare- og lastebilar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Buskap	Variable oppdrettskostnader, omløpsmiddel	Balanseført etter slakteverdi
Varelager, salsavling	Variabel tilverksverdi	Salsverdi
Varelager, innkjøpt	Innkjøpspris	Innkjøpspris
Varelager, grovfôr	Variabel tilverksverdi	Fôrverdi
Våningshus og kårhus	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 50 år
Privat bil	Varierende sats avhengig av bilens alder	Avskrivningstid 15 år

Balanseføring, grenser: Varige eigedelar vert førte i balansen om kostprisen er minst kr 15 000. Dette er same beløpsgrense som i skatterekneskapen. Maskinar og reiskapar som vert lite brukte, kan det vere aktuelt å balanseføre sjølv om kostprisen er lågare enn kr 15 000.

I skatterekneskapen vert berre ei mogleg standardheving ved større reparasjons- og vedlikehaldsarbeid ført i balansen. I driftsrekneskapen kan ein stor del av slikt arbeid bli balanseført, og anten bli skriven av ordinært eller verte kostnadsfordelt over ein kortare periode.

Balansekvantumet for skogen er det høgast moglege kvantum, målt i m³ utan bork, som kan takast ut kvart år, utan at avverkingsskvantumet i framtida vert mindre. Det er føresett ein definert investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er ei driftseining i landbruket. Driftseininga kan vere samansett av eigd og/eller leigd areal.

Brukaren er den som administrerer driftseininga. Han eller ho vil som oftast vere eigar av heile eller delar av den faste eigedommen, og er vanlegvis den som har flest arbeidstimar på bruket.

Brukarfamilien: Sjå *familien*.

Buskap: I skatterekneskapen er heile buskapen klassifisert som omløpsmiddel og verdsett etter standardiserte einingsprisar for variable oppdrettskostnader (tilverkningsverdiar). I driftsrekneskapen vert buskapen verdsett, som hovudregel, til slakteverdi. Her er det unnatak for verpehøns, smågrisar og hestar. Oksar, smågrisar, slaktegrisar og fjørfe til slakt vert klassifiserte som omløpsmiddel, medan resten av buskapen vert rekna som anleggsmiddel (produksjonsdyr). Både i skatterekneskapen og i driftsrekneskapen vert vaksne dyr ståande i balansen med den verdien dei ein gong er gitt som vaksne.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital (EK) er sum egedelar minus gjeld.

Eigedelar: Sjå stikkorda *anleggsmiddel* og *omløpsmiddel*.

Familien er brukar og eventuell ektefelle, sambuar eller partnar, og deira barn under 17 år.

Familiens arbeidsforteneste (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot fråtrekt kalkulert rente på egedelane i jordbruket. Dette resultatmålet viser kva familien har igjen som godtgjer for eigen arbeidsinnsats. Ved utrekning av familiens arbeidsforteneste *per årsverk* vert arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, slegne saman med familien sine eigne arbeidstimar. Gjennomsnittet av inngåande og utgåande balanse blir brukt som uttrykk for verdien av jordbrukseigedelane.

Familiens arbeidsvederlag er eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien. Dei registrerte arbeidstimane til familien er utgangspunkt. Ein reknar ut kva det ville ha kosta å leige arbeidskraft i like mange timar, til tariff løn. Tariff løna inkluderer feriepengar og betaling for rørelege heilag dagar. Arbeidsgivaravgifta, som er regionalt differensiert, vert også medteken. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike område.

Faste kostnader er kostnader som i ein gitt periode ikkje endrar seg vesentleg med omfanget av produksjonen. Eksempel på faste kostnader er avskrivningar og vedlikehald av driftsbygningar.

Fråsal: Salsinntekter frå balanseførte anleggsmiddel vert behandla ulikt i skatte-rekneskapen og i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen blir vinst eller tap ved sal av ikkje avskrivbare driftsmiddel eller anleggsmiddel med individuell avskrivning, periodisert over vinst- og tapskontoen. Ved sal av anleggsmiddel som vert avskrivne som gruppe, er det ikkje mogeleg å fastsetje vinst eller tap. Heile salssummen vert derfor skriven ned i vedkomande saldogruppe. I driftsrekneskapen vert vinst ved sal brukt til nedskrivning, medan tap ved sal vert avskrive. Ved fråsal av jord eller skog skal den bokførte verdien av det selte arealet skrivast ned til null i driftsrekneskapen. Overskytande verdi vert ført som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er gjelda til familien i prosent av totalkapitalen. Gjeldsprosenten viser kor stor del av eigedelane som er finansiert med framand kapital.

Inngåande balanse (IB) er balanse ved starten av rekneskapsåret.

Inntekter frå plante- og husdyrproduksjon er verdien av varer og tenester som er produserte i løpet av året. Desse inntektene omfattar både sal og eige forbruk av produkta, i tillegg til lagerendringar.

Investeringsfrekvensen (vert rekna ut berre for skogbruket) viser kor stor prosentdel av skogeigedommane som det har blitt investert i gjennom året.

Jordbruksareal: Arealet av kvar enkelt vekst vert registrert i dekar. Areal med natureng og overflatedyrka beite blir redusert for uproduktivt areal, slik at ein kjem fram til eit produktivt nettoareal. Del av fellesbeite vert rekna som del av bruket. Jordbruksarealet omfattar både eige og leigd areal. Det blir registrert kor stort det leigde arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling innan eitt år frå rekneskapsavslutting, eller som er direkte knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Kostnader er verdien av varer og tenester som er sette inn i produksjonen i rekneskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling eitt år eller meir etter rekneskapsavslutting, og som ikkje er knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Lønsevne vert rekna berre for jordbruket og fortel kor mykje jordbruket kan betale for samla arbeidsinnsats når all kapital er godtgjort. Lønsevna vert gitt opp i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønsevneprosenten fortel korleis den reelle godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjersla som måtte ha blitt utbetalt om brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Nettoinntekt er samla driftsoverskot frå all næringsverksemd, med tillegg av lønsinntekter, pensjonar, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg og renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trekte frå.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivningar, fråsal og investeringstilskot.

Netto mekaniseringskostnad omfattar alle kostnader ved maskininnsatsen (traktor, skurtreskar, yrkesbil, andre maskinar og reiskapar), medrekna rente på bokført verdi, men fråtrekt inntekter frå utleige av maskinar:

	Avskrivningar og vedlikehald
+	Drivstoffkostnader
+	Leigeutgifter til maskinar og reiskapar
+	Rentekrav
=	Brutto mekaniseringskostnad
-	Leigeinntekter av maskinar og reiskapar
=	Netto mekaniseringskostnad

Omløpsmiddel er eigedelar som ikkje er skaffa for varig eige eller bruk. Dei har anten ei funksjonstid på under eitt år i føretaket, eller dei er knytte til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester. Eksempel på omløpsmiddel er bankinnskot, kontantar, andre krav, slaktedyrr og varelager.

Produksjonsinntekt er summen av inntekter frå jordbruket. Produksjonsinntekta kan delast i tre: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot, leigeinntekter med meir.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal vert rekna all mark som har ei produksjonsevne som minst svarer til produksjonskravet i lågaste klasse på ein bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittleg verdi gjennom året for eigedelane i jordbruket.

Rotverdi eller rotnetto uttrykkjer differansen mellom tømmerprisen og dei driftskostnadene som er knytte til å få tømmeret fram til bilveg.

Rånetto (skogbruk) er bruttoinntekt med frådrag av driftsavhengige kostnader eksklusive skogkultur. Dei driftsavhengige kostnadene omfattar alt arbeid (eige og leigd), leige og vedlikehald av utstyr, drivstoff, salskostnader med meir. Avskrivningar på eige utstyr vert ikkje tekne med i dei driftsavhengige kostnadene.

Samdrift er eit føretak der driftsbygningar, jord, mjølkekvoter, arbeidskraft og andre ressursar på to eller fleire gardsbruk er organiserte i ei eining. I driftsgranskingane vert nemninga nytta berre for einingar der det er ein viss grad av likeverd mellom partnarane.

Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital: Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er utrekna. Vi tek utgangspunkt i at skatten vert redusert med 28 prosent av frådraget. Ein reknar 33 prosent marginalsatt. Inntektsverknaden vert dermed 41,79 prosent av jordbruksfrådraget. Justeringsbeløpet som vi kjem fram til på denne måten, vert lagt til vederlaget til arbeid og eigenkapital. Da er vi framme ved det skattejusterte vederlaget. Det er skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital *utrekna per årsverk* som blir brukt i driftsgranskingane.

Sparing er auke i eigenkapitalen i løpet av året.

Standard dekningsbidrag (SDB) er normerte tal for kva som skal vere igjen når inntektene frå plante- og husdyrproduksjon har fått fråtrekk for variable kostnader. Samla SDB på bruket er summen av standard dekningsbidrag frå alle jordbruksproduksjonane. SDB vert nytta i fleire europeiske land. I EU sin rekneskapsstatistikk har SDB vore utvalskriterium og grunnlag for inndeling i driftsformer. Minstegrense i EU-statistikken har vore 8 ESU (European Size Unit). 1 ESU er lik 1 200 Euro, eller kr 10 500 (år 2009).

Tilleggsnæring er næringsverksemd som vert driven i tillegg til jord- og skogbruk, og der ressursane på garden (til dømes areal, bygningar og maskinar) vert nytta.

Utgåande balanse (UB) er balansen ved utgangen av rekneskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i ein gitt periode endrar seg med omfanget av produksjonen, slik som til dømes såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff vert rekna som ein fast kostnad.

Vederlag til arbeid og eigenkapital (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot pluss kostnader til leigd arbeid, minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår. Jordbruket sin del av utgifter til renter og kår vert sett lik den prosentdelen som verdien av egedelane i jordbruket utgjør av totalverdien for alle egedelar.

Vederlag til familiens arbeid og eigenkapital (vert rekna berre for jordbruket) omfattar driftsoverskotet minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår.

Verdsetjing: I både drifts- og skatterekneskapan vert anleggsmidla verdsette til historisk kostpris med frådrag for mogelege offentlege tilskot. Om familien har lagt ned arbeid i samband med nyanlegg, vert verdien av dette arbeidet lagt til kostprisen i driftsrekneskapan. I skatterekneskapan vert anleggsmiddel i skogbruket skrivne ned med eventuelt utbetalt skogfond. Det blir ikkje gjort i driftsrekneskapan. Prinsippa for, og storleiken på, dei årlege avskrivningane er ulike i dei to rekneskaps-typane (sjå stikkorda *avskrivningar* og *fråsal*). Lager av kjøpte varer vert førte opp i balansen til innkjøpspris, med tillegg av fraktkostnader. På det punktet er drifts- og skatterekneskapan like. I skatterekneskapan blir eigenproduserte varer på lager verdsette til tilvergingsverdien. For jordbruksprodukt vert det nytta standardiserte einingsprisar, medan det for skogbruksprodukt vert nytta faktiske tilvergingsverdiar. I driftsrekneskapan vert verdien av salsprodukt sett lik venta salsverdi per 31. desember i rekneskapsåret. Heimeavla fôr vert verdsett ut frå prisen på bygg ved utgangen av rekneskapsåret. Kvart grovfôrslag blir verdsett etter fôrkonsentrasjon, til ein føreiningsverdi som er 80 prosent av byggprisen (for halm 50 prosent). Verdsetjing av slaktedyr er omtalt under stikkordet *buskap*.

Årsverk: Eitt årsverk var i 2009 definert som 1 845 registrerte timar.

2 Jordbruk. Resultat frå 2009 og utviklings- trekk gjennom 10 år

---

2.1 Innleiing

Driftsgranskingane i jordbruket for 2009 byggjer på resultat frå 848 enkeltbruk. I tillegg inneheld undersøkinga data frå 38 samdrifter innan kumjølkk-produksjon. I kapittel 1 er det forklart korleis deltakarbruka er valde ut, og korleis dei er delte inn i grupper etter kor dei høyrer heime geografisk, etter driftsform og etter storleiken på jordbruksarealet.

Omgrep som for eksempel «alle bruk i landet sett under eitt» og «bruka i flatbygdene på Austlandet» blir brukte utan at ein i kvart tilfelle presiserer at det berre er snakk om deltakarbruka i driftsgranskingane. I staden peiker vi på denne avgrensinga nå.

Når endringar frå eitt år til eit anna blir kalla «størst» eller «minst», er det snakk om *prosentvis* endring.

Drøftingane av rekneskapsresultata for året 2009 går for ein stor del ut på samanlikning med tilsvarande tal frå 2008. I nokre tilfelle vert fleire år trekte inn i samanlikninga. Figurar er nytta for å få fram utviklinga gjennom 10 år for lønsemd, eigedelar og gjeld. Alle tiårsfigurane i kapittel 2 viser verdier som er omrekna til kroneverdien i 2009. Omrekninga er gjort ved å bruke konsumprisindeksen.

2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat

2.2.1 Arbeidsforbruk

Arbeidsforbruket går fram av hovudtabell 7. I middel for alle deltakarbruk blei det lagt ned 2 914 arbeidstimar i jordbruket i 2009. Dette er 23 timar fleire enn kva som blei registrert for år 2008. Som vanleg blei det notert størst arbeidsinnsats på bruka på Jæren, kor gjennomsnittet var 3 620 arbeidstimar. I motsett ende av skalaen finn vi bruka i flatbygdene på Austlandet. Der var det i 2009 ein gjennomsnittleg arbeidsinnsats på 2 372 timar per bruk.

Leigd betalt arbeid i jordbruket i 2009 utgjorde 577 timar per bruk på landsbasis. I tillegg blei det utført 161 timar ubetalt leigd arbeid per bruk, i hovudsak av kårfolk og andre nære familiemedlemmer. I alt 25 prosent av arbeidsinnsatsen blei utført av leigd (betalt og ubetalt) arbeidskraft. Mellom bruksgruppene i ulike regionar varierte delen av leigd arbeid i 2009 frå 32 prosent på Jæren til 21 prosent i Trøndelag. Det sistnemnde talet galdt for trønderbruka både i flatbygdene og i «andre bygdar».

I 2000 var gjennomsnittleg arbeidsforbruk på deltakarbruka 2928 timar. I åra etterpå, fram til og med 2005, var tal arbeidstimar jamt minkande. Seinare har utviklinga enkelte år gått i motsett retning. Nivået på arbeidsinnsatsen i 2009 ligg rett oppunder nivået frå 10 år tidlegare.

2.2.2 Areal

Hovudtabellane 1 og 2 fortel kor stort jordbruksareal som var i drift på deltakarbruka i 2009, og korleis dette arealet fordelte seg på ulike vekstar. Jordbruksarealet per driftseining auka med 10 dekar frå 2008 og kom opp i 306 dekar. I løpet av det siste tiåret har jordbruksarealet per deltakarbruk blitt 83 dekar større.

Mesteparten av arealauken frå 2008 til 2009 er knytt til eige areal, men leigejorda har også auka i omfang. I gjennomsnitt for alle bruk utgjorde leigd jord 115 dekar i 2009. Gjennomsnittleg jordbruksareal per driftseining har ikkje auka i alle regionar. For Vestlandet har gjennomsnittsarealet halde seg uendra frå 2008 til 2009. På Jæren og i flatbygdene i Trøndelag har jordbruksarealet blitt noko mindre.

92 prosent av jordbruksarealet på driftsgranskingsbruka i 2009 var fulldyrka jord. Arealfordelinga mellom dei viktigaste vekstane endrar seg lite frå år til år. I 2009 la korn og oljevekstar til saman beslag på 29 prosent av jordbruksarealet på deltakarbruka. Grovfôr blei dyrka på 68 prosent av det samla jordbruksarealet.

2.2.3 Egedelar og investeringar

Data om egedelar og investeringar finst i hovudtabellane 9 og 10, og dessutan i tabellane 2.1 og 2.2.

Ved utgangen av 2009 hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien bokført egedelar i jordbruket til ein samla verdi av kr 2 199 900. Summen var 11 prosent høgare enn ved førre årsskifte.

Tabell 2.1 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Regionar. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, grant and net investment, NOK per holding. Regions. Percental composition

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vest- landet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	296 600	269 400	445 600	354 600	236 000	118 400	313 400	360 600
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	38	37	15	29	36	66	46	27
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	47	57	67	64	54	24	41	65
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	15	6	18	7	10	10	13	8
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	122 200	86 400	153 800	122 000	95 800	104 200	101 500	93 900
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	45	48	29	42	43	43	46	47
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	53	50	68	56	55	56	53	52
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	2	2	3	2	2	1	1	1
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	34 200	49 400	20 300	88 700	43 200	31 700	55 400	51 200
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	69	57	48	31	61	73	52	38
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	26	32	49	66	36	19	30	57
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	5	11	3	3	3	8	18	5
Nettoinvestering 2009, kr <i>Net investment 2009, NOK</i>	140 200	133 600	271 500	144 000	97 000	- 17 600	156 500	215 500
Nettoinvestering 2008, kr <i>Net investment 2008, NOK</i>	97 900	73 200	177 400	172 000	76 800	89 200	99 700	130 100

I 2009 var nettoinvesteringa på deltakarbruka positiv i sju av dei åtte regionane. Berre for flatbygdene i Trøndelag er det registrert negativ verdi. Jæren hadde størst nettoinvestering per deltakarbruk.

Tabell 2.2 stadfestar ein samanheng som er velkjend frå før i driftsgranskingane: Jo større jordbruksareal, jo større nettoinvestering. I gruppa «50–100 daa» var nettoinvesteringa negativ i 2009.

Nettoinvesteringa på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket låg 66 prosent høgare i 2009 enn i 2008. 60 prosent av nettoinvesteringa i 2009 galdt driftsbygningar. Tilsvarende del for maskinar og reiskapar var 21 prosent. For «jord, mjølkevote etc.» var delen 19 prosent.

Tabell 2.2 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk
Grupper etter storleik. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, subsidies and net investment, NOK per holding. Farm size.
Percental composition

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50 - 100	100 - 200	200 - 300	300 - 500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i> 2009	Alle bruk <i>All holdings</i> 2008
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	49 700	155 300	188 900	387 400	615 400	290 200	241 500
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	48	33	44	34	32	35	38
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	36	61	50	57	50	55	51
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	16	6	6	9	18	10	11
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	51 300	72 400	93 300	123 200	186 900	106 800	98 800
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	45	44	45	42	46	44	44
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	49	54	53	56	53	54	54
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	6	2	2	2	1	2	2
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	4 600	24 000	26 300	69 500	95 100	46 200	38 500
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	4	51	63	50	51	52	59
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	13	47	33	44	38	41	35
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	83	2	4	6	11	7	6
Nettoinvestering 2009, kr <i>Net investment 2009, NOK</i>	- 6 300	58 800	69 400	194 700	333 400	137 200	
Nettoinvestering 2008, kr <i>Net investment 2008, NOK</i>	- 1 300	13 100	80 200	184 700	229 700		104 200

2.2.4 Avlingar

Avlingsmengdene for ulike vekstar går fram av hovudtabellane 3 og 4. Gjennomsnittleg avling på deltakarbruka i 2009 hadde ein fôrverdi som svarte til 349 FEM per dekar. Resultatet ligg 4 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra.

I 2009 vart det hausta i gjennomsnitt 393 kg bygg, 379 kg havre og 348 kg kveite per dekar. Alle dei tre kornslaga gav mindre avlingar i 2009 enn i året før. Sett i forhold til gjennomsnittstal for perioden 2006–2008 er 2009-avlingane for bygg, havre og kveite høvesvis 4 prosent, 8 prosent og 25 prosent lågare. 2009 var altså eit dårleg år med omsyn til kornavlingar, og særleg for kveite.

Middels potetavling i 2009 var 2 317 kg per dekar. Det resultatet er tilnærma likt gjennomsnittsavlinga for dei tre førre åra.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk gav grovfôr 344 FEM per dekar i 2009, akkurat som i 2008. Nivået ligg også tilnærma likt med gjennomsnittsavlinga for dei tre åra før.

Deltakarbruka på Jæren oppnår kvart år flest FEM per dekar grovfôrareal, medan bruka i Nord-Noreg har lågast grovfôravling per arealeining. Klima og naturgitte

forhold er hovudårsak til dette. På Jæren blei det teke 463 FEm grovfôr per dekar i 2009. Dei nordnorske deltakarane oppnådde 260 FEm grovfôr per dekar.

2.2.5 Husdyrproduksjon

Gjennomsnittstal frå husdyrhaldet på deltakarbruka er framstilte i hovudtabell 5. Totalt dyretal av kvart slag er delt på alle deltakarbruk. Den same tabellen viser også korleis dyretalet per bruk varierer mellom regionane og mellom dei bruksgruppene som er inndelte etter arealstorleik. Målet med denne presentasjonen er å seie noko om kor viktige dei ulike dyreslaga er. Under er nokre av opplysningane frå hovudtabell 5 stilte opp og samanlikna med data frå fjoråret.

DYRETAL FORDELT PÅ ALLE DELTAKARBRUK

	2008	2009
Kyr	12,4	12,5
Andre storfe	21,2	21,6
Avlsgrisar	3,7	3,5
Andre grisar eldre enn to månader	14,8	16,8
Sauer	25,4	27,8
Geiter	3,0	3,5
Fjørfe	211	214

Geiter er den typen dyr som auka prosentvis mest i tal frå 2008 til 2009. «Andre grisar eldre enn to månader» har òg blitt klart fleire. At tal avlsgrisar samtidig har gått ned, har samband med at deltaking i purkering blir meir vanleg i svinehaldet på driftsgranskingsbruka.

I hovudtabell 6 finst oversikt over både omsette mengder og avdrått for nokre husdyrprodukt. Tabell 2.3 inneheld berre avdråttstal.

Frå 2008 til 2009 gjekk mjølkeavdrått per årsku opp, for tiande året på rad. 2009-resultatet ligg 3 prosent høgare enn middelavdrått for 2006–2008. Tabell 2.3 fortel at mjølkeytinga per årsku har ein klar tendens til å auke med storleiken på jordbruksarealet på bruket.

Ytinga til mjølkegeitene utvikla seg også positivt frå 2008 til 2009. Ytinga per dyr i 2009 ligg 8 prosent høgare enn gjennomsnittsytinga for åra 2006–2008. Det har vore sanering av geitebuskapen på fleire av deltakarbruka, og friskare dyr kan vere ein del av forklaringa på sterk avdråttsauke dei siste tre åra. Dei nordnorske deltakarbruka har årvisst ei høgare mjølkeyting per årsgeit enn kva som er registrert i andre regionar. Produsert mengd av saue- og lammekjøtt, rekna per vinterfôra sau, låg i 2009 på same nivå som snittet for dei tre førre åra.

Tabell 2.3 Avdrått per dyr

Livestock yield per unit

Regionar og storleiksgrupper		Mjolk per årsku, kg		Kjot per v.f.s., kg	Mjolk per årsgeit, kg
<i>Regions and farm size</i>		<i>Milk per cow, kg</i>		<i>Meat per sheep, kg</i>	<i>Milk per goat, kg</i>
		2009	2008	2009	2009
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7 457	7 282	21	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	6 762	6 773	32	654
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	7 496	7 339	27	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	6 841	6 762	30	
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	7 077	7 008	26	751
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7 155	6 990	31	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7 032	7 286	31	
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	7 323	7 080	27	756
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	6 146	5 314	27	672
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	6 904	6 813	27	746
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	7 000	6 993	29	737
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	7 209	7 119	29	875
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	7 306	7 242	31	
Alle bruk 2009	<i>All holdings 2009</i>	7 131		28	735
Alle bruk 2008	<i>All holdings 2008</i>		7 053	27	716

2.2.6 Oppnådde produktprisar

Prisar til produsent finst i hovudtabell 8 og i tabellane 2.4 og 2.5.

Prisane på korn, egg og storfekjot har gått mest opp frå 2008 til 2009. Utslaget er størst for havre, med 11 prosent auke.

Prisen på smågris har gått mest ned. Reduksjonen er på 10 prosent. Elles er det prisane på ull, poteter og saue- og lammekjot som har blitt lågare i 2009.

Gjennom fleire år har prisane på kumjolk og kjot hatt tendens til å ligge lågt i Nord-Noreg, samanlikna med andre regionar. På den andre sida oppnår gjerne dei nordnorske deltakarane høge priser for geitemjolk, poteter og egg. Resultata frå 2009 fell inn i det same mønsteret. For poteter og egg er det snakk om små totalkvanta, slik at det gjer stort utslag når noko av salet skjer direkte til forbrukaren.

Prisen på kumjolk i 2009 er registrert med høgast verdi i flatbygdene på Austlandet.

Tabell 2.5 gir ikkje grunnlag for å peike på nokon bestemt samanheng mellom bruksstorleik og oppnådde prisar. Dei prisvariasjonane som finst mellom regionar, er det naturleg å tru at er knytte til dei lokale omsetningsledda og til kvalitetsskilnader ved produkta.

Tabell 2.4 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Regionar

Prices at farm gate. NOK per kg. Regions

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	Jæren <i>Jæren</i>	A. bygder <i>Other p.</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	
Bygg <i>Barley</i>	2,03	2,00	2,15	1,83	1,97	2,05	2,00	1,71
Havre <i>Oats</i>	1,92	1,81		1,86		2,15		
Kveite <i>Wheat</i>	2,18	2,14				1,97	1,79	
Poteter <i>Potatoes</i>	2,05	2,32	1,44	2,87	4,19	2,04	2,48	7,07
Kumjolk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	4,30	4,04	4,22	4,10	3,99	4,14	4,01	3,98
Kukjot <i>Cow's meat</i>	36,86	35,16	36,37	35,91	35,26	35,70	34,68	33,41
Anna storfekjot <i>Beef</i>	44,11	42,30	42,73	41,30	41,65	43,09	41,92	38,58
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	856	894	896	781	796	797	770	1 000
Svinekjot <i>Pork</i>	23,05	22,09	23,05	23,56	23,16	23,34	23,07	20,67
Saue- og lammekjot <i>Mutton and lamb</i>	34,31	38,48	38,84	38,38	37,10	39,48	37,83	35,85
Ull <i>Wool</i>	26,35	30,32	28,20	29,46	28,18	27,93	30,83	29,14
Geitemjolk, per l <i>Goat's milk, per l</i>		5,05			4,73			4,99
Egg <i>Eggs</i>	13,91	13,81	12,88	12,88	12,45			18,27

Tabell 2.5 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Storleiksgrupper

Prices at farm gate. NOK per kg. Farm size

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50-100	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>	Endringar frå 2008 <i>Changes from 2008</i>
Bygg <i>Barley</i>	2,04	2,02	2,05	1,98	2,07	2,03	+0,13
Havre <i>Oats</i>	1,61	1,88	1,85	1,96	1,89	1,91	+0,19
Kveite <i>Wheat</i>	1,90	2,24	2,16	2,16	2,18	2,17	+0,12
Poteter <i>Potatoes</i>	3,20	2,78	3,13	1,98	2,05	2,29	-0,09
Kumjolk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	4,63	4,01	4,07	4,07	4,16	4,08	+0,10
Kukjot <i>Cow's meat</i>	37,58	34,54	34,92	35,48	36,12	35,37	+2,50
Anna storfekjot <i>Beef</i>	42,93	41,70	41,08	41,71	42,50	41,79	+2,00
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	774	816	843	871	812	847	-90
Svinekjot <i>Pork</i>	22,08	22,98	24,58	23,21	22,72	22,98	+0,06
Saue- og lammekjot <i>Mutton and lamb</i>	37,85	36,11	38,29	38,24	38,06	37,68	-1,04
Ull <i>Wool</i>	28,15	28,06	28,46	30,48	29,60	29,14	-2,97
Geitemjolk, per l <i>Goat's milk, per l</i>	4,74	5,06	4,12	5,93		4,93	+0,02
Egg <i>Eggs</i>	24,84	13,49	12,55	13,86	13,97	13,56	+1,15

2.2.7 Kostnader

Hovudtabell 13 gir eit detaljert bilete av jordbrukskostnadene på deltakarbruka. Dei variable kostnadene er presenterte i hovudtabell 13a, dei faste i 13b. Netto mekaniseringskostnad er med i hovudtabell 15.

Totalkostnaden i jordbruket i 2009 var i gjennomsnitt kr 927 700 per deltakarbruk. Beløpet var 10 prosent høgare enn i 2008. Kostnadsauken frå 2008 til 2009 har vore størst i Nord-Noreg og minst i flatbygdene i Trøndelag. Blant storleiksgruppene hadde bruk med 200–300 dekar den største kostnadsveksten. For gruppa «50–100 daa» var gjennomsnittleg totalkostnad *lågare* i 2009 enn i 2008.

Faste kostnader utgjorde 51 prosent av totalkostnaden på gjennomsnittsbruket i 2009. Altså var 49 prosent av totalen variable kostnader. Delen til dei variable kostnadene var 3 prosentpoeng høgare enn året før. Kraftfôr og anna innkjøpt fôr stod for 56 prosent av variable kostnader.

Prisen på handelsgjødsel auka uvanleg mykje frå 2008 til 2009. Det førte til at den gjennomsnittlege kostnaden til handelsgjødsel på deltakarbruka gjekk opp med heile 33 prosent mellom desse to åra. Kraftfôr hadde også ein stor prisauke i 2009, og gjennomsnittleg kraftfôrkostnad per bruk låg 15 prosent over nivået frå 2008.

Faste kostnader har tre dominerande postar: Avskrivningar, vedlikehald og leigd arbeid. I 2009 var dei respektive delane til desse postane 12 prosent, 9 prosent og 10 prosent av totalkostnaden.

Netto mekaniseringskostnad³ i 2009 var kr 161 400 i gjennomsnitt for alle deltakarbruka. Sett i forhold til året før var det ein nedgang på 5 prosent. Satsen for rentekravet på innsett jordbrukskapital er redusert frå 6 prosent til 3 prosent, og det er den viktigaste faktoren for å forklare at netto mekaniseringskostnad har blitt lågare. Redusert drivstoffkostnad og auke i leigeinntektene frå maskinar og reiskapar har drege i same retning.

2.2.8 Inntekter

Jordbruksinntektene går fram av hovudtabell 14. I gjennomsnitt oppnådde deltakarane ei samla produksjonsinntekt på kr 1 213 200 i 2009. Samanlikna med 2008 var beløpet 6 prosent høgare. Planteproduksjon (utan tilskot) bidrog med 12 prosent av produksjonsinntekta, og husdyrhald (heller ikkje her er tilskot inkludert) stod for 57 prosent. Det betyr at 31 prosent av totalinntekta stamma frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

---

³ Sjå kapittel 1.8 for nærare forklaring.

Oppstillinga nedanfor fortel korleis utvalde inntekststypar endra seg frå 2008 til 2009 for gjennomsnittsbruket i driftsgranskingane:

Korn og oljefrø	- 8 %
Poteter, grønsaker, frukt og bær	+ 7 %
Planteprodukt i alt	- 2 %
Storfe: Mjølke	+ 5 %
Storfe: Livdyr og slakt	+ 8 %
Svin	+ 6%
Sau	- 1%
Geit	+24 %
Fjørfe	+11 %
Husdyr i alt	+ 6 %
Tilskot	+ 8 %

Inntekter frå planteprodukt betydde mindre på det gjennomsnittlege deltakarbruket i 2009 enn i 2008. Låge kornavlingar er hovudårsaka til den utviklinga. Utanom «korn og oljefrø» er det berre «sau» som viser fall i inntekt frå det eine året til det andre. Inntektstypen «geit» skil seg ut ved å ha auka klart meir enn dei andre.

Tabell 2.6 gir oversikt over dei ulike typane tilskot som deltakarane mottok. Beløpa auka frå 2008 til 2009 for alle tilskotstypar med unntak av kultur- landskapstilskot.

Tabell 2.6 Tilskot. 1000 kroner per bruk

Support. NOK 1000 per holding

Regionar. Storleiksgrupper <i>Regions. Farm size</i>	Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kulturland- skaps- tilskot <i>Cultural landscape support</i>	Tilskot til husdyr <i>Livestock support</i>	Pristilskot <i>Deficiency payment</i>	Refusjon av avløysar- Utgifter <i>Repayment, hired labour cost</i>	Andre tilskot <i>Other support</i>	Sum tilskot ⁴ <i>Total</i>
	Korn <i>Cereals</i>	Grovfôr <i>Fodder crops</i>	Sals- avling <i>Crops for sale</i>						
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder	<i>Lowlands</i>			71,4	39,7	27,2	27,9	26,5	235,7
Andre bygder	<i>Other parts</i>			52,1	76,6	89,3	46,6	38,1	345,8
Agder og Rogaland									
Jæren	<i>Jæren</i>			48,3	130,0	66,2	55,5	37,0	344,9
Andre bygder	<i>Other parts</i>			49,3	97,8	97,9	54,0	37,1	376,7
Vestlandet	<i>Western Norway</i>			37,9	81,9	112,4	48,6	28,7	346,6
Trøndelag									
Flatbygder	<i>Lowlands</i>			60,2	63,8	47,8	41,4	29,9	297,9
Andre bygder	<i>Other parts</i>			58,7	98,9	108,3	64,5	38,9	414,4
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>			55,0	91,8	230,9	60,6	35,6	524,7
50 – 100 dekar	<i>50 -100 decares</i>			14,8	33,6	82,5	22,6	17,1	191,1
100 – 200 dekar	<i>100 -200 decares</i>			29,5	62,2	75,6	41,2	24,6	261,5
200 – 300 dekar	<i>200 -300 decares</i>			45,3	75,0	86,7	48,6	27,9	321,5
300 – 500 dekar	<i>300 -500 decares</i>			66,9	93,4	116,4	54,6	37,4	416,1
> 500 dekar	<i>>500 decares</i>			118,8	100,0	113,9	50,3	57,3	515,4
Alle bruk 2009	<i>All holdings 2009</i>			54,7	77,0	95,5	46,7	32,7	348,3
Alle bruk 2008	<i>All holdings 2008</i>			55,8	67,7	88,7	43,9	30,9	322,9

⁴ Botnfrådrag vert trekt frå før sum tilskot vert rekna ut.

2.2.9 Oppnådde resultat

Dei økonomiske resultatata som vart oppnådde i 2009, er viste i hovudtabell 16. Nokre data derifrå er med i tabellane 2.7–2.10. Tabell 2.9 presenterer *skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk*. Det særskilte inntektsfrådraget som gjeld for jordbruket, heretter kalla jordbruksfrådraget, er ein inntektspolitisk reiskap som har vore nytta sidan inntektsåret 2000. Inntektseffekten av jordbruksfrådraget har frå og med rekneskapsåret 2007 vore trekt inn i driftsgranskingane som supplement til dei resultatata for lønsemd som tradisjonelt har vore presenterte. Skatt i jordbruket er elles behandla som eit eige tema i kapittel 4. Der, og i kapittel 1.8, er det forklart korleis det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er rekna ut. Vi viser til kapitla 1.7 og 1.8 når det gjeld klargjering av kva dei ulike resultatmåla fortel og korleis samanhengen mellom dei er.

Driftsoverskotet per bruk gjekk ned med 6 prosent frå 2008 til 2009 for gjennomsnittsbruket i driftsgranskingane. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk ned med 1 prosent. Ein reduksjon på 2 prosent er registrert for vederlaget til *familiens* arbeid og eigenkapital per årsverk.

Derimot har familiens arbeidsforteneste per årsverk auka med 19 prosent. At satsen for det kalkulererte rentekravet på innsett jordbrukskapital er sett ned, har gitt stort utslag ved utrekninga av familiens arbeidsforteneste, medan arbeids- og kapitalvederlag ikkje har blitt direkte påverka. At rentenivået reelt sett var lågare i 2009 enn i 2008, har ført til at betalte rentebeløp på driftsgranskingsbruka har gått ned. På den måten har også jordbruket sin del av betalte renter blitt lågare. Nedgangen i vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk frå 2008 til 2009 ville altså ha vore større om ikkje rentenivået hadde gått ned i 2009.

I driftsgranskingane er det særleg vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk som vert nytta for å måle lønsemd. Sjølv om lønsemda for det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket gjekk ned i 2009, var utviklinga positiv i fem av åtte regionar. Nord-Noreg er den regionen kor vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka mest. Flatbygdene på Austlandet hadde klart størst nedgang i lønsemd. Ei forklaring på det siste er at korndyrking er ei viktig driftsform blant deltakarane i denne regionen.

Den innbyrdes rekkjefølgja mellom arealgruppene har gjennom fleire år vore slik: Jo større areal, jo større vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Det mønsteret galdt i liten grad for 2009. Rett nok kom dei aller største bruka ut med det beste resultatet. Korleis dei ulike driftsformene er representerte i forskjellige storleiksgrupper, spelar ei viktig rolle for korleis lønsemda varierer mellom storleiksgruppene.

Skattejusteringa av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, målt i kroner, betydde i 2009 mest i flatbygdene i Trøndelag og minst på Jæren. Når deltakarbruka vert delte inn etter storleiken på arealet, ser vi at skattejusteringa utgjorde minst beløp per årsverk på dei største bruka.

Det er logisk at skilnaden mellom ordinært vederlag og skattejustert vederlag har ein tendens til å vere størst på dei bruka som har lågast tal arbeidstimar. Jordbruksfrådraget blir jo gitt per bruk, medan det skattejusterte vederlaget er rekna ut per årsverk.

Tabell 2.7 Driftsoverskot. Familiens arbeidsforteneste i jordbruket. Kroner

Net income, agriculture. Family labour income, agriculture. NOK

Regionar Storleiksgrupper	<i>Regions Farm size</i>	Driftsoverskot <i>Net income</i>		Familiens arbeidsforteneste <i>Family labour income</i>			
		2009	2008-2009 Endring <i>Change</i>	Per bruk <i>Per holding</i>		Per årsverk <i>Per man-year</i>	
		2009	2008-2009 Endring <i>Change</i>	2009	2008-2009 Endring <i>Change</i>	2009	2008-2009 Endring <i>Change</i>
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>						
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	201 600	- 31%	128 000	- 21%	133 000	- 18%
Andre bygder	<i>Other parts</i>	225 100	- 1%	176 100	+26%	141 800	+27%
Agder og Rogaland							
Jæren	<i>Jæren</i>	504 800	- 7%	393 300	+20%	268 000	+26%
Andre bygder	<i>Other parts</i>	315 000	- 3%	243 600	+25%	182 700	+25%
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	287 200	+ 2%	233 500	+26%	164 200	+27%
Trøndelag							
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	332 600	0%	269 100	+30%	222 500	+27%
Andre bygder	<i>Other parts</i>	325 000	+ 3%	263 000	+30%	169 600	+28%
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	334 600	+2%	279 400	+20%	210 200	+21%
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	179 200	+2%	155 900	+17%	184 300	+30%
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	188 700	- 12%	149 800	+ 5%	133 100	+ 7%
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	271 600	- 11%	217 900	+ 7%	177 000	+11%
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	330 900	+ 1%	255 100	+33%	181 800	+32%
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	434 400	-16%	310 000	+12%	205 300	+16%
Alle bruk	<i>All holdings</i>	285 500	- 6%	221 600	+17%	175 000	+19%

Tabell 2.8 Vederlag til arbeid og egenkapital. Vederlag til familiens arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Return on labour and own capital. Return on family labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on labour and own capital per man-year</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on family labour and own capital per man-year</i>	
		2009	2008–2009 Endring Change	2009	2008–2009 Endring Change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	192 700	- 21%	164 000	- 30%
Andre bygder	<i>Other parts</i>	181 600	+ 4%	158 900	+ 3%
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	281 100	- 1%	282 500	+ 1%
Andre bygder	<i>Other parts</i>	218 200	+ 4%	198 200	+ 1%
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	196 300	+ 4%	177 900	+ 5%
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	249 500	+ 3%	238 600	+ 6%
Andre bygder	<i>Other parts</i>	202 300	+ 5%	182 800	+ 5%
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	230 900	+ 6%	214 200	+ 5%
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	214 500	+ 13%	198 100	+ 17%
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	170 100	- 6%	146 700	- 10%
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	211 800	- 4%	192 600	- 6%
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	214 000	+ 4%	195 400	+ 5%
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	246 300	- 5%	233 600	- 9%
Alle bruk	<i>All holdings</i>	210 800	- 1%	191 800	- 2%

Tabell 2.9 Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Tax-adjusted return on labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital <i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>	Skilnaden mellom ordinært og skattejustert vederlag <i>Return difference caused by tax adjustment</i>
		2009	2009
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>		
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	222 100	29 400
Andre bygder	<i>Other parts</i>	208 200	26 600
Agder og Rogaland			
Jæren	<i>Jæren</i>	305 900	24 800
Andre bygder	<i>Other parts</i>	245 200	27 000
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	222 500	26 200
Trøndelag			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	283 200	33 700
Andre bygder	<i>Other parts</i>	229 000	26 700
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	260 600	29 700
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	244 800	30 300
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	197 700	27 600
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	240 400	28 600
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	242 600	28 600
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	271 700	25 400
Alle bruk	<i>All holdings</i>	238 600	27 800

Tabell 2.10 Lønsevne i jordbruket. Kroner per bruk og kroner per time. Lønsevneprosent

Capacity to pay, agriculture. NOK per holding, NOK per hour. Percentage

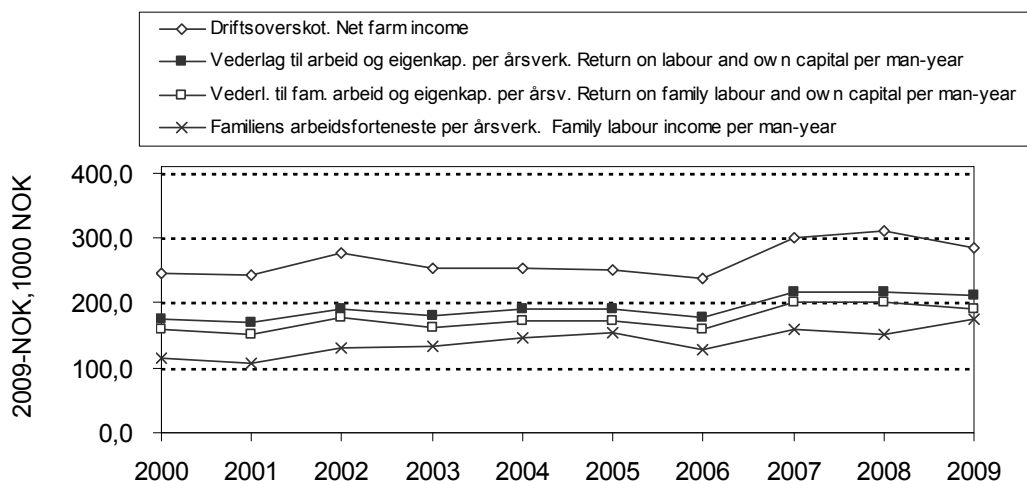
Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Lønsevne, kr per bruk Capacity to pay, NOK per holding	Lønsevne, kr per time Capacity to pay, NOK per hour	Lønsevneprosent Capacity to pay, percentage
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	217 800	91,84	60
Andre bygder	<i>Other parts</i>	252 200	90,80	61
Agder og Rogaland				
Jæren	<i>Jæren</i>	530 200	146,47	98
Andre bygder	<i>Other parts</i>	355 200	111,77	72
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	318 000	100,26	69
Trøndelag				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	332 500	127,75	83
Andre bygder	<i>Other parts</i>	348 800	103,58	70
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	377 600	123,38	84
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	250 700	111,09	77
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	211 900	85,97	58
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	298 400	107,85	71
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	349 200	109,94	73
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	447 900	121,85	81
Alle bruk 2009	<i>All holdings 2009</i>	311 700	106,98	71
Alle bruk 2008	<i>All holdings 2008</i>	270 100	93,43	67

Lønsevne per time, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, gjekk opp med 15 prosent frå 2008 til 2009. Når vi reknar ut lønsevne per time, ser vi familiarbeid og leigd hjelp under eitt. Dette er grunnen til at lønsevne per time og familiens arbeidsforteneste per årsverk ikkje alltid endrar seg i same takt.

Lønsevneprosenten fortel korleis den kalkulererte godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjersla som måtte ha blitt utbetalt om brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Frå 2008 til 2009 steig lønsevneprosenten på deltakarbruka med 4 prosentpoeng.

Figur 2.1 illustrerer lønsemda gjennom dei siste 10 åra på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 20 prosent høgare i 2009 enn i 2000, målt i faste 2009-kroner.

Figur 2.1 Resultatmål for alle bruk, 2000–2009. Faste 2009-kroner
Results for all holdings, 2000–2009. 2009-NOK

2.3 Gjennomsnittresultat⁵ og variasjonsanalyser for utvalde driftsformer

2.3.1 Produksjon av kumjølke og storfeslakt

Hovudtabell: 17a.

Ifølge tabell 2.11 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk innfor denne driftsforma gått opp med 8 prosent frå 2008 til 2009. Pris- og volumendringane for inntektssida av produksjonen har gått i positiv retning.

I 2009 var vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk 26 prosent høgare enn resultatet frå 2000, målt i faste 2009-kroner. Figur 2.2 gir eit bilete av lønsemda gjennom det siste tiåret.

Figur 2.3 viser korleis verdien av egedelane til brukarfamilien, og fordelinga mellom egenkapital og gjeld, har endra seg etter 2000. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 57 prosent i 2000 og 60 prosent i 2009. Mellom dei to åra har gjeldsprosenten auka frå 42 til 46.

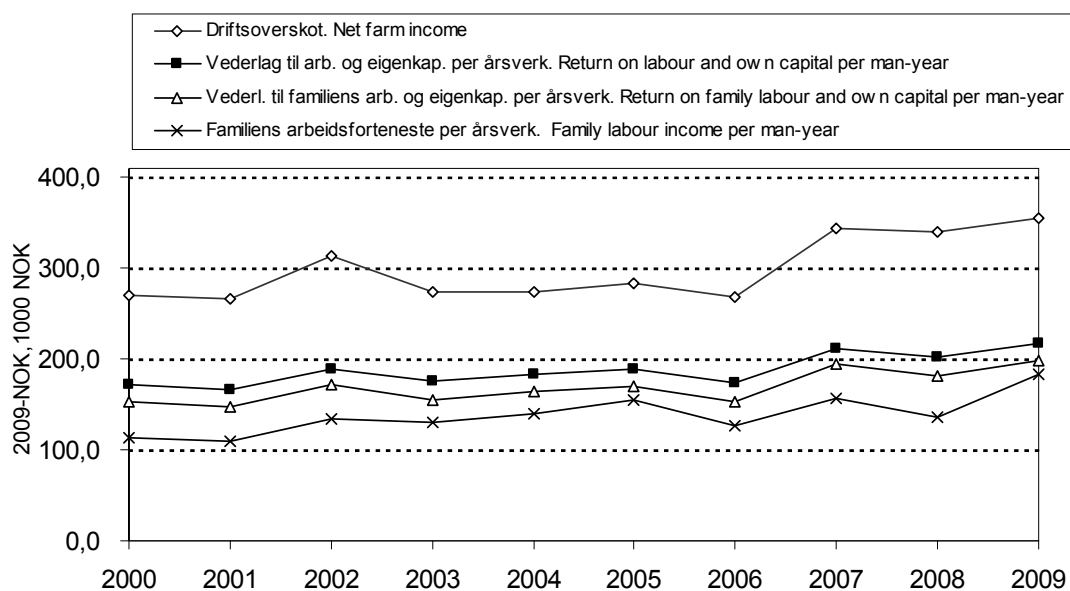
For 2009 slår skattejustering ut med kr 26 700 per årsverk i vederlaget til arbeid og egenkapital.

⁵ Sjå kapittel 1.7 og 1.8 for forklaring av omgrep.

Tabell 2.11 Produksjon av kumjølke og storfeslakt

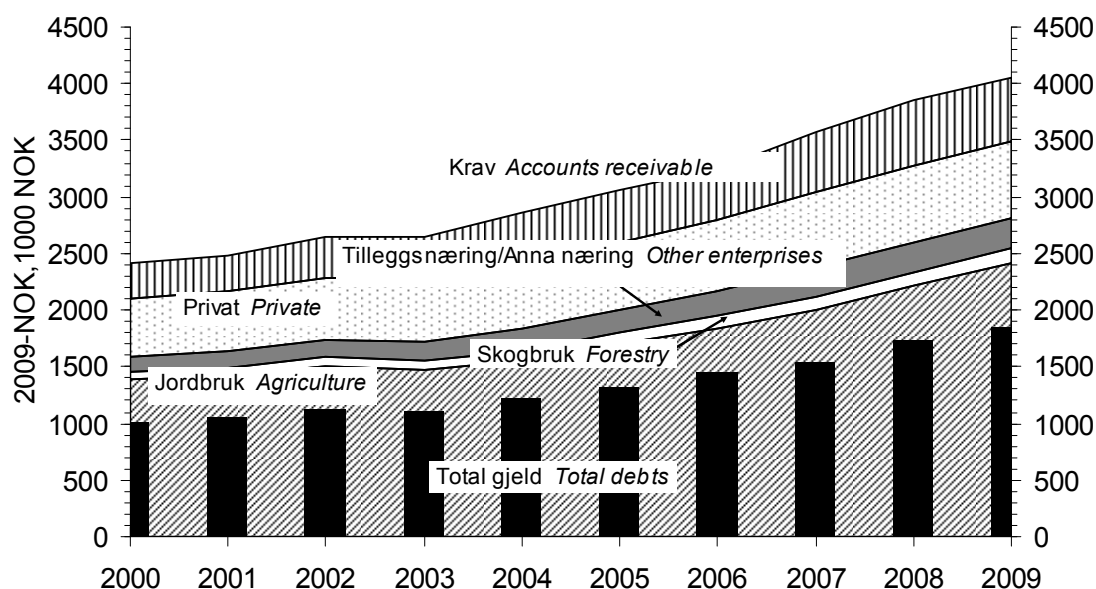
Combined dairy and beef farming

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	318	341
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, daa</i>	319	305
Avling, Fem per daa	<i>Total crops, FUm/daa</i>	368	372
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	21,3	20,3
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 102	7 062
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjølke, per l	<i>Milk, per l</i>	4,09	3,99
Kukjøte, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	35,16	32,72
Anna storfekjøte, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	41,20	39,43
Familiens arbeidsforteneste, kr per årverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	181 600	132 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	214 500	198 000
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	195 200	177 500
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per årverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	241 200	225 100
Lønsevne i jordbruket, kr per time	<i>Capacity to pay, agriculture, NOK per hour</i>	111,01	87,06

Figur 2.2 Resultatmål for bruk med produksjon av kumjølke og storfeslakt, 2000–2009. Faste 2009-kroner

Results for combined dairy and beef farming, 2000–2009. NOK-2009

Figur 2.3 Samansetjing av eigedelar og total gjeld per bruk, 2000–2009. Bruk med produksjon av kumjolk og storfeslakt. Faste 2009-kroner

Assets and debts per holding, 2000–2009. Combined dairy and beef farming. NOK-2009

I tabellane 2.12 og 2.13 er talmaterialet gruppert etter talet på årskyr, og ikkje ut frå storleiken på jordbruksarealet. Tabell 2.12 viser at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2009 var størst på bruk med fleire enn 28 årskyr. Jo større buskap, jo betre var resultatet. Hovudårsaka er at tal arbeidstimar per årsku var vesentleg lågare i dei to gruppene med flest kyr.

Grappa med 12–18 årskyr er den største, målt i tal deltakarar. Det er årsaka til at fleire data for denne grappa er viste, i tabell 2.13. Jæren hadde med så få deltakarbruk med 12–18 årskyr i 2009 at tal derifrå ikkje kan bli publiserte.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var størst på bruka i flatbygdene i Trøndelag. Deltakarane i «andre bygder» i Agder og Rogaland kom dårlegast ut i så måte. Hos dei var innsett kapital per årsku større enn i dei andre gruppene, og produksjonsinntekta per årsku var lågare enn hos dei andre.

Tabell 2.12 Produksjon av kumjøl og storfeslakt. Inndeling etter talet på årskyr

Combined dairy and beef farming. Groups by number of cows

Årskyr	Cows	< 12	12-18	18- 28	> 28
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	40	118	99	61
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	176	249	339	513
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	17,4	15,3	14,6	12,6
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	292	350	366	405
Tal kyr	<i>Number of cows</i>	9,9	15,5	21,6	37,9
Produsert mjøl, l per årsku	<i>Milk per cow, l</i>	6 503	6 786	7 023	7 157
Produsert kjøt, kg per årsku	<i>Meat per cow, kg</i>	213	252	275	270
Arbeidsinnsats i alt, timar	<i>Labour input, hours</i>	2 787	3 166	3 648	4 166
Utført av: Familien	<i>By: Family</i>	2 149	2 515	2 821	3 093
Leigd arbeidshjelp	<i>Hired workers</i>	638	651	827	1 073
Per årsku	<i>Per cow</i>	281	204	169	110
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>				
Mjøl, per l	<i>Milk, per l</i>	4,09	4,04	4,06	4,15
Kukjøt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	34,02	34,60	35,32	35,68
Anna storfekjøt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	38,66	40,28	41,70	41,69
Produksjonsinntekt i alt, kr	<i>Total output, NOK</i>	643 700	993 700	1 354 700	2 183 100
Per årsku	<i>Per cow</i>	64 800	64 000	62 800	57 600
Av denne: Mjøl	<i>Of which: Milk</i>	24 800	25 400	26 400	27 600
Livdyr og slakt	<i>Cattle, beef and cow's meat</i>	9 000	11 300	12 500	12 200
Tilskot	<i>Production allowances</i>	28 300	24 600	21 000	15 000
Kostnader i alt, kr	<i>Total costs, NOK</i>	473 600	713 200	968 800	1 627 400
Per årsku	<i>Per cow</i>	47 700	45 900	44 900	42 900
Variable kostnader per årsku	<i>Variable costs per cow</i>	18 600	20 000	20 800	20 300
Av desse: Innkjøpt fôr	<i>Of which: Fodder</i>	10 600	11 000	12 100	12 200
Faste kostnader per årsku	<i>Fixed costs per cow</i>	29 000	26 000	24 200	22 700
Av desse: Leigd arbeid	<i>Of which: Hired labour</i>	6 200	5 800	4 900	3 400
Maskinar	<i>Machinery</i>	10 300	9 300	8 600	8 300
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	4 500	4 500	4 600	5 200
Dekningsbidrag, kr per årsku	<i>Gross margin, NOK per cow</i>	46 100	44 000	42 100	37 400
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	<i>Gross margin excl. grants, NOK per cow</i>	17 900	19 500	21 100	22 400
Innsett kapital, kr per årsku	<i>Capital, NOK per cow</i>	96 600	98 100	106 600	127 400
Eigenkapitalprosent	<i>% own capital of total assets</i>	63	61	58	42
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	170 100	280 500	385 900	555 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	142 900	198 700	227 700	253 700
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	117 100	176 100	211 400	241 300
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	85 400	132 400	152 100	145 100
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	62,49	87,99	96,86	95,11

Tabell 2.13 Produksjon av kumjøl og storfeslakt, 12–18 årskyr. Regionar

Combined dairy and beef farming, 12–18 cows⁶. Regions

	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder	Andre bygder	Andre bygder		Flatbygder	Andre bygder	
	<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>	<i>Other parts</i>		<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>	
Tal bruk	9	25	9	21	9	15	29
Jordbruksareal i alt, daa	261	237	204	217	278	243	289
Grovfôr per årsku, daa	12,8	15,6	14,0	14,0	14,2	13,9	18,5
Avling i alt, FEm per daa	322	329	282	390	459	438	294
Tal årskyr	16,6	15,2	14,5	15,4	15,9	16,1	15,5
Produsert mjølk, l per årsku	6 811	6 442	6 391	6 912	6 717	6 870	7 019
Produsert kjøtt, kg per årsku	251	212	224	219	251	279	311
Arbeidsinnsats i alt, timar	3 060	3 216	2 575	3 037	3 253	3 689	3 128
Utført av: Familien	2 307	2 524	2 277	2 523	2 658	2 987	2 333
Leigd arbeidskraft	753	692	298	514	595	702	795
Per årsku	184	212	177	197	205	230	202
Oppnådde prisar, kr							
Mjøl, per l	4,26	4,07	4,02	3,95	4,18	4,01	3,99
Kukjøtt, per kg	35,43	34,88	35,52	34,97	34,12	33,84	34,03
Anna storfekjøtt, per kg	45,73	40,20	37,25	40,62	39,09	40,73	38,95
Produksjonsinntekt i alt, kr	1 072 300	926 300	816 800	913 100	1 051 100	988 800	1 132 001
Per årsku	64 600	61 100	56 200	59 300	66 100	61 600	73 000
Av denne: Mjøl	27 300	24 300	23 100	25 200	26 200	24 900	26 600
Livdyr og slakt	15 200	9 300	10 600	9 500	10 600	12 300	13 100
Tilskot	19 000	25 200	20 200	22 100	22 600	22 300	31 000
Kostnader i alt, kr	820 200	658 800	669 600	654 300	675 800	671 700	822 400
Per årsku	49 400	43 400	46 100	42 500	42 500	41 800	53 000
Variable kostnader per årsku	25 200	17 000	20 200	19 100	16 700	18 500	28 300
Av desse: Innkjøpt fôr	12 100	9 400	11 000	11 000	9 300	9 800	12 900
Faste kostnader per årsku	24 200	26 500	25 900	23 400	25 800	23 400	29 800
Av desse: Leigd arbeid	5 500	6 300	4 000	5 000	5 200	5 500	6 900
Maskinar	9 100	8 800	9 800	7 500	10 000	7 600	11 500
Driftsbygningar	3 500	4 500	5 500	4 900	3 900	4 000	4 800
Dekningsbidrag, kr per årsku	39 400	44 100	36 000	40 200	49 400	43 100	49 700
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	20 300	18 900	15 800	18 100	26 800	20 800	18 700
Innsett kapital, kr per årsku	81 900	84 600	124 900	100 600	112 500	94 800	103 400
Eigenkapitalprosent	63	60	22	64	76	70	57
Driftsoverskot jordbruk, kr	252 100	267 500	147 200	258 800	375 300	317 100	309 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	194 500	193 700	103 000	184 500	246 400	190 500	228 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	168 400	170 500	69 900	162 400	229 300	169 600	209 800
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	123 900	134 300	31 000	118 400	174 900	130 700	159 500
Lønsevne, kr per time	85,39	89,05	37,18	79,73	107,96	85,03	102,34

⁶ English text in table 2.11.

Variasjon innafor driftsforma «kumjølke og storfeslakt»

Dette kapitlet tek opp den innbyrdes variasjonen mellom bruk med driftsforma «kumjølke og storfeslakt». Bruka er sorterte etter driftsoverskot (medrekna tilskot) per liter mjølke. Dette sorteringskriteriet er valt fordi mjølkekvota er den knappaste ressursen. Bruka er delte i tre grupper: Tredelen med best resultat (heretter kalla «beste tredel»), tredelen med svakast resultat (heretter kalla «svakaste tredel») og tredelen med resultat rundt gjennomsnittet. Uttrykk som «svakt», «godt» eller «dårleg» viser berre til storleiken på dei målte beløpa. I denne samanhengen gjeld: Jo høgare inntektstal og jo lågare kostnadstal, jo betre.

Svakaste tredel vert sett opp mot beste tredel. Nokre variablar som kan bidra til å forklare differansen i resultat, er tekne med. Tabellane 2.14–2.16 viser variasjonen på bruk i storleiksgruppa «200–300 dekar», for dei regionane kor det ligg føre til-streккеleg talmateriale til ein slik presentasjon.

Her i variasjonsdrøftinga tel resultatata frå kvart bruk like mykje, medan nokre av resultatata i driftsgranskingane elles er vegne ut frå tal årsverk. Derfor vil gruppegjennomsnitta som blir viste i «variasjonstabellane», kunne avvike frå tilsynelatande same resultat i hovudtabell 17.

Tabell 2.14 Variasjon. Kumjølke og storfeslakt, 200–300 dekar. «Andre bygder» på Austlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 200-300 decares. "Other parts" of Eastern Norway

Austlandet, andre bygder	<i>Eastern Norway, other parts</i>	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	Total %
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	16		5	5	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	248	25	243	249	102
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	51	8	56	49	88
Driftsoverskot, kr per l mjølke	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,44	1,10	3,51	1,20	34
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	285 200	138 000	351 400	166 200	47
Vederl. til arb. og eigenkap., kr per årsv.	<i>Ret. on lab. and own cap., NOK/ m-y</i>	198 500	63 400	235 400	136 400	58
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	18,0	6,4	15,6	18,0	115
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	14,8	3,8	16,5	14,9	90
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	341	91	361	302	84
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	187	48	210	200	95
Leverte mjølke, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 574	558	6 511	6 622	102
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,99	0,25	4,02	4,06	101
Produksjonsinntekt mjølke, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	24 400	3 000	24 000	25 300	105
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	10 400	3 800	11 000	7 900	72
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	26 600	5 400	28 900	26 000	90
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	17 700	2 600	17 000	17 200	101
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	26 000	7 200	22 600	33 100	146
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	5 000	2 700	4 300	6 900	160

I «andre bygder» på Austlandet (tabell 2.14) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på 58 prosent av det vi finn for den beste tredelen. Tilsvarande samanlikning for driftsoverskotet per liter mjølk gir eit resultat på 34 prosent hos den svakaste tredelen. Bruka i den beste tredelen har høgare kjøttinntekter og produksjonstilskot på høvesvis kr 3 100 og kr 2 900 per årsku. Dei faste kostnadene per årsku er kr 10 500 høgare for den dårlegaste tredelen.

På Vestlandet (tabell 2.15) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk som utgjer 52 prosent av kva den beste tredelen har oppnådd. Mjølkeinntektene er 24 prosent høgare hos den dårlegaste tredelen. Kjøttinntektene er også høgast i den dårlegaste tredelen, med eit nivå 20 prosent høgare enn for den beste tredelen. Driftsoverskotet per liter mjølk i den svakaste tredelen tilsvarer 42 prosent av resultatet som den beste tredelen har oppnådd. Mjølkeleveransen per årsku er 27 prosent høgare for den svakaste tredelen. Dei faste og variable kostnadene er høvesvis 56 og 38 prosent høgare for den svakaste tredelen.

Tabell 2.15 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt, 200–300 daa. Vestlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 200–300 decares. Western Norway

Vestlandet	<i>Western Norway</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	15		5	5	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	240	27	224	251	112
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	54	44	81
Driftsoverskot, kr per l mjølk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,78	1,06	3,91	1,64	42
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	309 600	148 700	395 500	227 500	58
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	194 400	83 600	254 500	132 600	52
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	17,3	4,8	17,0	18,8	111
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	14,8	4,9	15,3	13,6	89
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	383	102	334	416	125
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	210	75	216	200	93
Leverte mjølk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 755	923	5 898	7 514	127
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,98	0,31	4,15	3,93	95
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	25 000	3 600	22 600	28 100	124
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	9 500	3 500	7 500	9 000	120
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	26 500	5 100	26 200	25 500	97
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	19 900	6 600	18 200	28 400	138
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	22 500	6 600	18 200	28 400	156
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, Nok per cow</i>	4 300	1 900	4 400	5 100	116

For den svakaste tredelen i Nord-Noreg (tabell 2.16) har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk og driftsoverskotet per liter mjølk utgjort 54 og 41 prosent av kva den beste tredelen har oppnådd. Den beste tredelen har 32 prosent høgare inntekter frå kjøtt, men 2 prosent lågare mjølkeinntekter. Produksjonstilskota er om lag like store hos dei to gruppene. Den beste tredelen har 64 prosent av den svakaste tredelen sitt nivå for faste kostnader.

Tabell 2.16 Variasjon. Kumjølke og storfeslakt, 200–300 daa. Nord-Noreg

Variation. Combined dairy and beef farming, 200–300 decares. Northern Norway

Nord-Norge	<i>Trøndelag, other parts</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel	Svakaste tredel	
		snitt	avvik			
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev</i>	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	22		7	7	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	260	30	254	264	104
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	8	49	51	104
Driftsoverskot, kr per l mjølk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,99	1,17	4,04	1,64	41
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	315 900	149 500	464 200	167 200	36
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	215 300	79 600	279 900	150 700	54
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	15,2	2,8	17,3	14,6	54
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	17,6	4,7	14,8	18,1	122
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	326	97	387	4285	74
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	224	58	200	225	113
Leverte mjølk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 933	970	6 750	7 063	105
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,99	0,15	4,06	3,98	98
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	26 300	3 600	26 000	26 500	102
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	13 400	8 100	12 700	9 600	76
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	41 100	8 300	39 000	38 900	100
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	23 800	6 700	21 600	24 200	112
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	29 900	10 200	21 300	33 200	156
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	7 000	4 900	4 400	9 000	205

Tabell 2.17 er eit samandrag av tabellane 2.14–2.16 og konsentrerer seg om det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Når den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane, er tala utheva.

Tabellen viser at høg mjølkeleveranse per årsku ikkje nødvendigvis betyr godt økonomisk resultat. I alle dei tre regionane er leveransen per årsku høgast på bruka med dårlegast resultat. Mjølkeprisen varierer lite, 5 prosent er største utslag. Med unntak for Vestlandet er kjøttinntektene størst i den beste tredelen. Verken for talet på årskyr eller for alder på brukaren finst eintydige resultat. Dei faste kostnadene er størst i den svakaste tredelen, uavhengig av region. Dei faste kostnadene ligg frå 46 til 56 prosent høgare i den svakaste tredelen. Dei variable kostnadene har ein skilnad på inntil 38 prosent mellom den beste og den svakaste tredelen.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ligg i den svakaste tredelen på frå 52 til 58 prosent av nivået i den beste tredelen. For driftsoverskot per liter mjølk oppnår den svakaste tredelen mellom 34 og 42 prosent av nivået i den beste tredelen.

Produksjonstilskot per årsku avheng av grovfôrareal per årsku, påsett og buskapsstorleik. For eksempel blir driftstilskotet gitt som eit fast grunnbeløp til bruk med meir enn 30 000 liter omsett kumjølke. Driftstilskotet går inn i produksjonstilskotet, og den tredelen som har færrest årskyr, vil få høgast produksjonstilskot per årsku.

Tabell 2.17 Variasjon. Kumjølkk og storfeslakt, 200–300 daa. Den svakaste tredelen sin relative del av den beste, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 200–300 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Østlandet Andre bygder <i>Eastern Norway</i> <i>Other parts</i>	Vestlandet <i>Western</i> <i>Norway</i>	Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
Tal bruk i gruppa 100-200 daa	16	15	22
Areal per bruk, daa	102	112	104
Alder på brukaren	88	81	104
Driftsoverskot, kr per l mjølk	34	42	41
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	47	58	36
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	58	52	54
Årskyr	115	111	84
Grovfôr per årsku, daa	90	89	122
Avling i alt, FEm per daa	84	125	74
Arbeidsforbruk, timar per årsku	95	93	113
Levert mjølk, l per årsku	102	127	105
Mjølkepris, kr per l	101	95	98
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	105	124	102
Produksjonsinntekt kjøt, kr per årsku	72	120	76
Produksjonstilskot, kr per årsku	90	97	100
Variable kostnader, kr per årsku	101	138	112
Faste kostnader, kr per årsku	146	156	156
Herav leigd arbeid, kr per årsku	160	116	205

Tabell 2.18 tilsvarer tabell 2.17 for storleiksgruppa 300–500 dekar. Som i tabell 2.17 viser dei utheva tala at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane. Utvalet av regionale grupper er ikkje akkurat det same i tabell 2.18 som i tabell 2.17. Igjen er utvalet bestemt av at talmaterialet frå ein enkelt region må ha eit visst minsteomfang for at variasjonsanalysen skal kunne bli gjennomført for akkurat den regionen.

I storleiksgruppa 300–500 dekar har den dårlegaste tredelen den største mjølkeleveransen per årsku, frå 12 til 18 prosent over nivået hos den beste tredelen. Mjølkeprisen er lik eller opptil 5 prosent lågare hos den svakaste tredelen. Produksjonstilskotet per årsku er opptil 34 prosent lågare i den svakaste tredelen fordi dei har flest årskyr. Den beste tredelen har lågast kostnader. Det gjeld både dei faste og dei variable. Skilnadene i driftsoverskot per liter mjølk er større enn skilnadene i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Den svakaste tredelen har oppnådd mellom 36 og 46 prosent av resultatet til den beste tredelen når det gjeld driftsoverskot per liter mjølk, medan den tilsvarande delen for vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk ligg mellom 57 og 87 prosent.

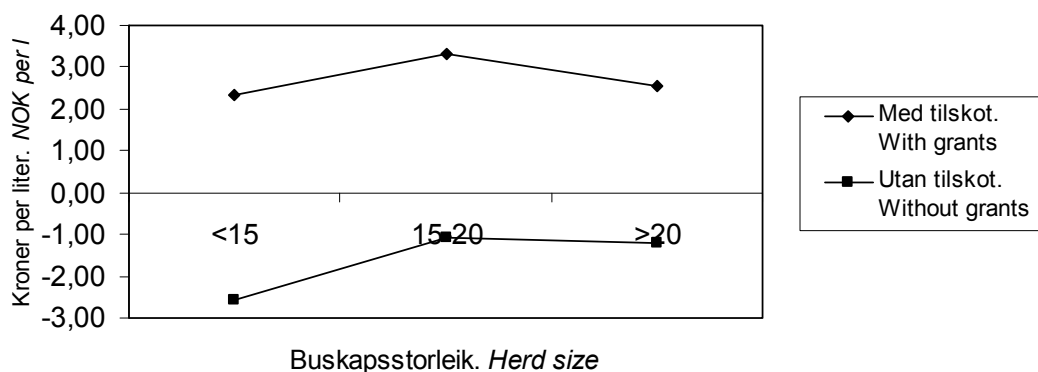
Tabell 2.18 Variasjon. Kumjølkk og storfeslakt, 300–500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 300–500 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Østlandet <i>Eastern Norway</i>	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag	Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Andre bygder <i>Other parts</i>		Andre bygder <i>Other parts</i>	
Tal bruk i gruppa 300-500 daa	23	16	18	26
Areal per bruk	104	97	102	109
Alder på brukaren	104	92	98	102
Driftsoverskot, kr per l mjølk	40	36	44	46
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	67	51	68	70
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	64	57	87	60
Tal årskyr	142	113	142	131
Grovfôr, daa per årsku	70	105	64	95
Avling i alt, FEm per daa	129	104	96	93
Arbeidsforbruk, timar per årsku	71	108	64	97
Levert mjølk, l per årsku	118	114	112	113
Mjølkepris, kr per l	99	95	100	96
Produksjonsinntekter mjølk, kr per årsku	116	108	110	108
Produksjonsinntekter kjøtt, kr per årsku	142	86	65	115
Produksjonstilskot, kr per årsku	66	98	73	86
Variable kostnader, kr per årsku	180	119	102	123
Faste kostnader, kr per årsku	119	117	114	127
Herav leigd arbeid, kr per årsku	88	136	137	113

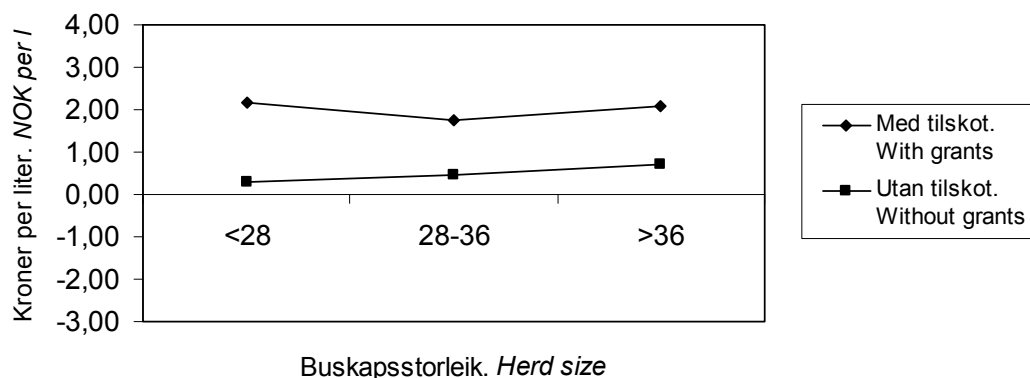
Figurane 2.4 og 2.5 samanliknar driftsoverskot per liter mjølk, med og utan tilskot, for Nord-Noreg og Jæren. Buskapane er grupperte etter storleik.

I Nord-Noreg er driftsoverskotet med tilskot større på bruk med 15–20 kyr enn på dei bruka som har færre enn 15 kyr eller fleire enn 20 kyr. Driftsoverskotet utan tilskot viser same tendens, men med mindre skilnad mellom dei to gruppene med flest kyr. Driftsoverskotet per liter mjølk er negativt utan tilskot, utan omsyn til buskapsstorleik. Gjennomsnittleg buskap er på 13, 17 og 28 årskyr. Tal buskapar i kvar gruppe er høvesvis 19, 24 og 19.

Figur 2.4 Driftsoverskot i kumjølkkproduksjon i Nord-Noreg. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming in Northern Norway. NOK/litre

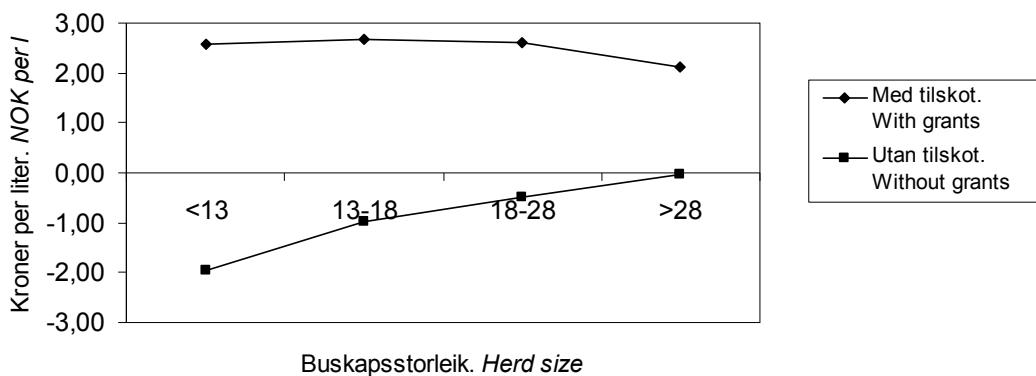
På Jæren endrar driftsoverskotet seg mindre med storleiken på buskapan enn kva vi har sett for Nord-Noreg. Det gjeld driftsoverskot både med og utan tilskot. Jæren har dessutan *positivt* driftsoverskot utan tilskot for alle gruppene. Gjennomsnittleg buskap i gruppene på Jæren er 20, 31 og 49 årskyr. Gruppene der representerer altså større buskarar enn kva dei nordnorske gruppene gjer. Respektive tal bruk i gruppene på Jæren er 6, 5 og 6.

Figur 2.5 Driftsoverskot i kumjølkkproduksjon på Jæren. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, Jæren. NOK/litre

Figur 2.6 viser driftsoverskot per liter mjølk i kumjølkproduksjon for heile landet samla. Driftsoverskotet medrekna tilskot går nedover med aukande buskapsstorleik. Driftsoverskotet utan tilskot aukar med aukande buskapsstorleik, men er negativt for alle storleiksgrupper. Gjennomsnittsbuskapen i gruppene er på 10, 16, 22 og 37 årskyr, og gruppedelinga er den same som i tabell 2.12. Respektive tal buskappar i kvar gruppe er 48, 110, 99 og 61.

Figur 2.6 Driftsoverskot i kumjølkproduksjon, heile landet. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, all regions. NOK/litre

Samdrifter

Samdrift har blitt ei meir vanleg form for organisering av norsk mjølkeproduksjon i dei siste åra. Per desember 2008 var det i Noreg registrert 2 066 samdrifter.⁷ Etter det har talet på samdrifter gått noko ned, slik at det per juli 2010 var 1 684. Grunnen til nedgangen er i hovudsak at det frå 2008 vart lovleg å leige bort mjølkekvoter. Ein del samdrifter som fram til da var proforma, vart såleis oppløyse. Inntil 2004 var samdriftene ikkje representerte i driftsgranskingane. For 2004 vart 13 samdrifter med mjølkeproduksjon tekne inn. Året etter var 39 samdrifter med, og deretter har talet vore 36, 32 og 34 i 2006, 2007 og 2008. For 2009 har driftsgranskingane hatt med i alt 38 samdrifter, der to eller fleire av medlemmene i samdrifta er aktivt med i det daglege arbeidet. 32 av samdriftene har to medlemmer, medan 6 av dei har 3 medlemmer. I tillegg er det med nokon samdrifter der berre den eine brukaren er aktiv (kvoteleige). Desse bruka vert rekna som enkeltbruk, ved at resultatet frå samdrifta er slege saman med resultatet til brukaren. Dei 38 «eigentelege» samdriftene er skilde ut frå resten av driftsgranskingmaterialet, og dei er ikkje tekne inn i hovudtabellane. Fordi økonomien til dei deltakande partnarane i samdrifta er så tett samanvoven med økonomien til samdrifta, er det lite relevant å studere samdrifta isolert. Rekneskapen for samdrifta er derfor slegen saman med rekneskapane til partnarane, slik at resultata gjeld for heile verksemda under eitt. All jordbruksdrift på dei aktuelle eigedommane inngår. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk viser da eit gjennomsnitt for samdrifta og partnarane. Privatøkonomien for desse driftseiningane er ikkje publisert. Data for dei 38 samdriftene i 2009 er henta frå i alt 120 rekneskappar.

⁷ Kjelde: Statens landbruksforvaltning.

Resultat for samdriftene er presenterte i tabell 2.19. Denne tabellen tek berre med dei samdriftene som har mjølk som einaste produksjon. Det vil i tilfellet vårt seie 33 av 38 samdrifter. Tabellen viser også resultat for samdrifter med mjølkeproduksjon i år 2008. Dermed kan vi peike på dei viktigaste utviklingstrekkka det siste året.

Av tabellen ser ein at storleiken på samdriftene har minka når det gjeld areal. Nedgangen er på 26 dekar, samtidig som tal årskyr har auka frå 40,4 i 2008 til 41,0 i 2009. Auken i tal årskyr har også gitt ein auke i omsett mjølkemengd frå 274 388 liter til 286 308 liter, medan mjølkekvoten har auka frå 277 196 liter til 289 546 liter. Mjølk per årsku har auka frå 7 448 kg i 2008 til 7 652 kg i 2009. Effektiviteten ser framleis ut til å auke hos samdriftene. Tal arbeidstimar per årsku viser ein nedgang frå 125 timar i 2008 til 117 timar i 2009.

Eigedelane har også hatt ein vesentleg verdiauke frå utgangen av 2008, da dei var verdsette til nesten 5 mill. kroner. Da 2009 var slutt, hadde verdien auka til nesten 5,5 mill. kroner.

Produksjonsinntektene minka frå kr 2 549 200 i 2008 til kr 2 523 800 i 2009. Vi registrerer også ein nedgang i dei variable kostnadene til samdriftene. I 2008 låg dei variable kostnadene på kr 875 200 medan dei eitt år seinare var kr 846 500. Hovudgrunnen til dette er mindre innkjøp av dyr. Dei fleste andre variable kostnadene heldt seg stabile frå 2008 til 2009. Av tabellen går det fram at også faste kostnader har minka. Dei faste kostnadene var kr 686 500 i 2009, mot kr 875 200 i 2008. Totale kostnader har dermed gått ned frå kr 1 824 100 i 2008 til kr 1 786 600 i 2009.

Av resultatmåla ser vi at det har vore ei positiv utvikling siste året for samdriftene når det gjeld driftsoverskotet. Det auka med bortimot kr 12 100. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka frå kr 251 600 i 2008 til kr 282 600 i 2009. Dette er ein auke på 12 prosent. Tilsvarande auke for mjølkebruka elles i driftsgranskningane er 8 prosent for 2009.

Tabell 2.19 Samdrifter med mjølkeproduksjon. Samanlikning av tal for åra 2008 og 2009

Dairy joint operations. Comparison of data from the years 2008 and 2009

		2008	2009
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	33
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	641	615
Herav leigd	<i>Of which hired</i>	216	198
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	4 965 000	5 460 400
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	40,4	41,0
Mjøl per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 448	7 652
Kjøt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	269	280
Omsett mjølk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	274 388	286 308
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	277 196	289 546
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	4,05	4,10
Pris på kukjøt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	32,95	35,38
Pris på anna storfekjøt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	40,20	42,43
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	5036	4786
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	125	117
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Storfe	<i>Cattle</i>		
Mjøl	<i>Milk</i>	1 112 600	1 173 100
Kukjøt	<i>Cow's meat</i>	188 500	167 200
Anna storfekjøt	<i>Beef</i>	280 900	293 500
Livdyr	<i>Livestock</i>	44 400	54 000
Inntekt frå husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	1 744 600	1 730 100
Inntekt frå planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	116 100	73 900
Tilskot	<i>Support</i>	652 600	687 800
Andre inntekter	<i>Other income</i>	44 400	39 000
Botnfrådrag	<i>Basic deduction</i>	-8 600	-6 600
Sum	<i>Total</i>	2 549 200	2 523 800
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Så Korn, anna såfrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	21 000	16 900
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	80 000	89 400
Kraftfôr	<i>Feed concentrate</i>	484 400	490 200
Anna fôr	<i>Other fodder</i>	41 200	45 800
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	15 900	22 700
Diverse til husdyrhaldet	<i>Veterinary costs etc.</i>	66 400	70 600
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	89 300	39 500
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	77 100	71 400
Sum	<i>Total</i>	875 200	846 500
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	103 100	108 800
Drivstoff	<i>Fuel</i>	55 300	43 300
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	179 800	164 500
Maskinleige og leasing	<i>Rented machinery</i>	133 000	124 300
Jordleige, kvoteleige, leige dr.bygn.	<i>Rented farmland</i>	59 200	45 900
Forsikringar	<i>Insurance</i>	45 800	45 700
Elektrisk kraft	<i>Electricity</i>	50 700	52 900
Administrasjon	<i>Administration</i>	100 000	101 000
Sum	<i>Total</i>	726 900	686 500
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	222 000	253 600
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	725 100	737 200
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	431 600	573 900
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	566 000	682 800
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	106,17	142,66
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	182 900	261 400
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	686 600	733 100
Vederlag til arbeid og e.k., kr per årsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	251 600	282 600
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	50	50

I tabell 2.20 vert samdriftene samanlikna med ei gruppe store mjølkeproduksjonsbruk som er drivne av enkeltbrukarar. Driftsomfanget på desse har vore 41,1 årskyr, mot 41,0 årskyr i samdriftene. Omfanget av husdyrhaldet har da vore såpass likt at

dette skulle vere ei god samanlikningsgruppe. Det viser seg at samdriftene har mykje større areal enn dei store mjølkebruka, 615 dekar mot 563 dekar. Dei store mjølkebruka har teke litt større avlingar enn samdriftene: 405 FEm per dekar, mot 391 FEm per dekar. Vi trur at noko av dette skuldast plasseringa til dei store mjølkebruka. Dei fleste ligg i flatbygdene medan samdriftene er meir spreidde over heile landet og har noko dårlegare naturgitte forhold.

Samla eignedelar i jordbruket hos samdriftene var 31. desember 2009 verd 5,5 millionar kroner. På det same tidspunktet var verdien av jordbrukseigedelane på dei store mjølkebruka 5,8 millionar kroner.

Samdriftene har hatt noko større mjølkekvote enn dei store mjølkebruka. Dei store mjølkebruka har produsert mindre mjølk, og dei har utnytta mjølkekvoten dårlegare. Levert mjølkemengd har vore 286 300 liter for samdriftene og 273 700 liter for dei store mjølkebruka. Mjølkekvoten har vore høvesvis 289 500 liter og 286 000 liter. Effektiviteten ser ut til vere litt betre hos dei store mjølkebruka enn hos samdriftene. Tal arbeidstimar per årsku er 102 hos dei store mjølkebruka, mot 117 timar hos samdriftene.

Vi trur dette kan ha sin grunn i korleis ein del av samdriftene er organiserte, med mjølkekyr i eitt fjøs og ungdyr i eit anna. Ofte kan også dei enkelte fjøsa og arealet liggje langt frå kvarandre, noko som gir fleire arbeidstimar for samdriftene.

Samdriftene har produsert noko meir kjøt enn dei store mjølkebruka, 280 kg kontra 240 kg per årsku. Samla inntekt frå husdyrhaldet har vore kr 1 730 100 hos samdriftene og kr 1 642 700 hos dei store mjølkebruka.

Utbetalte tilskot har vore mykje større hos samdriftene enn hos dei store mjølkebruka, kr 687 800 mot kr 597 600. Ein stor del av skilnaden skuldast at mange av samdriftene ligg i soner med høgare satsar for tilskot enn det som er tilfelle for dei store mjølkebruka. Vi har allereie sett at samdriftene har hatt klart større areal. Dette har slege ut i høgare utbetalingar av areal- og kulturland-skaps-tilskot.

Sum produksjonsinntekter har vore kr 2 523 800 hos samdriftene. Tilsvarende sum hos dei store mjølkebruka har vore kr 2 347 100.

Dei variable kostnadene har vore høgare hos samdriftene. Dette skuldast i stor grad høgare kjøtproduksjon. Innkjøp av forbruksartiklar i husdyrhaldet har også kome opp i større beløp hos samdriftene, medan utgifter til innkjøp av dyr har vore mindre hos samdriftene. Dei har litt lågare faste kostnader enn dei store mjølkebruka, og spesielt er posten for leigd arbeid mindre. Både dei store mjølkebruka og samdriftene har hatt nedgang i faste kostnader. Dei store mjølkebruka har større kostnader til maskinleige, leasing, jordleige og kvoteleige enn samdriftene, kr 217 900 mot kr 170 200. Samla faste kostnader for samdriftene har vore kr 686 500, mot kr 723 300 for dei store mjølkebruka. Med omsyn til avskrivningar har samdriftene auka noko, frå kr 222 000 i 2008 til kr 253 600 i 2009. Dei store mjølkebruka har hatt ein mindre auke, frå kr 223 000 til 224 800 for dei same åra.

Driftsoverskotet frå jordbruket hos samdriftene har vore kr 737 200, mot kr 568 300 hos dei store mjølkebruka. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har vore kr 282 600 for samdriftene og kr 248 800 for dei store mjølkebruka.

Eigenkapitalprosenten har vore høvesvis 50 og 41.

Tabell 2.20 Samdrifter med mjølkeproduksjon kontra store mjølkeproduksjonsbruk
2009

Dairy joint operations versus large family dairy farms. Year 2009

		Samdrifter	Store mjølkebruk
		<i>Dairy joint operations</i>	<i>Large family dairy farms</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	33	44
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	615	563
Herav leigd	<i>Of which hired</i>	198	267
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	5 460 400	5 834 000
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	41,0	41,1
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 652	7 378
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	280	240
Omsett mjølk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	286 308	273 700
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	289 546	285 960
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	4,10	4,14
Pris på kukjøtt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	35,38	35,70
Pris på anna storfekjøtt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	42,43	41,71
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4 786	4 203
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	117	102
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Storfe	<i>Cattle</i>		
Mjølke	<i>Milk</i>	1 173 100	1 133 600
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	167 200	183 200
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	293 500	278 000
Livdyr	<i>Livestock</i>	54 000	44 300
Inntekt frå husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	1 730 100	1 642 700
Inntekt frå planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	73 900	70 300
Tilskot	<i>Support</i>	687 800	597 600
Andre inntekter	<i>Other income</i>	34 000	40 100
Botnfrådrag	<i>Basic deduction</i>	-6 600	-3 600
Sum	<i>Total</i>	2 523 800	2 347 100
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Så Korn, anna såfrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	16 900	16 100
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	89 400	92 400
Krafftfor	<i>Feed concentrate</i>	490 200	461 400
Anna for	<i>Other fodder</i>	45 800	45 300
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	22 700	13 300
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	39 500	71 500
Andre variable kostnader	<i>Other variable costs</i>	142 000	130 700
Sum variable kostnader	<i>Total</i>	846 500	830 700
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	108 800	138 700
Drivstoff	<i>Fuel</i>	43 300	44 900
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	164 500	160 600
Maskinleige, leasing, jord- og kvotelegie	<i>Rented machinery, rented farmland</i>	170 200	217 900
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	199 600	161 300
Sum faste kostnader	<i>Total</i>	686 500	723 300
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	253 600	224 800
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	737 200	568 300
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	573 900	404 800
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	682 800	543 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	142,66	129,31
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	261 400	220 700
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	733 100	566 700
Vederlag til arbeid og e.k., kr per årsverk	<i>Return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	282 600	248 800
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	50	41

Økologisk mjølkeproduksjon

For 2009 har NILF hatt tilgang til rekneskapsmateriale for 30 økologiske mjølkeproduksjonsbruk. Av desse har 28 vore med i driftsgranskingane medan to har levert data til NILF på annan måte. Tabell 2.21 samanliknar resultat for dei økologiske mjølkebruka frå 2008 og 2009. Seks av bruka som leverte data for 2008, er ikkje med i 2009-materialet. Dette må ein vere klar over når ein samanliknar data for 2009 og 2008. Dei 30 bruka hadde i middel 25,4 årskyr og eit driftsoverskot på kr 450 300 i 2009. Driftsoverskot for økologiske mjølkebruk auka med kr 82 400 (22 prosent) frå 2008 til 2009. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp frå kr 240 700 til kr 282 100.

Tal årskyr auka med 2,0 frå 2008 til 2009. Mjølkeprisen gjekk opp med 11 øre, til kr 4,76 per liter i 2009. Samtidig auka kjøtprisen med 10 prosent. Sum tilskot steig med 10 prosent frå 2008 til 2009. Variable kostnader gjekk opp med 17 prosent medan faste kostnader auka med 7 prosent.

Tabell 2.21 Økologisk mjølkeproduksjon. Samanlikning av åra 2008 og 2009

		2008	2009
Per bruk	<i>Per holding</i>		
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	34	30
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	394	447
Herav grovfôr og beite	<i>Of which coarse fodder and pasture</i>	348	400
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decares</i>	296	282
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	23,4	25,4
Tal kviger > 1 år	<i>Number of heifers > 1 year</i>	11,5	13,2
Tal oksar > 1 år	<i>Number of steers > 1 year</i>	1,0	1,1
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 366	6 667
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	130 405	150 957
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	143 795	160 717
Prisar, kr per kg	<i>Prices, NOK per kg</i>		
Prisar, kr per kg: Mjølk	<i>Prices, NOK per kg: Milk</i>	4,65	4,76
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	35,81	39,50
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	39,89	43,71
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 445	3 518
Tal timar per årsku	<i>Labour input per cow, hours</i>	147	138
Inntekter frå storfehald, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	777 400	911 400
Inntekter frå andre husdyr, kr	<i>Total output from other husbandry, NOK</i>	18 900	10 300
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	465 600	512 600
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	45 400	54 000
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	323 400	378 900
Herav kraftfôr	<i>Of which feed concentrate, NOK</i>	182 300	218 200
Herav gjødsel og kalk	<i>Of which fertilizer and lime, NOK</i>	1 900	9 200
Herav anna fôr, kr	<i>Of which other fodder, NOK</i>	23 300	18 200
Faste kostnader i alt, ekskl. avskr., kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciations, NOK</i>	493 500	510 100
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	122 500	149 000
Herav driftsbygningar, kr	<i>Of which outbuildings, NOK</i>	67 500	83 200
Herav traktor, mask. og reiskapar, kr	<i>Of which tractors, machinery and equipment, NOK</i>	52 000	62 000
Driftsoverskot frå jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	367 900	450 300
Driftsoverskot frå skogbruket, kr	<i>Net income, forestry, NOK</i>	8 900	13 600
Driftsoverskot frå tilleggsnæring, kr	<i>Net income, supplementary joint operations, NOK</i>	55 600	45 000
Driftsoverskot frå anna næring, kr	<i>Net income, other occupations, NOK</i>	1 600	12 500
Lønsinntekter, kr	<i>Wages, NOK</i>	280 500	318 500
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	449 500	537 800
Vederl. til arb. og eigenkap. per årsv., kr	<i>Return on labour and own cap. per man-year, NOK</i>	240 700	282 100

I 2009 var det 290 konvensjonelt drivne mjølkeproduksjonsbruk i driftsgranskingane. Resultatet for dei konvensjonelt drivne mjølkebruka gjekk opp frå kr 194 100 i 2008 til kr 210 000 i 2009, målt i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Mjølkeprisen for dei konvensjonelle bruka auka med 7 øre, til kr 4,01 per liter i 2009.

Eit interessant spørsmål er kva som er skilnaden i resultat mellom økologiske bruk og tilsvarande konvensjonelle bruk. Problemet er at det er vanskeleg å finne eit godt samanlikningsgrunnlag, sidan produksjonen er såpass ulik. Dei økologiske mjølkebruka er noko større i areal enn gjennomsnittet for dei konvensjonelle mjølkebruka i driftsgranskingane.

Dersom vi tek bort dei minste av dei konvensjonelle mjølkebruka, kan vi lage grupper med konvensjonelle bruk som liknar dei økologiske bruka med omsyn til anten gjennomsnittleg tal årskyr eller middels storleik på jordbruksarealet. Tabell 2.22 viser data for to slike grupper av konvensjonelle mjølkebruk saman med resultat for dei 30 økologiske bruka.

Tabell 2.22 Samanlikning av økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon i 2009

Comparison of organic dairy farming and conventional dairy farming in 2009

Per bruk	Per holding	Økologisk mjølkeproduksjon <i>Organic dairy farming</i>	Konvensjonell mjølkeproduksjon <i>Conventional dairy farming</i>	
			Med same tal årskyr <i>With the same number of cows</i>	Med like stort jordbruksareal <i>With the same acreage</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	184	123
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	447	369	448
Herav grovfôr og beite	<i>Of which coarse fodder and pasture.</i>	400	345	418
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodd. and past, FUm per dec.</i>	282	392	365
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	25,4	25,4	27,1
Tal kviger > 1 år	<i>Number of heifers > 1 year</i>	13,2	14,1	16,1
Tal oksar > 1 år	<i>Number of steers > 1 year</i>	1,1	7,0	8,1
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 667	7 309	7 388
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	150 957	167 786	180 916
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	160 717	172 721	187 245
Prisar, kr per kg: Mjølkk	<i>Prices, NOK per kg: Milk</i>	4,76	4,02	4,01
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 518	3 730	3 901
Tal timar per årsku	<i>Total labour input per cow, hours</i>	139	147	144
Inntekter frå husdyrhald, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	921 700	997 100	1 098 800
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	512 600	469 700	522 200
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	54 000	66 000	81 800
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	378 900	524 400	590 100
Herav kraftfôr	<i>Of which feed concentrate, NOK</i>	218 200	288 800	316 600
Herav gjødsel og kalk	<i>Of which fertilizer and lime, NOK</i>	9 200	68 100	79 500
Faste kostnader i alt, ekskl. avskr., kr	<i>Total fixed costs, excl. deprec., NOK</i>	510 100	451 400	509 900
Avskrivingar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	149 000	134 600	154 500
Driftsoverskot frå jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	450 300	422 400	448 300
Vederlag til arbeid og eigenkap., kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	537 800	464 800	482 700
Vederl. til arb. og eigenkap. per årsv., kr	<i>Return on l. and own cap. per m-y, NOK</i>	282 100	229 900	228 300

Dei 184 største konvensjonelle mjølkebruka i 2009, når ein sorterer etter tal årskyr, har eit snitt på 25,4 årskyr. Talet er det same som for dei økologiske bruka. Denne gruppa av konvensjonelt drivne bruk har levert 16 800 liter meir mjølk enn dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka har produsert over 600 kg meir mjølk per årsku enn dei økologiske. Dessutan har dei konvensjonelle bruka produsert 3 200 kg meir kjøt. Dei økologiske mjølkebruka produserer nesten ikkje oksekjøt.

Dei økologiske mjølkebruka har fått utbetalt over 70 øre meir i mjølkepris enn dei konvensjonelle, og kjøtprisen er også høgare for dei økologiske bruka. Dei økologiske bruka fekk utbetalt kr 42 900 meir i tilskot enn kva dei konvensjonelle bruka fekk. Når det gjeld kostnader i alt, var desse større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Dei variable kostnadene var kr 145 500 høgare for dei konvensjonelle bruka. Derimot hadde dei økologiske bruka kr 73 100 meir i faste kostnader. Driftsoverskotet for dei 184 konvensjonelle bruka var på kr 422 400, noko som var kr 27 900 lågare enn for dei økologiske. Dei økologiske bruka oppnådde eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 282 100. Resultatet ligg kr 52 200 over det dei konvensjonelle bruka oppnådde.

Arealet er ofte den avgrensande faktoren for produksjonen på økologiske mjølkebruk. Avlingsnivået er også lågare enn ved konvensjonell drift. Derfor er det interessant å samanlikne konvensjonell og økologisk drift på bruk med like store areal. Dei økologiske mjølkebruka hadde i snitt eit jordbruksareal på 447 dekar i 2009. Det same gjennomsnittsarealet hadde dei 123 konvensjonelle mjølkebruka med størst areal. Dei sistnemnde bruka hadde i snitt 27,1 årskyr og ein produksjon på 180 900 liter mjølk og 7 700 kg kjøt. Produksjonen av mjølk og kjøt var vesentleg større på desse konvensjonelle bruka enn i den økologiske gruppa. Dei 123 konvensjonelt drivne bruka med størst areal hadde eit driftsoverskot på kr 448 000, noko som er kr 2 000 lågare enn for dei økologiske bruka. Dei konvensjonelle bruka fekk utbetalt kr 9 600 meir i tilskot og oppnådde kr 177 100 meir i husdyrinntekter enn dei økologiske bruka. Kostnader i alt var kr 216 500 større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Arbeidsforbruket i jordbruket var 380 timar større i den konvensjonelle gruppa. Det er også naturleg med større arbeidsforbruk, i og med høgare produksjon. Summen av desse faktorane har gjort at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 53 800 større for økologiske bruk enn for konvensjonelle bruk med same areal.

Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka greier ikkje å fylle mjølkekvoten. I 2009 hadde dei ein gjennomsnittleg mjølkekvote på 160 700 liter. Omsett mjølkemengd for desse bruka var 151 000 liter. Likevel greidde dei økologiske bruka i 2009 å fylle mjølkekvoten betre enn dei gjorde året før. I 2008 var skilnaden mellom mjølkekvote og omsett mjølkemengd 14 300 liter. Dei 290 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruka i driftsgranskingane for 2009 hadde i snitt ein mjølkekvote på 141 300 liter og ei omsett mjølkemengd på 136 600 liter. I 2008 var det større skilnad mellom økologiske bruk og konvensjonelle bruk med omsyn til kvotefylling, enn det var i 2009.

2.3.2 Produksjon av kumjøl og svinekjøt

Hovudtabell: 17b.

Tabell 2.23 viser nokre data for denne driftsforma. Det har vore prisauke for mjølk og storfekjøt i 2009, men nedgang i prisane på smågris og svinekjøt. Både mjølkeytinga per årsku og tal årskyr har gått opp. Tal avlsgrisar er derimot redusert,

og deltaking i purkeringar spelar inn her. Kraftf rkostnaden har auka mykje fr  2008 til 2009.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 4 prosent lågare i 2009 enn i 2008.

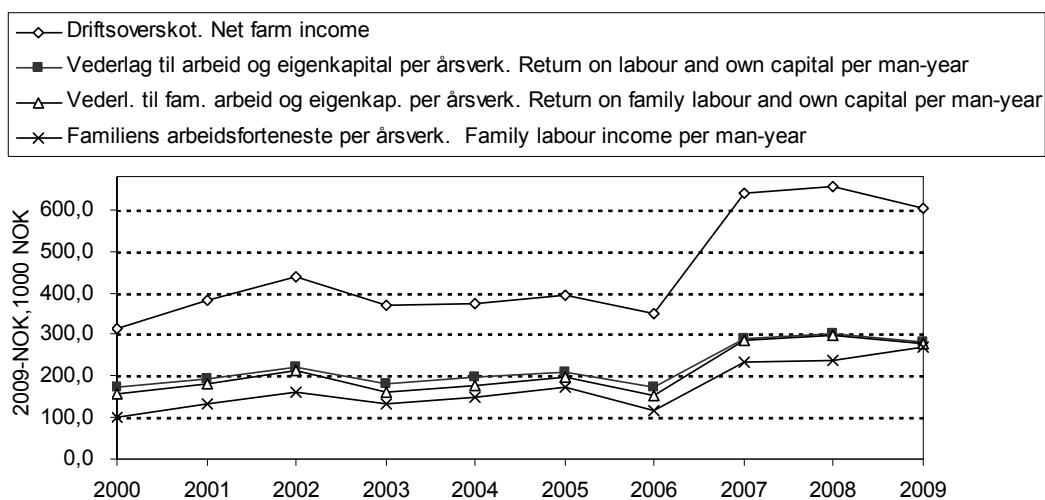
Gjennom tiårsperioden fr  2000 har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka med 62 prosent, målt i faste 2009-kroner. Figur 2.7 gir eit inntrykk av korleis lønsemda har endra seg frå år til år i perioden.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2009 med kr 26 600.

Tabell 2.23 Produksjon av kumj lk og svinekj t

Combined dairy and pig farming

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	28
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	306	300
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	412	398
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	23,6	21,0
Mj�lk per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 204	6 900
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	28,0	37,2
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mj�lk, per l	<i>Milk, per l</i>	4,06	4,00
Kukjøt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	35,24	32,78
Anna storfekj�t, per kg	<i>Meat (beef,) per kg</i>	40,29	38,42
Svinekj�t, per kg	<i>Pork, per kg</i>	22,77	22,98
Smågris, per stk	<i>Piglets for sale</i>	837	937
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	269 000	233 500
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	283 000	294 800
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	276 200	290 600
Skattejustert vederl. til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	309 600	321 300
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	150,21	135,47

Figur 2.7 Resultatmål for bruk med produksjon av kumj lk og svinekj t, 2000–2009. Faste 2009-kroner

Results for combined dairy and pig farming, 2000–2009. NOK-2009

2.3.3 Produksjon av kumjøl, storfeslakt og korn

Hovudtabell: 17f.

Tabell 2.24 viser at for denne driftsforma har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gått ned med 20 prosent frå 2008 til 2009. Både bygg, havre og kveite gav langt lågare avlingar i 2009 enn i året før. At kornprisane gjekk opp, og at det var prisauke på kumjøl og storfekjøl, gav ikkje like store økonomiske utslag som avlingssvikten. Ein annan faktor som har vore med på å minske lønsemda på desse bruka i 2009, er at kostnaden til handelsgjødsel auka kraftig.

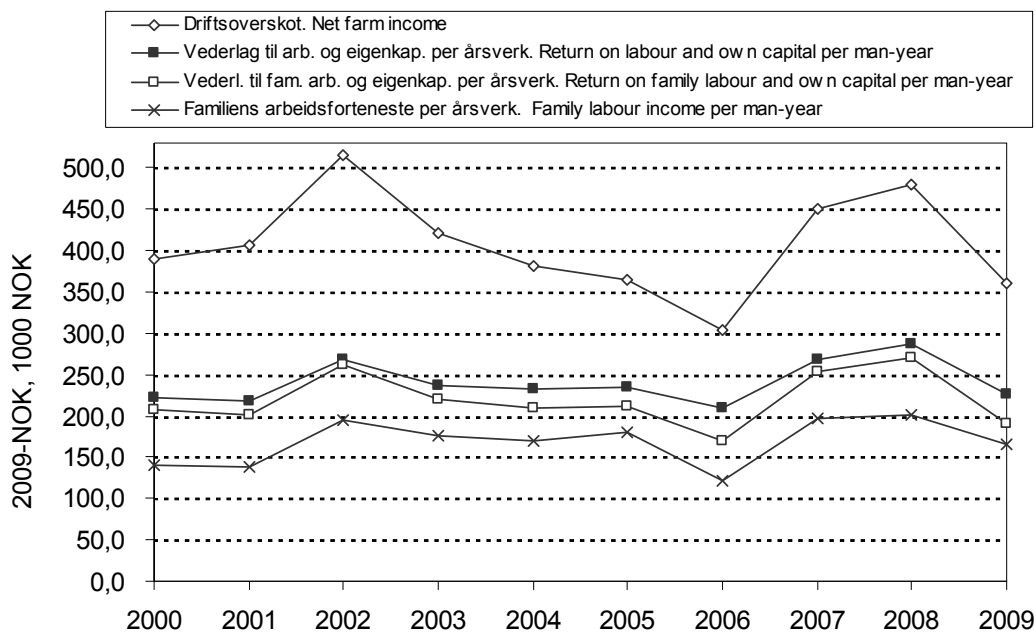
Frå 2000 til 2009 har driftsforma hatt 2 prosent stigning i vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, målt i faste 2009-kroner. Figur 2.8 gir eit bilde av lønsemd gjennom 10 år.

Når vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk vert justert for effekten av jordbruksfrådraget, aukar resultatet for 2009 med kr 22 500.

Tabell 2.24 Produksjon av kumjøl, storfeslakt og korn

Combined dairy, beef farming and cereal production

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	17	18
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	605	608
Av dette kornareal, daa	<i>Of which land for cereal production, decares</i>	348	363
Avlingar	<i>Crops</i>		
I alt, Fem per daa	<i>Total, FUm per decare</i>	398	465
Bygg, kg per daa	<i>Barley, kg per decare</i>	372	488
Havre, "	<i>Oats, "</i>	377	455
Kveite, "	<i>Wheat, "</i>	328	512
Grovfôr, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decare</i>	489	468
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	23,7	23,6
Mjøl per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 497	7 381
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Bygg, per kg	<i>Barley, per kg</i>	1,91	1,82
Havre, per kg	<i>Oats, per kg</i>	1,77	1,69
Kveite, per kg	<i>Wheat, per kg</i>	2,08	2,05
Mjøl, per l	<i>Milk, per l</i>	4,10	3,98
Kukjøl, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	35,24	32,42
Anna storfekjøl, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	41,94	39,35
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK</i>	164 800	196 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	225 700	280 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own cap., NOK per man-year</i>	190 900	264 800
Skattejustert vederlag til a. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	248 200	307 900
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	111,99	124,56

Figur 2.8 Resultatmål for bruk med produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn, 2000–2009. Faste 2009-kroner

Results for combined dairy, beef farming and cereal production, 2000–2009. NOK-2009

2.3.4 Kumjolkproduksjon og sauehald

Hovudtabell: 17c.

Eit utval av data for denne gruppa av bruk finst i tabell 2.25. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har auka med 13 prosent frå 2008 til 2009. Mjølkeprisen har gått opp samtidig med at det har blitt produsert meir mjølk på desse bruka. Innan sauehaldet har både kjøtprisen og produksjonsomfanget blitt redusert.

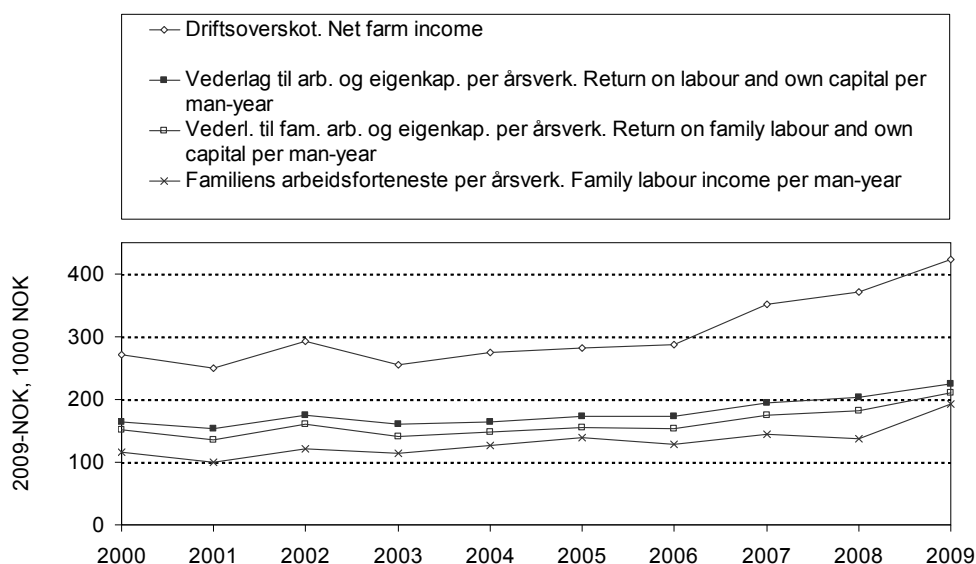
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 37 prosent høgare i 2009 enn i 2000, målt i faste 2009-kroner. Figur 2.9 presenterer utviklinga i lønsemd.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2009 aukar med kr 24 000 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.25 Kumjølksproduksjon og sauehald

Combined dairy and sheep farming

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	51	51
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	358	345
Avling, FUm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	329	331
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	19,0	17,5
Mjølkemengde per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 204	7 091
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,03	3,89
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep</i>	88	90
Saue- og lammekjøt, kr per kg	<i>Meat price (mutton and lamb), NOK per kg</i>	38,56	39,37
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	193 300	135 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	225 500	199 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	210 300	178 300
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	249 500	223 200
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	114,47	88,00

Figur 2.9 Resultatmål for bruk med kumjølksproduksjon og sauehald, 2000–2009. Faste 2009-kroner

Results for combined dairy and sheep farming, 2000–2009. NOK-2009

2.3.5 Kornproduksjon

Hovedtabell: 17d.

Tabell 2.26 fortel at vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått ned med heile 69 prosent frå 2008 til 2009. At kornavlingane i 2009 var uvanleg små, forklarar mykje av det svake resultatet. Prisane på både bygg, havre og kveite auka, men effekten av prisoppgangen har vore liten samanlikna med utslaget av avlingsreduksjonen. Stor auke i kostnaden til handelsgjødsel har vore med på å gjere lønsemda låg.

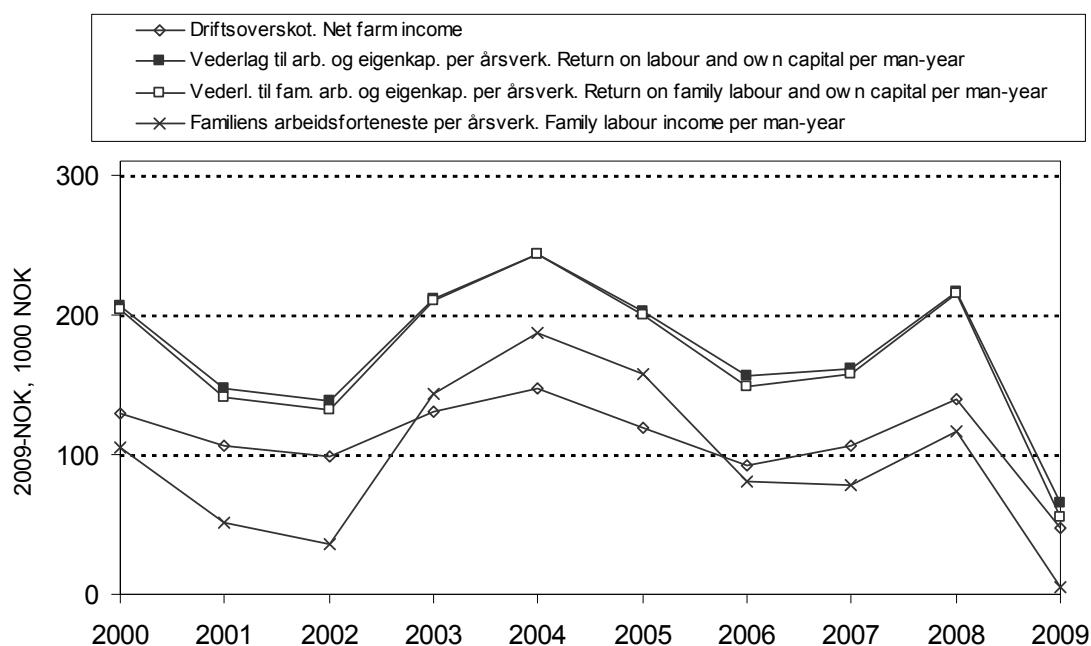
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2009 ligg 68 prosent lågare enn resultatet frå 2000, målt i faste 2009-kroner. Det er typisk for denne driftsforma at ho kan vere utsett for store svingingar i lønsemd frå år til år. Figur 2.10 stadfestar dette.

Figur 2.11 illustrerer korleis totalkapital, gjeld og egenkapital har utvikla seg innafør driftsforma. Jordbruket sin del av totalkapitalen har endra seg lite gjennom tiårsperioden. Både i 2000 og i 2009 utgjorde han 38 prosent. Gjeldsprosenten har auka i den same perioden, frå 30 til 35.

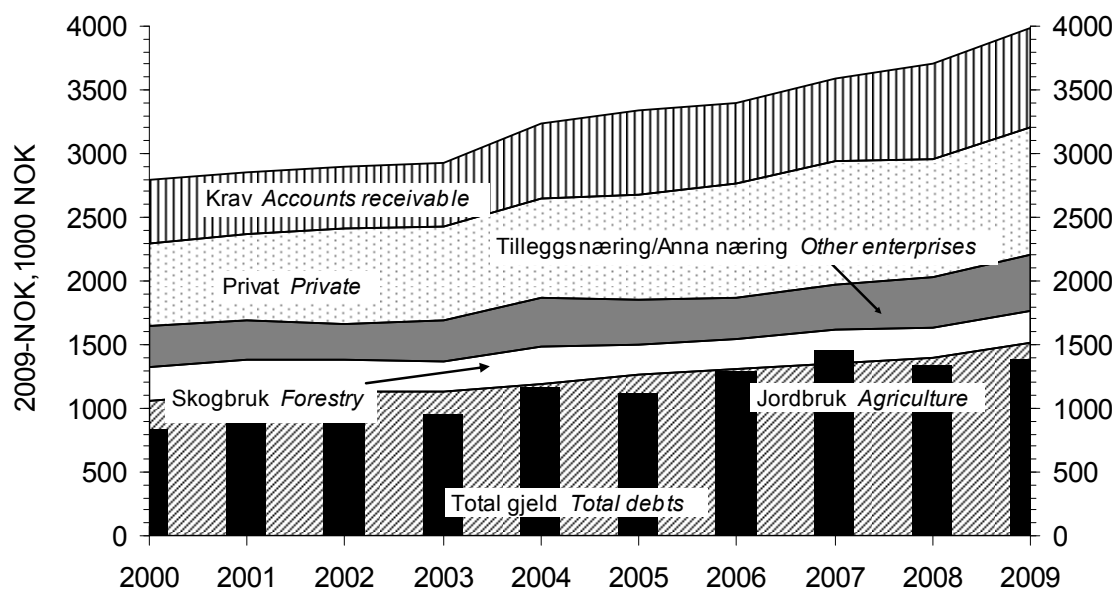
For 2009 blir vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk kr 51 600 større som følgje av skattejustering.

Tabell 2.26 Kornproduksjon
Cereal production

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	98	90
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	357	357
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	395	473
Havre	<i>Oats</i>	384	453
Kveite	<i>Wheat</i>	332	506
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,06	1,90
Havre	<i>Oats</i>	1,90	1,71
Kveite	<i>Wheat</i>	2,18	2,02
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	5 500	114 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	64 900	212 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	54 700	211 000
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own c., NOK per man-year</i>	116 500	273 400
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	9,68	65,01

Figur 2.10 Resultatmål for bruk med kornproduksjon, 2000–2009. Faste 2009-kroner
Results for cereal production, 2000–2009. NOK-2009

Figur 2.11 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2000–2009. Bruk med kornproduksjon. Faste 2009-kroner
Assets and debts per holding, 2000–2009. Cereal production. NOK-2009

Variasjon innafor kornproduksjonen

Tabellane 2.27 og 2.28 viser variasjon i lønsemd og nokre andre faktorar for arealgruppene «200–300 dekar» og «300–500 dekar» på bruk med kornproduksjon. *Arealet* vil først og fremst vere den faktoren som avgrensar produksjonsomfanget, og driftsoverskot per dekar er derfor valt som sorteringskriterium. For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Tabell 2.27 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa

Variation. Cereal production, 200–300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	26		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	241	32	239	249	104
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	8	50	47	94
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per decare</i>	62	298	378	-247	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	15 100	76 600	93 200	-61 900	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-27 200	313 300	267 600	-324 100	
Kornareal, daa	<i>Decares of ceral crops</i>	234	33	231	235	102
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	348	83	363	331	91
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,44	1,29	2,59	2,09	81
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,01	0,35	2,28	1,75	77
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	702	206	814	586	72
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	452	175	553	399	72
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	354	91	305	385	126
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	775	237	715	881	123

Den svakaste tredelen av bruka med 200–300 dekar oppnår negativt driftsoverskot og negativt vederlag til arbeid og eigenkapital. Den beste tredelen har 10 prosent høgare kornavlingar, og oppnår 30 prosent høgare pris enn den svakaste gruppa. Dei variable kostnadene er 21 prosent lågare, medan dei faste kostnadene er 19 prosent lågare i den beste tredelen. Arbeidsforbruket er 24 prosent høgare i den beste tredelen.

I arealgruppa «300–500 dekar» er driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i den svakaste tredelen negativt. Den beste tredelen har 24 prosent høgare avlingsnivå og har oppnådd 3 prosent høgare pris. Dei faste kostnadene per dekar er 25 prosent lågare hos den beste tredelen. Arbeidsforbruket er 1 prosent lågare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.28 Variasjon. Kornproduksjon, 300–500 daa

Variation. Cereal production, 300–500 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- Avvik <i>Std. Dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	28		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	398	48	398	400	101
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	52	9	52	50	96
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per decare</i>	139	292	474	-166	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	57 000	118 300	191 300	-62 400	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	50 200	267 200	330 800	-207 700	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	378	53	384	382	99
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	360	85	407	329	81
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,71	0,91	2,67	2,63	99
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,03	0,24	2,08	2,02	97
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	739	235	863	668	77
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	377	103	429	337	79
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	365	102	325	430	132
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	698	204	630	844	134

Også for arealgruppa «over 500 dekar» (sjå tabell 2.29) er driftsoverskotet per dekar og vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk negativt i den svakaste tredelen. Den beste tredelen har 26 prosent høgare avlingsnivå og har oppnådd 8 prosent høgare pris. Faste kostnader er 9 prosent lågare, variable kostnader er 25 prosent lågare, og arbeidsforbruket per dekar er 2 prosent høgare for den beste tredelen.

Tabell 2.29 Variasjon. Kornproduksjon, over 500 daa

Variation. Cereal production, more than 500 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- Avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	18		6	6	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	762	210	743	714	96
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	48	8	47	48	102
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per decare</i>	237	395	607	-119	-20
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	170 500	280 800	439 000	-99 800	-23
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	169 000	311 600	368 000	-189 800	-52
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	732	235	660	712	108
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	391	98	449	355	79
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,31	2,02	3,37	2,38	71
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,16	0,25	2,31	2,13	92
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	854	281	1 056	758	72
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	371	62	367	365	99
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	408	94	371	497	134
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	699	161	718	791	110

Tabell 2.30 gir eit samandrag av resultatane i tabellane 2.27–2.29 og viser det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Utheving markerer at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane. Resultatmåla er utelatne fordi lønsemda er negativ hos den svakaste tredelen i alle storleiksgrupper.

Tabell 2.30 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa, 300–500 daa og > 500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste. Prosent

Variation. Cereal production, 200-300 decares and 300-500 decares. The lowest third relatively to the highest. Per cent

Alle regionar	All regions	Storleiksgrupper		
		Farm size		
		200-300 daa	300-500 daa	Over 500 daa
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	26	28	18
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	104	101	96
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	94	96	102
Kornareal, daa	<i>Decares of ceral crops</i>	102	99	108
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	91	81	79
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	81	99	71
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	77	97	92
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	72	77	72
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	72	79	99
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	126	132	134
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	123	134	110

Dei faste kostnadene betyr mykje for variasjonen i resultat. Tabell 2.31 fortel om samansetjinga av faste kostnader for storleiksgruppene «200–300 dekar», «300–500 dekar» og «større enn 500 dekar».

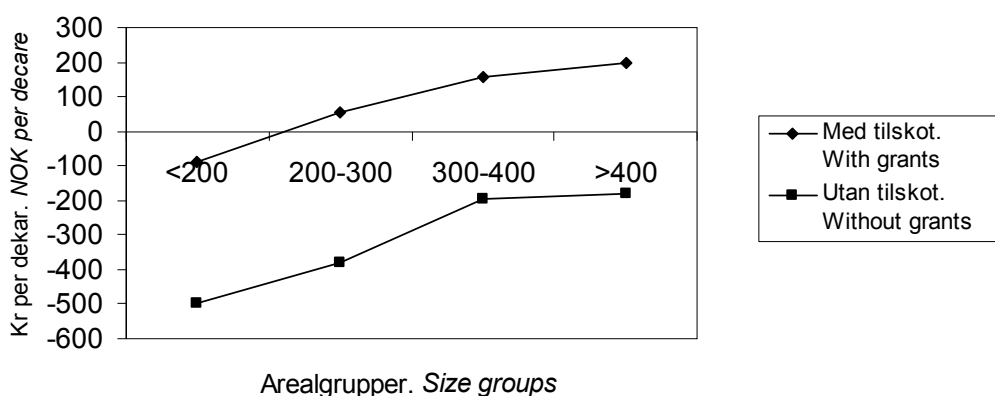
Vi ser av tabellen at jordleige utgjer ein større del av dei faste kostnadene utanom avskrivningar jo større jordbruksarealet er. «Andre faste kostnader», som blant anna omfattar administrasjon og forsikring, går ned med aukande bruksstorleik. Kostnader til maskinar (medrekna traktor) og reiskapar utgjer ein mindre del når storleiken på arealet aukar.

Tabell 2.31 Kornproduksjon, 200–300 daa, 300–500 daa og > 500 daa.
Samansetjing av faste kostnader. Prosent

*Cereal production, 200–300 decares, 300–500 decares and over 500 decares.
Fixed costs, per cent*

Alle regionar	All regions	Storleiksgrupper		
		Farm size		
		200-300 daa	300-500 daa	> 500 daa
Leigd arbeid	Hired labour	1	3	5
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	11	10	11
Traktor	Tractors	9	8	5
Driftsbygningar	Outbuildings	7	6	7
Jord, grøfter og vatningsanlegg	Farmlands, drainage and water supply	5	4	3
Drivstoff	Fuel	10	12	13
Maskinleige	Rented machinery	15	15	10
Jordleige	Rented farmland	6	10	20
Andre faste kostnader ekskl. avskr.	Other fixed costs	37	31	25
Sum faste kostnader ekskl. avskrivningar	Total fixed costs excl. depreciation	100	100	100
Sum faste kostnader ekskl. avskr., kr	Total fixed costs excl. depr., NOK	132 500	201 500	376 800
Avskrivningar:	Depreciation:			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	25	32	44
Traktor	Tractors	33	29	23
Driftsbygningar	Outbuildings	39	36	31
Jord og grøfter	Farmlands, drainage and water supply	2	3	2
Sum avskrivningar	Total depreciation	100	100	100
Sum avskrivningar, kr	Total depreciation, NOK	54 900	77 300	146 800
Faste kostnader inkl. avskrivningar, kr	Fixed costs incl. depreciations, NOK	187 400	278 800	523 500

Figur 2.12 viser driftsoverskot per dekar for fire ulike arealgrupper i kornproduksjonen. Gjennomsnittstorleiken i gruppene er 147, 240, 354 og 644 dekar, og respektive tal bruk i kvar gruppe er 28, 25, 19 og 26. Driftsoverskotet aukar med storleiken på arealet, anten tilskot er medrekna eller utelate. Utan tilskot er driftsoverskotet negativt for alle storleiksgruppene.

Figur 2.12 Driftsoverskot i kornproduksjonen. Kr per daa
Net farm income, cereal production. NOK per decare

2.3.6 Sauehald

Hovudtabell: 17g.

Tabell 2.32 viser at lønsemda innan sauehaldet har gått litt tilbake frå 2008 til 2009. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har gått ned med 2 prosent. Prisane på kjøt og ull har blitt reduserte.

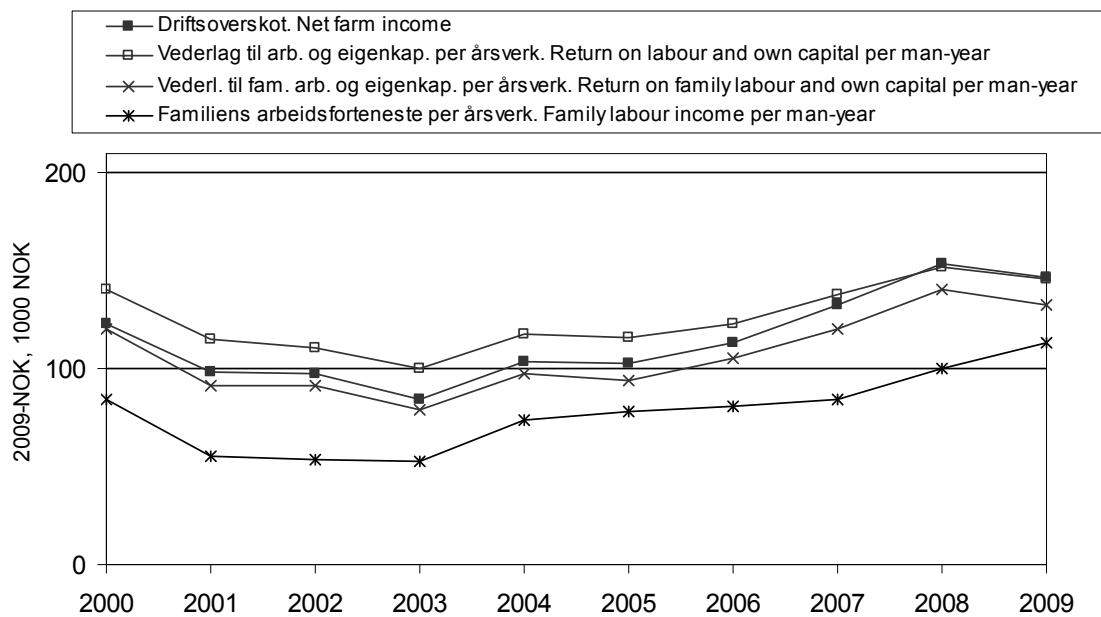
Det blei oppnådd eit 4 prosent høgare vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2009 enn i 2000, målt i faste 2009-kroner. Figur 2.13 set resultatane for lønsemd i dei siste 10 åra i samanheng. Det er karakteristisk for kurvene i figuren at dei gjer forholdsvis små utslag frå år til år.

Tiårsoversikt for eignedelar, gjeld og eigenkapital for deltakarar med sauehald er vist i figur 2.14. Jordbruket sin del av totalkapitalen har endra seg lite gjennom perioden. Delen var 37 prosent i 2000 og 36 prosent i 2009. Gjeldsprosenten ligg høgare i slutten av perioden enn i starten. Medan han var 24 i 2000, har han kome opp i 36 i 2009.

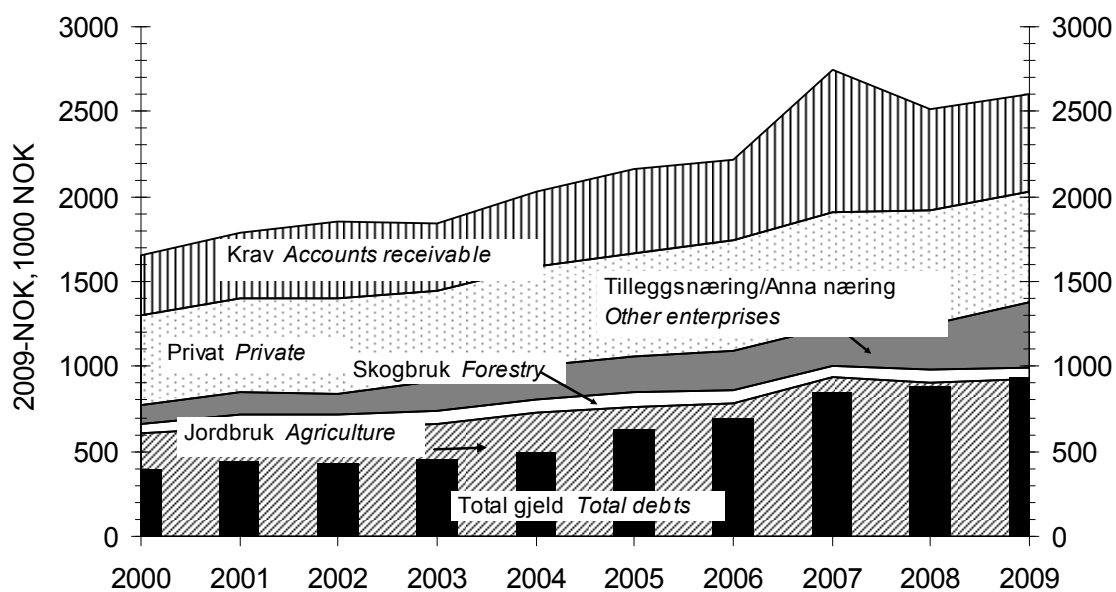
Skattejustering gjer vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2009 kr 28 600 større.

Tabell 2.32 Sauehald
Sheep farming

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	100	93
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	214	203
Avling av grovfôr, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	247	246
Tal vinterfôra sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs), number</i>	142	136
Tal gagnslam per vinterfôra sau	<i>Lambs per wfs, number</i>	1,4	1,4
Kjøtmengde, kg per vinterfôra sau	<i>Produced meat, kg per wfs</i>	28	28
Kjøtpris, kr per kg	<i>Meat (mutton and lamb), NOK per kg</i>	37,35	38,58
Ullpris, kr per kg	<i>Wool, NOK per kg</i>	29,17	32,22
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	113 000	97 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	145 900	149 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	123 100	129 000
Skattejust. vederlag til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	174 500	178 400
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	74,34	66,23

Figur 2.13 Resultatmål for bruk med sauehald, 2000–2009. Faste 2009-kroner
Results for sheep farming, 2000–2009. NOK-2009

Figur 2.14 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2000–2009. Bruk med sauehald. Faste 2009-kroner
Assets and debts per holding, 2000–2009. Sheep farming. NOK-2009

Variasjon innafor sauehald

Tabellane 2.33 og 2.34 viser variasjonen i resultat og nokre andre faktorar, i storleiksgruppene «100–200 dekar» og «200–300 dekar» i sauehaldet. Bruka er sorterte etter driftsoverskot per vinterfôra sau. Dette kriteriet er valt fordi sauefjøsset, og dermed tal vinterfôra sauer, ofte vil vere det som avgrensar omfanget av produksjonen.

For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjôlk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Tabell 2.33 Sauehald, 100–200 daa

Sheep farming, 100–200 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel	Svakaste tredel	
		snitt	avvik		Total	%
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev</i>	<i>Highest third</i>		
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	37		12	12	13
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	152	27	146	152	104
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	51	51	100
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	700	757	1 512	-83	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	91 700	105 500	188 200	-5 620	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	110 900	118 400	203 400	18 810	9
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	130	59	124	121	98
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	17,9	7,1	20,4	17,8	87
Prod. inntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	990	359	1 220	905	74
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 420	588	2 650	2 257	85
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	760	208	700	870	124
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 020	959	1 680	2 570	153

Driftsoverskotet i sauehaldet for gruppa «100–200 dekar» er negativt for den svakaste tredelen, medan vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk akkurat går i pluss. For den svakaste tredelen ligg kjøtinntektene på 74 prosent av nivået hos den beste tredelen. Dei faste kostnadene er 53 prosent høgare hos svakaste tredel. Den svakaste tredelen har fått 15 prosent mindre i tilskot per vinterfôra sau. I sum har dette ført til at den svakaste tredelen har oppnådd berre 9 prosent av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, sett i forhold til den beste tredelen.

Også i gruppa «200–300 dekar» er avvika mellom den beste og den svakaste tredelen vesentlege. Til dømes er dei faste kostnadene 35 prosent høgare for den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har oppnådd 18 prosent av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, og 15 prosent av driftsoverskotet per vinterfôra sau, samanlikna med den beste tredelen.

Tabell 2.34 Sauehald, 200–300 daa

Sheep farming, 200-300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel	Svakaste tredel	
		snitt	avvik	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	%
		Mean	<i>Std. dev</i>		<i>Total</i>	
Tal bruk, 200-300 daa	<i>Number of holdings</i>	29		10	10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	241	36	247	254	103
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	52	45	87
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	1 143	767	1 966	293	15
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	184 500	146 000	303 800	53 200	18
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	179 800	133 600	286 500	51 200	18
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	163	64	155	161	104
Arbeidsforbruk, timer per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	17,2	8,2	17,0	18,7	110
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 180	443	1 300	890	68
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 540	654	2 840	2 200	77
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	830	404	760	790	104
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	1 880	640	1 630	2 200	135

Tabell 2.35 viser det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Det er nytta utheva skrift der tredelen med svakast økonomisk resultat har dei høgaste verdiane.

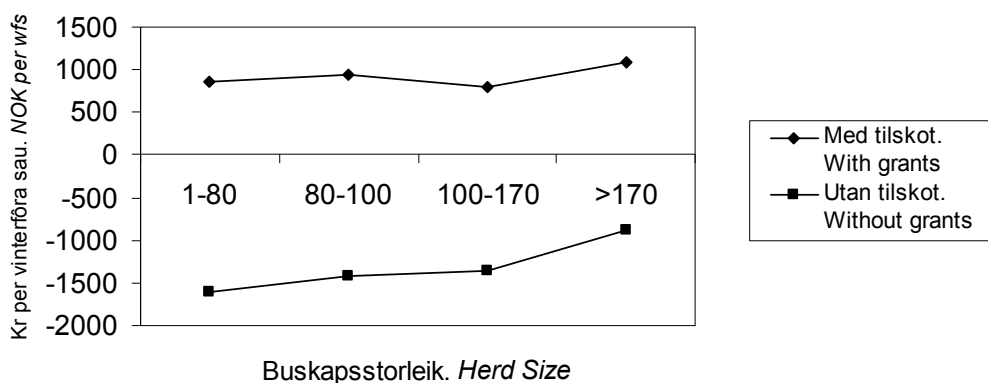
Tabell 2.35 Sauehald, 100–200 daa og 200–300 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste, prosent

Sheep farming, 100–200 decares and 200–300 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

Alle regionar	<i>All regions</i>	Storleiksgrupper	
		<i>Farm size</i>	
		100-200 daa	200-300 daa
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	37	29
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	104	103
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	100	87
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	-5	15
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	-3	18
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	9	18
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	98	104
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	87	110
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	74	68
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	85	77
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	124	104
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	153	135

Figur 2.15 presenterer driftsoverskot per vinterfôra sau, med og utan tilskot. Driftsoverskotet aukar i begge tilfelle med storleiken på buskapen, men tendensen er klarast utan tilskot. *Med* tilskot er driftsoverskotet positivt i alle storleiksgruppene, men sjølv for buskapar på meir enn 170 vinterfôra sauer, er ikkje driftsoverskotet positivt *utan* tilskot.

Gjennomsnittstorleiken på buskapane er 66, 89, 135 og 226 vinterfôra sauer, og det er høvesvis 19, 13, 32 og 36 buskapar i gruppene.

Figur 2.15 Driftsoverskot i sauehaldet. Kr per vinterfôra sau
Net farm income, sheep farming. NOK per wfs

2.3.7 Geitehald

Hovudtabell: 17h.

Tabell 2.36 presenterer data for driftsforma. 13 av bruka i denne gruppa for 2009 hører heime i Nord-Noreg. Mjølkeytinga per årsgeit har gått opp i 2009 medan mjølkeprisen har halde seg uendra. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er auka med 17 prosent. Det er registrert nedgang i tal arbeidstimar per bruk, til trass for at tal årsgeiter per bruk har auka.

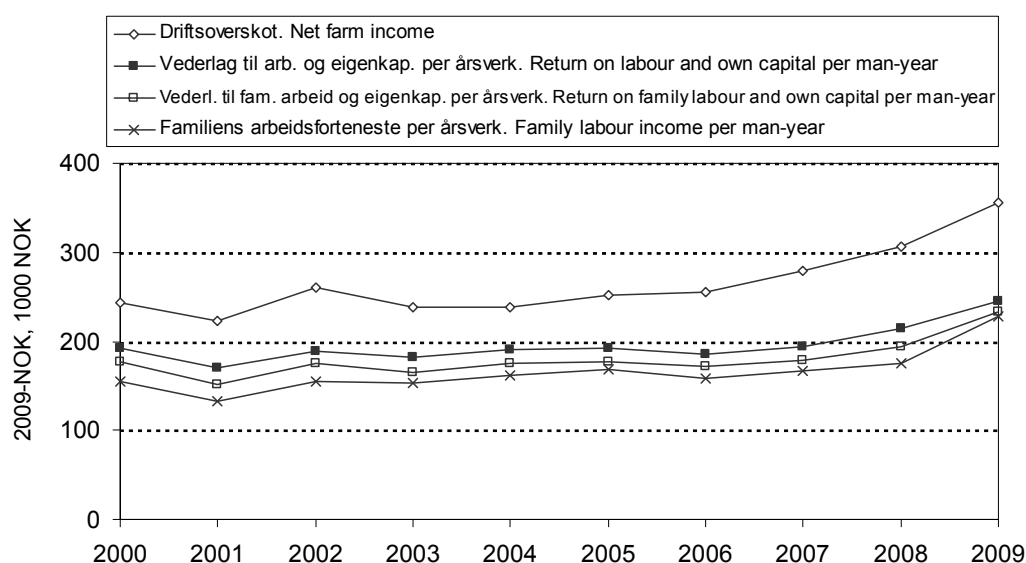
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 28 prosent høgare i 2009 enn i 2000, målt i faste 2009-kroner. Figur 2.16 illustrerer 10 års utvikling.

For 2009 slår skattejusteringa ut med kr 32 200 i auka vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk.

Tabell 2.36 Geitehald

Production of goat's milk

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	23	20
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	137	142
Grovfôravling, Fem per daa	<i>Fodder crops, FUm per decares</i>	220	224
Tal årsgeiter	<i>Number of goats</i>	90,3	86,8
Mjølkemengde, kg per årsgeit	<i>Produced milk, kg per goat</i>	733	728
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,92	4,92
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	228 600	171 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	245 200	210 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	232 900	190 500
Skattejustert vederl. til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	277 400	239 800
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	130,97	93,36

Figur 2.16 Resultatmål for bruk med geitehald, 2000–2009. Faste 2009-kroner
Results for production of goat's milk, 2000–2009. NOK-2009

2.3.8 Produksjon av korn og svinekjøtt

Hovudtabell: 17e.

Ifølgje tabell 2.37 har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gått ned med 32 prosent frå 2008 til 2009. Låge kornavlingar er ei viktig årsak. At prisen på smågris har gått ned, dreg i same retning. Dessutan har utgiftene til kraftfôr vist stor auke. Prisane på korn og svinekjøtt har auka, men har ikkje kunna vege opp for dei faktorane som har trekt lønsemda nedover. Tal avlsgrisar er litt redusert.

Figur 2.17 viser at driftsforma kan ha store svingingar i lønsemd frå år til år. Til dels skuldast svingingane at inntekta frå korndyrking er sterkt påverka av klimaforholda i vekstsesongen. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 17 prosent høgare i 2009 enn i 2000, målt i faste 2009-kroner.

Figur 2.18 viser ei utvikling kor jordbruket sin del av totalkapitalen har gått frå 64 prosent i 2000 til 63 prosent i 2009. Samtidig har gjeldsprosenten auka frå 47 til 56.

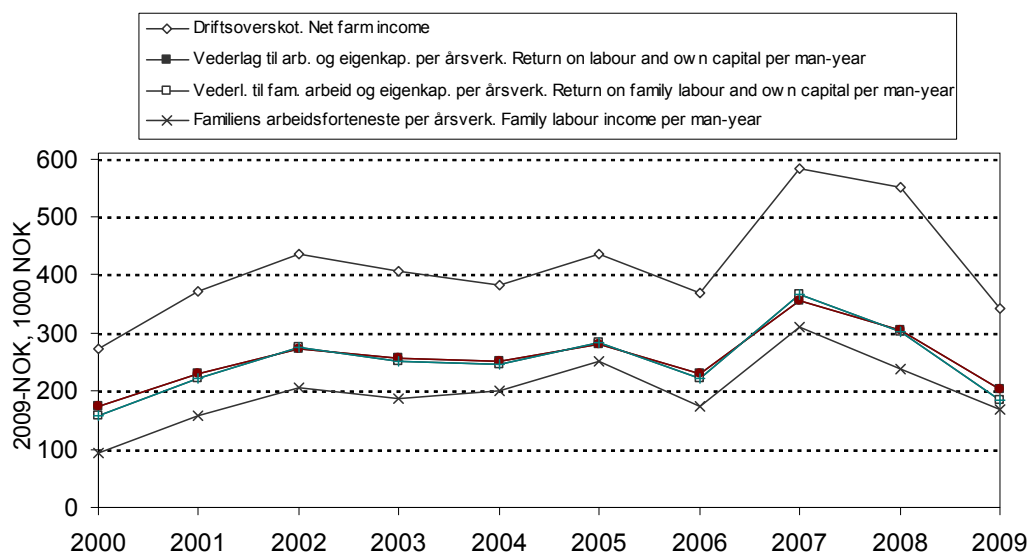

For 2009 aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk med kr 30 400 som følge av skattejustering.

Tabell 2.37 Produksjon av korn og svinekjøtt

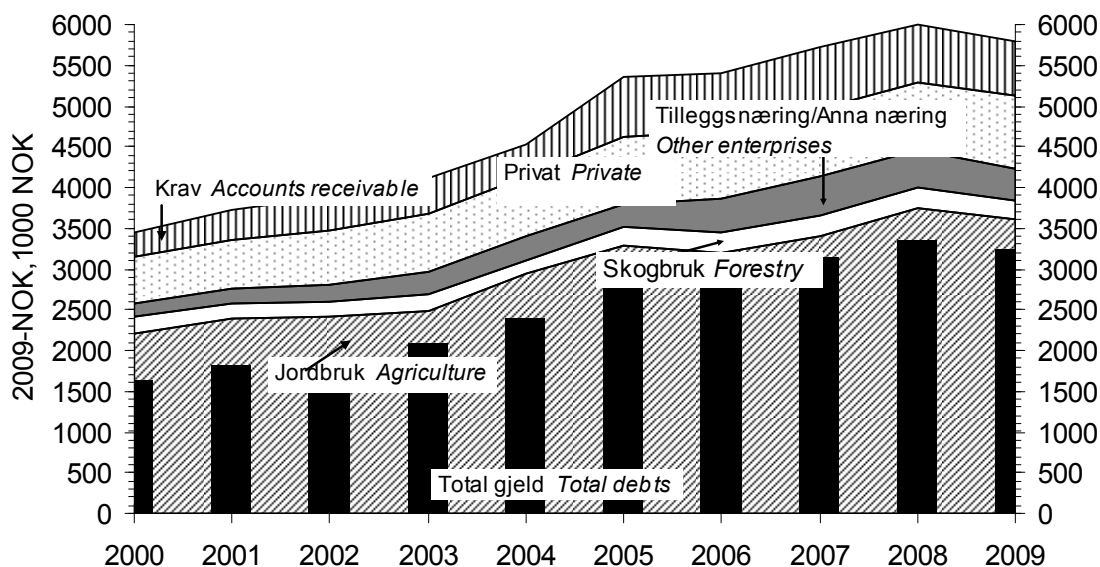
Combined cereal and pig farming

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	37	38
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	381	387
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	399	462
Havre	<i>Oats</i>	389	465
Kveite	<i>Wheat</i>	423	560
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	44,7	46,5
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,04	1,93
Havre	<i>Oats</i>	1,98	1,71
Kveite	<i>Wheat</i>	2,17	2,09
Svinekjøtt	<i>Pork</i>	23,17	22,97
Smågris, kr per stk	<i>Piglets, NOK per unit</i>	861	933
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	167 900	234 300
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	204 600	300 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	184 300	298 300
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	235 000	332 900
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	103,62	133,82

Figur 2.17 Resultatmål for bruk med produksjon av korn og svinekjøt, 2000–2009. Faste 2009-kroner

Results for combined cereal and pig farming, 2000–2009. NOK-2009

Figur 2.18 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2000–2009. Bruk med produksjon av korn og svinekjøt. Faste 2009-kroner

Assets and debts per holding, 2000–2009. Combined cereal and pig farming. NOK-2009

2.3.9 Produksjon av storfekjøtt

Hovudtabell: 17i.

Talet på deltakarar som driv produksjon av storfekjøtt, har i dei fire siste rekneskapsåra vore såpass høgt at denne driftsforma har fått eigen omtale. Tabell 2.38 inneheld nøkkeldata. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 38 prosent høgare i 2009 enn i 2008. Prisauke for storfekjøtt har slått positivt ut.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital for 2009 med kr 30 200 per årsverk.

Tabell 2.38 Produksjon av storfekjøtt

Beef farming

		2009	2008
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	44	48
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	283	295
Avling, FEm per dekar	<i>Total crops, FUm per decares</i>	333	320
Omsett mengde, kg	<i>Produced amount of beef and cow's meat, kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	1 497	1 575
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	4 683	4 760
Prisar, kr per kg	<i>Prices, NOK per kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	36,88	33,56
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	44,93	42,06
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	95 100	27 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	139 100	100 700
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	118 300	80 700
Skattejust. vederlag til arb. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	169 300	129 400
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	64,75	29,04

2.3.10 Andre driftsformer

I alt 130 deltakarbruk for 2009 hadde driftsformer som fall utanfor dei ni kategori-ane som er omtalte særskilt i hovudtabell 17. Av desse kan 69 bruk fordelast på seks driftsformer som kvar hadde sju bruk eller fleire. Tabellane 2.39 og 2.40 dreier seg om desse driftsformene. Bruka med frukt høyrer stort sett heime på Vestlandet. Elles er Austlandet best representert i dei driftsformene kor korn er med.

«Korn og poteter» og «frukt» har kome ut med betre 2009-resultat for lønsemd enn dei andre driftsformene som er med i dei to nemnde tabellane. «Storfeslakt og sau» har hatt dårlegast lønsemd.

Tabell 2.39 Andre driftsformer med korn

Other categories of farming with cereal production

Driftsform <i>Category of farming</i>		Korn og storfeslakt	Korn og poteter	Korn og egg	Korn og fjorfeslakt
		<i>Cereal crops and beef</i>	<i>Cereal crops and potatoes</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	7	9	9	12
Areal per bruk, daa	<i>Agricultural land per holding, decares</i>	430	434	361	309
Av dette korn, daa	<i>Of which cereals</i>	232	310	328	285
Av dette poteter, daa	<i>Of which potatoes, decare</i>		110		
Av dette grovfôr, daa	<i>Of which coarse fodder</i>	183	6	6	11
Avling, alt areal, FEm/daa	<i>Crops, FUm per decare</i>	349	452	350	371
Omsett mengd av hoved- produkta frå husdyr, kg ⁸	<i>Sold amount of main animal products, kg</i>	5 114		91118	
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	1 881	2 266	2 365	1 964
Utført av familien	<i>Of which family</i>	1 611	1 746	1 463	1 547
Produksjonsinntekter, kr	<i>Enterprise output, NOK</i>				
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	257 200	972 700	254 100	323 900
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	314 600		1 313 500	2 076 300
Andre jordbruksinntekter	<i>Other income, agriculture</i>	319 300	177 600	266 100	171 100
Sum produksjonsinntekt	<i>Total output</i>	891 100	1 150 300	1 833 700	2 571 300
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>				
Variable	<i>Variable costs</i>	290 500	280 200	965 000	1 707 800
Faste	<i>Fixed costs</i>	424 800	575 400	634 100	663 100
Sum	<i>Total costs</i>	715 300	855 600	1 599 100	2 370 900
Driftsoverskot, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	175 800	294 700	234 600	200 500
Rentekrav (3,0 %), kr	<i>Calculated interest (3,0 %), NOK</i>	54 600	68 200	96 700	107 600
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	138 900	219 700	146 000	108 500
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	185 400	263 600	204 800	160 000
Skattejustert vederlag til arbeid og EK , kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	219 900	292 100	232 100	197 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on fam. labour and own cap., NOK per man-year</i>	168 000	266 500	162 800	123 300
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	86,95	121,57	104,31	80,24
Nettoinntekt, kr	<i>Net income, NOK</i>	653 700	805 600	754 300	693 600
Gjeld per 31.12.09, kr	<i>Liabilities 31 Dec 2009, NOK</i>	1 456 000	865 100	4 123 900	4 368 800
Gjeldsprosent	<i>% liabilities of total assets</i>	36	20	63	59

⁸ For fjorfeslakt gjeld dette talet på slakt.

Tabell 2.40 Andre driftsformer utan korn

Other categories of farming without cereal production

Driftsform <i>Category of farming</i>		Storfeslakt og sau <i>Beef and sheep</i>	Frukt <i>Fruit</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	12	20
Areal per bruk, daa	<i>Agricultural land per holding, decares</i>	382	61
Av dette grovfôr, daa	<i>Of which coarse fodder</i>	373	4
Av dette frukt, daa	<i>Of which fruit area, decares</i>		51
Avling, alt areal, FEm/daa	<i>Crops, FUm per decares</i>	275	
Omsett mengd av storfe- og sauekjôt, kg	<i>Sold amount of main animal products, kg</i>	6 879	
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	2 323	3 535
Utført av familien	<i>Of which family</i>	1 700	1 777
Produksjonsinntekter, kr	<i>Enterprise output, NOK</i>		
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	31 400	638 100
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	410 700	2 500
Andre jordbruksinntekter	<i>Other income, agriculture</i>	459 100	157 100
Sum produksjonsinntekt	<i>Total output</i>	901 200	797 700
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>		
Variable	<i>Variable costs</i>	294 400	81 300
Faste	<i>Fixed costs</i>	429 900	427 700
Sum	<i>Total costs</i>	724 300	509 000
Driftsoverskot, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	176 900	288 700
Rentekrav (3,0 %), kr	<i>Calculated interest (3,0 %), NOK</i>	63 000	24 800
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	111 700	242 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	158 200	246 800
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	190 700	273 600
Vederlag til fam. arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on fam l. and own cap., NOK per m-y</i>	131 100	252 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	77,23	130,70
Nettoinntekt, kr	<i>Net income, NOK</i>	577 800	709 000
Gjeld per 31.12.09, kr	<i>Liabilities 31 Dec 20 09, NOK</i>	2 551 900	1 134 300
Gjeldsprosent	<i>% liabilities of total assets</i>	59	37

2.3.11 Rangering av driftsformene etter lønsemd

Tabell 2.41 inneheld ei samla rangering av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2009, for dei ni best representerte driftsformene i driftsgranskingane. «Produksjon av kumjôlk og svinekjôt» har best resultat, og «kornproduksjon» ligg i botnen av tabellen. Det har skjedd ei omfattande rokking av plasseringane til dei ulike driftsformene i forhold til same tabell for året før.

For 2008 var spennet mellom dei ni utvalte driftsformene, med omsyn til vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik at det minste vederlaget utgjorde 34 prosent av det største. For 2009 finn vi ein tilsvarande del på 23 prosent. Altså har skilnadene i lønsemd mellom driftsformene blitt klart større frå det eine året til det andre.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget gir utslag som varierer mykje mellom driftsformene. For 2009 aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk innan «kornproduksjon» med kr 51 600 som følgje av skattekorreksjonen. Tilsvarande auke for «produksjon av kumjôlk, storfeslakt og korn» er kr 22 500. Desse to driftsformene dannar ytterpunkt når det gjeld inntektsverknaden av jordbruksfrådraget.

Tabell 2.41 Rangering av driftsformene etter lønsemd. Kroner per årsverk

Comparison of results from different categories of farming. NOK per man-year

		Vederlag til arbeid og eigenkapital	Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital
		<i>Return on labour and own capital</i>	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>
Produksjon av kumjølke og svinekjøt	<i>Combined dairy and pig farming</i>	283 000	309 600
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	245 200	277 400
Produksjon av kumjølke, storfeslakt og korn	<i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>	225 700	248 200
Kumjølkeproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	225 500	249 500
Produksjon av kumjølke og storfeslakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	214 500	241 200
Produksjon av korn og svinekjøt	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	204 600	235 000
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	145 900	174 500
Produksjon av storfekjøt	<i>Beef farming</i>	139 100	169 300
Kornproduksjon	<i>Cereal production</i>	64 900	116 500

3 Skogbruk. Resultat frå 2009 og utviklings- trekk gjennom 10 år

---

3.1 Grunnlagsmaterialet for granskinga

I driftsgranskingane i skogbruket for 2009 var det med 142 bruk. Granskingane i skogbruket omfattar eit underutval av bruka som inngår i granskingane i jordbruket.

Hovudtabell 19 viser data for produksjonsgrunnlaget på skogeigedommane og aldersfordelinga til dei som driv skogen. Det er liten variasjon frå år til år. Hovudårsaka til dette er lita utskifting av deltakarbruk. At deltakarmassen er stabil, gjer det enklare å følgje utviklinga over tid.

NILF har valt balansekvantum som inndelingskriterium for storleiken på skogane i granskingane. Der er store skilnader i den gjennomsnittlege boniteten (produksjonsevna) i dei ulike skogane, og dette fører til at arealstorleiken på bruka i ei gruppe kan ha stor variasjon.

Alle deltakarane som var med i granskingane i 2009, budde på eigedommane. Deltakarane dreiv jordbruk, som også var hovudinntektskjelda til familiane på bruka.

3.2 Framdrift

3.2.1 Avverking og transport

Hovudtabell 20 viser avverkingsnivå, samansetjing av sortiment, og forhold som gjeld transport og framdrift.

Driftsveglengda her gjeld avverkinga kvart år og måler avstanden frå hogststad fram til leveringsstad ved bilveg. Avstanden er kubikkmassevegen.

Terrengforholda er klassifiserte i tre grupper:

- *Lette. Det er mogeleg å kjøre i terrenget med jordbrukstraktor, med eller utan belte. Vegkostnadene er låge. Korte vinsjeavstandar, oftast mindre enn 15–20 meter.*
- *Middels. Transport med jordbrukstraktor må skje for det meste etter opparbeidde vegar etter bestemte traséar. Middels vegkostnader. Vinsjeavstand er oftast mindre enn 40 meter.*
- *Vanskelege. Bratt, blokkrik eller delvis lite beredyktig mark som krev forholdsvis dyre vegar. Delvis store vinsjeavstandar.*

For kvart bruk blir gjennomsnittleg terrenngtype i kvar tømmerdrift i året registrert.

I hovudtabellen er det vist fordeling av transportert kvantum med jordbruks- og skogstraktor. Andre transportmiddel vert nytta berre i liten grad, og da helst i kombinasjon med bruk av jordbruks- eller skogstraktor. For det meste er det entreprenørar som bruker skogstraktor.

3.2.2 Arbeidskraft

Hovudtabell 21 viser korleis arbeidsforbruket til familien fordeler seg mellom jord- og skogbruk for alle bruk som er med i skogbruksgranskingane.

Tabellen viser også kva som er leigd og kva som er eiga arbeidskraft, og kva arbeidskrafta er brukt til. Sidan det ikkje blir registrert timar for arbeid utført av entreprenørar, omfattar denne delen av tabellen berre dei eigedommane der brukaren har administrert eller utført heile drifta sjølv. Drifter der til dømes skogeigarlaget, eller skogeigaren i fellesskap med skogeigarlaget, har administrert drifta, er altså ikkje med her. Entreprenørar hogg og driv fram mellom 80 og 90 prosent av alt tømmer i dag.

Arbeidet med drift omfattar sjølve avverkinga, gangtid til og frå avverkingstaden, klargjering og vedlikehald av utstyret, enklare vegvedlikehald og administrasjon av drifta.

Arbeidsforbruket i drifta gjeld alt virke som er selt eller brukt i året. Det omfattar derfor alt arbeid i året med avverka kvantum, og eventuelt arbeid med virke som finst på lager ved slutten av året. I skogane som er med i granskingane, er det vanlegvis svært lite varelager ved årsskiftet.

3.3 Økonomisk oversikt

3.3.1 Om dei valte presentasjonsmåtane

Hovudtabellane 22–24 inneheld mange av dei same økonomiske omgrepa. Det gjeld inntekts- og kostnadstypar, samt økonomiske resultatmål. Derfor er desse tre hovudtabellane kommenterte under eitt. Den største skilnaden mellom dei er at hovudtabell 23 er gruppert etter avverka og selt virke, medan hovudtabellane 22 og 24 er grupperte etter storleiken på balansekvantumet. Gruppering etter avverka og selt virke er formålstenleg når ein vil sjå på korleis det økonomiske resultatet er avhengig av produsert mengd. Dei andre hovudtabellane (og figurane) viser først og fremst samanhengen mellom ressursar og økonomisk resultat. Sjå elles i kapittel 1.7.3 om resultatmål og resultatrekning.

Ein bør vere noko kritisk til å bruke driftsoverskot i skogbruket direkte som mål for lønsemd. Utrekninga av driftsoverskot tek ikkje omsyn til endringar i den ståande trekapitalen, og ei sterk under- eller overavverking vil kunne gi eit feil bilete av lønsemda.

3.3.2 Produksjonsinntekter

Som oftast blir salsvirket levert ved bilveg, men i somme tilfelle på industri- eller sagbrukstomt. Tømmeret blir betalt etter bruttopris, med dei tillegga eller frådraga som sortiment, leveringsstad og leveringstidspunkt tilseier. Posten «Bruttoinntekt

som er meinte å bli brukte i berre nokre få år, blir anten førte direkte til utgift i anleggsåret eller kostnadsfordelte over ein femårsperiode.

Kulturkostnadene omfattar godtgjersle til leigd arbeid og utstyr samt kjøp av planter og gjødsel med meir. Det er gjort fråtrekk for tilskot til skogkulturiltaka, slik at kulturkostnadene blir utrekna «netto». Kostnadene til skogkultur er som regel tilplanting etter hogst, eller det kan vere skogreising, avstandsregulering, rydding eller andre kulturiltak. Skogkultur er ein kostnad (vedlikehald) som blir utgiftsført direkte i året. Det blir altså ikkje teke omsyn til om skogkulturen fører til høgare verdi av skogen. Dette er i samsvar med det som er nemnd tidlegare, om at skogkapitalen ikkje blir justert for over- eller underavverking.

Graden av eigen arbeidsinnsats i skogen vil sterkt påverke dei direkte utgiftene den enkelte eigaren har i skogsdrifta. For at ein lettare skal kunne samanlikne nivået på kostnader i dei ulike skogane, er det ønskjeleg å kostnadsføre arbeidet til eigaren og familien når det gjeld drift og vedlikehald (sjå hovudtabell 23). Vederlaget for arbeidsinnsatsen til familien i skogen blir fastsett slik som forklart i kapittel 1.7.3.

3.3.4 Resultat

I skogbruksgranskingane blir det brukt ulike resultatmål, alt etter kva «nivå» ein vil studere. Ein har såleis resultat før avskrivningar, resultat før skogkultur, driftsoverskot og driftsresultat. I driftsresultatet er verdien av eigen innsats fråtrekt.

I utrekningane av både driftsoverskot og driftsresultat er kostnadene til skogkultur fråtrekte direkte (inga balanseføring). Hovudtabellane 22 og 23 viser elles korleis dei ulike resultatmåla kjem fram. Eit uttrykk som er mykje brukt i skogbruket, er «rånetto». Ein definisjon er gitt i kapittel 1.8.

I gruppa med «Ikkje noko salsvirke» er rånettoen som regel negativ. Da er verdien av vederlag for eigen arbeidsinnsats og eige utstyr større enn verdien av det virket som blir drive fram.

Skogfond er ein type fond som er spesiell for skogbruket. Korleis skogfondet inngår i rekneskapsoppgjeret, går fram av kapittel 1.7.3.

Hovudtabell 24 presenterer driftsoverskot i jord- og skogbruk, for grupper som er inndelte etter regionar og etter storleiken på balansekvantumet i skogbruket. Vidare viser tabellen dei same resultatata når deltakarane er grupperte etter jordbruksareal og balansekvantum.

3.3.5 Investering og finansiering

Sjølv om skogkulturiltaka er førte som utgifter i året i dei andre hovudtabellane, er dei i hovudtabell 25 vurderte som investeringar. Investeringsbeløpa er brutto. Det vil seie at dei også omfattar kalkulert arbeidsvederlag til brukarfamilien, samt den delen av investeringane som er finansiert med offentlege tilskot.

Investeringstiltaka er delte i tre hovudgrupper:

- *Skogkultur. Grøfting, gjødsling, anlegg av bestand, bestandspleie fram til tynningsalder.*
- *Vegar. Varige vegar og enklare vegar som blir balanseførte og avskrivne.*
- *Anna. Følgjande verdiar er balanseførte på skogbruket: Skog og grunn, driftsbygningar i skogbruket, yrkesbil, traktorar, maskinar, reiskapar og skogtakstar.*

I hovudtabell 25 er ordet «investeringsfrekvens» brukt. Med det meiner ein kor mange prosent av skogeigedommane som har vore gjenstand for investeringar i løpet av året.

Tilskot og skogfondmiddel blir ofte utbetalte i ettertid. Under «Finansieringskjelde» kan ein derfor finne overfinansiering av investeringane i året. Dette vil kome fram som eit negativt tal under «Anna investering».

3.3.6 Balanse

Hovudtabell 25 inneheld også ei oversikt over omløpsmiddel og anleggsmiddel i skogbruket. Omløpsmidla i skogbruket er lager av trevirke (avverka), diesel, olje og andre innkjøpte varer. Den største delen av anleggsmidla er skog og grunn. Større maskinar, som for eksempel traktor, er oftast førte på jordbruket i balansen.

3.4 Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2009

Året 2009 var prega av prisnedgang og mindre aktivitet i skogbruket enn tidlegare år. Sjølv om inntektene fell bort, vil mange kostnadspostar fortsetje som før. Desse medfører underskot på mange små skogeigedommar.

Skogstorleiken på deltakarbruka i 2009 var i gjennomsnitt 1 300 daa. På desse eigedommane blei det i 2009 avverka berre 63 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.7). Dette er det lågaste nivået sidan 2004. Rekna per bruk var avverkinga i 2009 198 m³ i gjennomsnitt. Det er ein nedgang på heile 120 m³ samanlikna med året før. Av virket som blei drive fram med traktor i 2009, blei 84 prosent drive fram med skogstraktor. I alt blei 84 prosent drive fram av entreprenør. I 2003 var delen til entreprenørane 70 prosent, og i 2002 var han 60 prosent.

For dei bruka som var med i granskingane i 2009, gjekk produksjonsinntekta ned 49 prosent samanlikna med 2008, medan kostnadene gjekk ned berre 27 prosent. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk ned med kr 44 000, eller 71 prosent, frå 2008 til 2009 og enda på kr 18 000. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde berre 8 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2009, mot 20 prosent i 2008.

Dersom ein set inn tarifføløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, blir gjennomsnittleg overskot i 2009 kr 6 400. Det vil seie kr 42 700 mindre enn i 2008.

Snittprisen på selt virke på deltakarbruka var kr 304 per m³ i 2009, mot kr 371 i 2008. Statistisk sentralbyrå har rekna ut prisen på selt virke i 2009 til kr 307 per m³. Utrekna per m³ var heile produksjonsinntekta til deltakarane i 2009 kr 321, medan kostnadene kom opp i kr 229. Dette gav eit driftsoverskot på kr 92 per m³. Tilsvarende tal for 2008 var kr 388, kr 194 og kr 194 per m³.

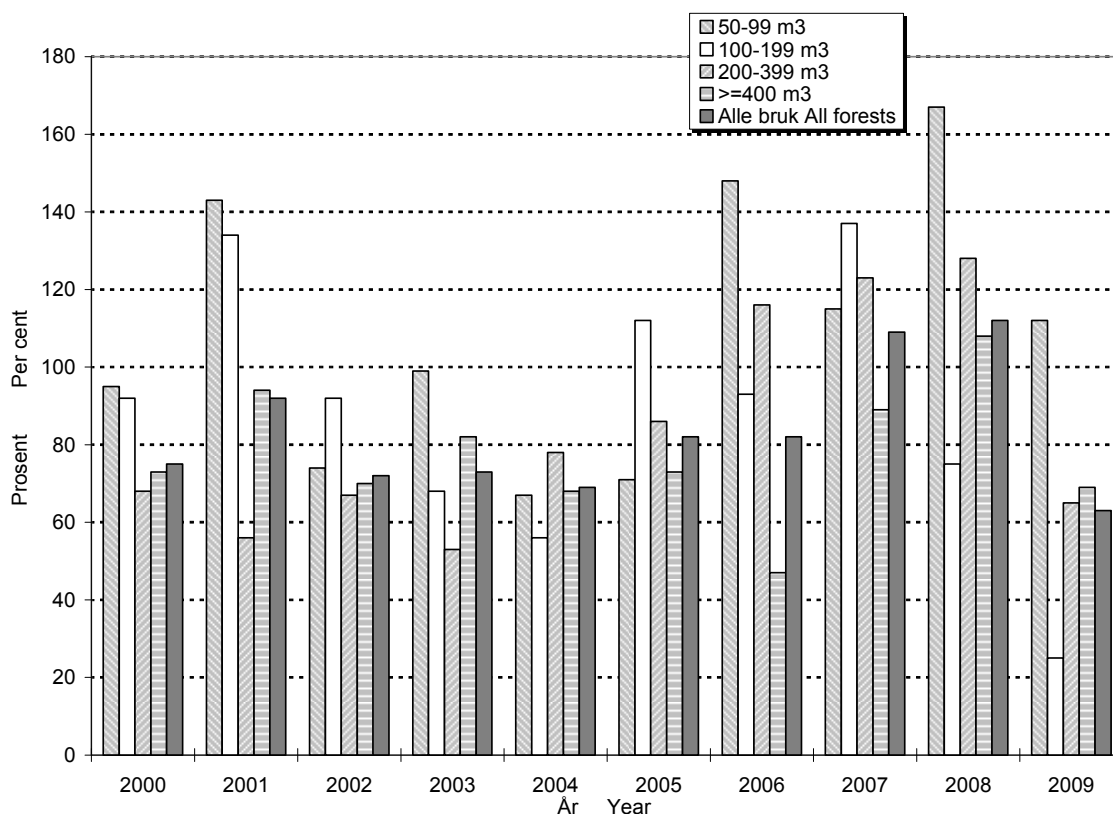
Familien la ned i gjennomsnitt 70 arbeidstimar i skogbruket i 2009, mot 80 timar i 2008. Arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familieane var i same periode rundt 1 950 timar.

Investeringane i 2009 utgjorde 114 prosent av resultatet før skogkultur, mot 43 prosent året før. I 2009 utgjorde skogfond 58 prosent av finansieringa. I gjennomsnitt stod det kr 33 700 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2009. Dette er om lag same nivå som i 2008.

3.5 Tiårsoversikter

Dette kapitlet handlar om tiårsoversikter for avverkningsnivå, arbeidstimar i jord- og skogbruk, økonomisk resultat, investeringsnivå og finansieringsmåtar.

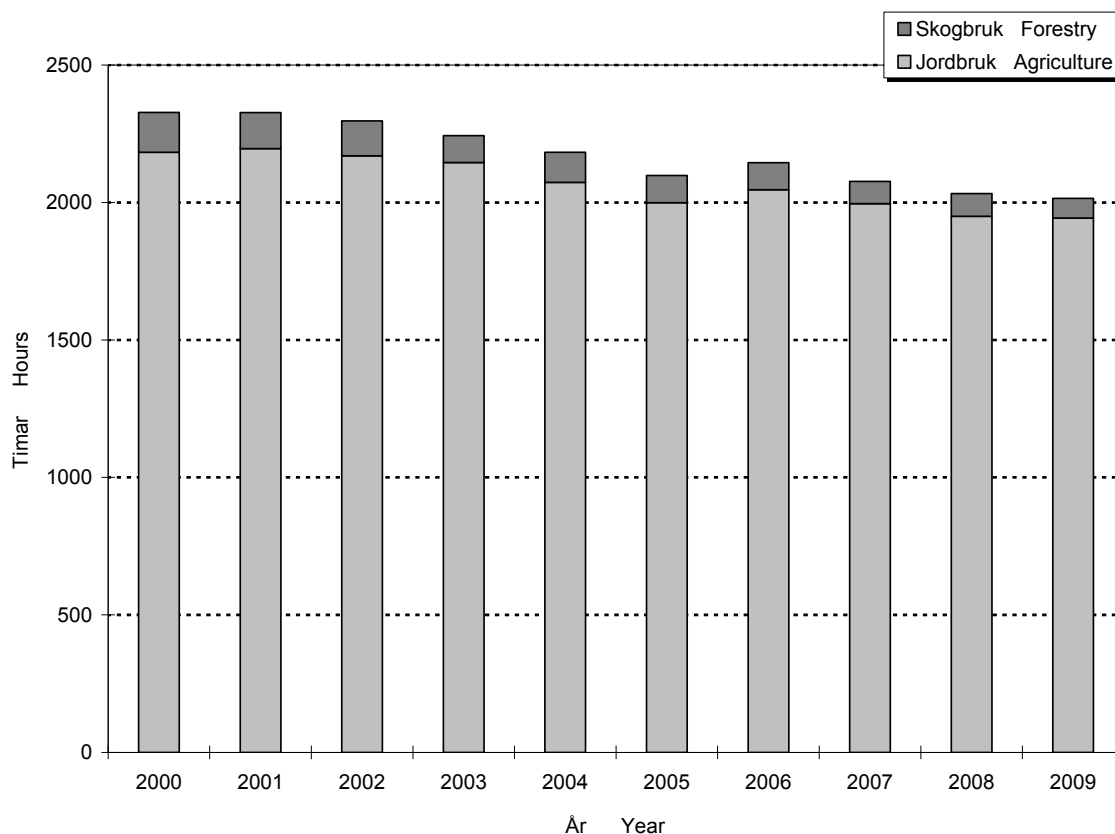
Figur 3.1 viser stor variasjon i avverkningsnivå frå år til år og mellom grupper. Størst variasjon finn vi i dei minste gruppene. Vi ser at dei minste skog-eigedommane over tid jamt over har ein høgare avverkningsprosent enn dei store. I gjennomsnitt for alle skogar i undersøkinga har avverkningsprosenten variert frå 63 til 112 i tiårsperioden.

Figur 3.1 Avverking i prosent av balansekvantumet 2000–2009

Roundwood cut as per cent of sustained yield 2000–2009

Figur 3.2 viser nivået for arbeidsinnsatsen til familien i jord- og skogbruk. Skogbruket sin del held seg innafør intervallet 70–145 timar i tiårsperioden, med minkande tendens mot slutten av perioden. Dette skuldast at innsatsen i skogbruket har vore minkande generelt, men også at meir og meir av arbeidet i skogen blir sett bort til entreprenørar.

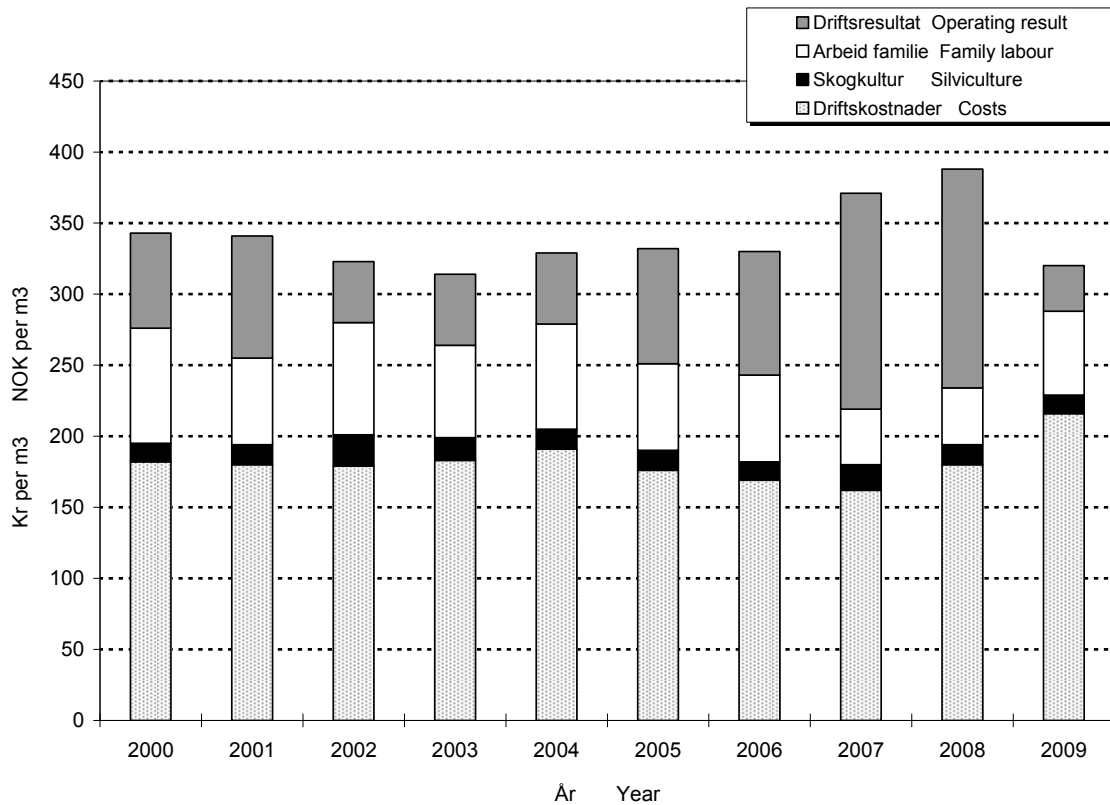

Figur 3.2 Arbeidstimane til familien i jord- og skogbruk 2000–2009

Family labour (hours) in agriculture and forestry sector 2000–2009

Figur 3.3 viser driftsresultatet per m³ og korleis dette er kome fram. Tala er ikkje justerte for prisstiging. Den totale høgda i søylediagramma representerer produksjonsinntektene per m³ i skogbruket. Summen av driftsresultatet og verdien av eige arbeid utgjer driftsoverskotet. Driftsresultatet i 2009 er det lågaste i heile perioden.

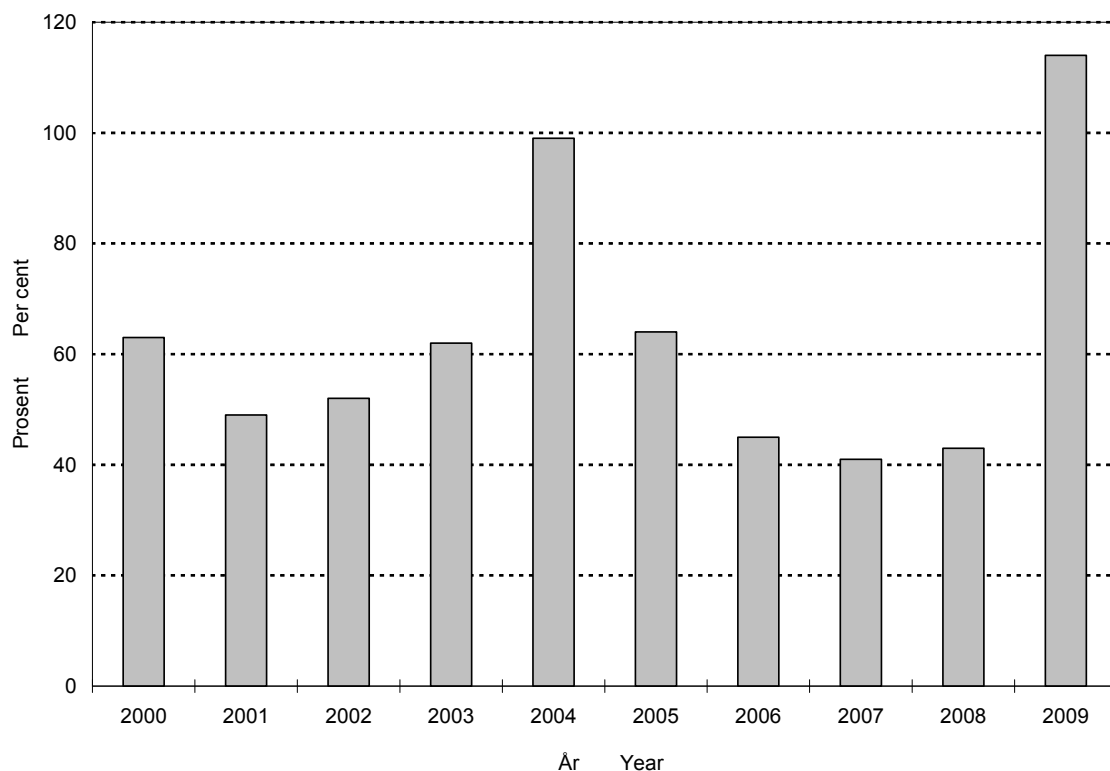
Det er faktorane tømmerpris og tømmerkvantum som først og fremst påverkar inntektene i skogbruket. Sidan avverka tømmerkvantum og tømmerpris som regel følgjer kvarandre, vil ein få store svingingar i inntektene. I gardsskogbruket er det til ein viss grad mogeleg å kompensere for store utgifter til drift, eller for bortfall av inntekter. Dette kan til dømes gjerast med større eigeninnsats og lågare aktivitet i skogkultur for ein kortare periode. Fleire og større drifter i eit område vil også gi lågare driftskostnader. Det kan derfor vere lønsamt å samarbeide med naboane når ein vil leige entreprenør i ein gardsskog.

Figur 3.3 Resultat for skogbruket 2000–2009, kroner per m^3

Results in forestry sector 2000–2009, NOK per m^3

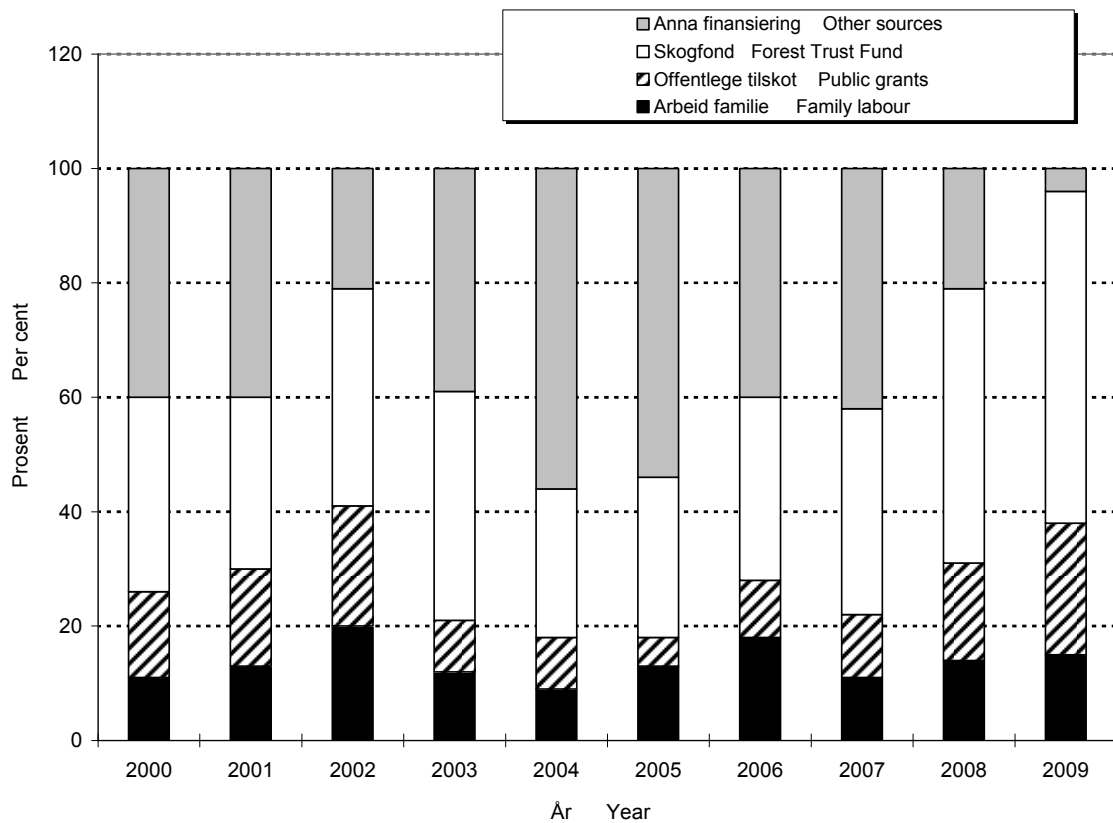
Figur 3.4 viser storleiken på investeringane som del av resultatet før skogkultur. I tiårsperioden er tendensen at denne investeringsindikatoren har vore søkkande, og at han har halde seg i nærleiken av 50–60 prosent. Dei låge inntektene frå skogsdrifta førte til at denne indikatoren blei heile 114 prosent i 2009. Dette viser også at investeringane held seg på om lag same nivå trass i nedgang i inntektene.

Figur 3.4 Investeringane rekna i prosent av resultat før skogkultur 2000–2009

Reinvestments as per cent of net forest income (silviculture costs excl.) 2000–2009

Figur 3.5 viser korleis investeringane er finansierte. «Anna finansiering» har dei fleste åra utgjort den største delen av finansieringa i tiårsperioden. Skogfond er likevel den viktigaste kjelda til finansiering og har auka sin del dei siste åra. I gjennomsnitt for tiårsperioden er fordelinga slik: «Skogfond» 37 prosent, «anna finansiering» 36 prosent, «offentlege tilskot» 14 prosent og «eigeninnsats» 13 prosent. I 2009 utgjorde skogfond 58 prosent av finansieringa.

Figur 3.5 Finansiering av investeringane 2000–2009, prosent
Financing of investments 2000–2009, per cent

4 Samla økonomisk resultat for brukar-familien

4.1 Innleiing

Jordbruket i Noreg er i endring. Tradisjonelt har det norske jordbruket vore eit typisk familiejordbruk. Vi ser no fleire variantar med omsyn til organisering av jordbruksverksemdene. Likevel er familiebruket framleis dominerande, og driftsgranskingane set som før søkjelys på *brukarfamilien*.

Brukarfamilien hentar inntektene frå fleire ulike kjelder i tillegg til jord- og skogbruk. Datamaterialet i driftsgranskingane gir grunnlag for å seie noko også om dei delane av økonomien til brukarfamilien som vedkjem andre forhold enn landbruksdrift.

4.2 Tilleggsnæringar

4.2.1 Definisjonar og avgrensing

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk inneheld data frå all næringsaktivitet på deltakarbruka.

Tilleggsnæring vert definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket. Leigekjøring med traktor og andre maskinar, foredling av eigenproduserte råvarer og utleige av hus som hører til på garden, er eksempel på aktuelle tilleggsnæringar. Når deltakarane driv næringsverksemd der dei ikkje nyttar ressursane på bruket, blir den aktiviteten registrert som «anna næring». Kjøring med tømmerbil eller gravemaskin, legepraksis og konsulentverksemd er eksempel på «anna næring».

Dei seinare åra har det vore stor interesse for økonomiske data frå tilleggsnæringar, men til no har det vore få datakjelder. Etter kvart som tal årsverk i tradisjonelt jordbruk har gått ned, er det satsa ein god del offentlege middel på å utvikle alternativ næringsverksemd med basis i ressursar på gardsbruk.

Omfanget av tilleggsnæringar på bruk som er med i driftsgranskingane, blir påverka av det utvalet av bruk som undersøkinga byggjer på. I august 2009 var det om lag 46 500 norske gardbrukarar (foretak) som søkte om produksjonstilskot i jordbruket. Driftsgranskingane for 2009 henta deltakarar frå eit utval på om lag 32 100 bruk. Grunnen til den store skilnaden er at på bruk som er med i driftsgranskingane, skal inntektene frå jordbruket ha eit «vesentleg omfang». Det vil seie at mange små bruk fell utanom utvalet⁹ til driftsgranskingane.

Frå rekneskapsåret 1997 har aktivitet i tilleggsnæringar blitt registrert i driftsgranskingane. Frå rekneskapsåret 2005 vart registreringa av ulike tilleggsnæringar og anna næringsverksemd utvida og gjort meir detaljert. Vi vil i dette kapitlet presentere dei viktigaste funna frå registreringane dei siste fem åra.

---

⁹ Sjå kapittel 1 om utval.

4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring

I driftsgranskingane blir tilleggsnæring inndelt i desse hovudkategoriane:

- Utleige av areal og bygningar
- Maskinkjøring
- Vareproduksjon/foredling
- Utmarksnæring
- Landbruksrelatert reiseliv (turisme)
- Anna tenesteyting
- Anna biologisk produksjon

På mange bruk blir det drive med fleire typar tilleggsnæring, så tal registreringar per driftsgrein blir langt høgare enn tal bruk. Vi har også sett spesielt på bruk som har omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæringar, fordi ein da fangar opp bruk som driv med tilleggsnæring av eit visst omfang.

4.2.3 Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring

Tabell 4.1 viser at av dei 848 bruka som var med i driftsgranskingane for 2009, hadde 79 prosent (672 bruk) omsetning i tilleggsnæring. Tabellen viser i tillegg at 54 prosent (455 bruk) av bruka hadde omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring. Dette er akkurat dei same prosentdelane som i 2008.

Prosentdelen bruk med tilleggsnæring av vesentleg omfang er størst på Austlandet og minst i Nord-Noreg. I Trøndelag er det ein stor prosentdel som driv med tilleggsnæring, men færre driv stort.

Tabell 4.1 Prosent bruk med omsetning på tilleggsnæring i 2009

Percentage, survey holdings with output in farm-based supplementary enterprises, 2009

	Austlandet <i>Eastern Norway</i>	Agder & Rogaland	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag	Nord- Noreg <i>Northern Norway</i>	Landet <i>All regions</i>
Tal bruk i driftsgranskingane <i>Number of survey holdings</i>	324	128	162	127	107	848
Prosent av bruka med omsetning i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output in farm-based supplementary enterprises</i>	85	69	74	87	71	79
Prosent av bruka med omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output larger than NOK 20,000 in farm-based supplementary enterprises</i>	63	48	52	49	40	54

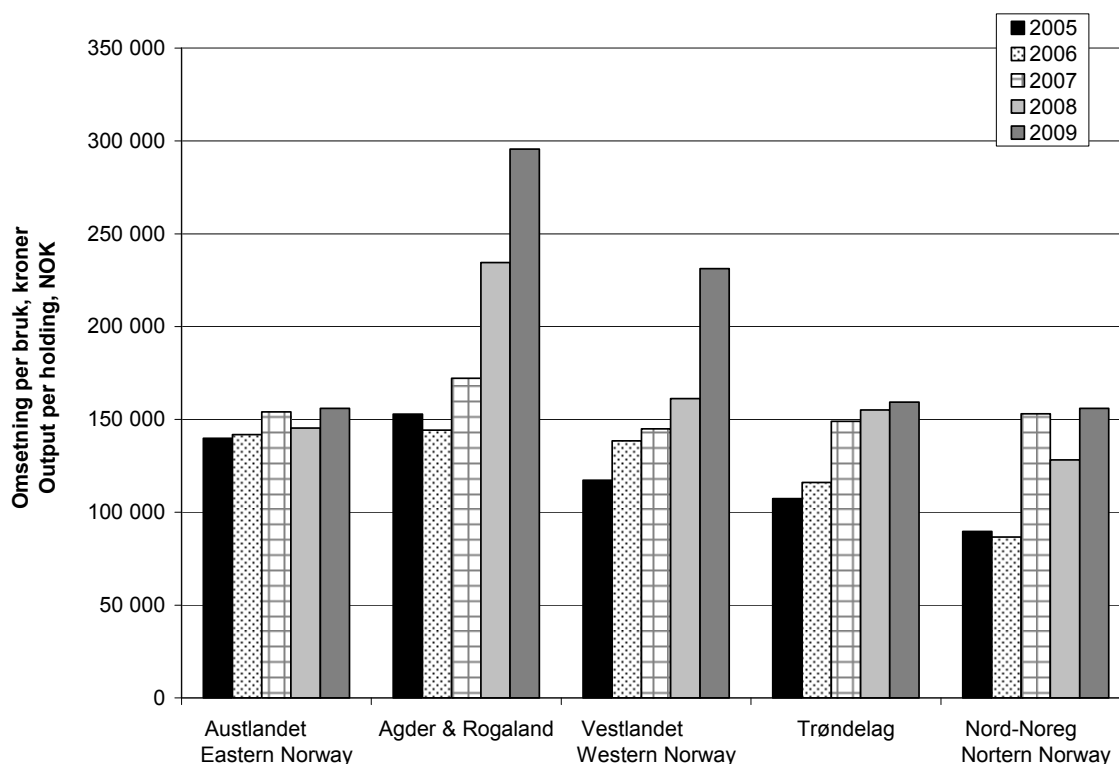
Figur 4.1 viser omsetning i tilleggsnæringar i åra 2005–2009, fordelt på regionar. Figuren byggjer på resultat frå om lag 450 bruk med omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring. I 2009 var omsetninga i gjennomsnitt kr 189 400 per bruk. Omsetninga har i heile perioden vore høgast i Agder og Rogaland, med store hopp oppover dei to siste åra. Årsaka til det siste er stor auke i omsetninga på fleire bruk, innan både maskinkjøring og vareproduksjon.

Vestlandet hadde også eit stort hopp i omsetninga frå 2008 til 2009. Årsaka er at nokre få bruk har starta opp i stort omfang med vareproduksjon.

På Austlandet har omsetninga vore relativt stabil i femårsperioden, med eit gjennomsnitt på kr 156 000 i 2009.

Trøndelag har hatt jamn auke i omsetninga i tilleggsnæringar frå 2005 til 2009.

Nord-Noreg hadde eit stort hopp i omsetninga i tilleggsnæringar frå 2006 til 2007. Fleire bruk der har dei siste åra starta opp med vidareforedling av produkt frå geit, og dette er med på å auke omsetninga i regionen. Noko av forklaringa er også at det var relativt stor utskifting av bruk i perioden. Deltakarmassen har vore meir stabil dei siste åra.

Figur 4.1 Omsetning i tilleggsnæring, kroner per bruk. Bruk med omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring. Regionar, 2005–2009

Output of farm-based supplementary enterprises, NOK per holding.

Holdings with output of more than NOK 20,000. Regions, 2005–2009

Figur 4.2 viser driftsoverskot frå ulike driftsformer innan tilleggsnæring i perioden 2005–2009. Her er alle bruk som har driftsoverskot frå tilleggsnæring med (688 bruk i 2009). I gjennomsnitt for desse bruka var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 57 800 per bruk i 2009. Det er ein nedgang på kr 5 600 per bruk frå 2008.

I driftsforma «utleige» var det i 2008 ein kraftig auke i driftsoverskotet. Hovudårsaka til det var stor gevinst på fråsal av utleigeeigedommar på enkelte bruk. Det er i underkant av 400 bruk i gruppa, og eit driftsoverskot på kr 26 900 for 2009.

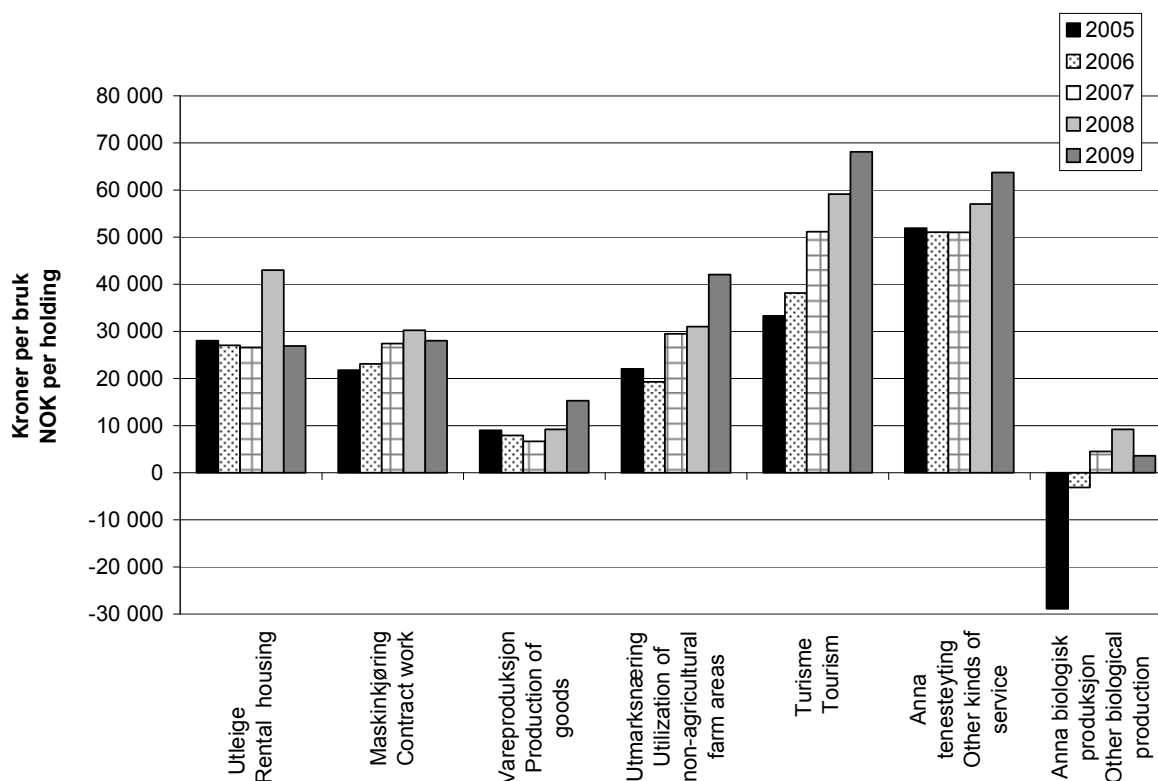
Enkeltbruk kan ha fleire ulike typar maskinkjøring, til dømes både rundballepressing for jordbruket og snøbrøyting for andre. Knappt 400 bruk driv med maskinkjøring. Driftsoverskotet i driftsforma har vore nokså stabilt i perioden, og det var i snitt kr 28 000 per bruk i 2009.

Driftsforma «vareproduksjon» har i snitt eit driftsoverskot på kr 15 300 per bruk for 2009, og det er ein relativt stor auke frå 2008. Det er i overkant av 200 bruk som driv med «vareproduksjon». Driftsforma omfattar mellom anna omsetning av ved og vidareforedling av kjøtt og mjølk.

Driftsforma «turisme» har hatt det høgaste driftsoverskotet dei siste åra, med eit snitt på kr 68 100 per bruk i 2009. På bruk kor det vert drive med turisme, har det vore aukande driftsoverskot i heile perioden. Dette er ei lita gruppe, kor tal bruk har variert frå 21 til 27 i perioden.

Driftsforma «anna tenesteyting» omfattar i perioden om lag 70 bruk, som blant anna driv med «inn på tunet», saueklipping og klauvskjering. «Anna tenesteyting» har eit driftsoverskot på kr 63 400 per bruk for 2009.

«Anna biologisk produksjon» (som til dømes hunde- eller hesteoppdrett) har negativt resultat dei første åra, men eit lite overskot dei siste åra. Her er tala usikre fordi det er berre 4–8 observasjonar i gruppa.

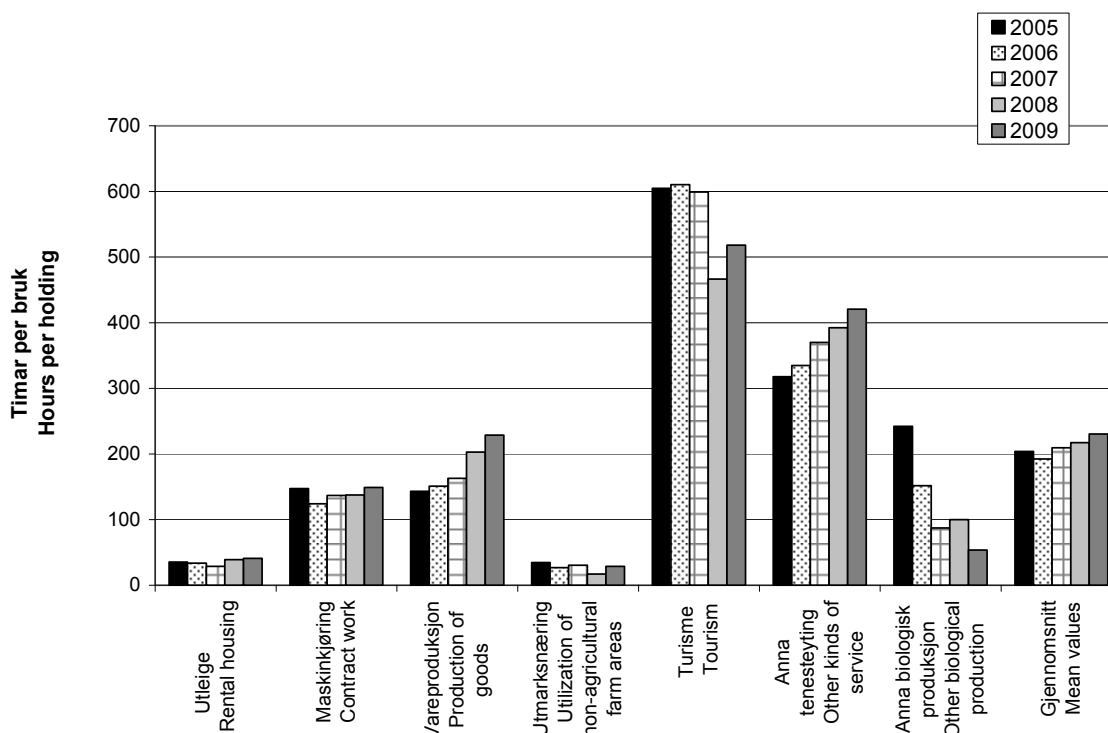

Figur 4.2 Driftsoverskot frå forskjellige former for tilleggsnæring, kroner per bruk. Alle bruk med tilleggsnæring, 2005–2009

Net income from different farm-based supplementary enterprises, NOK per holding. All holdings with farm-based supplementary enterprises, 2005–2009

4.2.4 Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar

Figur 4.3 viser arbeidsinnsatsen i dei ulike formene for tilleggsnæring. I gjennomsnitt er det brukt 230 timar innan tilleggsnæring i 2009 på dei bruka kor det er registrert timar på tilleggsnæring. «Turisme» er den driftsforma det blir lagt ned flest arbeidstimar i, med om lag 600 timar per bruk og år dei første åra, og i overkant av 500 timar per bruk i 2009. At det er færre timar på turisme for 2008, skuldast i hovudsak utskifting av bruk. På bruk med «maskinkjøring» ligg timeforbruket rundt 150 timar per bruk, og det har vore nokså stabilt i perioden. I driftsforma «anna tenesteyting» har timeforbruket vore jamt stigande i perioden, frå 320 til 420 timar per bruk. Også på bruk med «vareproduksjon» har tal timar per bruk vore aukande gjennom perioden. Her er det registrert 230 timar per bruk i 2009. Mange bruk har ulike former for utleige og utmarksnæring, men det er oftast få timar knytte til desse driftsformene.

Figur 4.3 Arbeidstimar brukte i ulike former for tilleggsnæring. Alle bruk som har registrert timar i tilleggsnæring, 2005–2009

Hours of work executed in farm-based supplementary enterprises. All holdings where hours of work in such enterprises are recorded, 2005–2009

4.2.5 Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?

Overskotet frå tilleggsnæring utgjorde i gjennomsnitt 6 prosent av samla inntening på alle (848) driftsgranskingsbruk i 2009. Delen har auka jamt gjennom dei siste åra. Bidraget varierer naturleg nok med ulike regionar og ulike tilleggsnæringar. Tabell 4.2 viser at tilleggsnæringane spelar minst rolle på Jæren, med knapt 3 prosent av total inntening, og at dei betyr mest i «andre bygder» i Agder og Rogaland, med i overkant av 9 prosent.

Tabell 4.2 Bidrag frå tilleggsnæring. Driftsoverskot i prosent av total inntening på bruket

Significance of farm-based supplementary enterprises. Net income as percentage of total family income

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009
Austlandet							
<i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder	4,7	7,1	6,1	7,2	8,6	8,8	7,7
<i>Lowlands</i>							
Andre bygder	3,5	8,0	6,2	5,8	5,9	5,7	6,5
<i>Other parts</i>							
Agder & Rogaland							
Jæren	0,5	3,6	2,5	1,6	1,3	1,7	2,6
Andre bygder	2,3	4,1	3,6	4,5	7,1	6,7	9,4
<i>Other parts</i>							
Vestlandet							
<i>Western Norway</i>							
Trøndelag							
Flatbygder	0,9	2,6	2,3	4,6	4,8	6,3	5,2
<i>Lowlands</i>							
Andre bygder	2,2	4,9	4,3	6,3	4,3	4,0	5,5
<i>Other parts</i>							
Nord-Noreg							
<i>Northern Norway</i>							
Landet	2,9	5,5	4,6	5,2	5,7	5,7	6,4
<i>All regions</i>							

Den delen av innteninga til brukarfamilien som kjem frå tilleggsnæring, har auka noko i den siste tiårsperioden. Likevel er han framleis ganske liten. Ei av årsakene til dette kan vere at det utvalet av bruk som er med i driftsgranskningane, har relativt stor jordbruksaktivitet. På desse bruka kan det vere lita tid til, og mindre trong for, å byggje opp andre næringar. God tilgang på løna arbeid kan vere ei anna forklaring.

4.2.6 Lønsemd i tilleggsnæringar

I tabell 4.3 kan vi sjå driftsoverskot per time i «maskinkjøring» og «vareproduksjon», fordelt på regionar for 2009. I gjennomsnitt for landet er driftsoverskotet kr 199 per time for «maskinkjøring». På landsbasis er det registrert driftsoverskot frå «maskinkjøring» på 379 bruk. Nord-Noreg har det beste resultatet,

med kr 289 per time for «maskinkjøring». Noko av årsaka til det gode resultatet er beredskapstillegg i snøbrøyting.

Når det gjeld «vareproduksjon», er timesatsen vesentleg lågare i alle regionar, med kr 81 per time i gjennomsnitt for landet. Trøndelag og Nord-Noreg har dei lågaste satsane, og Austlandet har den høgaste, med kr 143 per time.

Tabell 4.3 Tal bruk med driftsoverskot i «maskinkjøring» og «vareproduksjon». Driftsoverskot per time. Regionar, 2009

Number of holdings with net income derived from “contract work” and “production of goods”. Net income per hour. Regions, 2009

	Maskinkjøring <i>Contract work</i>		Vareproduksjon <i>Production of goods</i>	
	Tal bruk med driftsoverskot i «maskinkjøring» <i>Number of holdings with net income from “contract work”</i>	Driftsoverskot per time <i>Net income per hour</i>	Tal bruk med driftsoverskot i «vareproduksjon» <i>Number of holdings with net income from “production of goods”</i>	Driftsoverskot per time <i>Net income per hour</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	164	226	77	143
Agder & Rogaland	49	170	31	134
Vestlandet				
<i>Western Norway</i>	63	185	38	40
Trøndelag	57	114	22	23
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	46	289	49	20
Landet <i>All regions</i>	379	199	217	81

Tabell 4.4 viser driftsoverskot per time innan ulike former for tilleggsnæring, samanlikna med driftsoverskot per time i jordbruket. I 2009 kom jordbruket (gjennomsnitt for alle bruk i driftsgranskingane) ut med eit driftsoverskot på kr 98 per time. «Maskinkjøring» har hatt den høgaste timesatsen dei fleste åra i perioden. Også «turisme» og «anna tenesteyting» hadde høgare timesatsar enn jordbruket både i 2008 og i 2009. «Turisme» har hatt ein stor auke i timesatsen i perioden. Noko av årsaka til det er utskifting av bruk. «Vareproduksjon» kjem ut med det lågaste resultatet i dei tre siste åra.

Tabell 4.4 Driftsoverskot, kroner per time. Ulike former for tilleggsnæring samanlikna med jordbruket

Net income, NOK per hour. Different kinds of farm-based supplementary enterprises compared to agriculture

	2005	2006	2007	2008	2009
Maskinkjøring <i>Contract work</i>	148	188	206	224	199
Vareproduksjon <i>Production of goods</i>	78	67	54	57	81
Turisme <i>Tourism</i>	58	65	92	133	162
Anna tenesteyting <i>Other kinds of service</i>	178	155	171	166	176
Jordbruket, alle bruk <i>Agriculture, all holdings</i>	79	77	99	105	98

4.3 Balanse

4.3.1 Egedelar

Verdien av dei balanseførte egedelane til brukarfamilien (totalkapitalen) er vist i hovudtabell 12. Fordelinga mellom gjeld og eigenkapital er også presentert der.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk auka totalkapitalen i løpet av 2009 med 9 prosent, til kr 4 134 200. Jæren og flatbygdene på Austlandet skil seg ut ved at deltakarane der har større totalkapital enn kva vi finn i dei andre regionane. Dei nordnorske deltakarane har lågast gjennomsnittleg totalkapital.

Ved utgangen av 2009 var 75 prosent av totalkapitalen til brukarfamiliane anleggsmiddel.¹⁰ 25 prosent var altså omløpsmiddel. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde i gjennomsnitt 53 prosent, men berre 29 prosent på bruk med 50–100 dekar, og så mykje som 63 prosent på bruk med meir enn 500 dekar.

31. desember 2009 var 42 prosent av omløpsmidla på gjennomsnittsbuket bankinnskott og kontantar. Varelageret til jordbruket, medrekna slaktedyr, utgjorde 19 prosent av omløpsmidla.

4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket

Hovudtabell 11 viser at samla nettoinvestering i andre sektorar enn jordbruket var kr 51 100 per deltakarbruk i 2009. Av denne summen gjekk kr 30 600 til private egedelar. I tilleggsnæringar var nettoinvesteringa kr 12 500 per bruk. Skogbruk og «anna næring» er dei to andre sektorane som går inn i oversikta over nettoinvesteringar, med respektive beløp per bruk på kr 5 900 og kr 2 100 for 2009.

4.3.3 Gjeld og eigenkapital

Gjennom 2009 auka det samla gjeldsbeløpet per deltakarbruk med 11 prosent. Ved utgangen av året hadde gjennomsnittleg gjeld kome opp i kr 1 870 800. Det vil seie

¹⁰ Sjå kapittel 1.8 for forklaring av omgrep.

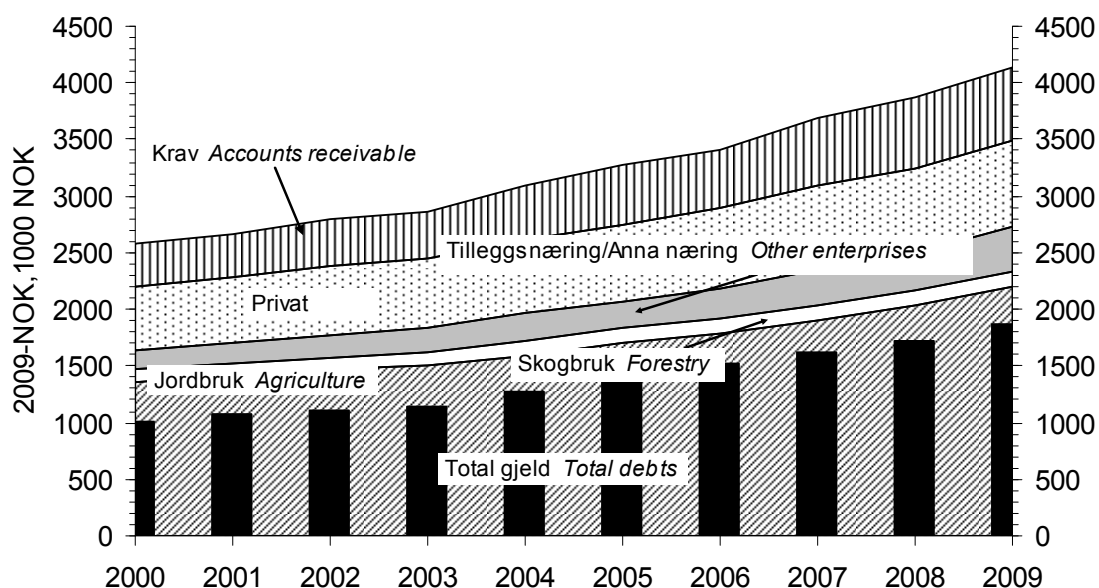

at gjeldsprosenten var 45, like høg som ved utgangen av 2008. Gjeldsprosenten steg jamt over med aukande bruksstorleik. Ved slutten av 2009 utgjorde gjeld i gjennomsnitt 38 prosent av totalkapitalen på bruk med 50–100 dekar jordbruksareal. Til samanlikning var gjeldsprosenten 49 i begge storleiksgruppene «300–500 dekar» og «over 500 dekar». Mellom dei regionale gruppene varierte gjeldsprosenten frå 36 i «andre bygder» på Austlandet til 58 i Nord-Noreg.

Eigenkapitalen på deltakarbruka auka med 8 prosent i løpet av 2009. Ved utgangen av året hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien kr 2 263 400 i eigenkapital. Flatbygdene på Austlandet hadde størst eigenkapital per bruk. Deltakarane i Nord-Noreg er registrerte med mindre eigenkapital enn deltakarar frå dei andre regionane.

I 2009 hadde deltakarane ein gjennomsnittleg gjeldsrentefot på 4,0 prosent. Rentefoten er utrekna ut frå forholdet mellom betalte renter og storleiken på totalt gjeldsbeløp. Leverandørgjeld og gjeld til skattefuten inngår i samla gjeld, men er ikkje renteberande. Det betyr at den reelle rentefoten på vanlege lån låg høgare enn 4,0 prosent.

Utviklinga gjennom 10 år er illustrert i figur 4.4. I 2000 var den gjennomsnittlege gjeldsprosenten på deltakarbruka 39. Jordbruket sin del av totalkapitalen på eit gjennomsnittleg deltakarbruk utgjorde 53 prosent i 2000, akkurat som i 2009.

Figur 4.4 Samansetjing av egedelar og total gjeld. Gjennomsnitt for alle bruk, 2000–2009. Faste 2009-kroner

Assets and debts per holding, 2000–2009. 2009-NOK

4.4 Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta blir presentert i hovudtabell 18.

Nettoinntekta er samla arbeidsvederlag og forrenting som familien oppnår, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår (sjå kapittel 1.7). I gjennomsnitt var nettoinntekta per deltakarbruk kr 656 000 i 2009. Nedgangen, sett i forhold til året før, var på 1 prosent.

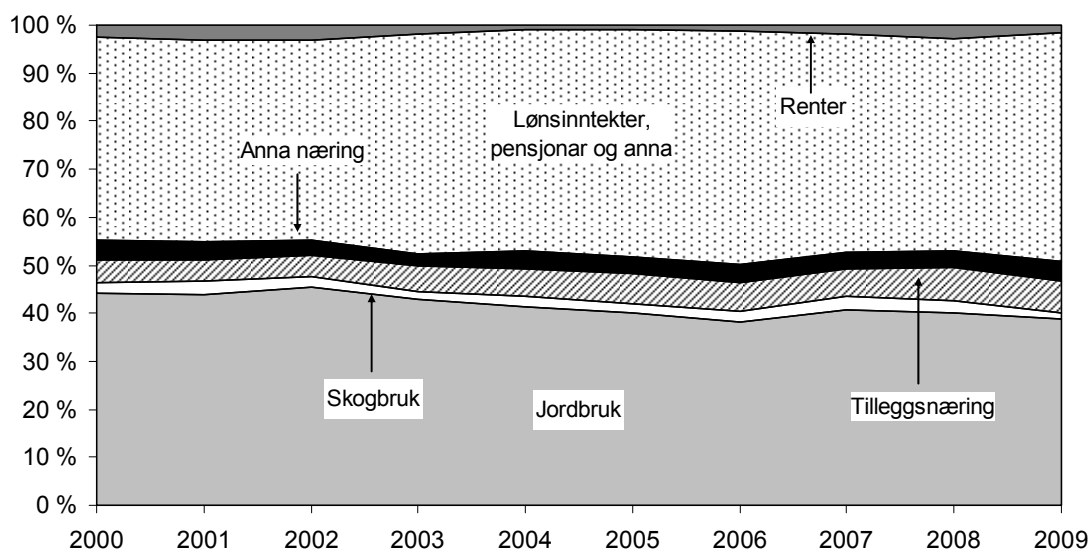
Gjennomsnittsbruket på Jæren hadde kr 730 100 i nettoinntekt i 2009. På bruka i Nord-Noreg var gjennomsnittleg nettoinntekt kr 610 600. Dei andre regionale gruppene låg mellom desse ytterpunkta. Med unnatak for bruk som har mindre enn 50 dekar jordbruksareal, ser vi tendens til ein slik samanheng: Jo større areal, jo høgare nettoinntekt.

I 2009 utgjorde driftsoverskotet i jordbruket 39 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på det gjennomsnittlege deltakarbruket. Året før stod jordbruket for ein inntektsdel som var 1 prosentpoeng høgare. Inntektsdelen til jordbruket i 2009 var høgast på Jæren med 59 prosent, og lågast i flatbygdene på Austlandet med 26 prosent. I bruksgruppa med meir enn 500 dekar jordbruksareal kom 48 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting frå jordbruket. Ingen av dei andre storleiks-gruppene er registrerte med så høg «jordbruksdel» av samla arbeidsvederlag og forrenting.

I gjennomsnitt for alle bruk i 2009 utgjorde driftsoverskot i skogbruket 1 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting. Delen var 2 prosentpoeng lågare enn i året før. I «andre bygder» i Trøndelag og i «andre bygder» på Austlandet er skogen jamt over viktigare for deltakarane, økonomisk sett, enn i dei andre regionane. I begge desse områda, og i flatbygdene på Austlandet, utgjorde inntektsdelen til skogbruket 2 prosent i 2009.

For alle deltakarbruk sett under eitt kom 6 prosent av det samla vederlaget frå tilleggsnæring, 4 prosent frå «anna næring» og 41 prosent frå lønsarbeid i 2009.

I 2000 var jordbruket sin del av samla vederlag og forrenting oppe i 44 prosent. Tilleggsnæring stod bak 5 prosent av totalen på det tidspunktet, og løsinntekt utgjorde 34 prosent. Figur 4.5 illustrerer korleis samansetjinga av inntekta til deltakarfamiliane har utvikla seg gjennom 10 år.

Figur 4.5 Samansetjing av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka, 2000–2009

Composition of the farmer family's income from all sources, 2000–2009

Privatforbruket i 2009, eksklusive betalte skattar, var i gjennomsnitt for alle deltakarfamiljar kr 440 200. Samanlikna med 2008 steig privatforbruket med 4 prosent. I 2009 var privatforbruket størst på Jæren, og minst i Nord-Noreg.

4.5 Tilgang på og bruk av middel

4.5.1 Arbeidskapital

Likviditeten på bruka er nært knytt til storleiken på arbeidskapitalen. Arbeidskapital, som er omløpsmiddel¹¹ minus kortsiktig gjeld, vert presentert i tabellane 4.5 og 4.6.

Likviditeten på det gjennomsnittlege deltakarbruket blei styrka i løpet av 2009. Arbeidskapitalen auka med 3 prosent i snitt for alle deltakarar, til kr 706 700 ved utgangen av året. Det er registrert stor skilnad mellom ulike regionar når det gjeld endring i likviditet. I Nord-Noreg auka arbeidskapitalen med heile 57 prosent, medan bruka på Jæren hadde 18 prosent nedgang. Endringane for dei andre regionane ligg mellom desse ytterpunkta. Storleiksgruppa med 200-300 dekar skil seg frå dei andre storleiksgruppene ved å ha hatt negativ utvikling i arbeidskapitalen i 2009. Gruppa «50-100 dekar» har hatt størst prosentvis auke i arbeidskapitalen.

4.5.2 Sparing

I driftsgranskingane er sparing definert som auke i eigenkapital i løpet av rekneskapsåret. At «sparing» og «auke i eigenkapitalen» (kapittel 4.3.3) ikkje er identiske, skuldast at i kapittel 4.3.3 er det eigenkapitalen i utgåande balanse for *deltakarbruka frå året før* som er samanlikningsgrunnlaget. Sparing blir derimot rekna ut frå inngåande balanse for *deltakarane det aktuelle året*. Av tabell 4.6 kan ein sjå at gjennomsnittleg sparing på deltakarbruka i 2009 utgjorde kr 96 600. Beløpet svarte til 4 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

---

¹¹ Sjå kapittel 1.8 for forklaring av omgrep.

Tabell 4.5 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Regionar

Cash flow analysis and working capital. Regions

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	696 900	642 400	730 100	645 000	626 700	691 300	636 600	610 900
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	109 000	54 600	82 000	76 600	35 400	68 000	70 700	42 400
- Verdiregulering mottatt <i>Extraordinary items, costs</i>	17 400	21 600	7 000	7 100	6 200	4 900	13 600	15 900
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	478 500	425 500	530 500	455 700	401 900	501 000	393 200	387 900
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	216 900	179 800	207 300	153 700	146 400	182 300	149 200	139 000
= Sparing <i>Savings</i>	93 200	70 100	67 400	105 200	107 600	71 100	149 200	110 400
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	122 200	86 400	153 800	122 000	95 800	104 200	101 500	93 900
Fråsal og investeringstilskot, jordbruket <i>Sales and investment grants, agriculture</i>	34 200	49 400	20 300	88 700	43 200	31 700	55 400	51 200
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	416 200	196 100	343 000	278 600	135 900	146 100	164 800	400 200
Arbeidskapital 1/1-09 <i>Working capital 09.01.01</i>	941 100	829 900	480 200	439 800	773 700	680 700	656 700	202 800
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 606 900	1 231 900	1 064 700	1 034 200	1 156 200	1 033 900	1 129 500	858 400
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, out-buildings, machinery and equipment</i>	296 600	269 400	445 600	354 600	236 000	118 400	313 400	360 500
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	78 600	16 800	75 900	80 700	65 500	72 300	32 200	58 400
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Longterm liabilities, repayment</i>	268 000	110 600	151 000	117 300	91 900	101 500	117 700	121 700
Arbeidskapital 31/12-09 <i>Working capital 09.12.31</i>	963 700	835 100	392 200	481 500	762 800	741 700	666 200	317 800
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 606 900	1 231 900	1 064 700	1 034 200	1 156 200	1 033 900	1 129 500	858 400
Endring i arbeidskapital 2009 <i>Working capital, change 2009</i>	22 600	5 200	-88 000	41 700	-10 900	61 000	9 500	115 000
Endring i arbeidskapital 2008 <i>Working capital, change 2008</i>	81 900	74 600	-53 500	-4 000	65 200	33 600	38 300	-13 000

Tabell 4.6 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Storleiksgrupper

Cash flow analysis and working capital. Farm size

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle 2009 <i>All 2009</i>
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	571 300	600 200	635 400	677 600	780 000	656 100
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	46 200	45 700	45 300	66 400	168 800	67 400
- Verdiregulering motteke <i>Extraordinary items, costs</i>	8 500	11 200	11 500	14 700	16 500	13 000
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	398 000	440 600	417 400	449 200	471 500	440 300
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	136 400	158 700	166 800	182 800	202 000	173 600
= Sparing <i>Savings</i>	74 500	35 400	84 900	97 300	258 700	96 600
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	51 300	72 400	93 300	123 200	186 900	106 800
Fråsal og investeringstilskot i jordbruket <i>Sales and investment subsidies, agriculture</i>	4 600	24 000	26 300	69 500	95 100	46 200
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	244 700	159 700	136 700	400 200	495 900	269 400
Arbeidskapital 1/1-09 <i>Working capital 09.01.01</i>	644 600	681 600	708 600	628 500	731 600	684 100
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 019 700	973 100	1 049 700	1 318 600	1 768 200	1 203 100
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, outbuildings, machinery and equipment</i>	49 700	155 300	188 900	387 400	615 400	290 200
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	86 400	31 800	47 200	74 200	98 800	59 900
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Long term liabilities, repayment</i>	80 100	91 200	130 500	180 000	243 200	146 300
Arbeidskapital 31/12-09 <i>Working capital 09.12.31</i>	803 500	694 800	683 100	677 100	810 700	706 700
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 019 700	973 100	1 049 700	1 318 600	1 768 200	1 203 100
Endring i arbeidskapital 2009 <i>Working capital, change 2009</i>	159 000	13 200	-25 400	48 600	79 100	22 600
Endring i arbeidskapital 2008 <i>Working capital, change 2008</i>	75 900	43 400	51 900	13 700	56 700	43 600

4.6 Skatt

Sidan tusenårsskiftet har skatt og inntektsfrådrag vore ein del av inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. Frå og med skatteåret 2000 har vi hatt eit særskilt inntektsfrådrag i jordbruket, kalla jordbruksfrådraget.

Det blir gitt jordbruksfrådrag i alminneleg inntekt til skattytarar som har hatt inntekt frå jordbruk, gartneri eller hagebruk over halvparten av året, og til skattytarar som driv honningproduksjon og pelsdyrhald, sjølv om verksemda ikkje vert driven i tilknytning til jordbruk. Skattytaren skal ha budd på driftseininga minst halve året.

Det er ikkje krav om at skattytaren eig verksemda dersom vilkåra elles er oppfylte. Andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget.

Verken storleiken på jordbruksfrådraget eller reglane for å oppnå frådrag vart endra for 2009. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 54 200 låg i botnen. Sats ut over dette var 32 prosent. Maksimalt jordbruksfrådrag for 2009 var kr 142 000. For å oppnå dette, måtte skattytaren ha ei næringsinntekt frå jordbruk på minst kr 328 600.

Tabell 4.7 viser korleis frådraget er bygd opp, og endringar sidan 2000. Tabellen viser også kor stor jordbruksinntekta må ha vore for at skattytaren skal ha oppnådd maksimalt frådrag.

Tabell 4.7 Jordbruksfrådraget, 2000–2009. Kroner

Farmer's allowance, 2000-2009. NOK

	2000	2001	2002	2003 - 2005	2006	2007	2008 - 2009
Botnfrådrag, kroner	18 000	36 000	36 000	36 000	36 000	45 000	54 200
<i>Basic allowance, NOK</i>							
Frådrag, prosent			9	19	19	32	32
<i>Allowance, per cent</i>							
Maksimalt frådrag, kroner	18 000	36 000	47 500	61 500	71 500	142 000	142 000
<i>Maximum allowance, NOK</i>							
Jordbruksinntekt (minimum) som trengst for å oppnå maksimalt frådrag, kroner	18 000	36 000	163 800	170 200	228 800	348 100	328 600
<i>Required income from agriculture (minimum) to achieve maximum allowance, NOK</i>							

I driftsgranskingane er alle dei sentrale resultatmåla som tradisjonelt har vist inntekt og inntektsutvikling, upåverka av skatteforhold og endringar i skattereglar. Eventuelle skattereduksjonar på bakgrunn av jordbruksfrådraget vil derfor ikkje påverke resultatata i driftsgranskingane. Sidan rekneskapsåret 2007 har driftsgranskingane nytta eit supplerande resultatmål: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. I kapittel 2 er det skattejusterte vederlaget sett i samanheng med dei tradisjonelle resultatmåla.

Trass i at tala i driftsgranskingane ikkje vert direkte påverka av jordbruksfrådraget, må ein kunne tru at frådraget kan ha indirekte påverknad i nokre tilfelle. Ulike former for tilpassing til regelverket vil påverke produksjonen, og med det resultatata.

- For dei produsentane som er i ytterkantane av jordbruksfrådraget, det vil seie bønder med næringsinntekt rundt kr 54 200 og kr 328 600, vil det vere eit poeng å ha jamn inntekt for å få maksimal utnytting av jordbruksfrådraget sett over fleire år. Det omsynet kan for eksempel påverke når vedlikehald vert utført.
- Organisering av drifta. Passive deltakarar i samdrifter med mjølkeproduksjon får jordbruksfrådrag, medan bruk som leiger bort mjølkekvote, og heller ikkje har anna jordbruksaktivitet som fell inn under vilkåra, ikkje vil kunne få jordbruksfrådrag.
- Nokre brukarar leiger i realiteten bort jorda, medan rekneskapen viser at dei driv sjølve. Ein kan leige inn alle tenestene og selje produkta i eige namn, medan den som faktisk driv jorda, har ansvaret. Ein kan organisere det slik for å oppnå jordbruksfrådrag.

I gjennomsnitt for driftsgranskingsmaterialet var maksimal skattereduksjon for 2009 kr 29 400, ein nedgang på kr 1 000 frå 2008. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget, med 33 prosent marginals-katt, er kalkulert til kr 43 900 per deltakarbruk for 2009. Beløpet er kr 1 500 lågare enn for 2008. Inntektsverknaden utgjer i overkant av kr 27 800 per årsverk, ein nedgang på kr 1 400. I gjennomsnitt oppnådde deltakarbruka i driftsgranskingane 74 prosent av maksimalt jordbruks-frådrag for 2009. Delen var 2 prosentpoeng lågare enn i 2008. Nedgangen skuldast i hovudsak nedgang i næringsinntekt frå jordbruket.

I gjennomsnitt for alle deltakarar i driftsgranskingane var jordbruksfrådraget per bruk kr 105 100 i 2009, ein nedgang på kr 3 500. Denne nedgangen bryt med utviklinga som er registrert før, for det har vore samanhengande auke i gjennom-snittleg jordbruksfrådrag i driftsgranskingane frå 2000 til 2008.

I 2009 var 6 prosent av deltakarane utan jordbruksfrådrag, mot 4 prosent i 2008. Maksimalt frådrag vart oppnådd på 39 prosent av bruka. Tilsvarende del i 2008 var 43 prosent.

Tabell 4.8 viser at det er stor skilnad mellom driftsformer med tanke på gjennom-snittleg jordbruksfrådrag. «Kornproduksjon» og «sauehald» hadde lågast gjennom-snittleg frådrag blant dei driftsformene som er med i tabellen. Blant sauebruka var 5 prosent utan jordbruksfrådrag. Det same gjaldt for 22 prosent av kornbruka. Trass i lågare jordbruksfrådrag per bruk, hadde kornbruka størst inntektsverknad per årsverk. Dette skuldast lågt arbeidsforbruk, om lag eit halvt årsverk i gjennomsnitt for desse bruka. Innafor driftsformer kor mjølkeproduksjon inngår, var gjennomsnittleg jordbruksfrådrag langt høgare. Likevel var inntektsverknaden per årsverk på desse bruka mykje mindre enn i kornproduksjonen. Årsaka er at gjennomsnittleg arbeidsforbruk var så høgt som rundt 2 årsverk innan driftsformene med mjølkeproduksjon.

Tabell 4.8 Jordbruksfrådrag gruppert etter driftsform

Farmer's allowance according to type of farming

Driftsformer <i>Type of farming</i>		Tal bruk <i>Total number of holdings</i>	Tal bruk med maksimalt frådrag <i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	Tal bruk utan frådrag <i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	Jordbruksfrådrag, kroner <i>Farmer's allowance, NOK</i>	Inntektsverknad, kr per årsverk <i>Income effect, NOK per man-year</i>
Produksjon av kumjølkk og storfeslakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	316	157	6	120 000	26 700
Produksjon av kumjølkk og svinekjøtt	<i>Combined dairy and pig farming</i>	30	25	0	138 500	26 600
Kumjølkkproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and Sheep farming</i>	51	27	0	124 500	24 000
Kornproduksjon	<i>Cereal production</i>	98	8	22	58 700	51 600
Produksjon av korn og svinekjøtt	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	37	24	2	124 100	30 400
Produksjon av kumjølkk, storfeslakt og korn	<i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>	17	9	0	122 900	22 500
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	100	12	5	82 900	28 600
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	23	9	0	131 600	32 200
Andre driftsformer	<i>Others</i>	174	59	14	96 100	27 100
Alle	<i>All holdings</i>	848	330	49	105 100	27 800

Ser vi på jordbruksfrådraget relatert til regionar (tabell 4.9), finn vi mindre skilnader. Nord-Noreg hadde høgast gjennomsnittleg jordbruksfrådrag i 2009 med kr 117 700. Flest bruk utan frådrag fanst på Austlandet. Det var i hovudsak kornbruk i flatbygdene på Austlandet og sauebruk i dei andre bygdene på Austlandet som ikkje hadde stor nok næringsinntekt til å kvalifisere for jordbruksfrådrag. Inntektsverknaden per årsverk var størst i flatbygdene på Austlandet, på grunn av færre årsverk per bruk. Jæren hadde flest bruk med maksimalt frådrag. 56 prosent av brukane der oppnådde eit slikt maksimumsbeløp. Av brukane i Austlandets flatbygder var det berre 33 prosent som oppnådde fullt frådrag, og i den regionen finn vi det lågaste gjennomsnittlege jordbruksfrådraget. Inntektsverknaden per årsverk var likevel større i Austlandets flatbygder enn på Jæren, grunna lågare arbeidsforbruk per driftseining.

Tabell 4.9 Jordbruksfrådrag gruppert etter region

Farmer's allowance according to regions

Regionar		Tal bruk	Tal bruk med maksimalt frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruks - frådrag, kroner	Inntektsverknad, kroner per årsverk
<i>Regions</i>		<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings with no Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Austlandet, flatbygder	<i>Lowlands</i>	189	62	27	90 500	29 400
Austlandet, andre bygder	<i>Other parts</i>	135	36	9	95 900	26 600
Jæren		48	27	1	116 100	24 800
Agder og Rogaland, andre bygder	<i>Other parts</i>	80	33	3	111 100	27 000
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	162	63	6	107 600	26 200
Trøndelag, flatbygder	<i>Lowlands</i>	65	28	1	113 900	33 700
Trøndelag, andre bygder	<i>Other parts</i>	62	26	1	116 400	26 700
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	107	50	1	117 700	29 700
Alle	<i>All holdings</i>	848	330	49	105 100	27 800

4.7 Samanlikning med andre yrkesgrupper

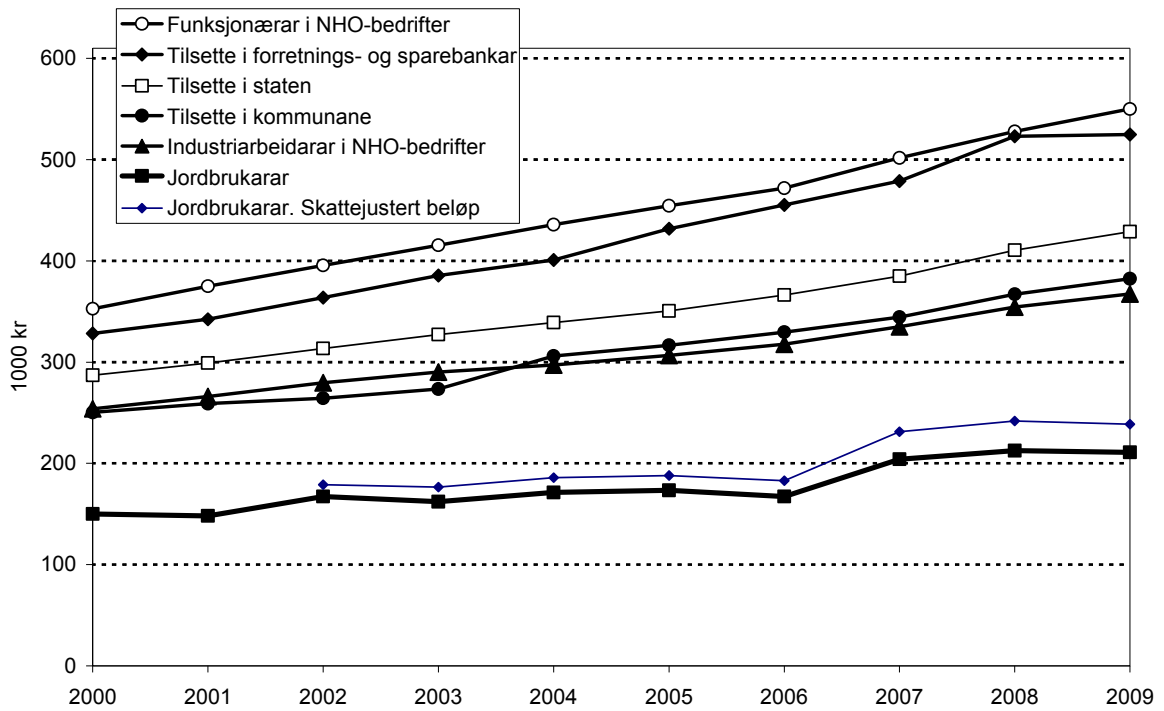
«Det tekniske utrekningsutvalet for inntektsoppgjera» reknar ut gjennomsnittleg årsløn for heiltidstilsette innafor ulike yrke. Ein heiltidstilsett er ein arbeidstakar som har utført eit fullt, avtalefesta normalt årsverk, utan overtid.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk omfattar berre eit lite utval av dei som er sysselsette i norsk jordbruk. Dei økonomiske resultatane som driftsgranskingane viser, er framkomne etter heilt andre utrekningsmetodar enn dei som vert brukte av «det tekniske berekningsutvalet». Likevel er ei samanlikning interessant.

I figur 4.5 er jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik det blir rekna ut i driftsgranskingane, presentert saman med resultatane til «det tekniske utrekningsutvalet». Samanlikninga strekkjer seg over 10 år. Avstanden frå vederlaget i jordbruket opp til årsløna for industriarbeidarar nådde eit maksimum i 2006, utan omsyn til om vi måler i kroner eller prosent. I 2009 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 57 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Dette var 3 prosentpoeng lågare enn i 2008.

For jordbruk er det rekna med 1 875 timar per årsverk i år 2000, 1 860 timar per årsverk i 2001 og 1 845 timar per årsverk frå og med 2002.

For dei åtte siste rekneskapsåra har figur 4.6 også med ei kurve som viser det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i jordbruket. Det skattejusterte vederlaget i 2009 var 65 prosent av ei vanleg årsløn for ein industriarbeidar.

Figur 4.6 Samanlikning mellom jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk og årsløn for heiltidstilsette i andre yrke, løpande kroner

Comparison of farmers' return on labour and own capital per man-year to yearly wages for workers employed in other professions, current NOK

Summary

About the survey

The survey of account statistics for agriculture and forestry is aimed to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

The survey is based on tax accounts for holdings that are located all over Norway. First step of the survey process is converting the tax accounts into management accounts. As regards 2009, the agricultural part of the survey involved 848 family holdings. Hereof 142 holdings contributed additional forestry data. 38 dairy joint operations also delivered data to the survey.

The survey deals with family-run holdings with a standard gross margin of at least 8 ESU (European Size Units). 1 ESU = Euro 1,200.

Organic farming, farm-based supplementary enterprises and dairy joint operations are special items in the survey. These topics are referred to in distinct parts of this report.

Financial results of agriculture

Labour input, agricultural area and herds

In 2009 the total labour input into agriculture amounted to 2,914 hours at the average sample holding. Hereof the farmer's family contributed 75 per cent. Compared to results from the previous year, total labour input in agriculture increased by 23 hours per holding.

Mean size of the holdings' agricultural area was 306 decares¹, of which 115 decares were rented land. The average farmland size rose by 10 decares since 2008.

«Goats» was the animal category with the utmost number increase per holding from 2008 to 2009. The number of pigs for breeding was reduced.

Agricultural assets and investments

At the end of 2009 the value of agricultural assets at the average sample holding had grown by 11 per cent since the end of 2008 and was NOK 2,199,900. Gross investment amounted to NOK 290,200 in 2009, while net investment made NOK 137,200.

---

¹ 1 dekar = 0,1 hectare.

Crops, livestock production and prices

In 2009 the average yield for all kinds of crops at all the sample holdings summed up to 349 FUm² per decaire. Hence, the average yield was 4 per cent lower than the comparable average result for the period 2006–2008. Wheat, above all, but also barley and oats, gave smaller crops than in the foregoing year. The crops of barley, oats and wheat were respectively 4 per cent, 8 per cent and 25 per cent lower, compared to the average of the previous three years. The coarse fodder crops of 2009 were equal to the 2006–2008 average.

Both cows and goats produced more milk per animal in 2009 than in 2008. Compared to the mean yield for the period 2006–2008, the milk production per cow was 3 per cent higher in 2008. Goats' milk yield ended up at a similar 8 per cent increase. In 2009 the amount of produced mutton and lamb per winter fed sheep kept the same level as in the previous years.

The prices of cereals, eggs, beef and cow's meat increased more than the prices of other farm products during 2009. The prices of wool, potatoes, mutton and lamb developed downwards.

Costs and income

Total costs of agriculture on the average sample holding rose by 10 per cent in 2009, to NOK 927,700.

The holdings' average output from agriculture in 2009 was NOK 1,213,200, which made a 6 per cent higher level than in 2008. Plant products were accounting for 12 per cent, livestock products for 57 per cent and other income (various production allowances etc.) for 31 per cent of the total output. Total production allowances received at the sample holdings increased by 8 per cent from 2008 to 2009.

Financial results: In general, and particularly for the most common categories of farming

In 2009 the sample holdings' average return on labour and own capital per man-year was NOK 210,800. This result implies a 1 per cent decrease since 2008. Return on family labour and own capital per man-year went down by 2 per cent and was NOK 191,800 as an average. Family labour income per man-year was NOK 175,000 in 2009. Compared to the previous year a 19 per cent growth had occurred. The rate of required return on agricultural assets was changed from 6 per cent to 3 per cent between 2008 and 2009. This explains that family labour income has developed differently, compared to the mentioned categories of return.

As an average for all sample holdings of 2009 the net farm income fell by 6 per cent from 2008 and made NOK 285,500.

Here follows a short overview of the financial results from the most common categories of farming among the survey participants:

---

² FUm = feed unit milk.

Combined dairy and beef farming

Accounts from 318 holdings with dairy and beef farming were recorded. In average these farms were at disposal of 21.3 cows and 319 decares of agricultural land. Return on labour and own capital per man-year in 2009 was NOK 214,500. This result was 8 per cent above what was achieved in 2008.

Accounts from 2009 for 38 dairy joint operations have been analysed to provide supplementary data to the survey, in which these farms are not included as holdings. 33 of the enterprises mentioned were involved in dairy and beef farming solely. Their return on labour and own capital per man-year amounted to NOK 282,600. Organic dairy farming on 30 holdings has been analysed for the year 2009. The current farmers achieved a return on labour and own capital per man-year of NOK 282,100.

Combined dairy and pig farming

This group consisted of 30 holdings. The average herd size in 2009 was 23.6 cows and 28.0 breeding pigs. A mean agricultural area of 306 decares was at these farmers' disposal. Return on labour and own capital per man-year fell by 4 per cent to NOK 283,000.

Combined dairy, beef farming and cereal production

These 17 holdings had in average 605 decares of agricultural area in 2009. Mean herd size was 23.7 cows. Cereal production occupied 348 decares. Return on labour and own capital per man-year went down by 20 per cent, to NOK 225,700.

Combined dairy and sheep farming

The 51 holdings with dairy and sheep farming were in average feeding 19.0 cows and 88 winter-fed sheep. Their mean agricultural area in 2009 was 358 decares. Return on labour and own capital per man-year was in average NOK 225,500. This return was 13 per cent higher than the comparable result from the foregoing year.

Cereal production

98 holdings belonged to this group. In 2009 the agricultural area per holding was 357 decares. From 2008 to 2009 the crops of both wheat, oats and barley decreased considerably. Return on labour and own capital per man-year fell by 69 per cent and was NOK 64,900 in 2009.

Sheep farming

The group of sheep farmers included 100 farms. Their average farm land size was 214 decares in 2009. These holdings' mean herd consisted of 142 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year decreased by 2 per cent since the foregoing year. For 2009 the result was NOK 145,900.

Production of goat's milk

The 23 sample holdings that produced goat's milk had in average 137 decares of agricultural land at their disposal. 13 of the holdings belonged to Northern Norway. The group's mean herd in 2009 was counting 90.3 goats. Return on labour and own capital per man-year turned out at NOK 245,200. This amount made a 17 per cent higher level than what was achieved in 2008.

Combined cereal production and pig farming

For these 37 sample holdings the average agricultural area in 2009 was 381 decares. Mean herd size was 44.7 breeding pigs. Return on labour and own capital per man-year fell by 32 per cent since 2008, to a sum of NOK 204,600.

Beef farming

The group consisted of 44 holdings with an average agricultural area of 283 decares. The farms' mean amount of sold beef and cow's meat was 6,180 kg. Return on labour and own capital per man-year amounted to NOK 139,100 in 2009. This result implied a 38 per cent elevation since 2008.

Farm forestry statistics

142 holdings have contributed farm forestry data for 2009. In the following this group is referred to as «forest holdings». These holdings' average productive forestry area was 1,300 decares, and their average amount of roundwood cut was 198 m³. This was approximately 63 per cent of sustainable yield, a rate that is the lowest since 2004. 84 per cent of the timber that was carried out by tractors, was handled by tractors specialized for logging. A little more than 84 per cent of the logged timber quantities were carried out by entrepreneurs.

Mean family labour input on the forest holdings in 2009 was about 70 hours in the forestry sector. The family labour input in forestry was somewhat lower than the corresponding input of the previous year. These families had a mean labour input of approximately 1,950 hours in the agricultural sector in 2009.

In 2009 the average forest holding's output in forestry decreased by 49 per cent while costs were reduced by merely 27 per cent. Mean net income from forestry went down by NOK 44,000, or 71 per cent, and amounted to NOK 18,000. The forestry sector then contributed 8 per cent of total net income from agriculture and forestry. That is a rate which lies 12 percentage points lower than in 2008. If the farmer's family should have been paid tariff wages, the mean 2009 operating result would have been NOK 6,400. That is NOK 42,700 less than the similar result from 2008.

The forest holdings' average sales' price for timber was NOK 304 per m³ in 2009. This price was NOK 67 per m³ lower than the one achieved the year before. The average output of 2009 was NOK 321 per m³, and the mean costs were NOK 229 per m³, leading to a net income in forestry of NOK 92 per m³. Corresponding values for 2008 were NOK 388, NOK 194 and NOK 194 per m³. The forestry investments of 2009 amounted to 114 per cent of the result before silviculture. This rate was 71 percentage points higher than the comparable rate recorded for 2008. Forest Trust Fund was the most important source of finance in 2009 and made 58 per cent of total funding. At the end of 2009 the mean value of Forest Trust Fund was NOK 33,700. This amount was approximately the same as one year earlier.

Overall financial results

Farm-based supplementary enterprises

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holdings' resources (for instance area, buildings and machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry. 79 per cent of the sample holdings of 2009 were involved in enterprises of these kinds, and 54 per cent had sales of more than NOK 20,000 in such businesses. In 2009 a mean net income of NOK 57,800 was achieved from supplementary enterprises on those holdings where such enterprises occurred.

Balance sheet

The average total value of all holding families' assets rose by 9 per cent during the year of 2009 and ended up at a level of NOK 4,134,200. The percentage distribution between fixed assets and current assets¹² was 75 to 25. Agricultural assets made 53 per cent of the total assets' value. Bank deposits and cash constituted 42 per cent of current assets' value. Total net investment outside of agriculture amounted to NOK 51,100. Of this sum NOK 30,600 were spent on private assets. Average total liabilities were recorded at NOK 1,870,800 at the end of 2009 and had thereby increased by 11 per cent in one year. At the termination point of 2009 the farming families' mean value of own capital reached NOK 2,263,400 after having grown by 8 per cent during the last year. At the same time, total liabilities as percentage of total assets' value made 45 and kept a level which was the same as at the end of 2008.

Total net income per family

Total net income includes the farmer family's income from all sources, after deduction of interest paid on debts, and after deduction of payment in money or kind to the previous owners. In average total net income decreased by 1 per cent from 2008 to 2009. This means that the 2009 average net income on the sample holdings was NOK 656,000. Agriculture contributed a share of 39 per cent of total earnings, whereas wage income made 41 per cent. Farm-based supplementary enterprises, other enterprises and forestry respectively contributed percentages of 6, 4 and 1.

Flow analysis and working capital

Working capital is the difference between liquid assets and short-time liabilities. During 2009 the sample families' average working capital increased by 3 per cent, to NOK 706,700. The families saved a mean amount of NOK 96,600 in 2009. That sum made 4 per cent of their average own capital at the start of the year.

Taxes

Taxes and Farmer's allowance are parts of Norwegian agricultural policy since the year 2000. The maximum Farmer's allowance of 2009 was NOK 142,000. Taxes are reduced by 28 per cent of Farmer's allowance. Maximum tax reduction was NOK 39,700. Merely farmers that achieved a total net income from agriculture of NOK 328,600 in 2009, were entitled to maximum Farmer's allowance. The owners

---

¹² See chapter 1.8 for explanation of terms.

of the sample holdings had NOK 105,100 as an average Farmer's allowance. Hence, their largest possible 2009 tax reduction was NOK 29,400. The corresponding effect on income was NOK 43,900 per holding and NOK 27,800 per man-year. Farmer's allowance does not influence on any of the financial results of agriculture that have traditionally been employed in the survey. However, since 2007, a supplementary notion has been presented: Tax-adjusted return on labour and own capital. This measure allows for the income effect of Farmer's allowance.

Comparison to other categories of workers

In 2009 the average return on labour and own capital per man-year on the sample holdings made 57 per cent of Norwegian industrial workers' average yearly wages. The corresponding share for tax-adjusted return on labour and own capital per man-year was 65 per cent.

1 Purpose, sample and methods

All figures (1.x) and tables (1.x) referred to in this chapter are presented in the Norwegian version of Chapter 1. However, table 1.5 is worked out especially for this English version and will be found below.

1.1 Purpose

The main purpose of the survey of account statistics for agriculture and forestry is to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

Further the survey is aimed to:

- Present financial results for the farmer's family, specified for different categories of holdings as regards size, site and type of farming
- Provide data that make comparisons to other national and international statistics possible and relevant
- Provide material for further research work and analysis
- Contribute to advisory services and education
- Contribute to public politics and administration
- Prove the value added to society by farming and farm-based supplementary operations

Each year since 1950, close to 1,000 holdings have taken part in the survey. As concerns the last ten years, the number of participants has been slightly lower. In the process of selecting participants, we have emphasized that the survey shall include a representative sample of agricultural holdings where a substantial share of the family's income derives *from the holding*. For 2009 the survey included 848 family holdings. 38 dairy joint operations also delivered accounting data. However, the data originating from the dairy joint operations are handled and presented separately and are not included in the overall survey material.

Since 1964 a number of the participants have provided additional account data concerning farm forestry. 142 holdings have been contributing to the forestry account statistics for 2009.

Organic farming, farm-based supplementary operations and joint operations are special items in the survey. These topics are referred to in distinct parts of this report.

1.2 Principles and methods of sampling

New participants are selected from lists of farmers, randomly drawn from the register of grants run by the Norwegian Agricultural Authority (SLF). The sample population is defined in terms of standard gross margin. Merely farmers with a standard gross margin of agriculture exceeding 8 ESU (European Size Units) are

included in the sample population. 1 ESU = Euro 1,200. The standard gross margin expresses extent of production and has no link to financial results actually achieved by the current farmer.

Participation in the survey is voluntary. No upper limit exists as concerns the number of years a holding may be involved in the survey. However, the farmer may not be more than 67 years old. Approximately 10 per cent of the survey holdings will normally be replaced from one year to another.

Merely farm forests with a sustainable yield of at least 50 m³ may be involved in forestry account statistics.

1.3 Presentation

One or more holding groups may be omitted in some result presentations. The omissions occur when any group contains too few holdings (less than six). Still the data from these «undersized» groups are included in the overall averages.

1.4 Criteria for classification

1.4.1 Agriculture

Regions

The various regions are pointed out in Figure 1.1. «Eastern Norway» and «Trøndelag» are both subdivided into *lowlands* and *other parts*. «Agder and Rogaland» is split up into *Jæren* and *other parts*. The subdivisions are due to substantially better conditions for agricultural production in the lowland regions and at Jæren.

Size groups

The holdings are divided into size groups according to their area of agricultural land, as shown in Table 1.1.

Categories of farming

The holdings are classified according to their main category of farming. Types of production that account for less than 10 per cent of a holding's total enterprise, are not taken into account when the farming category is being determined. Cereal production will come to expression in the chosen category only if more than 40 per cent of the agricultural area is occupied by cereals.

Among the 848 holdings participating in the 2008 survey, 718 are classified in one of the nine categories of farming listed in Tables 1.2 and 1.3 and in Appendix table 17. The remaining holdings were either engaged in more than two main categories of production, or their types of farming were rare.

1.4.2 Forestry

Regions

All the holdings involved in the farm forestry part of the survey are located in coniferous forest areas. The participants are split up according to three regions:

«Eastern Norway», «Agder» and «Central Norway». «Central Norway» consists of *Nord-Trøndelag*, *Sør-Trøndelag*, the southern part of *Nordland* and the northern part of *Møre og Romsdal*. These regions differ from those in the agricultural part of the survey, see Figure 1.2.

Size groups based on roundwood cut

Holdings where no roundwood has been cut, or where the roundwood cut has been used merely by the farmer's family, constitute a separate category. For holdings where roundwood has been cut *for sale*, possibly in addition to a quantity cut for family utilization, the total quantity cut is used as a criterion for classification. This is done to point out how the financial results depend on the quantity produced. These size groups for amount of total cut roundwood are defined:

- < 100 m³
- 100–199 m³
- 200–399 m³
- ≥ 400 m³

1.5 Representativeness

The number of participants in farm forestry account statistics is rather low. Furthermore, recent national data for forest allocation lack completely. Therefore the extent of representativeness in the forestry part of the survey will not be discussed here.

Table 1.4 compares the size group allocation of the survey holdings to similar overviews produced by Statistics Norway («*Jordbruksteljing 1999*» and «*Jordbruksstatistikk 2009*»). The data from Statistics Norway relate, roughly spoken, to all Norwegian agricultural holdings, whereas the population of our survey is limited by a minimum standard gross margin. This difference makes comparison a little less relevant than it would have been with equal population ranges. Still table 1.4 indicates that small holdings are somewhat under-represented and that large ones are slightly over-represented in our survey sample. In order to obtain large enough groups of holdings for some typical categories of farming, we have given lower priority to achieving a representative survey sample as regards size groups and regions. For the time being we keep an eye on the allocation situation and will prevent it from developing in an unfortunate direction.

1.6 Accounting principles

The Norwegian Agricultural Economics Research Institute converts tax accounts to management accounts for all holdings in the survey. The most important differences between tax accounts and management accounts are mentioned below.

- Unpaid labour executed by close relatives to the farmer's family is, in management accounts, recorded by number of hours and classified as hired labour. Nevertheless, hired labour costs merely include wages actually paid.
- Management accounts present a clearer distinction between agriculture, forestry, other enterprises and private finances than what is the case for tax accounts. Therefore, certain assets and certain items of income and expenditure may be wholly

or partly transferred during the conversion process from tax accounts to management accounts.

- Management accounts present the agricultural output as a total, and also split up into three main categories: Output from crop production, output from livestock production and a miscellaneous category including support, grants and other income. Similarly farm forestry output is classified according to origin: Timber sales, grants and other sources. The costs of both agriculture and forestry are divided into fixed and variable ones.
- In management accounts each item of output and expenditure is adjusted for changes in the balance sheet.
- The value given for livestock in a management account (with some few exceptions) is the break-up value. Tax accounts value livestock according to standardized unit prices for variable rearing and breeding costs.
- Management accounts make use of linear depreciation, while reducing balance depreciation is found in tax accounts.
- In management accounts, as distinct from tax accounts, profits or losings on sales of fixed assets are written-down or depreciated.
- Management accounts value the stocks of farm products for sale by utilizing estimated sales values at the end of the year. At this point tax accounts use standardized production costs.
- Management accounts include an imputed value for family labour connected to investments. This value is capitalized under investment costs and is also recorded as a separate item of income.
- Size of agricultural land, disposal of acreage, labour input and achieved agricultural yields are variables recorded in management accounts. For farm forestry sustainable yield and some technical data on the current financial year's operations are registered.
- Tax accounts measure the average forestry result from the last five years, whereas management accounts focus on the current forestry result for each financial year.
- Management accounts treat payments to the Forest Trust Fund as allocations to reserves and disregard these transactions. Similarly, refunds from the Forest Trust Fund are not recorded as income.
- The construction of forestry roads leads to directly charged expenses in tax accounts whereas management accounts capitalize these investments.

1.7 Result measures and calculations

Various result measures are utilized in the survey of account statistics. The following section shows the connection between output, costs and other notions.

1.7.1 Calculation of results in agriculture

	Output
-	Variable costs
=	Gross margin
-	Fixed costs excluding depreciation
=	Result before depreciation
-	Depreciation
=	Net income

Net income from agriculture is called «net farm income». Net farm income expresses the payment for family labour and for own and borrowed capital. There are several ways to split the net farm income in order to measure different kinds of return on labour and capital:

- 1) Net farm income
  - Required return on agricultural assets
  - = Family labour income
  - + Costs of hired labour
  - = **Capacity to pay**

- 2) Net farm income
  - Family payment for labour (imputed value)
  - = **Return on capital**

- 3) Net farm income
  - + Costs of hired labour
  - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
  - = **Return on labour and own capital**

- 4) Return on labour and own capital
  - + Adjustment for income effect of Farmer's allowance
  - = **Tax adjusted return on labour and own capital**

- 5) Net farm income
  - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
  - = **Return on family labour and own capital**

Family labour income, return on labour and own capital (also the tax-adjusted return) and return on family labour and own capital are often calculated per man-year. Hours of unpaid hired labour and hours of family labour are merged. One man-year is defined to be 1,845 hours of labour. Capacity to pay per hour worked also is a common measure.

The required rate of return was 3.0 per cent for 2009, 6.0 per cent for 2008, 5.0 per cent for 2007, 4.0 per cent for 2006, 3.0 per cent for 2005, 4.0 per cent for 2004 and 5.0 per cent for 2003. The comparable require was 7.0 per cent for the years 2000–2002.

1.7.2 Total family income

Total family income measures the family's total net income:

- Net farm income
- + Net income, forestry
- + Net income, farm-based supplementary enterprises
- + Net income, other occupations
- + Wage income and pensions
- + Family labour connected to investments (imputed value)

- + Interest earnings
- = **Total return on labour and capital**
- Interest payments
- Payments to previous owner
- = **Total family income**

The private consumption of the family is measured this way:

- Total family income
- Extraordinary items, debit (bad debts, gifts given etc.)
- + Extraordinary items, credit (child benefit, inheritance, gifts received etc.)
- Closing balance
- + Opening balance
- Taxes paid
- = **Private consumption**

1.7.3 Calculation of results in forestry

The result measures used for forestry are different from those of agriculture. Profitability is calculated both excluding and including silviculture activities.

Changes of growing stock are not taken into consideration when calculating forestry results.

- Output
- Costs excluding silviculture
- = Result before silviculture
- Silviculture (net)
- = **Net income, forestry**

To allow comparison with results from other forestry statistics, an imputed value of family labour input is included:

- Output from timber sales
- Variable costs including imputed value of family labour
- = **Net conversion return**
- + Other income
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = Result before silviculture
- Silviculture (net) including value of family labour
- = **Operating result, forestry**
- +/- Forest Trust Fund
- = Adjusted operating result, forestry

1.7.4 Variation of results within certain categories of farming

Average results presented solely are not able to communicate the fact that wide ranges may exist between single results. The spreading of results within the farming

categories «dairy and beef farming», «cereal production» and «sheep farming» is discussed in chapter 2.3. The discussion is based on mean results for «the best third» and «the weakest third» among the farmers.

1.7.5 Dairy joint operations

Results from a selection of dairy joint operations are presented along with «dairy and beef farming» in chapter 2.3.1.

1.7.6 Organic farming

The Norwegian government has declared that 15 per cent of Norwegian food production should be organic by the year 2020.

By the end of 2009 the farming systems of about 2,850 Norwegian agricultural holdings were approved as organic by Debio (the current controlling organization). The total number of Norwegian farmers applying for production allowances at 31 July 2009 was approximately 46,500. At the same time organic agricultural land made 4 per cent of total Norwegian farmland. When agricultural land comprised by restriction of benefit is included, the organic share amounts to 6 per cent. For the time being just a small share of total Norwegian livestock is approved as organic.

Among the 848 participating holdings of the account survey for 2009, 48 were certified for organic production. Production of cow's milk is the dominating category of farming among the "organic" participants of our survey. The chapter of «dairy and beef farming» (2.3.1) contains a discussion of some results from organic dairy farming.

1.8 Definitions and explanation of terms

Agricultural land: The areas occupied by different crops are registered in decares. 1 decare = 0.1 hectare. Areas of uncultivated and surface-cultivated meadow are reduced by the area considered to be unproductive. Shares of cultivated common pasture are considered to be part of the holding. The agricultural area includes both own and rented land. The number of decares of rented land is recorded.

Assets: See fixed assets and current assets.

The **balance sheet** is a statement of the family's total assets, liabilities and own capital on 31 December.

Capacity to pay (calculated for agriculture only) shows the return on total labour input. It is given in NOK per holding or per hour.

The percentage **capacity to pay** (calculated for agriculture only) shows the achieved return on total labour input as a percentage of total labour costs, when total labour costs include tariff wages for the family.

Capitalization thresholds: Fixed assets are capitalized if their cost price is at least NOK 15,000, which is the same threshold as found for tax accounts. For types of machinery and equipment that are used only a few hours per year, capitalization may

be appropriate even if the cost price is below NOK 15,000. In tax accounts merely *improvement of standard* is capitalized as concerns major repairs and maintenance work. Management accounts often let a larger share of such work be capitalized. Then this work is subject either to ordinary depreciation or to cost allocation over a shorter period of time.

The **closing balance** is the balance at the end of the financial year.

Costs are the value of goods and services used in production during the financial year.

Crops: The quantities recorded are storable crops. Cereal quantities are measured by kg and refer to 15 per cent water content. Root crops, potatoes and hay are also measured by kg, while silage quantities are recorded either by kg or by m³. Grazing is quantified in terms of FUm, which is also the case for fresh harvested grass and green fodder. All crops are finally converted into FUm per decaire.

Current assets are assets that are not acquired for permanent ownership or use, and that have longevity of less than one year. Current assets are linked to short term sales of goods and services. Examples of current assets are bank deposits, cash, other claims, animals for slaughter and stocks.

The **debt ratio** presents the family's debts expressed as a percentage of their total capital. In other words the debt ratio expresses the share of family assets financed by loan capital.

Depreciation is defined as the planned distribution of assets' value reduction throughout the expected asset lifetime. This reduction may be a result of wear and tear, age or obsolescence.

Tax accounts apply the principle of reducing balance depreciation for most depreciable assets. This means that a certain percentage of the asset's book value is depreciated each year. Consequently the annual depreciation drops year by year. Depreciable assets are divided into various groups. Buildings and installations are treated individually, while fixtures, equipment and machinery are treated collectively.

Management accounts use linear depreciation, which means depreciation by the same amount each year. Depreciable assets are treated individually, and the depreciation period is determined by expected asset lifetime. For example second-hand equipment will be depreciated over a shorter period than what is the case for new equipment.

The depreciation rates for various types of assets in both tax accounts and management accounts are shown in Table 1.1.

The **family** consists of the farmer and spouse or partner (if any), and any children aged under 17.

Family labour income (calculated for agriculture only) is found by deducting the required rate of return on agricultural assets from the net farm income. When calculating family labour income *per man-year*, hours of unpaid hired labour and hours worked by the family are merged. The average of opening and closing balances gives the value of agricultural assets.

Table 1.1 Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Assets	Tax accounts	Management accounts
<i>Agricultural and forestry areas</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Farm roads</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry roads</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry tracks</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, max. 10 years</i>
<i>Cultivation of new land</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Levelling agricultural land</i>	<i>Cost allocation over 10 years</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Orchards</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Direct charge offs</i>
<i>Ditches, piped</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Ditches, open</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Irrigation equipment, portable</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Irrigation equipment, permanent, including pumps</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Water conduit</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Outbuildings</i>		
<i>Expected life > 20 years</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 30 years</i>
<i>Expected life < 20 years (for farms and greenhouses)</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 15 years</i>
<i>Fixtures in outbuildings</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Machinery and equipment</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Vans and lorries</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Breeding livestock</i>	<i>Treated as current assets</i>	<i>Capitalized according to slaughter value</i>
<i>Stocks of farm products for sale</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Estimated sales value, prices at the end of the year</i>
<i>Stocks of purchased goods</i>	<i>Purchased price</i>	<i>Purchased price</i>
<i>Stocks of fodder grown on the holding</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Valued as fodder</i>
<i>Forestry plan</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Farmhouses</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Linear depreciation, 50 years</i>
<i>Private vehicle</i>	<i>Depreciation varies with age of vehicle</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>

Family payment for labour is the imputed value of family labour input. The calculations are based on expected costs of hiring corresponding labour at standard wages (holiday allowances and payment for public holidays included). Employer's national insurance contributions, which vary from one region to another, are also included in the calculations. Thus the hourly pay varies from one region to another.

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holding's resources (for instance area, buildings or machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry.

The **farmer** is the person administratively responsible for the holding. He or she is normally the owner of all, or part of, the real property. Generally the farmer is the person who works the most hours on the holding.

Fixed assets are assets for permanent ownership or use. All assets, except current ones, are fixed. Fixed assets have an effective lifetime on the holding of more than one year. Agricultural land and forest, outbuildings, machinery and breeding livestock exemplify fixed assets.

Fixed costs are costs which, during a certain period, do not vary significantly with the production size. Examples are depreciation and maintenance of outbuildings.

The **gross margin** is defined as output minus variable costs.

A **holding** is an operating unit in agriculture. It may consist of both own and rented land.

Investment frequency (calculated for forestry only) shows the percentage of forests where investments have been made during the account year.

Joint operations are management units where outbuildings, agricultural areas and milk quotas belonging to two or more farms are joined and operated by mutual labour. In this report the term is used only for units with a certain degree of equality between the partners.

Labour, done by family and hired workers, is recorded by hours. For persons aged under 18 or over 65, hours actually worked are converted into standard hours in accordance with the following table:

Age	Multiplication factor
12–14 years	0.6
15–16 years	0.8
17 years	0.9
66–70 years	0.9
over 70 years	0.7

Agricultural or forestry labour provided by previous owners, or by own children aged over 17, is recorded as hired labour in management accounts. Hired labour is split up into two categories: Paid and unpaid. Unpaid hired labour is given a zero value. An imputed value for family labour connected to investments is recorded separately and is object to capitalization. Family labour input in various occupations is recorded weekly or annually by the survey participants.

In tax accounts **livestock** is classified as current assets and is given a value according to standardized unit prices for variable rearing and breeding costs (production value). Management accounts instead generally utilize break-up values for livestock. Laying hens, piglets and horses are exceptions. Management accounts classify cattle for slaughter, piglets, pigs for slaughter and poultry for slaughter as current assets. The rest of the livestock is given status as fixed assets (breeding animals). Both tax accounts and management accounts let animals keep the value they once received as grown-ups in the balance sheet.

Long-term liabilities normally have a date of payment which lies one year or more ahead of the closing of accounts. These liabilities are not directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

A **man-year** is defined to be 1,845 registered hours of labour.

Net conversion return is the output from timber sales minus variable costs, including the imputed value of family labour, but excluding the costs of silviculture. Variable costs include all labour (executed by family and hired workers), rental and maintenance of equipment, fuel, selling costs etc. Depreciation of own equipment is not included.

Net income is output minus costs and expresses what the family receives as compensation for own labour and for own and borrowed capital.

Net investments are gross investments minus depreciation, sales and investment grants.

Net mechanization costs include all costs related to machinery (tractors, harvesters, farm cars and other machinery and equipment), including interest, minus income from hiring out machinery:

	Depreciation and maintenance
+	Fuel costs
+	Cost of rented machinery and equipment
+	Required return on capital
=	Total mechanization costs
-	Income, hiring out machinery
=	Net mechanization costs

NOK is the monetary unit in Norway. In 2009 NOK 1,000 were USD 159, or Euro 115.

The **opening balance** is the balance at the beginning of the financial year.

Other occupations are enterprises that are carried out by farmers, without involving the farm resources.

Output is the value of the goods and services produced during the year. Output includes sales, consumption and changes in stocks.

Own capital is the value of total assets minus total debt.

The **percentage cut** is the total roundwood cut expressed as a percentage of the sustainable yield.

Productive forest: All forest land where productivity exceeds the minimum value of a scale of site quality classes.

Return on labour and own capital (calculated for agriculture only) is net farm income plus the costs of hired labour minus the share of interest on debt and

payments to previous owners assigned to agriculture. This share is put at the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

Return on family labour and own capital (calculated for agriculture only) shows net farm income minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is put at the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

The **required return on agricultural assets** is the calculated interest on the average value of agricultural assets.

Root value is the difference between the sales' price for timber and the logging costs.

Sales of capitalized fixed assets. Tax accounts present accrual profits or losses from sales of both non-depreciable fixed assets and assets which are depreciated individually. When handling fixed assets that are depreciated collectively, it is not possible to determine the profit or loss. Therefore the whole sales' price is written down in the appropriate asset group. In management accounts, profits from sales are written down, and losses from sales are depreciated. If agricultural land or forest is sold off, the book value of the area sold is written down to zero in management accounts. If the sales income is taxable (sales for building sites), the remaining part after writing-down is classified as income from other occupations. In cases where the sales' income is not taxable, the remaining part after down-writing is recorded under extraordinary items.

Savings are any increase in own capital during the year.

Short-term liabilities normally have a date of payment which lies less than one year ahead of the closing of accounts. Short-time liabilities may be directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

Standard gross margin (SGM) presents a standardized measure for what should be left when output from crop production and output from livestock production are reduced by variable costs. SGM for a holding is the sum of standard gross margins from all types of agricultural production that are carried out on the holding.

The **sustainable yield** is the largest amount of timber, measured by m³ without bark, that can be logged each year in a forest without reducing future yields.

Tax-adjusted return on labour and own capital. The income effect of Farmer's allowance is calculated by the premises that taxes are reduced by 28 per cent by Farmer's allowance, and that the marginal rate of taxation is 33 per cent. The income effect (which also is called the tax adjustment) makes 41.79 per cent of Farmer's allowance and is added to the return on labour and own capital.

Total net income is the net income from all occupations, together with wages, pensions, any imputed value for investments' family labour and interest earnings. Interest charges and payments to previous owners are deducted.

Unpaid, hired labour: Management accounts record unpaid, hired labour by number of hours worked. This labour is often carried out by close relatives.

Valuation: Both management accounts and tax accounts use the historical cost when giving values to fixed assets in the balance sheet. Grants are deducted. If the farmer's family has been executing labour connected to investments, this labour is given an imputed value in management accounts. The current labour will then be added to the cost price. Tax accounts do not record any labour value in these cases. In tax accounts, as distinct from management accounts, fixed assets of forestry are written down by contributions received from the Forest Trust Fund. The principles of annual depreciation also differ between the two types of accounts (see *depreciation* and *sales*). Both categories of accounts register stocks of purchased goods in the balance sheet by purchase price plus freight charges. In tax accounts the production value is used for stocks of farm products. Standard unit prices are utilized. Current production values apply for forestry products. In management accounts products for sale are valued by estimated sales values at 31 December. Fodder grown on the holding is given a value on basis of the barley price at the end of the year. Different types of fodder are valued by their feed concentration. The valuation of animals for slaughter is described under the heading *livestock*.

Variable costs are costs that, during a given period, vary with production. Costs concerning seed, fertilizer and fodder may be mentioned as examples. Fuel costs are considered to be fixed.

Working capital is defined as current assets minus short-term liabilities and measures liquidity.

Hovudtabellar

Main tables

Hovudtabellane ligg også ute på heimesidene til NILF:

<http://www.nilf.no/Driftsgranskinger/Bm/Driftsgranskinger.shtml>

The main tables are also available at our homepages:

<http://www.nilf.no/Engelsk/Driftsgranskinger.shtml>

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 1 Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar

Regionar Regions	Size of holdings, decares. ¹⁾		Farmer's age			Bortleigd areal, daa Area rented out, decares	Alder på brukar Farmer's age
	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Tal bruk Num. of holdings	Jordbruksareal, daa Agricultural area, decares				
			Totalt Total	Leigd Rented	Fullyrka Cultivated		
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	0 - 49,9	2	3		3	181	58
	50- 99,9	7	75	10	75	32	45
	100-199,9	32	159	13	158	4	50
	200-299,9	43	245	50	243	11	48
	300-499,9	58	392	109	390	10	53
	500-	47	738	357	735	7	49
	Alle All	189	389	136	387	11	50
Andre bygder Other parts	0 - 49,9						
	50- 99,9	9	88	13	85	3	54
	100-199,9	42	153	31	146		52
	200-299,9	38	244	70	234		51
	300-499,9	29	375	173	365	4	49
	500-	17	674	289	651		46
	Alle All	135	288	104	277	1	50
Agder og Rogaland Agder and Rogaland							
Jæren	0 - 49,9	3	6		6	151	48
	50- 99,9	2	78	6	78	13	43
	100-199,9	9	173	16	160		47
	200-299,9	15	267	78	172		49
	300-499,9	13	390	107	274		41
	500-	6	623	274	373		48
	Alle All	48	303	91	208	10	46
Andre bygder Other parts	0 - 49,9	2	27	4	27		56
	50- 99,9	1	88	18	88		43
	100-199,9	27	160	69	127		50
	200-299,9	19	239	104	195		47
	300-499,9	23	373	197	282		45
	500-	8	591	430	537		47
	Alle All	80	279	148	226		47
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	9	34	3	33	11	56
	50- 99,9	19	70	21	66		51
	100-199,9	59	153	50	128		46
	200-299,9	38	244	109	197		48
	300-499,9	31	361	150	297	1	45
	500-	6	697	242	639		42
	Alle All	162	218	84	183	1	47
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	50- 99,9	1	61	15	61		54
	100-199,9	10	168	21	166	9	48
	200-299,9	24	259	52	253	1	50
	300-499,9	24	379	99	379		49
	500-	6	672	209	657		46
	Alle All	65	324	78	320	2	49
Andre bygder Other parts	100-199,9	15	177	43	176		45
	200-299,9	12	239	80	236		49
	300-499,9	26	375	159	357		46
	500-	9	620	310	577	2	44
	Alle All	62	337	137	322		46

1) 1 decares = 0,1 hectare

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tal bruk <i>Num. of holdings</i>	Jordbruksareal, dekar <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleigd areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Alder på brukar <i>Farmer's age</i>
			Totalt	Leigd	Fulldyrka		
			<i>Total</i>	<i>Rented</i>	<i>Cultivated</i>		
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	50- 99,9	7	84	36	84		47
	100-199,9	19	152	46	146		53
	200-299,9	32	249	92	238	1	51
	300-499,9	37	366	163	339		48
	500-	12	669	387	583		43
	Alle <i>All</i>	107	309	138	285		49
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	16	24	2	24	57	55
	50- 99,9	46	77	19	75	6	50
	100-199,9	213	158	40	144	1	49
	200-299,9	221	247	78	225	2	49
	300-499,9	241	377	143	346	3	48
	500-	111	688	332	650	3	47
	Alle <i>All</i>	848	306	115	283	4	49

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 *Account statistics for agriculture 2009*

Hovudtabell 2 *Bruk av jordbruksarealet, dekar*

Use of agricultural area, decares

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, erter, anna korn o.l. <i>Oilseeds, pea, other cereals etc.</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
<i>Austlandet Eastern Norway</i>							
<i>Flatbygder Lowlands</i>							
	50- 99,9	37	8	9			
	100-199,9	44	23	40	8		4
	200-299,9	64	35	52	7	1	
	300-499,9	68	66	118	19	3	2
	500-	162	101	247	39	19	18
	Alle <i>All</i>	84	57	116	18	6	6
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	50- 99,9						
	100-199,9	5	12	9			
	200-299,9	13	27	14			3
	300-499,9	18	28	16			1
	500-	134	67	56	2		11
	Alle <i>All</i>	26	26	17			2
<i>Agder og Rogaland</i>							
<i>Agder and Rogaland</i>							
<i>Jæren</i>							
	100-199,9	16					
	200-299,9	11					
	300-499,9	14					4
	500-	3				3	
	Alle <i>All</i>	12					2
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	100-199,9		4				8
	200-299,9						6
	300-499,9						
	500-	4	49			3	38
	Alle <i>All</i>		6				9
<i>Vestlandet Western Norway</i>							
	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9						
	200-299,9	1					
	300-499,9	6					
	500-	33					
	Alle <i>All</i>	3					
<i>Trøndelag</i>							
<i>Flatbygder Lowlands</i>							
	100-199,9	83					
	200-299,9	121	8	2			
	300-499,9	158	9	9	2		
	500-	441	27	22			13
	Alle <i>All</i>	156	9	6	1		1
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	100-199,9	13					
	200-299,9	5					
	300-499,9	20		1			
	500-	57					
	Alle <i>All</i>	21					
<i>Nord-Noreg Northern Norway</i>							
	50- 99,9						1
	100-199,9						2
	200-299,9	1					1
	300-499,9						1
	500-	14					1
	Alle <i>All</i>	2					1
<i>Alle bruk All holdings</i>							
	0 - 49,9						
	50- 99,9	7	1	1			2
	100-199,9	13	6	8	1		2
	200-299,9	29	12	13	1		1
	300-499,9	38	20	31	5	1	1
	500-	121	58	114	17	8	13
	Alle <i>All</i>	38	18	29	4	1	3

Eng og beite	Grønsaker	Frukt og bær	Brakk	I alt
<i>Grass and pasture</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Fruits and berries</i>	<i>Fallow</i>	<i>Total</i>
3		19		75
36	2	3		159
79	7			245
110	2	3	1	392
141	3	2	6	738
93	3	3	2	389
86			2	88
128				153
187			1	244
312			1	375
404				674
216				288
157				173
256				267
371			1	390
616			1	623
288				303
138	7	1		160
233				239
373				373
462	15	7	15	591
255	5	1	2	279
10		22	2	34
36		34	1	70
151		1		153
242				244
354			1	361
664				697
209		6		218
85				168
127				259
199			2	379
169				672
150			1	324
163			1	177
233			2	239
352			2	375
563				620
314			1	337
84				84
150				152
247				249
363			2	366
654				669
305			1	309
6	2	13	2	24
47	1	17	1	77
125	1	1		158
189	1			247
279		1	1	377
350	2	1	4	688
208	1	2	1	306

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 *Account statistics for agriculture 2009*

Hovudtabell 3 Avling, kg per dekar

Crop yields, kg per decare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Oljefrø Oilseeds	Grasfrø Grass seeds	Poteter Potatoes
Austlandet <i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	406	224	216			
	100-199,9	364	389	360	131		2119
	200-299,9	354	386	322	159	30	1500
	300-499,9	378	390	351	178	65	1673
	500-	412	402	360	207	53	2801
	Alle <i>All</i>	389	394	353	190	54	2574
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9						1000
	100-199,9	325	343	217			1800
	200-299,9	303	320	303			2142
	300-499,9	313	309	259			2281
	500-	325	393	290	45		2339
	Alle <i>All</i>	320	345	275	45		2258
Agder og Rogaland Agder and Rogaland							
Jæren	100-199,9	487					1500
	200-299,9	542					
	300-499,9	478					2221
	500-	300				6	
	Alle <i>All</i>	502				6	2338
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9		428				1961
	200-299,9						1885
	300-499,9						
	500-	259	209			80	2081
	Alle <i>All</i>	259	261			80	1980
Vestlandet <i>Western Norway</i>							
	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9						1583
	200-299,9	358					963
	300-499,9	460					972
	500-	75					
	Alle <i>All</i>	274					1202
Trøndelag							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	381					
	200-299,9	400	265	316			2400
	300-499,9	421	537	575			1000
	500-	446	370	503			3000
	Alle <i>All</i>	418	399	514			2851
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	281					500
	200-299,9	314					
	300-499,9	429		216			808
	500-	588					
	Alle <i>All</i>	461		216			758
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>							
	50- 99,9						
	100-199,9						1744
	200-299,9	233					1048
	300-499,9						1530
	500-	213					2583
	Alle <i>All</i>	216					1581
Alle bruk <i>All holdings</i>							
	0 - 49,9						750
	50- 99,9	439	224	216			1955
	100-199,9	366	376	329	131		1979
	200-299,9	375	353	318	159	30	1891
	300-499,9	398	383	351	178	65	1824
	500-	402	388	357	198	53	2601
	Alle <i>All</i>	393	379	348	185	54	2317

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 *Account statistics for agriculture 2009*

Hovudtabell 4 Avling, FEm per dekar

Crop yields, FUm per decare

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Korn inkl. halm <i>Cereals inc. straw</i>	Eng og beite <i>Grass and pasture</i>	Grovfôr i alt <i>Total coarse fodder crops</i>	Avling i alt <i>Total crops</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>					
Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	335	380	380	337
	100-199,9	344	343	343	344
	200-299,9	336	370	370	348
	300-499,9	351	394	394	363
	500-	368	388	388	372
	Alle <i>All</i>	357	384	384	364
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9		294	294	294
	100-199,9	268	320	320	311
	200-299,9	298	314	314	310
	300-499,9	275	334	334	324
	500-	321	368	368	349
	Alle <i>All</i>	301	333	333	325
Agder and Rogaland					
Agder and Rogaland					
Jæren	100-199,9	514	560	560	556
	200-299,9	590	486	486	491
	300-499,9	491	441	441	443
	500-	329	428	428	428
	Alle <i>All</i>	532	463	463	465
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	360	307	307	309
	200-299,9		353	353	353
	300-499,9		329	329	329
	500-	197	301	301	290
	Alle <i>All</i>	233	325	325	322
Vestlandet <i>Western Norway</i>					
	0 - 49,9		459	459	459
	50- 99,9		304	304	304
	100-199,9		342	342	342
	200-299,9	348	326	326	326
	300-499,9	446	339	339	341
	500-	73	358	358	344
	Alle <i>All</i>	266	338	338	337
Trøndelag					
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	369	433	433	401
	200-299,9	377	429	429	402
	300-499,9	426	431	431	429
	500-	442	462	462	447
	Alle <i>All</i>	412	433	433	422
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	273	419	419	408
	200-299,9	324	383	383	382
	300-499,9	386	357	357	358
	500-	618	354	354	377
	Alle <i>All</i>	451	368	368	373
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>					
	50- 99,9		257	257	257
	100-199,9		265	265	265
	200-299,9	226	299	299	298
	300-499,9		245	245	245
	500-	207	245	245	244
	Alle <i>All</i>	210	260	260	260
Alle bruk <i>All holdings</i>					
	0 - 49,9		442	442	442
	50- 99,9	376	295	296	309
	100-199,9	336	346	346	344
	200-299,9	344	351	351	350
	300-499,9	362	340	340	345
	500-	367	345	345	356
	Alle <i>All</i>	359	344	344	349

Hovudtabell 5 Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk

Numbers of livestock per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Kyr Cows	Kviger og kalvar Heifers and calves	Oksar >1år Steers >1 year	Grisar Pigs		Sauer Sheep	Geiter Goats	Fjørfe Poultry
					Avlssvin Breeding pigs	A. > 2 mnd Other >2 months			
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands									
	50- 99,9								
	100-199,9	3,1	4,1	0,5	1,2	17,7	4,1		470
	200-299,9	6,1	8,8	2,0	7,0	12,3	3,1		349
	300-499,9	9,3	14,3	2,4	4,8	28,5	3,2	0,6	770
	500-	11,5	18,0	1,4	3,6	30,9	0,5		891
	Alle All	7,6	11,6	1,6	4,2	22,9	2,5	0,2	656
Andre bygder Other parts									
	50- 99,9						61,2	14,3	
	100-199,9	6,5	7,8	0,7	2,3		25,6	9,4	57
	200-299,9	11,1	15,5	1,3	4,6	5,9	26,5		203
	300-499,9	16,4	25,5	3,9			30,6		
	500-	23,8	39,2	7,1			28,9	0,3	447
	Alle All	11,6	17,2	2,3	2,0	1,7	29,7	3,9	131
Agder og Rogaland									
Agder and Rogaland									
Jæren									
	100-199,9	14,8	20,4	2,7	12,1	18,2	41,9		114
	200-299,9	21,7	32,3	4,5	12,0	102,5	37,3		
	300-499,9	28,6	42,7	4,0	7,5	83,7	71,5		76
	500-	42,6	77,8	20,3			97,9		
	Alle All	22,8	35,4	5,5	13,3	72,1	51,1		44
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	7,0	8,4	0,5	5,5	24,3	23,9		315
	200-299,9	17,0	24,4	3,7	4,4	13,9	25,4		
	300-499,9	19,3	31,5	6,9	2,4	11,9	99,3		
	500-	23,3	41,1	12,4		31,4	58,4		1
	Alle All	14,3	21,8	4,3	3,6	18,1	48,5		279
Vestlandet Western Norway									
	0 - 49,9						6,1	11,2	
	50- 99,9	0,9	2,2	0,7			16,0	5,4	
	100-199,9	9,3	12,4	2,2	1,5	6,9	39,6	7,3	128
	200-299,9	11,5	17,3	2,7	3,7	18,0	57,4	3,3	
	300-499,9	21,8	31,4	4,4	1,7	13,9	46,0		1
	500-	44,3	66,4	5,7	6,8	2,3	24,1		
	Alle All	12,0	17,3	2,6	2,0	9,5	39,8	4,7	47
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands									
	100-199,9	6,7	7,4	0,5	17,7	100,7	16,3		
	200-299,9	9,0	12,3	0,9	5,4	21,5	23,3		
	300-499,9	15,8	24,4	3,7	4,1	19,1	4,1		313
	500-	14,1	24,5	2,9	27,2	80,9			
	Alle All	11,5	16,9	2,0	9,2	38,1	12,6		115
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	10,7	14,2	1,2	2,9	8,5	46,6		
	200-299,9	13,8	20,6	3,1			48,9		
	300-499,9	20,3	31,3	5,2			34,9		
	500-	34,3	53,6	8,3			9,2		
	Alle All	18,8	28,3	4,3	0,7	2,1	36,7		
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9	0,9	1,1		3,1	15,7	13,5	48,0	
	100-199,9	4,6	7,6	1,5			28,4	35,7	1
	200-299,9	12,8	18,4	3,3			29,3	9,1	1
	300-499,9	17,0	24,1	3,5	0,1	9,3	30,9	9,4	2
	500-	27,5	49,4	10,4		16,4	43,7		
	Alle All	13,7	20,8	3,6	0,2	6,1	30,3	15,5	1
Alle bruk All holdings									
	0 - 49,9					15,8	49,7	6,3	906
	50- 99,9	0,7	1,2	0,3	1,2	2,8	20,7	12,3	147
	100-199,9	7,3	9,5	1,2	3,3	13,8	28,0	7,1	162
	200-299,9	11,6	16,7	2,5	4,6	17,0	29,2	1,9	103
	300-499,9	16,8	25,4	4,0	2,4	17,6	32,6	1,6	221
	500-	21,4	35,4	5,9	3,4	21,6	20,9		446
	Alle All	12,5	18,7	2,9	3,5	16,8	27,8	3,5	214

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 *Account statistics for agriculture 2009*

Hovudtabell 6 Husdyrproduksjon

Livestock production

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kumjolk I omsett <i>Cow milk, l sold</i>	Mjolk, kg/årsku <i>Milk, kg/cow</i>	Storfekjøt, kg omsett <i>Beef, kg sold</i>	Svinekjøt, kg omsett <i>Pork, kg sold</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>					
Flatbygder <i>Lowlands</i>					
	50- 99,9				
	100-199,9	3522	7986	510	5437
	200-299,9	30082	7191	1772	4935
	300-499,9	44458	7425	2737	7483
	500-	49626	7621	2473	8459
	Alle <i>All</i>	33424	7457	1944	6668
Andre bygder <i>Other parts</i>					
	50- 99,9				
	100-199,9	33863	6590	1109	43
	200-299,9	50903	6190	2445	843
	300-499,9	78203	7238	4573	
	500-	106614	7014	7693	21
	Alle <i>All</i>	55088	6762	2985	253
Agder og Rogaland <i>Agder and Rogaland</i>					
Jæren					
	100-199,9	94442	7578	2898	6597
	200-299,9	135485	7438	5080	24702
	300-499,9	174461	7650	6107	16868
	500-	284176	7380	15406	
	Alle <i>All</i>	143741	7496	5720	13587
Andre bygder <i>Other parts</i>					
	100-199,9	36969	6902	1042	3083
	200-299,9	90103	6767	4160	3590
	300-499,9	115681	6964	5869	2763
	500-	105994	6557	8375	11925
	Alle <i>All</i>	77734	6841	3865	3880
Vestlandet <i>Western Norway</i>					
	0 - 49,9				
	50- 99,9	2547	5453	723	
	100-199,9	50732	6746	2137	1327
	200-299,9	64009	6962	2755	3879
	300-499,9	138710	7454	5575	3799
	500-	295120	7019	10875	11014
	Alle <i>All</i>	71263	7077	2979	2528
Trøndelag					
Flatbygder <i>Lowlands</i>					
	100-199,9	18659	7381	1172	25932
	200-299,9	43108	7213	1534	5932
	300-499,9	92849	7299	3846	6661
	500-	60183	6172	4074	20791
	Alle <i>All</i>	58625	7155	2543	10596
Andre bygder <i>Other parts</i>					
	100-199,9	65586	7091	1506	4028
	200-299,9	86771	7713	3197	
	300-499,9	100986	6347	4956	
	500-	177077	7975	8094	
	Alle <i>All</i>	100716	7032	4237	975
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>					
	50- 99,9	7110	7897	174	8998
	100-199,9	23047	7053	1323	
	200-299,9	68803	7138	3907	
	300-499,9	107414	7340	3923	3966
	500-	178109	7539	9125	4716
	Alle <i>All</i>	82252	7323	3795	2489
Alle bruk <i>All holdings</i>					
	0 - 49,9				2739
	50- 99,9	3096	6146	335	1460
	100-199,9	37486	6904	1421	3363
	200-299,9	61909	7000	2847	4402
	300-499,9	95035	7209	4336	4735
	500-	113159	7306	6113	6673
	Alle <i>All</i>	67539	7131	3149	4342

Salbare smågr./purke Piglets for sale/sow	Gagnslam/ v.f. sau Lambs/ w.f.sheep	Kjøtt, kg/ v.f. sau Meat, kg/ w.f.sheep	Geitemjølkk, l omsett Goat's milk, l sold	Mjølkk, kg/ årsgeitt Goat's milk, kg/goat	Egg, kg omsett Eggs, kg sold
21	1,1	19			4386
24	1,3	27			
43	0,9	18			3381
33	1,6	32			9779
32	1,1	21			4857
	1,3	27	7833	850	
21	1,6	34	4285	598	1131
10	1,4	28			2574
	1,6	35			
	1,5	33			6022
14	1,5	32	1855	654	1835
48	1,2	22			1900
24	1,3	24			
17	1,2	25			65
	1,7	35			
24	1,3	27			402
37	1,2	24			7422
40	1,9	39			
19	1,5	30			
	1,6	32			
35	1,5	30			4176
	1,0	27	4742	628	
	1,4	29	2023	495	
27	1,2	24	3874	843	1976
29	1,4	27	727	789	
40	1,3	27			165
24	0,8	15			
29	1,3	26	2082	751	751
21	1,2	27			
21	1,7	34			
21	1,1	18			
14					
19	1,5	31			
20	1,5	30			
	1,6	35			
	1,5	29			
	1,7	29			
20	1,5	31			
22	1,0	21	23867	667	
	1,4	27	18674	779	13
	1,4	28	5149	723	4
25	1,3	26	3760	875	21
	1,2	28			
22	1,3	27	7717	756	11
16	1,0	27	2667	628	15978
25	1,3	27	6000	672	30
29	1,3	27	3584	746	2452
23	1,5	29	871	737	443
33	1,4	29	577	875	842
23	1,5	31			5063
26	1,4	28	1667	735	1936

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 7 Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar

Labour input, hours per holding

Regionar	Regionar	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Jordbruk Agriculture							Fam. arb. Årsverk à 1845 t. Family man-years (1845 h.)
			Ubet. leigd arb. Unpaid hired labour	Bet. l. arb. Paid hired labour	Brukar Farmer	Ektefelle Spouse	Familien elles Other family	Familien i alt Total family	Arbeid i alt Total labour input	
Austlandet	Eastern Norway									
	Flatbygder	Lowlands								
		50- 99,9	33	207	554	61		614	855	0,3
		100-199,9	147	218	709	216		926	1290	0,5
		200-299,9	114	641	1266	208	14	1488	2243	0,8
		300-499,9	65	696	1678	292	13	1984	2745	1,1
		500-	98	760	1924	257	4	2186	3045	1,2
		Alle All	96	595	1428	244	8	1680	2372	0,9
	Andre bygder	Other parts								
		50- 99,9	62	194	1162	274	6	1442	1699	0,8
		100-199,9	140	334	1638	347	10	1995	2469	1,1
		200-299,9	91	378	1653	413	26	2093	2561	1,1
		300-499,9	153	511	2002	436	31	2469	3133	1,3
		500-	87	1249	2218	422	40	2680	4015	1,5
		Alle All	117	490	1762	389	23	2174	2781	1,2
Agder og Rogaland	Agder and Rogaland									
	Jæren									
		100-199,9	345	604	2025	339	14	2378	3327	1,3
		200-299,9	151	603	2265	261		2526	3280	1,4
		300-499,9	258	542	2303	89	69	2461	3261	1,3
		500-	496	590	2309	554	17	2880	3966	1,6
		Alle All	246	912	2173	266	23	2462	3620	1,3
	Andre bygder	Other parts								
		100-199,9	106	606	1646	280	16	1943	2655	1,1
		200-299,9	162	619	1849	606	30	2485	3266	1,3
		300-499,9	154	579	2158	312	3	2474	3206	1,3
		500-	103	1606	2501	570	25	3096	4804	1,7
		Alle All	129	717	1914	398	19	2331	3178	1,3
Vestlandet	Western Norway									
		0 - 49,9	173	661	1475	515	13	2003	2837	1,1
		50- 99,9	174	1184	1637	52	15	1704	3062	0,9
		100-199,9	248	364	1763	267	20	2050	2662	1,1
		200-299,9	238	430	2161	418	28	2606	3274	1,4
		300-499,9	398	587	2569	303	39	2911	3896	1,6
		500-	558	707	2870	508		3378	4643	1,8
		Alle All	273	547	2021	307	24	2351	3172	1,3
Trøndelag										
	Flatbygder	Lowlands								
		100-199,9	124	298	1295	440	7	1742	2164	0,9
		200-299,9	133	267	1437	202	21	1661	2061	0,9
		300-499,9	130	406	1992	351	36	2379	2916	1,3
		500-	608	794	2717	183	10	2910	4312	1,6
		Alle All	172	371	1748	289	23	2060	2603	1,1
	Andre bygder	Other parts								
		100-199,9	233	374	2161	520	16	2697	3304	1,5
		200-299,9	57	461	2271	360	46	2677	3194	1,5
		300-499,9	199	534	2124	500	31	2654	3388	1,4
		500-	436	706	2076	366	61	2502	3644	1,4
		Alle All	214	506	2154	458	34	2647	3367	1,4
Nord-Noreg	Northern Norway									
		50- 99,9	50	374	1374	328		1703	2127	0,9
		100-199,9	104	515	1508	484	34	2026	2646	1,1
		200-299,9	112	580	1849	392	8	2248	2941	1,2
		300-499,9	113	652	2040	432	15	2486	3251	1,3
		500-	118	833	2401	641		3042	3993	1,6
		Alle All	108	608	1885	446	13	2344	3060	1,3
Alle bruk	All holdings									
		0 - 49,9	97	1538	1461	461	25	1947	3582	1,1
		50- 99,9	100	696	1309	145	7	1461	2257	0,8
		100-199,9	178	388	1560	325	15	1899	2465	1,0
		200-299,9	137	496	1762	352	20	2134	2766	1,2
		300-499,9	166	587	2046	351	25	2423	3176	1,3
		500-	200	889	2189	381	16	2586	3676	1,4
		Alle All	161	577	1818	340	19	2176	2914	1,2

Skogbruk <i>Forestry</i>			Nyanlegg <i>Investments</i>			Familiens arbeidsvederlag <i>Family labour imputed value</i>		
Brakar <i>Farmer</i>	Ektefelle <i>Spouse</i>	Familien elles <i>Other family</i>	Brakar <i>Farmer</i>	Ektefelle <i>Spouse</i>	Familien elles <i>Other family</i>	Jordbruk <i>Agriculture</i>	Skogbruk <i>Forestry</i>	Nyanlegg <i>Investments</i>
6	3				0	100946	1385	
41	5		39	6	0	152108	7570	7369
55	9		20	5	1	244504	10433	4280
28			44		0	325966	4692	7161
27	2		14		0	359236	4748	2360
35	4		28	2	0	276128	6336	5006
60	1				0	226090	9401	
28	1		2		0	311403	4535	319
24	6	1	62	68	0	327268	4845	20567
51	4	2	81	40	7	385547	9084	19738
22	1		127	24	5	424097	3544	24095
33	3	1	51	31	2	340300	5799	13162
17					0	390346	2739	
10			47		0	415141	1676	7669
			86		0	404429		14158
2					0	473271	274	
8			49		0	403918	1238	8056
76			119		0	316873	12504	19476
36			36		0	401887	5754	5907
24			58	14	0	402215	3823	11817
20	2		28		0	501918	3489	4477
55			68	4	0	378878	8994	11821
29	4		40		0	319091	5239	6371
6			4		0	272090	890	704
22	2		24	2	0	328286	3933	4037
39	11	1	16	26	0	417528	8043	6707
25			125	16	0	467163	3935	22245
3			50		0	552763	548	8217
24	3		41	10	0	377007	4488	8041
64	5	2	20		0	286181	11734	3287
40	1		8		0	271514	6695	1232
31	1	1	20	1	0	389730	5382	3413
28		7			0	478200	5752	
39	1	1	13		0	337529	6795	2221
56	1	1			0	415908	8933	
42			85		0	412665	6531	13007
58			53		0	410840	9174	8155
65	2		17		0	396601	10457	2655
56	1		41		0	410352	8790	6323
2					0	257723	368	
11	2		7		0	304536	1914	1115
32	4		1		0	337134	5470	161
17			125	44	0	371886	2601	25595
39			115		0	456497	5929	17470
22	2		58	15	0	351554	3564	11056
79	2		57		0	312391	13243	9059
15	1		2		0	231320	2510	291
36	2		29	1	0	301740	6172	5011
36	5		29	17	0	339075	6728	7414
30	1		73	15	1	385363	5018	14001
27	1	1	44	4	1	416053	4649	7560
33	2		43	10	0	346580	5724	8346

Hovudtabell 8 Oppnådde prisar på garden, kroner per kg//stk.

Prices at farm gate, NOK per kg/ l /animal

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Poteter Potatoes	Kumjolk per l Cow's milk per l	Kukjøtt Meat (cow)
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands							
	50- 99,9	2,07	1,61	1,9			
	100-199,9	2,10	1,89	2,17	1,44	4,32	36,94
	200-299,9	2,02	1,78	2,19	1,69	4,12	35,53
	300-499,9	1,93	1,98	2,17	1,81	4,29	36,58
	500-	2,07	1,91	2,18	2,17	4,40	38,03
	Alle All	2,03	1,92	2,18	2,06	4,30	36,86
Andre bygder Other parts							
	50- 99,9						
	100-199,9	1,92	1,88	2,86	3,63	4,06	34,02
	200-299,9	2,00	1,78	1,99	3,06	4,00	34,98
	300-499,9	1,95	1,88	2,05	5,24	3,97	35,85
	500-	2,02	1,76	2,11	1,64	4,17	35,27
	Alle All	2,00	1,81	2,14	2,32	4,04	35,16
Agder og Rogaland							
Agder and Rogaland							
Jæren							
	100-199,9	1,96			4,67	4,09	35,06
	200-299,9	2,37				4,27	35,10
	300-499,9	2,11			1,52	4,16	36,12
	500-					4,27	38,71
	Alle All	2,15			1,44	4,22	36,37
Andre bygder Other parts							
	100-199,9		1,81		3,55	3,98	34,73
	200-299,9				3,44	4,17	36,67
	300-499,9					4,08	36,02
	500-	1,83	1,89		1,87	4,11	35,07
	Alle All	1,83	1,86		2,87	4,10	35,91
Vestlandet Western Norway							
	0 - 49,9						
	50- 99,9					3,91	41,91
	100-199,9				2,00	3,95	34,75
	200-299,9	1,76			4,80	3,99	34,61
	300-499,9	2,00				3,98	35,46
	500-					4,11	36,02
	Alle All	1,97			4,19	3,99	35,26
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands							
	100-199,9	1,93				4,04	32,02
	200-299,9	2,07	2,48	1,85	5,00	4,06	34,64
	300-499,9	2,05	1,90	1,97	6,96	4,22	36,85
	500-	2,09	2,10	1,98	1,93	3,98	33,57
	Alle All	2,05	2,15	1,97	2,04	4,14	35,70
Andre bygder Other parts							
	100-199,9	1,84				4,03	33,97
	200-299,9					3,94	34,75
	300-499,9	1,88		1,79	2,48	4,02	34,17
	500-	2,13				4,02	35,70
	Alle All	2,00		1,79	2,48	4,01	34,68
Nord-Noreg Northern Norway							
	50- 99,9				5,94	4,24	31,92
	100-199,9				8,03	3,99	33,50
	200-299,9				7,05	3,99	33,47
	300-499,9				6,62	3,97	33,33
	500-	1,71			4,88	3,98	33,48
	Alle All	1,71			7,07	3,98	33,41
Alle bruk All holdings							
	0 - 49,9				4,38		
	50- 99,9	2,04	1,61	1,90	3,20	4,63	37,58
	100-199,9	2,02	1,88	2,24	2,78	4,01	34,54
	200-299,9	2,05	1,85	2,16	3,13	4,07	34,92
	300-499,9	1,98	1,96	2,16	1,98	4,07	35,48
	500-	2,07	1,89	2,18	2,05	4,16	36,12
	Alle All	2,03	1,91	2,17	2,29	4,08	35,37

Anna storfekjøt <i>Meat</i> (beef)	Smågris per stk <i>Piglets</i> (each)	Svinekjøt <i>Pork</i>	Sau- og lammekjøt <i>Mutton</i> and lamb	Ull <i>Wool</i>	Geitemjolk per l <i>Goat's milk</i> per l	Egg <i>Eggs</i>
53,58	806	21,58	34,83	31,19		13,95
42,53	858	23,68	35,92	29,77		
43,26	878	23,82	32,01	24,37		14,22
45,26	808	22,69	36,30	35,94		13,93
44,11	856	23,05	34,31	26,35		13,91
			37,45	28,59	5,24	
39,47	941	28,74	35,98	29,28	4,97	15,64
42,76	815	21,70	39,87	31,37		12,55
42,22			40,95	31,56		
42,77		23,19	37,91	30,19		14,17
42,30	894	22,09	38,42	30,32	5,05	13,81
41,72	822	23,51	37,94	23,70		11,98
42,39	945	26,37	37,15	24,26		
41,59	880	24,15	38,63	31,87		7,39
43,86			40,84	30,62		
42,73	896	25,37	38,84	28,20		12,69
36,62	758	23,23	36,65	30,91		13,09
41,32	827	25,58	38,20	24,72		
42,34	781	23,27	38,89	30,45		
40,73		22,61	38,08	28,52		
41,30	781	23,56	38,38	29,46		12,88
			28,92	28,90	4,34	
43,13			38,41	27,94	3,88	
41,91	787	22,68	36,34	25,98	4,82	12,94
40,94	795	23,15	37,84	29,14	5,72	
41,17	814	22,93	37,24	30,37		1,32
43,33	906	24,17	39,69	62,00		
41,65	796	23,16	37,10	28,18	4,73	12,45
48,23		23,74	36,04	30,17		
39,32	806	22,91	40,02	26,61		
42,96	845	23,10	41,72	32,27		
44,29	847	23,30				
43,09	797	23,34	39,48	27,93		
40,65	770	23,07	36,76	31,58		
41,01			38,15	30,39		
41,40			38,52	30,88		
43,71			36,57	27,26		
41,92	770	23,07	37,83	30,83		
37,55		22,06	40,59	2,55	4,73	
38,66			33,63	29,01	5,26	37,33
38,80			37,53	28,59	3,85	11,00
38,81	1000	20,31	35,58	30,16	5,93	13,10
38,07		20,07	35,43	28,83		
38,58	1000	20,67	35,85	29,14	4,99	18,27
	975	21,90	28,92	28,90	4,34	12,90
42,93	774	22,08	37,85	28,15	4,74	24,84
41,70	816	22,98	36,11	28,06	5,06	13,49
41,08	843	24,58	38,29	28,46	4,12	12,55
41,71	871	23,21	38,24	30,48	5,93	13,86
42,50	812	22,72	38,06	29,60		13,97
41,79	847	23,39	37,68	29,14	4,93	13,56

Hovudtabell 9 Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper Farm size, decares	Avlingslager etc. Harvested crops etc. in stock							I alt Total
		Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Poteter Potatoes	Grønsaker Vegetables	Ull Wool	Anna Other	
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands	50- 99,9	15,7							15,7
	100-199,9	16,2	8,1	5,2	8,3	0,3		0,4	38,5
	200-299,9	23,0	7,8	17,6	0,2	10,0		0,9	59,6
	300-499,9	25,9	14,5	22,7	1,3			1,3	65,7
	500-	101,3	38,7	105,3	42,0	16,1		6,4	309,8
	Alle All	41,7	17,2	38,1	12,3	6,3		2,3	117,9
Andre bygder Other regions	50- 99,9						1,5		1,5
	100-199,9	1,3	1,5	4,3			1,1		8,2
	200-299,9	0,3	2,9	2,1	1,8		1,1		8,1
	300-499,9	0,2	4,8	2,6	2,2		1,2		11,0
	500-	62,3	11,8	28,8	17,6		0,5		121,0
	Alle All	8,4	3,8	6,1	3,2		1,1		22,6
Agder og Rogaland Agder and Rogaland									
Jæren	100-199,9				0,1				0,1
	200-299,9								
	300-499,9								
	500-								
	Alle All								
Andre bygder Other regions	100-199,9		0,2		1,6	3,0			4,7
	200-299,9				1,0				1,0
	300-499,9								
	500-				28,8	1,0			29,8
	Alle All		0,1		3,7	1,1			4,8
Vestlandet Western Norway									
	0 - 49,9								
	50- 99,9						1,1		1,1
	100-199,9						0,3		0,3
	200-299,9						1,2		1,3
	300-499,9						1,0		1,1
	500-								
	Alle All						0,7		0,7
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands	100-199,9	5,6							5,6
	200-299,9	31,5	0,9	1,6	0,5	0,2	0,4		35,1
	300-499,9	73,7	0,5	10,1	0,1			1,8	86,2
	500-	193,6	10,7		40,0				244,3
	Alle All	57,6	1,5	4,3	3,9	0,1	0,2	0,6	68,2
Andre bygder Other regions	100-199,9	1,1					1,2		2,4
	200-299,9	1,2							1,2
	300-499,9			0,6			2,3		2,9
	500-	39,2							39,2
	Alle All	6,2		0,2			1,3		7,7
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9				0,3				0,3
	100-199,9				9,7				9,7
	200-299,9				0,5				0,6
	300-499,9				0,3		0,1		0,4
	500-				1,2		1,2		2,4
	Alle All				2,1		0,2		2,3
Alle bruk All holdings									
	0 - 49,9								
	50- 99,9	2,4			0,1		0,7		3,2
	100-199,9	3,0	1,5	1,6	2,3	0,4	0,4	0,1	9,4
	200-299,9	8,0	2,1	4,0	0,6	2,0	0,5	0,2	17,3
	300-499,9	13,6	4,1	6,9	0,6		0,5	0,5	26,2
	500-	66,1	18,8	49,0	24,8	6,9	0,2	2,7	168,5
	Alle All	15,5	4,6	9,8	4,2	1,5	0,4	0,6	36,5

Produksjonsmiddel		Means of production		
Innkjøpte fôrmiddel	Grovfôr Coarse fodder	Handels- gjødsel Fertilizer	Anna Other	I alt Total
		4,8	2,5	7,3
3,7	6,4	11,8	7,8	29,6
7,6	21,5	24,0	8,9	62,0
13,1	36,8	39,0	11,5	100,4
11,3	38,0	84,2	24,5	158,0
9,3	26,7	40,5	13,0	89,6
2,8	20,3	4,5	2,0	29,6
5,2	34,6	9,0	3,1	51,9
7,6	49,4	12,2	5,0	74,2
10,7	83,0	24,1	5,1	122,8
11,4	134,8	64,0	21,1	231,3
7,7	60,8	19,7	6,3	94,5
18,4	56,6	3,3	7,0	85,4
28,6	85,6	7,9	7,0	129,1
22,3	110,8	5,3	4,6	142,9
25,1	177,7	22,0	11,0	235,8
23,7	90,0	7,3	6,6	127,6
8,5	27,3	4,0	1,9	41,7
9,6	52,9	5,0	5,2	72,7
16,1	76,9	19,1	6,1	118,2
7,2	87,5	20,2	8,1	123,0
10,8	52,6	10,1	4,7	78,2
1,0	3,8	2,5	4,6	12,0
1,2	9,2	1,7	5,9	18,0
6,7	41,1	5,9	4,0	57,6
7,6	55,9	9,5	8,3	81,2
17,1	76,2	18,8	9,1	121,2
17,7	201,9	28,7	2,3	250,5
8,3	51,4	9,4	6,2	75,3
25,6	28,4	10,5	3,0	67,5
5,5	45,0	23,5	4,9	78,9
12,7	62,6	27,6	11,0	113,9
14,8	41,4	42,8	17,5	116,6
12,1	47,9	24,5	8,0	92,4
8,4	56,3	13,1	8,9	86,7
7,0	73,4	14,5	6,6	101,5
9,0	108,0	24,4	9,6	151,0
7,1	147,3	32,8	13,0	200,1
8,2	94,5	20,9	9,3	133,0
2,9	18,5	1,5		22,9
2,8	37,9	4,7	5,4	50,8
7,8	72,5	15,1	6,3	101,7
8,2	73,9	15,3	3,3	100,8
15,1	145,4	28,1	6,6	195,2
7,5	71,5	13,9	4,7	97,7
9,3	2,1	1,4	4,8	17,6
1,8	11,1	2,6	3,4	18,9
7,3	33,7	7,6	4,7	53,3
8,9	52,0	14,9	6,7	82,6
12,9	71,2	24,5	8,0	116,6
12,4	93,4	57,7	17,6	181,1
9,7	55,1	20,5	7,8	93,1

Driftsgranskingar i jordbruket 200 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 9 Forts. Cont. Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk

Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Husdyr Livestock							I alt Total
		Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Geiter Goats	Fjørfe Poultry	Andre Other		
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands									
	50- 99,9								
	100-199,9	44,1	21,2	2,0		16,4			83,7
	200-299,9	91,8	42,2	1,6		19,0	0,1		154,5
	300-499,9	141,4	51,2	1,6	0,1	8,1	0,3		202,8
	500-	169,9	46,5	0,3		22,5			239,2
	Alle All	114,0	41,1	1,3		16,5	0,1		173,0
Andre bygder Other parts									
	50- 99,9			31,9	2,6				34,5
	100-199,9	79,6	8,8	13,4	1,6	0,7	0,6		104,7
	200-299,9	151,3	15,6	13,5		12,9	2,1		195,5
	300-499,9	251,1		15,9					267,0
	500-	388,0		14,5	0,1	26,8			429,4
	Alle All	170,2	7,1	15,3	0,7	7,2	0,8		201,3
Agder og Rogaland Agder and Rogaland									
Jæren									
	100-199,9	211,6	96,1	22,0		3,4			333,2
	200-299,9	317,9	159,5	19,8					497,2
	300-499,9	408,4	108,7	38,9		8,4	1,2		565,5
	500-	800,0		51,1					851,1
	Alle All	351,4	128,2	27,2		3,0	0,3		510,2
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	91,0	50,7	12,7		16,3	0,8		171,6
	200-299,9	248,2	36,6	14,5			0,7		300,0
	300-499,9	320,3	21,0	51,9			0,7		393,9
	500-	437,9	23,0	27,6			0,8		489,4
	Alle All	225,6	34,1	25,4		11,0	0,7		296,8
Vestlandet Western Norway									
	0 - 49,9			3,2	1,9				5,1
	50- 99,9	17,4		9,3	0,9		0,1		27,7
	100-199,9	127,8	12,6	20,9	1,3	7,7	0,8		171,0
	200-299,9	170,2	32,0	30,4	0,5		2,2		235,3
	300-499,9	314,4	20,6	23,8			2,3		361,1
	500-	645,2	57,2	14,7					717,0
	Alle All	172,6	18,2	21,1	0,8	2,8	1,3		216,7
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands									
	100-199,9	84,0	168,8	8,8					261,6
	200-299,9	121,1	43,2	12,4					176,7
	300-499,9	242,2	34,3	2,3					278,8
	500-	224,6	181,1						405,7
	Alle All	167,8	73,6	6,8					248,1
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	142,9	19,8	24,5					187,2
	200-299,9	205,4		26,1					231,5
	300-499,9	307,5		18,1			0,6		326,2
	500-	533,6		5,0					538,6
	Alle All	280,8	4,8	19,3			0,3		305,1
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9	10,9		8,0	8,2				27,1
	100-199,9	75,1		14,4	5,6		1,1		96,2
	200-299,9	185,6		15,0	1,6		0,6		202,7
	300-499,9	246,7	15,7	16,0	1,3		3,0		282,7
	500-	474,8	17,8	22,7			0,5		515,9
	Alle All	208,1	7,4	15,6	2,5		1,5		235,1
Alle bruk All holdings									
	0 - 49,9		100,0	1,8	1,1	43,6			146,4
	50- 99,9	10,7	3,2	11,3	2,1	0,1			27,5
	100-199,9	98,9	28,2	14,7	1,2	7,0	0,5		150,5
	200-299,9	167,2	35,1	15,4	0,3	5,9	0,9		224,8
	300-499,9	252,5	28,7	17,1	0,2	2,4	1,0		301,9
	500-	347,8	36,1	10,8		13,6	0,1		408,4
	Alle All	186,3	31,2	14,6	0,6	6,6	0,7		239,9

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>									Eigedelar i alt
Mask., reisk.	Traktor	Skurtreskar	Yrkesbil	Driftsbygningar	Vassanlegg	Grøfter	Jord etc.	I alt	i jordbruket
<i>Mach., equip.</i>	<i>Tractor</i>	<i>Comb. harv.</i>	<i>Farm car</i>	<i>Outbuildings</i>	<i>Water supply</i>	<i>Drainage</i>	<i>Farmland etc.</i>	<i>Total</i>	<i>Total assets agric.</i>
43,7	171,2	2,1	3,0	568,0	5,0	2,2	198,8	994,1	1017,1
94,6	127,5	30,4	14,8	725,5	16,0	3,6	310,7	1323,1	1474,9
144,3	181,4	10,8	12,0	914,2	4,7	5,0	364,9	1637,3	1913,4
184,5	164,5	56,7	12,2	1129,1	5,2	10,1	523,7	2086,1	2455,0
333,1	324,2	152,2	33,8	1570,1	12,2	24,7	849,7	3299,9	4006,9
190,5	203,1	62,9	17,8	1108,0	8,6	11,2	518,4	2120,5	2501,0
78,1	77,2		18,2	210,9		6,7	116,6	507,7	573,3
103,0	123,2	0,7	11,5	447,0	7,9	4,4	167,4	865,3	1030,1
146,5	167,8	0,7	12,3	583,4	3,5	1,2	217,1	1132,6	1410,4
211,5	199,2	9,2	13,7	927,9	8,5	5,7	323,0	1698,6	2099,4
352,8	362,2	52,7	23,7	1658,9	7,4	15,7	709,2	3182,5	3964,2
168,4	179,1	9,1	14,2	725,6	6,2	5,4	279,6	1387,5	1705,9
116,9	192,1			1052,6	3,6	36,5	573,2	1974,8	2393,5
184,0	143,0	0,8	2,9	2158,7		27,3	658,2	3174,9	3801,2
300,4	126,4		2,3	1526,1		69,4	1177,3	3201,9	3910,3
401,0	147,5	2,6	14,9	2435,8	4,7	33,3	1782,2	4821,9	5908,8
227,4	142,8	0,6	3,4	1915,3	3,7	40,8	904,2	3238,1	3875,9
104,8	158,5	1,9	11,5	821,7	0,2	20,2	226,2	1345,0	1563,0
148,1	231,6		20,9	1017,4	4,9	22,3	482,0	1927,2	2300,9
159,3	194,6		14,2	1779,5	9,3	35,2	523,1	2715,3	3227,4
525,0	346,8	1,9	20,6	2279,4	8,3	10,9	479,1	3671,9	4314,1
173,2	207,1	0,8	16,1	1269,5	5,0	23,3	391,8	2086,9	2466,7
44,5	70,2		2,5	224,5	1,1	8,9	243,0	594,6	611,7
124,2	73,5		7,3	213,7	1,4	6,0	199,5	625,6	672,4
111,2	143,0		8,5	526,4	5,5	9,2	227,3	1031,0	1259,9
172,3	205,1		12,1	731,8	4,1	12,7	253,1	1391,2	1709,0
327,1	273,3		0,6	1401,5	1,5	36,4	541,1	2581,4	3064,8
402,6	187,0	0,5		4632,0		17,0	1434,6	6673,7	7641,2
175,5	171,9		7,0	840,6	3,4	15,1	335,7	1549,4	1842,1
63,7	101,0	4,8	1,6	1199,2	1,0	1,9	163,5	1536,7	1871,4
124,5	156,1	36,3	7,9	644,3	1,5	12,1	252,1	1234,9	1525,6
190,9	271,2	30,7	9,5	982,0	2,6	10,3	598,5	2095,8	2574,7
281,8	224,5	42,0	4,3	1382,1		17,5	559,8	2518,5	3255,1
153,9	197,1	29,4	7,1	917,2	1,7	10,2	392,4	1709,0	2117,7
170,6	251,0	0,7	0,9	396,2	5,9	8,2	211,0	1044,5	1320,8
194,5	214,7		11,5	729,3	19,3	3,0	274,8	1447,1	1781,3
231,5	190,3		13,8	1018,4	0,7	4,0	417,3	1876,1	2356,2
226,0	266,9	37,3		1679,7	5,7		472,4	2688,0	3465,9
208,8	220,8	5,6	8,2	907,9	6,3	4,3	347,8	1709,7	2155,5
65,9	85,8			561,3	0,2	1,4	98,9	813,5	863,8
83,8	52,8		0,1	359,2		3,3	167,3	666,6	823,3
187,5	160,4		20,5	438,3	3,9	3,7	257,4	1071,8	1376,8
266,0	155,3		24,2	1158,5	2,1	3,8	373,8	1983,7	2367,6
478,7	332,9		9,0	2399,5		2,5	744,8	3967,6	4681,1
220,9	154,0		15,5	901,3	1,9	3,4	325,9	1623,0	1958,1
83,4	95,3		10,1	1316,5	8,1	11,9	278,1	1803,4	1967,4
91,7	104,8	0,3	7,0	331,7	1,8	5,0	173,5	715,8	765,4
106,0	138,4	5,2	8,4	607,8	6,1	9,0	233,0	1114,1	1327,3
159,4	180,9	6,2	13,0	811,0	4,4	9,2	317,5	1501,6	1826,3
228,2	195,5	17,8	12,3	1201,3	4,0	17,0	509,9	2186,0	2630,7
362,0	305,6	78,1	21,4	1935,6	7,6	17,6	825,9	3553,7	4311,7
186,9	184,9	18,2	12,4	1001,6	5,1	12,3	409,0	1830,4	2199,9

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 10 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot
Investments, depreciation, sales, grants

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Maskinar, reiskapar Machinery, equipment			Traktor Tractor			Yrkesbil, skurtreskar Farm car, comb. harvester		
		Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants
Austlandet Eastern Norway										
Flatbygder Lowlands										
	50- 99,9		7,7		25,9	16,5		3,7	1,6	
	100-199,9	15,6	11,1	3,0	19,6	14,9	5,4		5,2	
	200-299,9	43,9	16,2	4,6	26,9	20,5	6,5	2,3	3,7	1,6
	300-499,9	50,1	22,2	6,8	22,2	19,6	0,7	13,5	8,8	4,8
	500-	82,2	41,1	26,5	120,4	35,9	21	35,7	21,4	6,4
	Alle All	48,8	22,9	10,2	50,2	22,9	9,8	13,7	9,8	3,4
Andre bygder Other parts										
	50- 99,9	12,8	8,5		2,4	7,6			2	
	100-199,9	17,3	12,2	5,8	42,4	15,4	15,6	10,8	2	9,1
	200-299,9	21,8	16,6	6,0	29,6	19,9	11,1	4,9	1,3	
	300-499,9	69,8	21,5	15,9	40,4	22,7	7,9	13,8	2,5	0,7
	500-	131,5	36,2	38,7	121,1	37,5	28,5	12,3	9,7	1,9
	Alle All	43,9	18,2	11,8	45,6	20,5	13,3	9,3	2,9	3,2
Agder og Rogaland Agder and Rogaland										
Jæren										
	100-199,9	38,3	16,6	6,3	6,8	22,5	2,8			
	200-299,9	20,8	22,7	2,4	27,1	19,8	1,7		0,5	
	300-499,9	51,0	31,4	11,6	23,6	15	6,9		0,7	
	500-	92,8	43,3	13,9	12,8	18,9		16,8	2	
	Alle All	47,6	25,9	6,8	17,7	18,5	2,9	2,1	0,6	
Andre bygder Other parts										
	100-199,9	23,4	15,6	0,3	6	22,5	1,5		2,6	
	200-299,9	47,2	18,3	28,4	60,4	28,1	1,4		2	
	300-499,9	55,5	19,8	16,0	82,8	27,9	27	8,3	1,8	
	500-	136,1	55,7	3,0	96,7	41,3	66,6	2,0	1,8	
	Alle All	49,2	21,6	11,7	50,4	27,1	15,3	2,6	2,3	
Vestlandet Western Norway										
	0 - 49,9	3,6	7,0		14,3	11			1,2	
	50- 99,9	27,9	12,9		0,8	11,2			0,6	
	100-199,9	34,4	13,2	4,4	11,2	15,9	1,6	3,3	0,8	
	200-299,9	55,0	20,1	12,2	38,7	22,5	6,5	4,1	0,9	
	300-499,9	120,2	37,0	24,5	59,3	32,9	65,4		0,1	
	500-	84,1	42,6	7,5	80,9	19,9	56,3		0,5	
	Alle All	55,0	20,1	9,4	28,4	20	16,7	2,2	0,7	
Trøndelag										
Flatbygder Lowlands										
	100-199,9	4,7	9,5	0,4	2	10,7			2,4	
	200-299,9	27,8	16,4	2,4	29	18,7	12,1	3,3	4,1	
	300-499,9	37,8	20,9	19,6	81,7	28,8	17,7	14,1	5,9	1,9
	500-	41,4	32,5	33,3	14	25,1			7,8	1,2
	Alle All	29,6	18,3	11,2	42,5	21,8	11	6,4	4,8	0,8
Andre bygder Other parts										
	100-199,9	44,4	17,7	5,0	104,9	25,6	28,7		0,2	
	200-299,9	82,4	21,2	12,8		24,3			1	
	300-499,9	88,9	23,9	17,8	80,1	19,7	21,4	14,0	1,4	
	500-	26,9	24,9	4,8	41,4	28,4	8,1	35,6	3	
	Alle All	67,9	22,0	11,9	65	23,3	17,1	11,0	1,3	
Nord-Noreg Northern Norway										
	50- 99,9	10,4	7,3	1,4		7,4				
	100-199,9	19,0	14,4	3,8	2,1	10,1				
	200-299,9	64,3	21,5	3,8	54,4	18,8	16,2	6,0	1,9	0,3
	300-499,9	75,0	29,5	4,9	47,1	17,2	22,2	9,1	2,4	
	500-	108,1	48,3	25,1		28,5	5,8		3	
	Alle All	61,3	25,1	6,4	32,9	17	13,2	4,9	1,7	0,1
Alle bruk All holdings										
	0 - 49,9	32,3	10,3		44,4	12,6	23,8		2,2	
	50- 99,9	17,6	10,5	0,2	5,8	11,7		0,6	0,9	
	100-199,9	24,9	13,4	3,8	23,1	16,7	6,7	3,0	1,9	1,8
	200-299,9	44,0	18,6	8,1	35	21,1	8,2	3,2	2,1	0,4
	300-499,9	68,8	25,5	13,5	51	22,8	20	10,0	3,7	1,4
	500-	90,4	40,6	23,4	85,7	32,8	22,4	20,9	11,8	3,1
	Alle All	50,7	21,5	10,0	41,8	21,3	12,9	7,2	3,7	1,3

og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk

and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding

Driftsbygninger <i>Outbuildings</i>			Grøfter, vassanlegg <i>Drainage, water supply</i>			Jord, mjølkekvote etc. <i>Farmlands, milk quota etc</i>		I alt <i>Total</i>			Netto investering <i>Net investment</i>
Nyanl.	Avskriv.	Salg/tilsk.	Nyanl.	Avskriv.	Salg/tilsk.	Nyanl.	Salg/tilsk.	Nyanl.	Avskriv.	Salg/tilsk.	
<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>investment</i>
14,8	50,6	1,9	1,5	0,6	1,2	20,8	14,8	66,6	80,0	17,8	-31,3
183,5	39,0	7,1	2,3	2,0				221,0	72,5	15,4	133,0
59,0	51,2	10,5	0,5	0,9		3		135,5	92,6	23,3	19,6
198,8	69,9	12,0	4,2	2,0	3,5	29,4		318,1	122,5	27,8	167,7
128,6	86,5	6,4	4,5	3,2		130,4		501,7	188,3	60,3	253,1
138,0	64,3	9,0	3	2,0	1,1	42,9	0,5	296,6	122,2	34,2	140,2
25,6	16,3	1,7		1,0				40,9	35,4	1,7	3,9
35,2	27,3	1,0	2,4	1,3		5	0,3	113,1	58,3	31,7	23,0
130,4	40,2	16,9	0,3	0,8		7,1	1	194,1	78,9	35,1	80,1
261,7	55,2	22,5	5,9	1,3		15,5	0,1	407,2	103,2	47,2	256,8
379,5	85,4	43,8	17	2,3	17,0	48,8	24,2	710,2	171,1	154,1	385,0
153,3	43,5	15,5	4,2	1,3	2,1	13,1	3,5	269,4	86,4	49,4	133,6
15,8	66,9	0,5	2,2	3,3		12,1	0,5	75,3	109,8	10,1	-44,6
357,7	110,2	4,5		2,2		43,3	0,6	448,9	155,4	9,1	284,4
44,9	85,3	5,6		6,3		4,6		124,0	138,6	24,1	-38,7
613,3	137,6	6,7	8,1	3,8		351,7	2,3	1095,5	207,8	22,9	864,8
299,6	104,5	9,9	2,6	3,9		76	0,7	445,6	153,8	20,3	271,5
219,7	50,9	20,2	0,9	1,7	0,1	18,2	1,5	268,2	93,6	23,6	151,0
83,5	58,2	16,4	1,7	2,6		13,2	1,3	206,1	109,6	47,5	49,0
277,4	85,3	121,6	1,7	4,4		46,7	5,9	472,4	139,2	170,4	162,8
529,4	111,5	131,3		2,1		15,9	3,2	780,1	212,8	204,1	363,2
226,9	68,1	58,8	1,2	2,7		24,3	2,8	354,6	122,0	88,7	144,0
74,2	12,1			1,9		11,4	5	103,5	41,2	5	57,2
15,8	16,5			0,8		10,3	2,7	54,8	47,1	2,7	5,1
82,1	40,0	17,6	0,4	1,3		12	0,4	143,3	71,3	24	47,9
102,2	46,6	9,7	1,8	1,9		16,8	2,2	218,6	92,3	30,6	95,7
339,2	80,7	36,6	1,9	2,7		54,4	0,7	575,1	153,8	127,2	294,1
77,8	229,5	0,5	1,5	1,6		34,2		278,5	294,2	64,3	-80,0
127,6	52,0	15,7	1	1,7		21,8	1,4	236,0	95,8	43,2	97,0
23,7	68,4			0,3		1,5		31,9	91,3	0,4	-59,8
25,7	44,8	2,1		1,6		5,8		91,7	85,6	16,6	-10,5
31,2	62,8	8,6		1,5		13,3	6,8	178,0	119,9	54,6	3,6
38,3	77,8	23,8	14,4	1,0		33,8		141,9	144,3	58,2	-60,6
28,2	58,0	6,1	1,3	1,3		10,4	2,5	118,4	104,2	31,7	-17,6
61,6	26,8	12,9	5,5	0,9		17	1	233,4	71,2	47,6	114,6
152,8	49,4		5,2	1,6		14,2	0,2	254,6	97,6	13	144,0
185,4	57,5	28,8		0,5		52,4	12,3	420,7	103,0	80,4	237,3
40,9	96,1	10,8		0,3		70,4	29	215,2	152,7	52,8	9,7
128,1	54,1	16,8	2,3	0,8		39,1	9,7	313,4	101,5	55,4	156,5
16,6	31,6			0,2		2,9	0,9	29,9	46,5	2,3	-18,9
32,4	24,9	18,1	0,3	0,4		2	0,5	55,8	49,9	22,4	-16,4
6,8	34,5	1,3		1,0		4	1	135,5	77,7	22,5	35,3
300,8	65,1	28,3	0,2	0,8		43,2	3,8	475,3	115,0	59,2	301,1
1068,9	88,5	139,1		0,6		105,2	7,2	1282,1	168,9	177,2	936,0
232,8	49,2	29,0	0,1	0,7		28,5	2,5	360,6	93,9	51,2	215,5
327,1	74,8	19,1	3,6	2,4		51,5	2,8	458,8	106,8	45,6	306,3
17,6	25,0	0,6	0,2	0,7	0,2	7,8	3,6	49,7	51,3	4,6	-6,3
94,1	38,9	11,2	1,5	1,4		8,6	0,5	155,3	72,4	24	58,8
95,0	49,9	8,7	0,9	1,4		10,8	0,9	188,9	93,3	26,3	69,4
221,1	69,0	30,5	2,2	2,1	0,9	34,3	3,3	387,4	123,2	69,5	194,7
309,0	99,1	36,5	5,8	2,3	2,6	103,6	7,2	615,4	186,9	95,1	333,4
158,8	58,1	18,9	2,1	1,7	0,6	29,6	2,5	290,2	106,8	46,2	137,2

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 11 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Skogbruk Forestry			Tilleggsnæring Other, farm-based		
		Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	50- 99,9				1,8		
	100-199,9	6,0	0,9	0,8	9,8	2,9	2,3
	200-299,9	5,4	1,3		8,7	7,0	
	300-499,9	26,4	0,6		9,1	7,3	
	500-	26,6	2,3		36,2	8,1	1,3
	Alle All	16,9	1,2	0,2	15,4	6,4	0,7
Andre bygder Other parts	50- 99,9	0,2	0,4		3,1	10,1	7,5
	100-199,9	6,6	0,6	1,0	5,9	3,7	4,8
	200-299,9	7,1	2,1	2,5	27,3	5,2	
	300-499,9	7,5	2,0		7,8	3,3	
	500-	11,3	4,1	3,4	17,6	7,6	
	Alle All	7,1	1,7	1,4	13,6	5,0	2,0
Agder og Rogaland Agder and Rogaland							
Jæren	100-199,9					4,8	
	200-299,9	0,9	0,4		18,2	1,2	
	300-499,9					1,6	
	500-				16,5	13,9	
	Alle All	0,3	0,1		7,8	3,7	
Andre bygder Other parts	100-199,9	0,8	1,4		10,5	8,4	
	200-299,9	2,2	2,1		22,5	9,0	
	300-499,9	10,7	2,7	6,1	6,6	22,8	5,2
	500-	2,1	0,7			2,9	
	Alle All	4,1	1,9	1,8	11,9	11,9	1,5
Vestlandet Western Norway							
	0 - 49,9		0,7		10,0	7,1	
	50- 99,9		0,6		339,4	27,2	81,5
	100-199,9	8,8	0,7	1,7	44,2	6,4	2,0
	200-299,9	8,7	1,9		2,1	4,6	
	300-499,9		0,6		13,7	6,3	2,9
	500-		0,5		16,9	38,7	18,6
	Alle All	5,3	0,9	0,6	60,2	9,6	11,5
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	100-199,9		0,9			1,2	
	200-299,9	2,6	1,1	0,2	30,9	6,9	4,4
	300-499,9		1,0		3,9	5,4	
	500-		0,1		63,5	6,8	
	Alle All	1,0	0,9	0,1	18,7	5,3	1,6
Andre bygder Other parts	100-199,9	1,5	1,8		6,7	1,5	
	200-299,9	1,7	1,3			1,0	
	300-499,9	14,4	2,2		7,9	4,2	0,9
	500-		2,1			1,5	
	Alle All	6,7	1,9		5,0	2,6	0,4
Nord-Noreg Northern Norway							
	50- 99,9		0,6			1,7	
	100-199,9		0,6		74,6	4,1	26,5
	200-299,9	7,5	0,7	1,9	8,6	3,5	3,8
	300-499,9	17,2	0,9	0,9	5,8	2,8	3,3
	500-	1,0	2,7	0,6		0,7	
	Alle All	8,3	1,0	1,0	17,8	2,9	7,0
Alle bruk All holdings							
	0 - 49,9		0,9		11,3	5,1	0,2
	50- 99,9		0,4		140,8	13,7	35,1
	100-199,9	4,9	0,8	0,8	23,3	4,7	4,2
	200-299,9	5,5	1,5	0,7	14,5	5,2	1,0
	300-499,9	12,5	1,2	0,7	7,6	6,6	1,5
	500-	13,3	2,1	0,6	23,3	8,2	1,5
	Alle All	7,9	1,3	0,7	22,7	6,3	3,9

skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk
forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding

Anna næring <i>Other, off-farm</i>			Privat <i>Private</i>			Nettoinvestering <i>S+ Tn+An+P</i>
Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grant</i>	Net <i>investment</i>
			69,5	41,0		26,7
14,6	7,1	3,1	106,5	45,4	2,8	71,6
	3,5		156,9	45,9	5,8	107,5
32,8	8,6	5,8	58,2	41,8	2,6	59,8
16,1	4,2	21,3	155,5	48,1	30,7	118,4
16,5	5,7	7,6	112,8	44,9	10,2	84,7
	0,8		1,3	34,3	19,5	-68,0
	2,8		51,8	38,1	7,7	5,6
3,8	3,7		21,9	36,2		10,4
	0,6		69,6	37,8	7,9	33,3
	5,9		32,9	42,7	1,7	-3,6
1,1	2,8		41,5	37,8	5,6	7,0
			0,4	37,7		-42,1
	3,7		42,4	39,0		17,2
76	5,5		134,5	38,8	3,8	160,8
			183,8	44,1		142,3
20,6	5		78,1	42,3	1,9	53,8
2,1	3,8		49,6	37,0	3,9	8,5
2,2	0,7		129,4	35,9		108,6
	3,8		182,4	36,8	7,7	114,6
	1,9		37,5	44,5		-10,4
1,2	2,7		104,2	37,7	3,5	60,4
			70,7	39,2		33,7
			37,2	28,4		238,9
	3,0		18,3	37,4	1,9	18,2
	1,8		33,1	37,1		-1,5
42,5	3,7		126,9	36,9	10,7	122,0
	3,1			42,7		-86,7
8,1	2,4		47,0	36,5	2,7	56,4
2,3	7,4		157,5	34,6		115,7
	1,5		74,1	38,0		55,5
			82,1	38,1	6,4	35,1
			90,8	36,3		111,1
0,4	1,7		90,3	37,4	2,4	61,0
			59,9	35,5		29,3
			26,9	24,3	10,6	-8,6
	0,2		22,6	32,1	13,0	-7,7
			93,4	41,1		48,7
	0,1		42,7	32,7	7,5	9,2
	4,3		83,2	23,7		52,9
0,8	0,5	6,3	34,3	33,1	9,5	29,1
	2,8		68,4	35,9	12,7	23,2
1,1	1,9	1,0	72,4	42,9	5,9	36,9
25,0	1,8		228,6	47,9		200,9
3,3	2,1	1,5	82,7	38,4	7,5	50,7
			55,9	49,7	2,5	8,8
	3,3		39,7	31,5	3,8	92,7
2,6	3,3	1,0	52,3	38,1	3,8	26,4
0,8	2,5		73,4	37,9	3,5	41,9
17,6	3,6	1,5	85,1	38,8	6,8	62,1
9,5	3,2	9,0	120,7	45,3	13,3	83,6
7,1	3,1	1,9	75,4	39,0	5,8	51,1

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 12a Egedelar 31.12, 1000 kr per bruk

Assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Omløpsmiddel Current assets								
		Kontantar <i>Cash</i>	Bank- innskot <i>Bank deposits</i>	Skog- fond <i>Forest Trust Fund</i>	Andre krav <i>Other claims</i>	Lettings- verdi-papir <i>Securities</i>	Varelager og slak- tedyr i jordbruket <i>Agricult. stocks+ anim. f. slaughter</i>	Skogbruk, varelager <i>Forestry stocks</i>	Tilleggs- næring <i>Other, farm-based</i>	Anna næring <i>Other, off-farm</i>
Austlandet Eastern Norway										
Flatbygder Lowlands										
	50- 99,9	0,1	245,8	8,0	140,0	877,8	23,1		0,7	2,8
	100-199,9	0,3	565,1	26,8	155,1	242,6	97,1		3,2	0,3
	200-299,9	0,4	400,2	18,3	188,8	442,6	174,5	0,1	1,1	
	300-499,9	2,2	367,7	18,5	263,1	249,5	242,8	0,2	3,9	0,2
	500-	9,1	720,3	27,3	386,9	284,3	532,7			
	Alle All	3,1	495,8	21,6	261,2	329,5	264,7	0,1	2,0	0,2
Andre bygder Other parts										
	50- 99,9	0,3	481,6	11,1	100,8	57,7	31,1		6,3	1,3
	100-199,9	0,6	589,4	12,0	224,2	252,8	76,3	0,9	1,0	2,2
	200-299,9	1,1	421,1	26,9	216,4	71,3	116,7	0,6	2,9	21,5
	300-499,9	0,7	562,6	27,3	299,2	103,3	189,4	3,7	10,5	9,0
	500-	0,6	348,0	20,8	357,6	84,7	442,8		10,4	
	Alle All	0,8	498,7	20,5	246,7	135,4	155,1	1,2	5,1	8,7
Agder og Rogaland										
Agder and Rogaland										
Jæren										
	100-199,9	0,2	817,8		110,4	225,3	195,9			
	200-299,9	16,1	167,1	0,6	206,6	76,1	332,4		0,8	
	300-499,9		261,2	-0,4	437,9	77,9	293,9			0,1
	500-		228,8		277,8	6,3	507,1			
	Alle All	5,5	366,5	0,1	279,4	126,6	305,1		0,3	
Andre bygder Other parts										
	100-199,9	0,3	332,3	4,2	152,7	83,3	90,1	0,9	1,8	0,1
	200-299,9	4,4	277,4	35,8	180,7	229,2	157,5	0,1	1,1	
	300-499,9	0,3	385,8	30,5	316,2	75,4	222,8	0,1	96,4	
	500-	0,4	204,4	2,8	262,7	155,9	330,8	0,9	1,4	
	Alle All	1,3	325,5	20,0	215,2	125,1	165,5	0,4	28,7	
Vestlandet Western Norway										
	0 - 49,9	1,9	712,7	0,3	89,2	89,5	12,0	1,7		2,2
	50- 99,9	4,7	672,5	4,1	133,1	49,5	28,4		99,2	
	100-199,9	13,7	445,1	2,1	123,9	147,9	94,8	0,1	1,1	
	200-299,9	0,4	543,7	3,4	166,3	315,5	145,2	0,7	0,8	
	300-499,9	0,1	443,9	4,0	195,3	377,8	202,7		0,5	
	500-		255,9		387,4	2,8	399,9			6,3
	Alle All	5,8	502,5	2,8	156,4	211,1	126,2	0,3	12,3	0,4
Trøndelag										
Flatbygder Lowlands										
	100-199,9	0,6	265,2	8,6	45,1	15,5	223,2		1,8	
	200-299,9	0,8	419,0	5,0	56,9	172,8	163,5	2,3	3,3	
	300-499,9	7,7	480,8	7,5	94,5	279,7	283,5	0,6	1,3	
	500-	1,1	680,0	3,3	105,5	44,0	522,3	1,3	10,3	
	Alle All	3,3	459,1	6,2	72,7	202,1	248,9	1,2	2,9	
Andre bygder Other parts										
	100-199,9	0,1	485,6	18,7	134,9	218,2	124,6	0,5		
	200-299,9		408,9	13,6	104,2	155,0	146,2	0,3	0,3	0,2
	300-499,9	0,7	316,9	8,9	188,7	183,8	218,6		10,7	
	500-	0,3	326,3	9,7	180,1	65,5	357,6			2,8
	Alle All	0,4	376,9	12,3	158,1	169,4	202,0	0,2	4,5	0,4
Nord-Noreg Northern Norway										
	50- 99,9	0,9	365,4	10,1	19,4	5,1	23,3	0,9	0,3	
	100-199,9	0,6	332,4	2,1	49,6	12,2	79,2	0,6	1,0	
	200-299,9	0,6	285,1	4,3	163,4	54,0	144,3	1,2	2,6	3,5
	300-499,9	0,6	255,8	5,7	200,9	55,2	165,0	0,3	2,1	0,4
	500-	0,3	195,7	4,8	285,2	7,8	336,4			
	Alle All	0,6	278,6	4,9	160,4	38,6	153,5	0,6	1,7	1,2
Alle bruk All holdings										
	0 - 49,9	3,0	612,7	5,2	290,9	267,8	79,9	0,9		1,3
	50- 99,9	2,1	549,5	7,2	104,7	212,9	27,7	0,1	42,4	0,7
	100-199,9	4,1	477,4	9,4	141,9	164,5	101,9	0,4	1,4	0,5
	200-299,9	2,0	387,9	13,8	167,6	212,5	161,7	0,7	1,8	4,2
	300-499,9	1,6	385,5	13,7	238,9	188,6	221,6	0,6	13,1	1,2
	500-	4,1	483,6	16,4	324,6	153,6	459,8	0,1	2,2	0,6
	Alle All	2,7	435,3	12,5	200,9	187,0	193,9	0,5	7,1	1,7

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>							Eigedelar
Jordbruk	Skogbruk <i>Forestry</i>		Tilleggs-	Anna	Privat <i>Private</i>		i alt
<i>Agriculture</i>	Skog og vegar	Anna	næring	næring	Hovedbyggn.	Anna	<i>Total</i>
	<i>Forest and</i>	<i>Other</i>	<i>Other</i>	<i>Other</i>	<i>Farmhouse</i>	<i>Other</i>	<i>assets</i>
	<i>forestry roads</i>		<i>farm-based</i>	<i>off-farm</i>			
994,1	62,3		82,7		540,0	282,4	3259,8
1377,9	207,3	9,8	94,6	72,9	684,1	234,3	3771,5
1738,9	203,1	13,7	160,1	77,5	623,1	262,4	4304,8
2212,3	183,3	4,6	205,3	85,3	584,1	279,7	4702,7
3474,1	319,2	9,7	214,9	105,6	711,8	361,7	7157,7
2236,3	220,6	8,6	171,9	82,4	643,0	288,0	5029,0
542,2	121,0	0,8	260,7	88,3	361,2	192,8	2257,2
953,7	106,7	5,0	67,4	65,5	540,0	185,7	3083,4
1293,8	233,2	22,4	112,3	153,9	406,2	199,8	3300,1
1910,1	226,1	26,4	84,0	29,0	611,0	163,9	4256,3
3521,5	741,4	26,3	186,7	197,1	532,3	302,1	6772,3
1550,8	248,9	16,9	111,5	100,6	504,7	200,1	3805,7
2197,6			73,0		464,7	144,9	4229,8
3468,8	0,1	5,1	32,3	101,1	666,2	110,3	5183,6
3616,4			62,4	71,9	746,3	191,9	5759,5
5401,6			186,9		1028,7	86,2	7723,4
3570,8		1,6	71,0	55,3	721,9	169,5	5673,6
1472,8	154,7	6,3	171,1	48,7	511,0	148,1	3178,4
2143,3	90,2	6,9	190,7	11,8	734,3	125,2	4188,7
3004,6	196,5	16,6	436,8	30,3	483,1	267,6	5562,9
3983,3	42,2	5,0	80,2	46,5	589,9	240,2	5946,6
2301,2	142,1	9,6	238,2	32,6	569,5	189,0	4363,9
599,8	6,1	3,6	121,8		350,6	252,6	2244,0
644,0	17,8	2,3	494,1		370,2	132,6	2652,5
1165,2	50,3	7,7	132,9	7,1	541,2	172,3	2905,3
1563,7	35,6	13,1	95,5	23,6	522,0	149,7	3579,2
2862,1	42,0	3,2	142,7	82,6	548,6	195,8	5101,3
7241,4	9,3	5,1	728,9	16,0	857,8	141,9	10052,8
1715,9	37,5	7,1	189,8	24,5	519,2	170,2	3682,0
1648,2	96,0	6,6	49,0	84,6	435,0	288,0	3167,4
1362,1	74,0	8,7	92,2	55,4	548,8	295,7	3260,5
2291,2	91,2	7,9	107,4		511,4	277,5	4442,2
2762,8	107,6	0,7	173,6	233,3	598,0	212,8	5456,6
1868,8	85,7	7,2	97,3	55,0	518,2	282,0	3910,6
1196,2	66,6	15,2	40,2		541,8	193,2	3035,8
1635,1	51,4	10,3	9,4		259,1	85,0	2878,9
2137,6	172,2	15,7	75,5	7,1	431,9	129,4	3897,7
3108,3	221,3	13,8	34,3		710,0	213,0	5242,9
1953,5	130,4	14,2	48,2	3,0	465,4	148,4	3687,3
840,6	30,5	6,2	10,4	25,0	343,1	83,7	1764,8
744,1	7,4	2,1	110,8	6,4	199,5	147,0	1695,0
1232,4	37,5	6,0	50,4	58,9	325,4	176,5	2546,1
2202,6	60,0	6,3	58,6	36,5	564,5	192,6	3807,1
4344,6	23,6	30,3	7,9	29,5	696,8	189,1	6152,0
1804,6	37,9	8,1	56,6	36,3	428,5	172,2	3184,4
1887,6	50,3	4,6	97,1		588,8	328,2	4218,4
737,6	48,0	2,1	269,3	25,5	409,0	164,0	2602,8
1225,4	95,6	7,0	104,1	36,5	520,0	184,7	3074,7
1664,5	109,8	12,1	103,3	68,0	510,0	191,7	3611,5
2409,1	132,3	9,7	150,8	47,8	555,2	219,3	4589,1
3851,9	278,6	13,2	187,9	94,9	692,6	278,3	6842,4
2006,1	130,2	9,6	136,9	54,3	545,3	210,2	4134,2

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 12b Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk

Liabilities and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storeleiks- grupper, daa Farm size, decares	Gjeld Liabilities						Eigen- kapital Own capital
		Kortsiktig Short-term			Langsiktig Long-term		Gjeld i alt Total liabilities	
		Driftskreditt Working credit	Skattefuten Indirect taxes	Anna Other	Familien Family	Anna Other		
Austlandet Eastern Norway								
Flatbygder Lowlands								
	50- 99,9	109,9	0,4	82,6	145,0	1781,3	2119,2	1140,5
	100-199,9	54,7	21,9	173,2	38,2	1266,6	1554,6	2218,8
	200-299,9	129,3	51,5	117,7	132,8	1342,2	1773,5	2531,2
	300-499,9	153,8	45,6	251,7	128,9	1828,9	2409,0	2293,7
	500-	219,9	49,5	358,2	275,6	1950,9	2854,2	4303,9
	Alle All	145,8	41,7	227,0	150,1	1666,7	2231,3	2798,1
Andre bygder Other parts								
	50- 99,9	5,0	12,2	40,4	34,3	261,8	353,7	1903,8
	100-199,9	45,4	16,8	90,6	170,3	624,7	947,8	2135,6
	200-299,9	45,6	16,2	122,0	63,9	979,9	1227,6	2072,6
	300-499,9	68,3	22,9	201,5	42,6	1102,8	1438,1	2818,3
	500-	239,3	51,1	275,7	138,0	2341,8	3045,9	3726,2
	Alle All	72,1	22,0	143,2	99,8	1019,4	1356,5	2449,4
Agder og Rogaland Agder and Rogaland								
Jæren								
	100-199,9	43,9	63,0	88,0	61,8	1096,9	1353,6	2876,0
	200-299,9	222,4	66,2	365,2	190,6	2251,5	3095,9	2087,6
	300-499,9	250,8	42,7	419,7	71,2	3187,4	3971,8	1787,7
	500-	150,9	83,0	431,4	466,3	3108,5	4240,1	3483,3
	Alle All	195,2	58,7	437,4	154,0	2404,4	3249,7	2423,9
Andre bygder Other parts								
	100-199,9	75,9	27,7	252,1	163,9	1270,4	1790,0	1388,4
	200-299,9	51,5	30,7	267,9	118,5	1638,5	2107,0	2081,6
	300-499,9	130,3	35,8	321,7	164,3	2486,6	3138,6	2424,5
	500-	195,8	44,3	269,3	62,8	2430,9	3003,0	2943,5
	Alle All	94,9	33,6	271,8	143,2	1784,3	2327,9	2036,2
Vestlandet Western Norway								
	0 - 49,9	8,1	27,2	100,3		151,7	287,3	1956,7
	50- 99,9	14,5	19,7	120,0	18,3	820,8	993,3	1659,2
	100-199,9	38,2	17,4	115,1	21,6	848,1	1040,4	1864,9
	200-299,9	87,5	24,7	128,5	41,1	923,1	1205,0	2374,4
	300-499,9	168,1	33,4	194,3	81,6	1840,6	2318,0	2783,4
	500-	475,4	100,1	369,6	541,7	5506,9	6993,7	3059,3
	Alle All	86,3	26,0	142,6	55,4	1186,3	1496,5	2185,4
Trøndelag								
Flatbygder Lowlands								
	100-199,9	180,4	21,3	111,1		1855,6	2168,4	998,9
	200-299,9	59,8	39,4	68,7	29,0	980,4	1177,3	2083,3
	300-499,9	110,7	48,1	121,2	29,8	1539,1	1848,9	2593,3
	500-	190,6	49,1	197,4	136,4	2060,4	2633,9	2822,9
	Alle All	108,3	41,0	105,4	34,3	1411,2	1700,2	2210,5
Andre bygder Other parts								
	100-199,9	27,6	18,2	160,3	2,7	632,6	841,4	2194,4
	200-299,9	53,7	18,7	121,2	7,9	750,7	952,2	1926,6
	300-499,9	114,1	18,4	124,5	72,7	1402,8	1732,5	2164,9
	500-	135,9	40,6	256,6	37,1	1741,7	2211,9	3031,1
	Alle All	84,6	21,6	151,7	38,1	1139,5	1435,4	2251,7
Nord-Noreg Northern Norway								
	50- 99,9	12,1	58,9	93,7	14,3	749,6	928,6	836,2
	100-199,9	29,3	17,9	56,9	10,5	605,6	720,2	974,8
	200-299,9	99,7	28,5	111,8	8,4	968,3	1216,7	1329,5
	300-499,9	159,1	23,1	159,1	42,6	1784,3	2168,2	1639,0
	500-	240,1	45,0	634,8	29,2	3889,6	4838,7	1313,3
	Alle All	117,8	28,6	175,9	23,3	1499,4	1845,0	1339,4
Alle bruk All holdings								
	0 - 49,9	110,7	15,4	497,2	47,0	1203,4	1873,7	2344,6
	50- 99,9	25,5	29,2	89,0	38,5	804,1	986,3	1616,5
	100-199,9	52,3	21,5	133,0	69,8	941,5	1218,1	1856,9
	200-299,9	91,4	33,6	144,0	71,8	1169,5	1510,3	2101,1
	300-499,9	140,6	34,1	213,1	83,5	1797,4	2268,7	2320,4
	500-	225,0	52,7	356,7	210,4	2498,7	3343,5	3499,2
	Alle All	109,8	32,6	192,4	90,5	1445,5	1870,8	2263,4

Hovudtabell 13a Variable kostnader, 1000 kroner per bruk

Variable costs, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Så Korn Cereal seeds	Andre så- varer og pl. Other seeds/plants	Handels- gjødsel Fertilizer	Kalk Lime	Plantevern- middel Pesticides	Konserv. middel Preserva- tives	Kraftfôr Feed concentrate	Meieri- produkt Dairy products
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands									
	50- 99,9	5,6		19,4		10,9		162,7	
	100-199,9	14,8	0,3	33,6	1,0	9,5	0,2	132,3	0,6
	200-299,9	22,8		51,3	4,7	10,6	2,5	290,2	1,4
	300-499,9	37,9	0,7	80,0	3,9	22,6	5,2	312,2	6,2
	500-	58,1	5,0	149,6	5,0	49,0	4,6	329,7	2,1
	Alle All	34,0	1,5	79,8	3,7	23,5	3,4	279,4	2,9
Andre bygder Other parts									
	50- 99,9	1,7		14,9		0,3	1,0	33,6	3,3
	100-199,9	4,8	0,1	22,8	0,2	1,2	3,5	95,1	2,6
	200-299,9	8,6	1,1	36,8	0,8	3,6	5,1	149,5	3,5
	300-499,9	12,2		60,3	3,0	3,3	6,0	163,0	4,7
	500-	28,3	1,8	107,6	2,1	17,3	6,5	248,2	6,6
	Alle All	10,2	0,6	45,0	1,2	4,3	4,7	140,2	3,9
Agder og Rogaland									
Agder and Rogaland									
Jæren									
	100-199,9	4,6		35,3	3,0	4,1	7,8	374,1	7,3
	200-299,9	6,3		36,7	4,6	3,5	9,7	582,3	21,7
	300-499,9	4,2	2,4	47,6	6,9	3,3	10,1	450,6	22,7
	500-	12,3		89,4	8,1	5,9	23,5	558,6	18,9
	Alle All	14,7	1,0	47,0	4,9	4,7	10,3	478,9	17,1
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	14,7	9,4	29,4	1,4	8,0	3,1	211,1	4,6
	200-299,9	3,9	3,2	32,4	1,9	5,7	7,7	246,2	7,6
	300-499,9	6,0	0,4	59,4	7,7	2,0	8,7	290,2	12,7
	500-	57,2	17,8	99,1	3,7	17,4	9,2	329,4	14,9
	Alle All	14,4	6,8	45,8	3,5	6,7	6,3	269,5	8,5
Vestlandet Western Norway									
	0 - 49,9	9,8	4,0	5,7	0,2	14,8	0,6	15,2	0,7
	50- 99,9	0,5	2,3	16,3	1,4	18,8	1,0	20,1	1,6
	100-199,9	1,8		24,9	1,8	1,7	7,3	152,1	5,8
	200-299,9	2,5		33,1	1,3	1,4	6,8	198,0	9,2
	300-499,9	4,0		62,5	3,3	2,9	10,0	316,3	10,8
	500-	12,4		108,5	7,3	3,9	21,3	584,6	50,4
	Alle All	3,1	0,5	35,0	2,0	4,7	7,1	187,2	8,4
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands									
	100-199,9	8,8		24,3		4,1	1,0	381,8	20,2
	200-299,9	11,7	0,1	40,8	2,6	5,2	3,6	155,0	5,4
	300-499,9	15,1		53,7	3,1	5,2	5,1	281,8	3,6
	500-	25,4	2,5	139,7	4,4	25,0	3,5	414,5	20,6
	Alle All	13,6	0,3	51,6	2,5	6,8	3,7	263,2	8,3
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	4,2		27,6	2,0	0,8	7,7	156,9	3,3
	200-299,9	4,8		36,9	2,5	2,0	8,7	144,1	5,5
	300-499,9	6,9		56,2	2,4	1,8	12,7	175,6	5,6
	500-	16,3		70,9	4,5	3,8	13,7	310,1	7,6
	Alle All	7,2		47,7	2,7	1,9	10,9	184,5	5,3
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9	0,7		13,0		0,3	1,9	149,7	4,5
	100-199,9	2,1	0,4	23,1	0,5	0,2	4,7	92,7	3,4
	200-299,9	4,1		43,1	1,8	0,7	6,3	153,3	4,5
	300-499,9	4,8	0,2	55,6	0,5	1,3	6,7	255,0	4,9
	500-	10,6		85,2	2,9	2,8	5,9	400,5	7,8
	Alle All	4,5	0,2	46,6	1,1	1,0	5,8	205,2	4,8
Alle bruk All holdings									
	0 - 49,9	35,3	2,2	18,3	0,1	11,8	0,4	248,5	1,7
	50- 99,9	2,6	2,9	16,5	0,6	10,2	1,0	92,6	2,0
	100-199,9	6,6	1,3	26,8	1,2	3,6	4,5	160,6	4,6
	200-299,9	9,2	0,5	40,0	2,4	4,4	5,6	223,8	6,1
	300-499,9	14,9	0,4	62,7	3,5	7,5	7,6	273,6	7,6
	500-	38,2	3,8	120,2	4,4	27,1	8,0	354,0	9,3
	Alle All	14,1	1,3	51,9	2,5	8,5	5,8	232,5	6,3

Anna fôr Other fodder	Veterinær, insem. og medis. Vet. insem and med.	Fjøs kontroll + anna til husdyrholdet Misc. costs, livestock production	Innkjøp av dyr		Purchase of livestock			Andre forbruksart. Other varia- ble costs	Variable kostn. i alt Total variable costs
			Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Fjørfe Poultry	Geiter o.a. Goats, other		
2,1	4,0	2,0	3,5	43,0	0,2	81,4	17,7	297,7	
7,0	14,9	2,4	12,9	19,9		23,6	12,1	282,8	
9,0	22,3	3,9	20,7	4,0		59,6	38,6	538,8	
7,0	21,7	4,9	3,7	43,5		45,4	39,1	613,1	
6,4	16,3	3,3	10,8	25,9		26,3	32,9	743,1	
						42,8	31,9	565,6	
1,8	6,7	4,5			0,8		8,3	76,9	
4,7	15,1	3,0	1,9	4,2	0,6		16,1	175,9	
6,3	21,2	4,3	6,2	9,3	0,3	10,4	25,1	292,1	
14,2	22,7	5,8	33,1		0,4	8,3	37,4	374,4	
12,7	31,7	7,0	64,7	0,3	0,1	18,8	45,1	598,8	
8,0	20,0	4,6	17,6	3,9	0,5	7,1	26,4	298,2	
15,6	38,9	5,5	5,9	12,6	1,0	4,4	19,6	539,7	
11,7	48,3	6,6	29,9	158,1	0,9		35,9	956,2	
17,7	49,5	6,4	25,5	166,4	5,9	6,2	40,4	865,8	
80,5	69,7	9,9	132,9		2,5		44,5	1056,7	
21,6	53,6	6,4	34,0	97,1	2,4	2,6	90,7	887,0	
16,4	19,9	4,0	19,2	30,5	0,6	9,9	21,0	403,2	
20,2	36,4	5,0	30,3	7,4	0,8		26,3	435,0	
48,3	37,4	10,2	53,8	19,2	5,6		0,4	595,4	
32,1	37,7	13,4	91,3	110,0	0,8		74,5	908,5	
27,4	29,9	7,1	38,3	28,6	2,1	12,9	0,1	540,3	
0,7	1,4	0,3			0,2		20,3	73,9	
1,7	2,7	0,6	5,1		1,6		18,5	92,2	
8,2	18,5	2,3	12,2	9,0	1,3	5,7	0,4	270,4	
18,6	25,4	2,6	15,8	6,4	1,3		0,3	349,8	
28,0	40,7	4,5	42,3	3,1	1,0	0,1	1,5	568,8	
48,0	54,1	6,3	100,9	40,6	1,9		43,5	1083,7	
14,7	22,9	2,6	20,5	6,9	1,3	2,1	0,5	344,4	
12,7	28,4	4,5	14,4	72,0			23,7	595,9	
2,8	21,3	1,5	2,6	6,6	0,1		15,8	275,1	
9,2	25,8	2,5	7,8	11,9	0,1	17,3	30,7	472,9	
11,9	38,2	6,0		56,8			36,2	784,7	
7,5	25,5	2,7	6,1	23,9	0,1	6,4	24,4	446,6	
8,2	27,5	3,7	1,7	4,0	0,6		20,9	269,1	
13,2	25,4	4,3	13,8		0,1		28,8	290,1	
20,9	29,0	5,6	13,6				0,2	365,1	
34,2	36,8	4,4	60,8				26,0	589,1	
18,3	29,1	4,7	17,6	1,0	0,2		0,1	360,1	
3,2	6,4	0,8		1,2	0,8		1,9	210,8	
8,9	9,9	1,9			0,2		0,5	169,0	
7,8	21,5	3,4	14,8		0,9		27,6	289,8	
20,7	29,5	4,1	18,7	56,8	0,6		0,5	498,4	
21,2	45,5	6,1	55,1	60,9	1,6		72,7	778,8	
13,7	23,9	3,5	17,5	26,5	0,7		0,4	390,0	
0,4	26,7	0,9		24,6	0,1	38,9	197,1	607,0	
1,7	4,1	1,9	2,1	1,5	0,9	22,8	0,3	181,6	
8,2	17,0	2,9	8,0	17,8	0,7	6,6	0,2	288,1	
10,3	24,1	3,4	14,1	18,6	0,6	13,4	0,1	405,1	
19,4	29,8	5,0	26,1	22,1	1,1	14,0	0,3	532,4	
19,9	33,4	6,3	41,6	38,2	0,5	14,0	42,9	761,8	
13,0	24,1	4,0	18,6	21,2	0,8	12,9	0,2	450,3	

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 13b Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk

Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Leigd arbeid Hired labour			Drivstoff o.l Fuel etc.	Vedlikehald Maintenance				
		Avløysar, m.m. Regular paid labour	Sos. utg. Social costs			Mask., reisk. Mach. and equipment	Traktor Tractor	Yrkesbil, skurt. Farm car, comb. harv.	Driftsbyggn. Out- buildings	Grøfter, vassanl. Drainage, water supply
Austlandet Eastern Norway										
Flatbygder Lowlands										
	50- 99,9	26,6	2,7	6,7	10,0	3,5	0,1	12,6	5,0	
	100-199,9	28,8	3,3	10,7	13,8	8,8	2,6	11,4	4,9	
	200-299,9	87,6	8,9	19,3	23,4	17,3	5,9	26,1	2,8	
	300-499,9	93,1	8,2	29,7	31,3	20,2	6,4	30,0	4,3	
	500-	111,1	9,0	59,7	46,4	26,4	14,9	39,5	7,9	
	Alle All	82,3	7,5	30,4	29,6	18,4	7,6	27,6	4,9	
Andre bygder Other parts										
	50- 99,9	28,8	1,3	10,2	14,0	3,9	0,9	11,3	1,2	
	100-199,9	54,0	0,8	14,4	17,2	10,5	2,3	20,1	1,4	
	200-299,9	62,5	1,7	21,4	23,3	17,1	2,5	27,7	1,6	
	300-499,9	78,4	1,2	29,9	25,8	23,4	4,1	26,2	2,3	
	500-	168,6	7,0	56,2	54,5	38,4	14,2	52,7	4,4	
	Alle All	74,4	2,0	24,7	25,3	18,2	4,2	27,1	2,0	
Agder og Rogaland										
Agder and Rogaland										
Jæren										
	100-199,9	84,0	1,3	17,1	26,8	13,6	1,3	41,6	6,1	
	200-299,9	101,8	1,4	14,9	30,4	8,6	0,6	52,0	2,6	
	300-499,9	107,4	1,6	21,0	32,8	10,9	0,2	71,0	2,9	
	500-	110,1	1,4	53,8	45,9	40,8	6,9	71,3	3,8	
	Alle All	131,6	5,3	21,4	30,6	14,2	1,4	57,3	3,2	
Andre bygder Other parts										
	100-199,9	77,1	6,9	14,4	21,6	9,2	1,9	20,9	1,5	
	200-299,9	101,5	2,2	23,6	34,4	15,0	1,8	26,5	0,8	
	300-499,9	98,5	-1,6	31,9	40,9	15,9	2,1	57,6	1,1	
	500-	224,6	28,5	44,3	50,8	22,1	4,6	38,4	0,5	
	Alle All	105,7	5,9	24,6	33,2	13,7	2,4	34,0	1,1	
Vestlandet Western Norway										
	0 - 49,9	81,7	7,6	13,3	18,0	5,8	3,5	13,7	5,0	
	50- 99,9	150,3	5,9	8,0	24,1	8,5	0,7	11,2	1,1	
	100-199,9	62,9	2,3	13,0	20,9	8,8	0,9	22,5	1,3	
	200-299,9	66,3	1,3	20,2	27,8	12,6	0,4	25,5	1,1	
	300-499,9	89,8	2,1	28,1	38,9	21,2	1,0	32,6	2,6	
	500-	106,1	3,3	44,7	63,4	19,7	4,1	58,3	1,8	
	Alle All	81,7	2,8	18,2	27,8	12,3	1,1	24,7	1,7	
Trøndelag										
Flatbygder Lowlands										
	100-199,9	51,7	2,5	13,2	14,3	6,1	0,1	18,2		
	200-299,9	45,0	0,5	15,9	19,3	12,1	2,6	19,7	0,2	
	300-499,9	69,2	2,1	24,6	25,6	15,0	5,4	28,6	0,6	
	500-	117,5	6,9	45,4	36,5	22,8	3,1	27,9	0,7	
	Alle All	61,4	2,0	21,3	22,3	13,2	3,2	23,5	0,4	
Andre bygder Other parts										
	100-199,9	56,4	0,9	17,8	23,0	15,1	1,0	25,2	0,8	
	200-299,9	90,8	0,4	21,2	19,4	13,1	3,8	27,0		
	300-499,9	87,9	1,6	27,4	27,9	17,4	2,8	32,5	0,7	
	500-	114,6	0,8	33,2	48,8	29,5		112,3	1,2	
	Alle All	84,7	1,1	24,7	28,1	17,8	2,2	41,2	0,7	
Nord-Noreg Northern Norway										
	50- 99,9	65,2	0,9	10,5	10,1	11,0	1,0	9,9	0,2	
	100-199,9	83,5	1,2	12,4	24,1	8,1	1,1	22,9	2,0	
	200-299,9	89,3	2,0	22,1	30,1	16,3	1,7	26,2	0,9	
	300-499,9	106,0	1,5	26,4	35,1	17,7	2,2	39,1	0,1	
	500-	127,1	1,2	44,1	71,4	46,0	2,8	41,3	2,2	
	Alle All	96,7	1,5	23,6	34,1	18,3	1,9	30,7	0,9	
Alle bruk All holdings										
	0 - 49,9	174,6	17,1	11,9	19,1	7,8	4,9	26,1	2,8	
	50- 99,9	90,3	4,5	8,8	17,7	6,8	0,7	10,9	1,6	
	100-199,9	59,6	2,5	13,6	19,6	9,6	1,6	21,0	2,1	
	200-299,9	77,6	2,9	20,0	25,9	14,7	2,6	27,4	1,4	
	300-499,9	91,2	2,9	28,0	32,3	18,6	3,6	36,2	2,1	
	500-	130,1	7,8	52,3	51,2	30,5	9,9	49,6	4,7	
	Alle All	86,3	3,8	24,1	28,9	16,1	3,5	30,3	2,2	

Jord, vegar Farmlands etc.	Vedlikehald i alt Total maintenance	Sum avskrivn. Total depreciation	Maskinleige Rented machinery	Jordleige Rented farmland	Anna leige Other rent	Forsik- ringar Insurance	El. kraft Electricity	Privatbil i J.B. Private car in agric.	Admini- strasjon Admini- stration	Faste kostn. i alt Total fixed costs	Kostnader i alt Total costs
	3,3	34,5	80,0	18,0	4,8	15,6	11,2	10,1	25,3	235,5	533,2
	1,4	42,9	72,5	27,1	2,3	18,2	14,2	7,0	19,6	246,6	529,4
	4,0	79,5	92,6	38,5	13,2	15,8	26,2	9,7	36,3	453,0	991,8
	4,6	96,8	122,5	62,8	28,3	37,7	28,3	29,6	10,9	41,2	1202,2
	10,0	145,1	188,3	82,1	113,0	9,8	38,8	34,1	11,3	55,0	1600,4
	5,2	93,3	122,2	53,7	40,4	17,6	28,2	26,5	9,9	39,2	1116,8
	4,6	35,9	35,4	11,0	0,3	13,5	10,0	7,8	18,4	172,6	249,5
	2,5	54,0	58,3	25,5	2,8	0,5	15,5	16,9	12,2	25,4	280,3
	3,2	75,4	78,9	35,2	8,4	2,9	21,4	19,4	14,9	32,6	374,7
	6,4	88,2	103,2	44,4	17,8	1,4	21,1	23,7	11,5	31,5	452,3
	8,1	172,3	171,1	82,6	46,9	5,1	35,4	38,0	12,7	55,5	1450,2
	4,4	81,2	86,4	38,5	13,0	1,9	20,7	21,2	12,6	32,0	408,6
	6,8	96,2	109,8	58,7	2,5	93,6	18,9	26,3	7,1	35,0	550,5
	5,4	99,6	155,4	74,6	22,8	7,8	27,3	37,4	8,8	43,3	595,1
	22,6	140,4	138,6	121,2	37,6	13,8	23,1	43,1	9,0	57,0	713,8
	20,6	189,3	207,8	173,7	93,5	4,5	44,3	41,3	7,6	52,7	980,0
	12,9	119,6	153,8	93,8	29,6	24,3	26,7	41,3	8,8	51,1	707,3
	2,0	57,1	93,6	31,2	14,4	13,1	16,7	21,7	9,0	41,3	396,5
	-0,7	77,8	109,6	28,0	16,9	27,8	19,3	25,0	9,3	55,1	496,1
	7,5	125,1	139,2	55,1	19,4	17,3	24,9	20,5	8,5	41,3	580,1
	8,7	125,1	212,8	68,9	54,7	3,3	38,6	44,5	15,6	68,3	929,2
	3,7	88,1	122,0	40,4	20,2	18,3	22,2	24,1	9,7	46,7	527,9
	3,6	49,6	41,2	1,8	0,6	0,1	6,1	6,7	12,4	28,1	249,2
	5,0	50,6	47,1	16,7	3,8	2,2	10,0	9,7	10,7	18,0	333,0
	2,3	56,7	71,3	21,7	3,3	4,5	13,9	16,4	10,1	29,2	305,3
	4,7	72,1	92,3	28,9	5,3	14,6	19,0	20,5	12,4	32,5	385,4
	6,8	103,1	153,8	44,7	12,5	21,0	23,3	26,5	14,5	43,5	562,9
	9,8	157,1	294,2	191,4	9,3	9,6	45,7	51,6	15,2	39,9	968,1
	4,4	72,0	95,8	32,4	5,7	9,7	17,2	19,2	11,8	31,7	398,2
	3,5	42,2	91,3	27,9	2,2	0,2	22,7	21,1	8,4	29,1	312,5
	5,5	59,4	85,6	31,2	9,9	1,4	20,0	16,4	7,6	30,6	323,5
	6,7	81,9	119,9	42,9	17,5	1,1	28,4	23,9	8,8	41,3	461,6
	9,4	100,4	144,3	107,3	44,5	0,3	43,6	40,6	8,9	57,3	717,0
	6,0	68,6	104,2	41,5	14,6	1,0	25,6	22,1	8,4	36,6	407,3
	2,6	67,7	71,2	14,8	3,3	2,1	19,6	17,1	13,7	28,0	312,6
	7,4	70,7	97,6	21,3	6,1		20,1	21,9	12,5	34,5	397,1
	3,0	84,3	103,0	67,5	16,1	3,1	24,1	23,4	12,0	43,2	493,6
	6,1	197,9	152,7	125,7	30,4	13,0	35,6	35,7	14,2	49,8	803,6
	4,2	94,2	101,5	54,3	13,1	3,7	23,9	23,4	12,8	38,8	476,2
	0,5	32,7	46,5	3,0	0,5		11,0	20,4	5,8	28,6	225,1
	1,2	59,4	49,9	35,2	0,2	0,1	15,8	16,3	12,5	24,1	310,6
	2,4	77,6	77,7	44,5	1,5		23,8	18,7	12,6	34,0	403,8
	1,8	96,0	115,0	50,4	3,8	5,1	26,3	25,9	12,3	44,7	513,4
	7,9	171,6	168,9	90,0	18,1	14,7	38,4	35,6	11,5	63,7	784,9
	2,5	88,4	93,9	47,3	3,8	3,4	24,1	22,8	11,9	38,9	456,3
	6,2	66,9	106,8	14,9	0,3	0,3	15,9	31,9	12,3	47,6	500,5
	3,7	41,4	51,3	13,3	3,1	4,3	12,4	11,9	9,2	21,1	271,6
	2,3	56,2	72,4	27,0	4,1	7,1	16,4	17,5	10,2	28,2	314,8
	3,8	75,8	93,3	37,0	9,5	9,2	22,3	22,2	11,3	36,1	417,2
	6,0	98,8	123,2	57,3	18,5	15,6	25,4	26,5	11,2	41,9	540,5
	9,6	155,5	186,9	97,8	71,4	8,6	38,9	37,4	12,0	55,8	854,5
	4,8	85,8	106,8	46,5	18,3	10,0	23,2	23,9	11,0	37,7	477,4

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 14a *Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk*

Output from crop products, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Oljefrø, erter anna korn o.a. Oilseeds, pea, other cereals etc	Grasfrø Grass seeds	Poteter Potatoes
<i>Austlandet Eastern Norway</i>							
<i>Flatbygder Lowlands</i>							
	50- 99,9	32,3	2,8	3,5			
	100-199,9	34,4	17,0	31,3	9,3		7,2
	200-299,9	45,4	25,4	35,4	5,0	1,2	
	300-499,9	57,2	52,1	91,3	15,4	4,4	5,8
	500-	148,0	82,4	187,4	41,7	31,6	110,7
	Alle All	71,7	45,3	88,1	17,8	9,5	30,6
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	50- 99,9						
	100-199,9	3,0	7,1	6,9			
	200-299,9	7,9	15,1	8,3			14,8
	300-499,9	10,4	17,0	6,9			7,1
	500-	86,2	43,4	39,6	0,7		41,5
	Alle All	16,2	15,6	10,9	0,1		10,9
<i>Agder og Rogaland</i>							
<i>Agder and Rogaland</i>							
<i>Jæren</i>							
	100-199,9	11,1					0,1
	200-299,9	14,6					
	300-499,9	13,1					13,0
	500-						
	Alle All	11,8					5,4
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	100-199,9		4,0				51,3
	200-299,9						48,4
	300-499,9						
	500-	1,8	24,5			2,0	135,2
	Alle All	0,2	3,8			0,2	46,8
<i>Vestlandet Western Norway</i>							
	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9						
	200-299,9	0,6					0,1
	300-499,9	5,6					0,1
	500-	-1,8					
	Alle All	1,2					
<i>Trøndelag</i>							
<i>Flatbygder Lowlands</i>							
	100-199,9	59,4					
	200-299,9	100,5	4,1	1,8			1,4
	300-499,9	130,8	8,5	12,2	4,0		0,2
	500-	405,1	24,2	32,2			93,7
	Alle All	131,9	6,9	8,2	1,5		9,2
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	100-199,9	3,7					
	200-299,9	0,2					
	300-499,9	14,8		0,5			0,1
	500-	65,6					
	Alle All	16,7		0,2			0,1
<i>Nord-Noreg Northern Norway+A13</i>							
	50- 99,9						1,0
	100-199,9						11,9
	200-299,9						0,7
	300-499,9						0,4
	500-	5,2					2,0
	Alle All	0,6					2,7
<i>Alle bruk All holdings</i>							
	0 - 49,9						0,3
	50- 99,9	6,6	0,4	0,5			9,7
	100-199,9	9,3	4,5	6,0	1,4		8,7
	200-299,9	22,2	8,0	8,5	1,0	0,2	7,0
	300-499,9	31,1	15,4	24,1	4,1	1,1	3,0
	500-	103,7	44,6	87,1	17,8	13,5	68,3
	Alle All	30,9	13,5	22,0	4,1	2,1	14,3

Grøn- saker Vegetables	Frukt og bær <i>Fruit and berries</i>	Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Andre planteprod. <i>Other plant prod.</i>	Planteprod. i alt <i>Total plant prod.</i>
	142,9	2,7		184,2
1,5	42,7	2,0		145,4
139,3	2,1	9,6	0,2	263,6
22,0	45,8	18,3		312,3
29,1	9,1	18,7		658,7
45,9	29,3	12,9		351,1
		8,5		8,5
		8,1		25,1
		10,2		56,3
		29,0		70,4
		37,2		248,6
		16,9		70,6
		9,4		20,6
		19,6		34,2
		27,7		53,8
		53,5		53,5
160,4	0,7	22,1	1,6	202,0
93,0	23,7	15,1		187,1
		13,0		61,4
		19,4		19,4
259,3	24,8	20,8		468,4
66,2	13,6	15,9		146,7
	284,0	0,5	97,2	381,7
	365,1	3,5	22,3	390,9
0,9	5,5	9,0		15,4
1,5		11,5		13,7
		18,8		24,5
		40,6		38,8
0,7	60,6	11,5	8,0	82,0
		2,2		61,6
1,4		10,4		119,6
		19,2	0,1	175,0
		3,8		559,0
0,5		11,9		170,1
		8,2		11,9
		13,0		13,2
		20,3		35,7
		35,9		101,5
		18,2		35,2
		4,5		5,5
		6,7		18,6
0,9	2,8	20,4		24,8
		18,5		18,9
		26,2	0,2	33,6
0,3	0,9	16,9		21,4
500,4	175,0	0,3	59,5	735,5
8,7	173,5	4,7	9,2	213,3
12,3	11,0	8,0		61,2
27,6	0,8	12,8		88,1
5,3	11,0	20,6		115,7
31,0	5,6	26,2		397,8
25,8	19,5	14,9	1,6	148,7

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 14b Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot. 1000 kroner per bruk

Output from livestock products, price support not included. NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Storfe Cattle				Grisar Pigs		
		Mjølkk Milk	Livdyr Sold live	Kuslakt Beef (cows)	Anna slakt Beef (other)	Smågris Piglets	Slaktegris Pork	Purker/rånar Sows and boars
Austlandet Eastern Norway								
Flatbygder Lowlands								
	50- 99,9							
	100-199,9	15,2	6,4	9,4	19,0	14,2	112,0	1,6
	200-299,9	123,8	5,4	29,3	42,1	102,9	113,7	6,0
	300-499,9	190,6	19,2	38,7	78,7	109,3	168,4	16,5
	500-	218,4	29,9	41,8	67,5	49,7	182,5	5,7
	Alle All	143,6	15,6	30,5	53,7	71,6	146,6	8,1
Andre bygder Other parts								
	50- 99,9							
	100-199,9	137,5	10,5	20,1	19,8	47,5	1,3	2,7
	200-299,9	203,4	11,6	41,6	63,1	28,7	15,1	24,0
	300-499,9	310,1	13,8	71,8	136,5			
	500-	444,7	16,4	103,4	238,8		0,5	
	Alle All	222,7	11,6	46,4	83,3	22,8	4,7	7,6
Agder og Rogaland								
Agder and Rogaland								
Jæren								
	100-199,9	386,1	15,0	55,0	73,6	402,5	151,6	16,2
	200-299,9	578,3	32,3	86,7	133,0	81,1	658,7	80,5
	300-499,9	725,5	33,8	136,0	112,3	64,2	395,1	19,3
	500-	1214,2	57,2	202,7	547,6			
	Alle All	606,8	29,6	99,4	154,6	187,4	344,0	47,2
Andre bygder Other parts								
	100-199,9	147,3	15,4	33,6	13,8	122,5	73,0	16,4
	200-299,9	376,1	29,4	73,8	104,7	104,4	90,0	7,8
	300-499,9	472,4	15,5	95,6	164,3	14,1	62,8	4,3
	500-	435,7	45,1	91,6	296,4		256,4	0,5
	Alle All	318,4	21,2	65,5	106,4	70,2	89,7	8,7
Vestlandet Western Norway								
	0 - 49,9							
	50- 99,9	10,0	1,9	3,4	23,4			
	100-199,9	200,3	14,9	32,7	51,9	19,7	30,9	12,6
	200-299,9	255,6	23,8	42,4	74,2	44,8	87,4	6,2
	300-499,9	551,4	24,0	97,6	143,3	11,3	89,1	1,8
	500-	1213,5	24,6	203,9	304,1	16,5	264,6	17,3
	Alle All	284,5	16,7	48,5	77,7	20,4	58,6	7,0
Trøndelag								
Flatbygder Lowlands								
	100-199,9	75,3	9,5	20,4	48,5	11,0	624,9	24,7
	200-299,9	175,1	22,9	36,1	29,8	24,1	140,0	5,9
	300-499,9	391,7	13,3	70,8	106,8	11,2	141,1	6,5
	500-	239,5	3,1	49,1	137,4	47,1	480,2	42,5
	Alle All	243,0	15,1	47,1	70,6	29,3	244,7	13,0
Andre bygder Other parts								
	100-199,9	264,2	16,5	32,2	34,5	6,9	91,2	2,0
	200-299,9	342,2	17,9	60,4	76,6			
	300-499,9	405,7	20,8	72,6	137,2			
	500-	712,2	55,4	150,6	234,0			
	Alle All	403,6	24,2	71,8	114,7	1,7	22,1	0,5
Nord-Noreg Northern Norway								
	50- 99,9	30,2	1,3	6,1	-0,3	-11,4	167,7	2,1
	100-199,9	92,0	4,1	16,1	35,1			
	200-299,9	274,6	4,5	51,7	97,3			
	300-499,9	426,6	13,7	64,8	93,4		94,5	0,2
	500-	709,1	9,4	104,7	248,7		100,0	0,1
	Alle All	327,5	7,9	52,9	95,5	-0,8	54,9	0,2
Alle bruk All holdings								
	0 - 49,9					206,3	62,8	41,3
	50- 99,9	14,3	1,4	2,1	10,0	12,8	26,8	1,3
	100-199,9	150,2	11,7	25,7	33,8	50,5	77,1	8,3
	200-299,9	251,9	16,0	47,1	71,3	49,8	107,4	13,1
	300-499,9	386,6	18,3	71,8	115,3	33,7	107,8	6,3
	500-	470,6	28,5	88,3	185,8	24,5	146,9	5,7
	Alle All	275,6	16,1	50,8	84,7	43,0	99,9	8,9

Sauer Sheep			Geiter Goats		Fjørfe Poultry		Hestar og hestehald	A. inntekter fra husd.h. Livestock, other	Husdyrprod. i alt Livestock total
Livdyr Sold live	Slakt Mutton and lamb	Ull Wool	Livd./slakt Sold live/meat	Mjølkk Milk	Livd./slakt Sold live/meat	Egg Eggs	Horses		
						331,0			331,0
	4,3	0,2				67,2		3,6	314,3
	2,4	0,4				305,4		3,4	734,8
	1,5	0,5	0,1			145,6		1,2	818,4
	0,3					93,3			825,3
	1,8	0,3				160,9		1,7	701,9
1,8	64,5	10,1	2,8	41,1					120,3
1,2	31,7	3,3	1,2	21,3	-2,3	17,7			313,5
2,3	30,1	4,1			6,3	32,3	-0,3	0,1	462,4
2,1	44,3	4,9				33,7		0,7	617,9
2,1	39,5	5,6			5,6	85,3		0,3	942,2
1,9	37,1	4,6	0,6	9,4	9,0	25,3	-0,1	0,2	487,1
0,9	59,6	3,4				1,8		0,3	1188,7
2,0	31,8	4,8							1689,2
3,6	64,6	8,5				8,4			1571,8
0,3	107,9	9,8						2,2	2141,9
1,8	52,1	5,7				2,6		0,4	1536,7
0,8	20,1	2,8				9,8	97,1	0,3	553,3
0,1	32,1	3,1							821,5
3,3	109,0	12,4						0,5	954,3
1,3	58,7	6,5				-0,1		0,3	1192,4
1,4	51,6	5,9				33,3	53,8	0,2	826,5
0,4	4,6	1,3	1,4	20,6					28,3
	13,2	1,9		7,8				1,9	63,5
0,5	33,5	4,7	2,2	18,7	0,7	25,7	0,2	0,1	449,3
3,8	54,3	6,3	0,2	4,2			1,1	0,4	604,7
3,5	46,7	6,6					0,2	0,3	977,0
	8,9	0,3				0,7			2054,4
1,7	36,0	4,8	0,9	9,8	0,3	9,4	0,6	0,4	577,3
	19,3	1,8						1,5	836,9
1,3	36,1	2,7						0,4	474,4
	3,3	0,6				71,3			816,6
									998,9
0,5	17,5	1,5				26,3		0,4	709,0
0,1	54,4	6,6						0,2	508,8
3,3	75,7	6,3						1,2	583,6
2,0	46,0	4,9					0,2	0,3	689,7
	24,5	1,3						2,2	1180,2
1,5	50,7	5,1					0,1	0,8	696,8
0,7	7,2		14,9	112,9				0,3	331,7
0,4	24,9	4,2	2,6	98,2			0,5	0,5	278,6
4,7	31,4	4,0	0,4	19,8				0,3	488,7
2,9	36,8	3,9	0,8	22,3			0,3	0,1	760,3
3,0	45,7	6,4							1227,1
2,8	32,1	4,0	1,8	38,5				0,2	617,7
0,2	2,6	0,7	0,8	11,6	20,9	206,1			553,3
0,5	19,2	2,8	2,8	28,5	94,9	0,7		1,0	219,1
0,5	28,2	3,4	1,1	18,1	11,2	33,1	0,1	0,8	453,8
2,2	32,5	3,7	0,1	3,6	60,5	5,6	0,1	0,9	665,8
1,9	36,5	4,4	0,1	3,4	46,6	11,7	0,2	0,5	845,1
0,7	23,7	2,7			40,4	70,7		0,4	1088,9
1,4	30,1	3,6	0,5	8,2	42,6	26,3	0,1	0,7	692,5

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 14c Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk

Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Refusjon av avløysarutg. Refunding of expenses for substitutes	Produksjonstilskot Production allowances			Kultur- landskapstilskot Cultural landscape support	Husdyr Livestock support	Botn- frådrag Basic deduction	Drifts- og pristilskot Deficiency payment
			Arealtilskot Acreage support						
			Grovfôr Coarse fodder	Korn Cereals	Salgsavling Crops for sale				
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands	50- 99,9	6,3	0,2	8,0	6,3	15,6	-3,0	17,2	
	100-199,9	10,7	3,0	14,7	0,9	30,4	-3,0	12,2	
	200-299,9	34,0	6,2	19,2	0,9	45,9	-3,0	24,4	
	300-499,9	34,3	8,2	32,6	3,1	72,8	-3,0	34,4	
	500-	28,8	10,8	66,5	2,5	132,4	-3,1	34,0	
	Alle All	27,9	7,1	33,7	2,2	71,4	-3,0	27,2	
Andre bygder Other parts	50- 99,9	28,7	18,4			16,9	66,6	-3,0	49,1
	100-199,9	40,0	26,0	4,8		29,0	57,6	-3,1	80,9
	200-299,9	46,2	33,0	10,4	0,1	46,9	68,5	-3,1	77,1
	300-499,9	48,2	39,1	8,9	0,1	65,2	92,5	-3,2	112,8
	500-	70,8	37,8	39,0	0,5	116,8	119,9	-3,2	118,7
	Alle All	46,6	31,8	11,2	0,1	52,1	76,6	-3,1	89,3
Agder og Rogaland Agder and Rogaland									
Jæren	100-199,9	53,2		2,4		32,6	99,0	-3,0	47,4
	200-299,9	55,8	2,5	1,2		42,7	123,6	-3,0	58,9
	300-499,9	63,5	8,5	3,1		63,3	150,6	-3,5	69,6
	500-	69,1	18,8	1,0		87,6	243,0	-4,5	82,6
	Alle All	55,5	5,5	2,0	0,4	48,3	130,0	-3,2	66,2
Andre bygder Other parts	0 - 49,9	28,0			9,9	7,8	30,0	-4,5	27,0
	50- 99,9	39,1			22,3	15,1		-3,0	53,8
	100-199,9	35,3	26,3	2,0	2,8	30,5	55,8	-3,0	58,2
	200-299,9	57,4	37,2	1,2	0,3	41,3	93,9	-3,3	107,7
	300-499,9	74,9	45,3			63,1	143,5	-3,7	125,7
	500-	57,2	50,2	11,6	12,6	106,8	146,2	-3,0	151,8
	Alle All	54,0	35,7	2,1	2,8	49,3	97,8	-3,3	97,9
Vestlandet Western Norway									
	0 - 49,9	7,2	2,0		17,9	6,1	15,3	-3,0	81,3
	50- 99,9	10,8	8,0		18,4	13,7	21,5	-3,0	88,4
	100-199,9	53,5	29,3		0,8	26,5	78,2	-3,1	96,6
	200-299,9	55,4	41,4	0,4	0,1	42,5	95,8	-3,1	102,7
	300-499,9	59,6	47,3	1,7		61,3	116,4	-3,4	154,9
	500-	81,5	61,8	9,6		122,8	142,0	-4,0	232,3
	Alle All	48,6	32,8	0,8	3,5	37,9	81,9	-3,2	112,4
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands	100-199,9	43,0	8,0	20,9		31,5	53,3	-3,0	24,1
	200-299,9	33,1	11,6	34,2		49,9	55,2	-3,1	38,6
	300-499,9	48,9	17,4	42,2	0,1	70,7	75,4	-3,0	70,8
	500-	42,8	12,3	108,8	1,2	115,7	74,8	-3,0	40,4
	Alle All	41,4	13,1	41,5	0,2	60,2	63,8	-3,0	47,8
Andre bygder Other parts	100-199,9	53,6	31,1	3,4		34,7	77,1	-3,2	85,0
	200-299,9	63,3	40,7	1,4		45,2	92,0	-3,0	106,1
	300-499,9	69,7	43,3	4,3		64,7	105,8	-3,3	111,5
	500-	69,5	42,1	17,3		99,6	124,5	-3,0	140,5
	Alle All	64,5	39,7	5,4		58,7	98,9	-3,2	108,3
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9	60,2	16,9		0,8	14,2	66,9	-3,0	204,6
	100-199,9	48,9	36,5		2,2	30,0	75,8	-3,0	163,6
	200-299,9	60,9	49,5	0,2	1,1	46,0	85,3	-3,3	192,2
	300-499,9	64,9	56,0		0,5	66,6	95,4	-3,2	259,2
	500-	65,7	64,7	6,2	0,8	106,1	137,9	-3,3	368,6
	Alle All	60,6	49,0	0,8	1,0	55,0	91,8	-3,2	230,9
Alle bruk All holdings									
	0 - 49,9	16,7	1,1		11,5	4,5	17,5	-2,9	74,3
	50- 99,9	22,6	9,6	1,4	9,5	14,8	33,6	-3,0	82,5
	100-199,9	41,2	22,8	4,7	0,9	29,5	62,2	-3,0	75,6
	200-299,9	48,6	28,0	9,6	0,4	45,3	75,0	-3,1	86,7
	300-499,9	54,6	32,5	14,0	0,9	66,9	93,4	-3,2	116,4
	500-	50,3	29,4	43,5	2,2	118,8	100,0	-3,3	113,9
	Alle All	46,7	26,7	13,4	1,6	54,7	77,0	-3,1	95,5

Tilsk. økol. drift Grants for organic production	Miljø- tilskot Environ- mental grants	Andre tilskot Other grants	Tilskot i alt Total grants	Leigeinntekter			Sal av mjølkekvote Sale of milk quotas	Andre inntekter Other income	I alt Total	Produksjons- inntekt i alt Total Output
				Traktor i skogen Rent tractor, forestry	Traktor og mask. i anna næring Rent tractor etc., other occupations	Yrkesbil brukt privat Farm car used privately				
	1,4	0,1	52,1	0,3	2,9			25,4	28,6	595,9
1,9	7,5	2,8	102,7	0,9	4,5	2,2		4,9	12,5	574,9
0,9	9,6	4,5	178,4	3,2	11,7	1,0		3,0	19,0	1195,8
8,3	14,8	7,5	262,5	1,0	22,0			8,6	31,6	1424,8
16,0	28,8	13,5	380,4	3,0	24,1	3,8		16,4	47,3	1911,7
7,1	15,2	7,2	235,7	2	16,3	1,6		9,9	29,7	1318,4
	5,2	19,0	200,9	0,4	2,8				3,2	332,9
3,9	14,9	16,2	270,2	1,1	6,4	0,7	3,1	0,6	11,8	620,6
2,2	14,6	17,6	313,5	2,7	18,6		4,7	0,2	26,2	858,4
3,1	21,0	20,1	407,8	2,4	26,5	0,4		2,0	31,3	1127,4
8,4	33,9	33,0	575,6	0,8	21,2		57,3	3,8	83,1	1849,5
3,6	17,9	19,7	345,8	1,7	15,8	0,3	9,5	1,1	28,4	931,9
	1,2	16,3	249,1	0,2	9,7			1,1	11	1469,4
	3,5	36,5	321,7		1,2			6,7	7,9	2053,0
	8,7	46,2	410,0		3,5			6,9	10,3	2045,9
12,4	21,7	36,9	568,6		32,6			9,4	42,0	2806,0
2,0	6,5	31,7	344,9		7,9			7,5	15,5	2099,1
		4,6	102,8	0,4	31,3	12		5,1	48,8	1446,1
	1,8	8,4	137,5							2942,4
0,4	3,9	22,2	234,4	1,1	17,4	1,6	15,6	3,3	39,1	1013,9
8,1	11,5	19,6	374,9	0,3	24,3			3,3	28,0	1285,8
3,3	7,8	39,5	499,4	2,4	8,1	0,7		2,0	13,3	1486,4
	28,1	46,1	607,6	5,7	61,3			17,6	84,6	2353,0
3,0	9,1	28,3	376,7	1,7	20,9	1,1	5,3	4,4	33,3	1383,2
0,2	6,6	7,6	141,2		14,8			0,3	15,1	566,3
1,1	9,2	8,1	176,2	0,7	6,5			0,2	7,4	638,0
0,7	8,7	19,9	311,1	1,7	6,2	1,7		0,4	10,0	785,8
3,4	8,7	25,9	373,2	0,7	11,5		9,3	1,9	23,4	1015,0
4,2	10,6	26,9	479,5	4,4	42,2	0,5		11,4	58,5	1539,5
	10,0	25,9	681,9		8,6			42,5	51,1	2826,2
2,0	9,1	20,8	346,6	1,7	14,9	0,7	2,2	4,4	23,9	1029,8
	11,1	10,0	198,9	3,0	3,2			3,8	10,0	1107,4
9,9	12,4	12,9	254,7	0,8	9,0			0,4	10,2	858,9
18,0	9,2	10,5	360,2	1,5	5,3			1,3	8,1	1359,9
0,5	20,9	8,0	422,4	1,7	10,7			0,6	12,9	1993,2
10,4	11,6	10,9	297,9	1,5	6,8			1,2	9,5	1186,5
	9,0	21,3	312,0	3,1	3,0			1,5	7,5	840,2
	8,2	22,2	376,1	1,1	10,3				11,4	984,3
6,2	12,2	25,3	439,7	1,3	20,4			1,4	23,1	1188,2
27,5	17,4	28,3	563,7	2,5	5,6				8,1	1853,5
6,6	11,4	24,1	414,4	1,8	12,1			1,0	14,9	1161,3
1,2	3,5	39,1	404,4	2,7	2,6				5,3	746,9
1,6	7,4	31,3	394,3	0,5	2,3		16,3		19,1	710,6
1,9	7,9	18,8	460,5	2,1	8,1			0,9	11,0	985,0
1,6	9,1	30,5	580,6	1,9	11,1	0,3	5,5	0,1	19,0	1378,8
1,4	13,8	38,1	800,0	0,2	31,2				31,4	2092,1
1,6	8,6	28,6	524,7	1,6	10,3	0,1	4,8	0,3	17,1	1180,9
0,1	3,8	4,9	131,5	0,1	14,3	1,5		15,8	31,7	1452,0
1,1	5,7	13,3	191,1	0,8	4,1			3,9	8,9	632,4
1,4	8,8	17,4	261,5	1,4	6,8	1,1	4,0	1,7	15,1	791,6
3,2	10,0	17,8	321,5	1,7	12,3	0,2	2,4	1,9	18,5	1093,9
5,9	12,3	22,4	416,1	1,9	19,3	0,2	0,8	4,6	26,9	1403,8
11,1	25,2	24,3	515,4	2,1	24,5	1,6	8,8	11,6	48,6	2050,7
4,4	12,0	19,4	348,3	1,7	14,1	0,6	3,0	4,3	23,7	1213,2

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 15 Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk

Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Avskrivningar og vedlikehald Depreciation and maintenance	Drivstoff Fuel	Leigeutgifter mask. og redsk. Rented machinery	Rentekrav 3,0 % Required return on capital	Brutto mekani- seringskostnad Total costs of mechanisation	Leigeinntekter Income, rent of machinery	Netto mek- kostnad Net costs of mechan.
Austlandet Eastern Norway								
Flatbygder Lowlands								
	50- 99,9	39,5	6,7	18,0	6,5	70,7	3,2	67,5
	100-199,9	57,4	10,7	27,1	8,3	103,5	7,6	95,9
	200-299,9	87,0	19,3	38,5	10,2	155,0	16,0	139,0
	300-499,9	108,3	29,7	62,8	12,2	213,0	23,0	190,0
	500-	186,2	59,7	82,1	24,0	352,0	30,9	321,1
	Alle All	111,5	30,4	53,7	13,8	209,4	19,8	189,6
Andre bygder Other parts								
	50- 99,9	39,2	10,2	11,0	5,9	66,3	3,2	63,1
	100-199,9	61,8	14,4	25,5	7,5	109,2	8,1	101,1
	200-299,9	81,7	21,4	35,2	10,1	148,4	21,3	127,1
	300-499,9	100,0	29,9	44,4	12,2	186,5	29,3	157,2
	500-	190,5	56,2	82,6	22,1	351,4	22,0	329,4
	Alle All	90,8	24,7	38,5	11,1	165,1	17,8	147,3
Agder og Rogaland Agder and Rogaland								
Jæren								
	100-199,9	80,2	17,1	58,7	9,3	165,3	9,9	155,4
	200-299,9	82,5	14,9	74,6	9,9	181,9	1,2	180,7
	300-499,9	91,0	21,0	121,2	12,7	245,9	3,5	242,4
	500-	157,8	53,8	173,7	16,3	401,6	32,6	369,0
	Alle All	91,0	21,4	93,8	11,0	217,2	7,9	209,3
Andre bygder Other parts								
	100-199,9	73,2	14,4	31,2	8,5	127,3	20,1	107,2
	200-299,9	99,7	23,6	28,0	11,6	162,9	24,6	138,3
	300-499,9	108,3	31,9	55,1	10,2	205,5	11,2	194,3
	500-	176,3	44,3	68,9	25,8	315,3	67,0	248,3
	Alle All	100,2	24,6	40,4	11,5	176,7	23,7	153,0
Vestlandet Western Norway								
	0 - 49,9	46,5	13,3	1,8	3,5	65,1	14,8	50,3
	50- 99,9	58,1	8,0	16,7	6,1	88,9	7,2	81,7
	100-199,9	60,9	13,0	21,7	7,8	103,4	9,6	93,8
	200-299,9	85,6	20,2	28,9	11,5	146,2	12,2	134,0
	300-499,9	131,0	28,1	44,7	17,7	221,5	47,0	174,5
	500-	150,2	44,7	191,4	17,1	403,4	8,6	394,8
	Alle All	82,4	18,2	32,4	10,5	143,5	17,4	126,1
Trøndelag								
Flatbygder Lowlands								
	100-199,9	43,0	13,2	27,9	5,4	89,5	6,2	83,3
	200-299,9	75,0	15,9	31,2	10,1	132,2	9,8	122,4
	300-499,9	101,5	24,6	42,9	14,5	183,5	6,8	176,7
	500-	127,9	45,4	107,3	17,4	298,0	12,3	285,7
	Alle All	84,4	21,3	41,5	11,6	158,8	8,3	150,5
Andre bygder Other parts								
	100-199,9	82,7	17,8	14,8	11,6	126,9	6,1	120,8
	200-299,9	83,0	21,2	21,3	12,3	137,8	11,4	126,4
	300-499,9	93,2	27,4	67,5	11,6	199,7	21,7	178,0
	500-	134,5	33,2	125,7	15,4	308,8	8,1	300,7
	Alle All	94,7	24,7	54,3	12,3	186,0	13,9	172,1
Nord-Noreg Northern Norway								
	50- 99,9	36,9	10,5	3,0	4,6	55,0	5,3	49,7
	100-199,9	57,7	12,4	35,2	4,2	109,5	2,8	106,7
	200-299,9	90,1	22,1	44,5	10,1	166,8	10,1	156,7
	300-499,9	103,8	26,4	50,4	12,5	193,1	13,4	179,7
	500-	199,7	44,1	90,0	24,6	358,4	31,4	327,0
	Alle All	97,9	23,6	47,3	11,2	180,0	12,0	168,0
Alle bruk All holdings								
	0 - 49,9	56,9	11,9	14,9	5,2	88,9	15,9	73,0
	50- 99,9	48,8	8,8	13,3	6,2	77,1	4,9	72,2
	100-199,9	63,4	13,6	27,0	7,8	111,8	9,3	102,5
	200-299,9	85,6	20,0	37,0	10,6	153,2	14,2	139,0
	300-499,9	106,3	28,0	57,3	13,0	204,6	21,4	183,2
	500-	176,7	52,3	97,8	22,1	348,9	28,2	320,7
	Alle All	95,4	24,1	46,5	11,8	177,8	16,4	161,4

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 16 Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk

Operating results, agriculture. NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Resultat før avskrivning Result before depreciation	Drifts- overskot Net income agriculture	Kalkulert rente 3,0 % Required return on capital	Familiens arbeidsforsteneste <i>Family labour income</i>	
					per bruk per holding	per årsverk per man-year
Austlandet Eastern Norway						
Flatbygder Lowlands						
	50- 99,9	142,7	62,7	30,9	31,8	90,6
	100-199,9	118,0	45,5	42,4	3,1	5,4
	200-299,9	296,6	204,0	57,5	146,5	168,8
	300-499,9	345,1	222,6	71,7	150,9	135,9
	500-	499,6	311,3	117,8	193,5	156,3
	Alle All	323,8	201,6	73,6	128,0	133,0
Andre bygder Other parts						
	50- 99,9	118,8	83,4	17,2	66,2	81,2
	100-199,9	222,7	164,4	30,7	133,7	115,6
	200-299,9	270,5	191,6	41,1	150,5	127,1
	300-499,9	403,9	300,7	58,6	242,1	170,4
	500-	570,4	399,3	112,3	287,0	191,4
	Alle All	311,5	225,1	49,0	176,1	141,8
Agder og Rogaland Agder and Rogaland						
Jæren						
	100-199,9	489,0	379,2	72,1	307,1	208,1
	200-299,9	657,1	501,7	109,4	392,3	270,4
	300-499,9	604,9	466,3	117,2	349,1	236,9
	500-	977,1	769,3	162,1	607,2	331,9
	Alle All	658,6	504,8	111,5	393,3	268,0
Andre bygder Other parts						
	100-199,9	307,8	214,2	44,3	169,9	152,9
	200-299,9	464,3	354,7	67,9	286,8	199,9
	300-499,9	450,1	310,9	93,8	217,1	152,4
	500-	728,1	515,3	123,5	391,8	226,0
	Alle All	437,0	315,0	71,4	243,6	182,7
Vestlandet Western Norway						
	0 - 49,9	284,4	243,2	17,5	225,7	191,4
	50- 99,9	259,9	212,8	20,1	192,7	189,3
	100-199,9	281,4	210,1	37,1	173,0	138,9
	200-299,9	372,1	279,8	49,8	230,0	149,2
	300-499,9	561,6	407,8	87,3	320,5	178,7
	500-	1068,6	774,4	229,0	545,4	255,6
	Alle All	383,0	287,2	53,7	233,5	164,2
Trøndelag						
Flatbygder Lowlands						
	100-199,9	290,3	199,0	56,5	142,5	140,9
	200-299,9	345,9	260,3	45,8	214,5	220,6
	300-499,9	545,3	425,4	76,8	348,6	256,3
	500-	635,8	491,5	98,6	392,9	206,0
	Alle All	436,8	332,6	63,5	269,1	222,5
Andre bygder Other parts						
	100-199,9	329,7	258,5	37,9	220,6	138,9
	200-299,9	394,7	297,1	51,1	246,0	166,0
	300-499,9	432,5	329,5	67,0	262,5	169,8
	500-	613,5	460,8	102,6	358,2	225,0
	Alle All	426,5	325,0	62,0	263,0	169,6
Nord-Noreg Northern Norway						
	50- 99,9	357,5	311,0	27,1	283,9	298,8
	100-199,9	280,9	231,0	24,9	206,1	178,6
	200-299,9	369,1	291,4	40,5	250,9	196,1
	300-499,9	482,0	367,0	66,0	301,0	213,6
	500-	697,3	528,4	125,7	402,7	235,1
	Alle All	428,5	334,6	55,2	279,4	210,2
Alle bruk All holdings						
	0 - 49,9	451,3	344,5	53,9	290,6	262,3
	50- 99,9	230,5	179,2	23,3	155,9	184,3
	100-199,9	261,1	188,7	38,9	149,8	133,1
	200-299,9	364,9	271,6	53,7	217,9	177,0
	300-499,9	454,1	330,9	75,8	255,1	181,8
	500-	621,3	434,4	124,4	310,0	205,3
	Alle All	392,3	285,5	63,9	221,6	175,0

Lønsevne <i>Capacity to pay</i>			Vederlag til arbeid og egenkapital <i>Return on labour and own capital</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital <i>Return on family labour and own capital</i>		Skattejustert vederlag per årsv
i alt	kr per time	%	per bruk	per årsverk	per bruk	per årsverk	<i>Tax-adjusted re- turn per man-year</i>
<i>total</i>	<i>NOK per hour</i>	%	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>	<i>return per man-year</i>
61,1	71,43	47	72,8	157,1	43,5	124,0	205
35,2	27,30	19	54,1	77,4	22,0	37,8	107,5
243,0	108,35	71	265,5	218,4	169,0	194,6	246,6
252,2	91,87	59	275,8	185,4	174,5	157,1	214,6
313,6	102,98	65	370,7	224,6	250,6	202,4	254,3
217,8	91,84	60	247,7	192,7	157,9	164,0	222,1
96,3	56,67	38	108,4	117,7	78,3	96,1	147,8
188,5	76,36	51	204,5	152,8	149,7	129,4	180,5
214,7	83,83	55	230,3	165,9	166,1	140,3	193,0
321,7	102,69	69	346,3	203,9	266,7	187,7	231,8
462,6	115,22	77	503,7	231,5	328,1	218,8	253,2
252,5	90,80	61	273,7	181,6	197,3	158,9	208,2
392,4	117,94	83	427,9	237,3	342,6	232,1	262,1
495,5	151,08	96	513,3	288,7	410,1	282,6	315,1
458,1	140,48	89	459,7	260,1	350,7	238	291,1
718,7	181,22	123	751,5	349,6	640,0	349,8	372,6
530,2	146,47	98	551,5	281,1	414,6	282,5	305,9
253,9	95,61	63	260,6	181,1	176,6	159,0	208,2
390,5	119,57	77	414,5	234,2	310,8	216,6	260,9
314,0	97,93	63	339,4	195,3	242,5	170,2	223,8
644,9	134,24	85	695,3	267,0	442,2	255,0	288,5
355,2	111,77	72	375,8	218,2	264,2	198,2	245,2
315,0	111,03	77	327,7	213,1	238,4	202,1	243,1
348,9	113,94	81	358,5	216,0	202,3	198,7	241,7
238,2	89,49	61	254,1	176,1	188,9	151,7	203,2
297,6	90,90	61	320,2	180,4	252,6	163,9	206,6
412,4	105,86	74	436,8	206,9	344,9	192,3	231,4
654,8	141,02	99	653,6	259,7	544,2	255,1	284,5
318,0	100,26	69	337,5	196,3	253,0	177,9	222,5
196,7	90,88	58	195,7	166,9	141,5	139,9	198,3
260,0	126,16	82	278,8	249,6	233,3	239,9	290,1
419,9	143,98	91	444,0	280,9	372,7	274,1	314,6
517,3	119,96	86	541,7	231,8	417,3	218,9	254,3
332,5	127,75	83	352,0	249,5	288,6	238,6	283,2
277,9	84,11	59	294,3	164,3	237,0	149,2	190,3
337,2	105,59	67	356,2	205,8	265,0	178,8	234,2
352,0	103,90	70	367,6	200,2	278,1	179,8	227,3
473,6	129,97	93	514,6	260,5	399,2	250,7	284,7
348,8	103,58	70	369,2	202,3	283,4	182,8	229,0
350,0	164,57	108	357,3	309,9	291,2	306,5	352,7
290,8	109,92	75	300,6	209,6	215,9	187,0	239,1
342,2	116,34	80	351,2	220,3	259,9	203,2	250,2
408,5	125,64	85	408,3	231,7	300,8	213,5	261,6
531,0	132,97	91	530,1	244,9	401,8	234,6	269,5
377,6	123,38	84	382,9	230,9	284,7	214,2	260,6
482,3	134,66	96	500,7	257,9	309,0	278,9	281,4
250,7	111,09	77	262,4	214,5	167,6	198,1	244,8
211,9	85,97	58	227,3	170,1	165,2	146,7	197,7
298,4	107,89	71	317,6	211,8	237,1	192,6	240,4
349,2	109,94	73	368,3	214,0	274,2	195,4	242,6
447,9	121,85	81	490,7	246,3	352,8	233,6	271,7
311,7	106,98	71	333,0	210,8	242,9	191,8	238,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands			
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	Alle	
Tal bruk Number of holdings		11	11	29	
Alder på brukar Age of farmer	år year	48	51	50	
Jordbruksareal Agricultural land	daa decares	256	368	379	
herav leigd of which rented land	" "	83	151	157	
Eigedelar i jordbruket Agricultural assets:	NOK	1537949	2930756	2649766	
Varelager Stocks	"	119947	146933	137718	
Buskap Livestock	"	264032	395399	373785	
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	172186	330178	294728	
Traktorar Tractors	"	147014	215951	227731	
Driftsbygningar Outbuildings	"	397576	1240428	1066465	
Jord etc. Farmland etc.	"	437195	601867	549338	
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)	timer hours	3013	3457	3649	
herav familien of which family	" "	2256	2715	2506	
Arealbruk: Land use:					
Korn Cereals	daa decares	58,2	49,6	69,6	
Poteter Potatoes	" "	"	"	"	
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	" "	197,8	316,7	308,4	
Anna Other	" "	"	2,0	1,5	
Avlingar pr daa: Crops per decare:					
Korn Cereals	FEmFU ¹	354	278	292	
Poteter Potatoes	kg	"	"	"	
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	387	367	374	
I alt Total	"	380	353	357	
Storfehold: Cattle:					
Årskyr Cows	stk no.	18,0	24,1	23,3	
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)	" "	25,3	39,9	37,2	
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)	" "	3,6	7,4	4,8	
Mjôlk/årsku Milk/cow	kg	7191	7322	7288	
Omsett mjôlk Milk sold	l	117593	157963	151925	
Mjôlkekvote Milk quota	l	119442	158089	156342	
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow	NOK	9847	11480	10640	
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow	daa decares	11,0	13,2	13,3	
Pris: Mjôlk utan tilskot Milk price excl. support	NOK/l	4,12	4,36	4,38	
Kukjøt utan tilskot Meat(cow), excl. support	NOK/kg	35,44	36,88	36,87	
Anna storfekjôt u.tilsk. Meat(beef), excl. support	"	41,85	44,35	44,56	
Produksjonsinntekt mjôlk: Total output milk	NOK	483955	689323	664867	
Driftstilskot Production allowance	"	68473	68918	68334	
Distriktstilskot Other support	"	12771	20293	17748	
Prod. inntekt kukjøt Total output meat(cow)	"	98331	107676	113765	
" anna storfekjôt " meat(beef)	"	71308	236970	148885	
Tilskot kjøt Support	"	4150	11505	9912	
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live	"	21149	25113	40844	
Anna husdyrhald Other animal husbandry	"	457	"	173	
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare	"	554	673	611	
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare	"	2702	2778	2630	
Vederl. til arb. og EK Return on labour and own capital	NOK/man-year	200659	234879	223398	
Vederl. til fam. arb. og EK Return on family l. and own capital	"	175451	220719	196832	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.	"	157809	195605	173301	
Skattejust. vederlag til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	228044	265601	250141	

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt

combined dairy and beef farming

Regionar	Regions	Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway		
					200-300	300-500	Alle
				Flatbygder Lowlands			
Tal bruk	Number of holdings				11	11	29
Produksjonsinntekt i alt:	Output:			NOK	1068203	1565588	1485517
Planteprodukt	Plant products			"	51575	47326	63394
Husdyrprodukt	Livestock products			"	675199	1059082	968534
Tilskot	Support			"	316813	428330	426723
Andre inntekter	Other income			"	24617	30850	26866
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:			"	376572	542177	487497
Såvarer	Seeds			"	12959	18941	21115
Handelsgjødsele og kalk	Fertilizer and lime			"	58264	49637	51771
Plantevernemiddel	Pesticides			"	4465	4328	3695
Konserveringsmiddel	Preservatives			"	5283	12714	9261
Fôrmiddel	Fodder			"	201854	286927	264307
Div. til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry			"	33698	55610	53010
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle			"	28267	66632	40129
Andre forbruksartiklar	Other variable costs			"	31781	47389	44210
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour			"	99821	101170	149033
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment			"	30976	47597	44579
Traktorar	Tractors			"	22405	21434	25067
Driftsbygningar	Outbuildings			"	41229	43827	45479
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply			"	2718	9627	7249
Drivstoff	Fuel			"	15075	31328	30146
Maskinleige	Rented machinery			"	46232	93995	79581
Jordleige	Rented farmland			"	23884	35537	42909
Andre faste kostnader	Other fixed costs			"	82516	111015	110142
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs			"	741428	1037708	1021682
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation			"	326776	527880	463836
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment			"	21190	40988	35804
Traktorar	Tractors			"	20718	22428	26201
Driftsbygningar	Outbuildings			"	33255	82407	65924
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply			"	996	2302	2069
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3,0 %			"	45680	79395	76060
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture			"	250617	379756	333839
+ " skogbruk	+ " forestry			"	5273	3036	11935
+ " till.næring	+ " other farm-based			"	26202	58606	42192
+ " a, næring	+ " other off-farm			"	36602	38098	32531
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading			"	19622	133	8236
+ Lønsinntekter	+ Wage income			"	172916	281488	234179
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay			"	13305	28166	39259
+ Fam, arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments			"	3137	14939	10681
+ Renteinntekter	+ Interest received			"	15097	12009	15041
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner			"	46403	72718	74017
= Nettoinntekt	= Total net income			"	496370	743513	653877
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)			"	95823	185457	242466
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.			"	664155	767082	773824
Endring i arbeidskapital	Change in working capital			"	-19835	-304370	-85313
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:						
Jordbruk	Agriculture			"	1537949	2930756	2649766
Skogbruk	Forestry			"	157039	330770	243773
A. næring + till.næring	Other occupations			"	465327	346941	442688
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private			"	515757	717698	635126
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash			"	458276	893430	805637
Eigedelar i alt	Total assets			"	3134348	5219595	4776989
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities			"	236605	661752	517932
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities			"	967973	1734108	1588680
Eigenkapital	Own capital			"	1929770	2823735	2670376

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions	Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts				Alle
			100-200	200-300	300-500	>500	
Tal bruk	Number of holdings		17	16	12	6	51
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	51	47	40	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	160	248	377	699	302
herav leigd	of which rented land	" "	35	85	148	305	109
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	1025111	1418899	3061620	4584505	2046583
Varelager	Stocks	"	74100	96785	147624	413129	138402
Buskap	Livestock	"	167762	259458	370294	574965	292090
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	121539	188802	277736	385863	210490
Traktorar	Tractors	"	132542	203114	192814	436743	204652
Driftsbygningar	Outbuildings	"	352951	428650	1586598	1795535	836685
Jord etc.	Farmland etc.	"	176217	242091	486553	978270	364263
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3005	3172	3663	4479	3386
herav familien	of which family	" "	2478	2551	2761	3222	2655
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares			3,0	157,3	19,2
Poteter	Potatoes	" "	0,1				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	159,3	247,4	373,6	541,2	282,3
Anna	Other	" "	0,2	0,4			0,2
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹			367	253	258
Poteter	Potatoes	kg	1500				1500
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	394	344	359	412	373
I alt	Total	"	393	344	359	376	366
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk no.	12,8	20,2	22,2	30,9	19,5
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	16,4	26,2	37,8	57,8	29,4
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,0	2,8	6,1	13,8	4,3
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6659	6078	7316	6915	6694
Omsett mjølk	Milk sold	l	76664	109213	145510	190076	116417
Mjølkekvote	Milk quota	l	76734	126335	159735	190519	125211
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	9529	8705	10744	10822	9828,0
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	12,5	12,3	16,9	17,5	14,50
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,08	4,00	4,00	4,08	4,03
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	33,77	34,70	35,29	34,91	34,73
Anna storfe kjøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	38,68	41,61	42,11	42,73	41,87
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	312547	436516	581989	775681	469323
Driftstilskot	Production allowance	"	65800	65800	65800	67433	65992
Distriktstilskot	Other support	"	30208	42274	53455	46882	41425
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	44725	69678	116634	142223	80943
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	31473	96088	198588	347956	128299
Tilskot kjøtt	Support	"	13553	21986	42222	43067	26417
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	23505	18054	12489	23628	19218
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	9055			3469	3427
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	588	598	457	464	518
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3388	2954	2563	2163	2700
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	181620	201729	234802	299063	220168
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	158401	180407	221038	303535	202168
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	145677	166481	212537	279020	187508
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	208544	230442	263847	322624	247634

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions	Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts				Alle
			100-200	200-300	300-500	>500	
Tal bruk	Number of holdings		17	16	12	6	51
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	758375	1044510	1448140	2144536	1173518
Planteprodukt	Plant products	"	9286	11727	34803	155826	33296
Husdyrprodukt	Livestock products	"	421305	620336	909700	1292956	701210
Tilskot	Support	"	321924	389201	479055	637328	417109
Andre inntekter	Other income	"	5860	23246	24581	58426	21904
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	217665	312213	482860	633948	358701
Såvarer	Seeds	"	5105	4637	7334	20949	7347
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	24014	32311	55744	121486	45550
Plantevernemiddel	Pesticides	"	705	932	1435	14548	2577
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5799	9789	9474	4294	7738
Fôrmiddel	Fodder	"	129994	187274	246023	345882	200664
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	27615	34487	42119	48392	35628
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2868	10257	69252	26429	23578
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	21565	32526	51477	51969	35619
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	81387	83596	109557	190458	101540
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16231	37007	31957	79068	33842
Traktorar	Tractors	"	7606	19506	27219	35939	19287
Driftsbygningar	Outbuildings	"	25857	41469	32311	54374	35628
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1762	6532	6789	10838	5509
Drivstoff	Fuel	"	13948	24286	34122	61066	27482
Maskinleige	Rented machinery	"	22412	32124	33871	97550	36995
Jordleige	Rented farmland	"	4450	9988	11439	53437	13595
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	81368	108545	108367	141612	103334
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	472686	675266	878491	1358288	735913
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	285689	369244	569648	786248	437606
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14706	22022	28499	39153	23123
Traktorar	Tractors	"	16893	24985	26557	42918	24767
Driftsbygningar	Outbuildings	"	25872	35932	88768	79542	50142
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	933	1097	218	1780	916
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	30080	42327	82658	130548	58113
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	227284	285208	425607	622854	338658
+ " skogbruk	+ " forestry	"	5510	5960	7030	-2325	5087
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	17674	42295	75999	34743	41130
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-2236	20047	29560		12499
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-769	1055	1849	-3101	145
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	237088	232073	291464	364946	263351
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	33508	45368	43968	24660	38649
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	319	31597	31808	9586	18631
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	13006	12145	11334	15016	12579
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	33208	49666	109744	137685	68671
= Nettoinntekt	= Total net income	"	498175	626082	808876	928693	662058
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	44097	136125	53619	394596	116444
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	721703	687774	792779	1027765	763790
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	7653	-42406	-80980	155455	-11518
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	1025111	1418899	3061620	4584505	2046583
Skogbruk	Forestry	"	63705	127019	82943	853857	181054
A. næring + till.næring	Other occupations	"	244549	439411	202036	214156	292103
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	677389	570034	699151	817450	665307
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	637193	646431	827819	760952	699504
Eigedelar i alt	Total assets	"	2647947	3201793	4873569	7230919	3884551
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	170528	190335	336126	453286	248972
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	667974	733162	1797252	2588023	1180026
Eigenkapital	Own capital	"	1809445	2278296	2740191	4189611	2455554

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Agder & Rogaland Jæren		Agder & Rogaland Andre bygder Other parts			
Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	Alle	100-200	200-300	300-500	Alle	
Tal bruk Number of holdings			17	10	12	9	33
Alder på brukar Age of farmer	år year		47	47	46	47	47
Jordbruksareal Agricultural land	daa decares		328	156	233	351	261
herav leigd of which rented land	" "		94	60	103	193	128
Eigedelar i jordbruket Agricultural assets:	NOK		3810782	1662908	2285364	3844560	2823659
Varelager Stocks	"		149500	46782	78648	134238	87382
Buskap Livestock	"		511657	147964	273930	487062	330954
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"		244741	112340	145149	186814	150160
Traktorar Tractors	"		178855	142764	205232	340403	231263
Driftsbygningar Outbuildings	"		1642387	887666	985925	2132464	1492721
Jord etc. Farmland etc.	"		1083643	325392	596480	563579	531179
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)	timer hours		3405	2199	3426	3472	3129
herav familien of which family	" "		2729	1857	2829	2827	2550
Arealbruk: Land use:							
Korn Cereals	daa decares		1,2				
Poteter Potatoes	" "				0,8		0,3
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	" "		326,3	155,2	232,0	351,2	260,9
Anna Other	" "		0,4	0,7			0,2
Avlingar pr daa: Crops per decare:							
Korn Cereals	FEmFUm ¹		329				
Poteter Potatoes	kg				1950		1933
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹		525	294	378	377	368
I alt Total	"		524	293	378	377	368
Storfehold: Cattle:							
Årskyr Cows	stk no.		33,6	11,5	17,5	25,4	19,4
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)	" "		47,7	12,9	27,2	49,4	32,3
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)	" "		8,5	0,6	5,3	9,4	6,3
Mjôlk/årsku Milk/cow	kg		7387	6530	6712	6870	6677
Omsett mjôlk Milk sold	l		222733	66174	105222	157488	116162
Mjôlkekvote Milk quota	l		234109	82297	106321	163335	120556
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow	NOK		10850	8907	10816	12403	11111
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow	daa decares		9,7	13,5	13,3	13,8	13,5
Pris: Mjôlk utan tilskot Milk price excl. support	NOK/l		4,31	3,98	4,20	4,09	4,11
Kukjøt utan tilskot Meat(cow), excl. support	NOK/kg		36,98	34,81	36,62	36,30	36,14
Anna storfe kjøt u. tilsk. Meat(beef), excl. support	"		42,77	37,71	41,44	41,64	41,27
Produksjonsinntekt mjôlk: Total output milk	NOK		959131	263167	442444	644359	476951
Driftstilskot Production allowance	"		75059	64356	65800	65800	65363
Distriktstilskot Other support	"			18128	30160	35752	30338
Prod. inntekt kjøt Total output meat(cow)	"		142642	53757	73126	145367	93339
" anna storfe kjøt " meat(beef)	"		235279	22795	137869	251396	159088
Tilskot kjøt Support	"			7166	28453	31376	24804
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live	"		41085	18387	28789	19197	23520
Anna husdyrhald Other animal husbandry	"		6217	7790	2240	6749	5315
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare	"		737	671	498	696	605
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare	"		3540	2789	3225	2699	2921
Vederl. til arb. og EK Return on labour and own capital	NOK/man-year		282714	111725	199871	143859	173771
Vederl. til fam. arb. og EK Return on family l. and own capital	"		276725	85698	183452	110193	149678
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.	"		249993	86290	164536	107775	138900
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"		311355	142454	226334	168806	200515

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions	Agder & Rogaland Jæren	Agder & Rogaland Andre bygder Other parts				Alle	
		daa	Alle	100-200	200-300		300-500
Storleksgrupper Farm size (decares)							
Tal bruk Number of holdings			17	10	12	9	33
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	1783431	660476	1101810	1575193	1183959	
Planteprodukt Plant products	"	33775	12120	14709	33077	22415	
Husdyrprodukt Livestock products	"	1384354	365896	684467	1067067	758212	
Tilskot Support	"	344050	263433	368509	461009	379717	
Andre inntekter Other income	"	21252	19026	34126	14040	31159	
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	622815	225611	350991	627175	420456	
Såvarer Seeds	"	6633	2981	5077	8448	5966	
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	57364	20033	25041	76452	41159	
Plantevernemiddel Pesticides	"	4542	857	2411	1719	1742	
Konserveringsmiddel Preservatives	"	12627	4418	8145	12079	9064	
Fôrmiddel Fodder	"	403924	123256	216216	358098	246051	
Div. til husdyrhaldet Misc, for animal husbandry	"	50604	19923	33480	47266	37142	
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	53608	35973	40263	82739	53827	
Andre forbruksartiklar Other variable costs	"	33513	18171	20358	40374	25506	
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:							
Leigd arbeid Hired labour	"	88288	40967	77119	97125	77344	
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	33683	26714	33650	50064	36097	
Traktorar Tractors	"	19821	7416	13842	23555	15059	
Driftsbygningar Outbuildings	"	54510	14853	25252	66447	34002	
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	9549	1553	4036	5016	3393	
Drivstoff Fuel	"	25942	11932	21825	42089	24985	
Maskinleige Rented machinery	"	117217	31689	20452	50583	37938	
Jordleige Rented farmland	"	43214	7539	15185	35228	20371	
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	119973	69640	104808	111971	101430	
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	1135011	437914	667162	1109254	771073	
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	648420	222562	434648	465938	412886	
Avskrivningar: Depreciation:							
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	29123	15276	20001	25042	19897	
Traktorar Tractors	"	21138	22994	24847	51775	33140	
Driftsbygningar Outbuildings	"	93944	45706	54587	100183	72882	
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	5692	2536	4099	7359	4428	
Kalkulert rente, 3.0 % Required return on capital 3.0 %	"	106879	43250	67456	111769	80793	
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	498523	136050	331114	281580	282540	
+ " skogbruk + " forestry	"	603	4419	11057	27622	12986	
+ " till.næring + " other farm-based	"	23461	21633	34727	22682	25477	
+ " a. næring + " other off-farm	"	30677	56007	1806		17176	
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	152	6276	75	5556	3444	
+ Lønsinntekter + Wage income	"	167980	266338	297142	225206	265800	
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	10672	18330	43536	55078	36577	
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam, labour: investments	"	10633	41083	9353	28446	23608	
+ Renteinntekter + Interest received	"	8095	7087	14561	11620	10749	
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	95281	88172	60454	144102	98360	
= Nettoinntekt = Total net income	"	655515	469051	682918	513687	579998	
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	167362	-56971	212802	77771	115698	
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec,	"	375619	325728	312451	255193	283183	
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	-67154	-135861	-64078	-19266	-48390	
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:							
Jordbruk Agriculture	"	3810782	1662908	2285364	3844560	2823659	
Skogbruk Forestry	"		304951	140426	281523	223610	
A. næring + till.næring Other occupations	"	309526	283856	147062	55607	172350	
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	897207	688017	840768	512551	678187	
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	568537	401179	305874	437455	366025	
Eigedelar i alt Total assets	"	5586052	3340912	3719494	5131696	4263832	
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	612537	255483	172112	471471	314965	
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	1882469	1855916	1461406	2936026	2139594	
Eigenkapital Own capital	"	3091046	1229513	2085976	1724199	1809273	

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Vestlandet Western Norway				
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		24	15	16	60
Alder på brukar	Age of farmer	år year	47	49	46	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	156	240	375	275
herav leigd	of which rented land	" "	46	83	157	101
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1303580	1586195	3349266	2348429
Varelager	Stocks	"	72378	95235	142356	112028
Buskap	Livestock	"	206789	261353	379023	297145
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	154532	155279	347526	219369
Traktorar	Tractors	"	144572	135097	276102	179908
Driftsbygningar	Outbuildings	"	393873	599849	1543573	1066315
Jord etc.	Farmland etc.	"	331436	339382	660686	473664
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2750	3403	3974	3312
herav familien	of which family	" "	2214	2797	3051	2605
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares		1,7	11,9	6,9
Poteter	Potatoes	" "	0,2	0,1	0,1	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	155,8	237,4	361,8	267,4
Anna	Other	" "	0,4	0,5	0,9	0,5
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFU ¹		233	446	253
Poteter	Potatoes	kg	1571	2000	1000	1545
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	406	386	379	383
I alt	Total	"	405	384	380	379
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk no.	14,8	17,3	25,3	20,3
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	19,9	24,3	37,3	29,0
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	2,4	3,2	4,7	3,5
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	6984	6940	7727	7174
Omsett mjølk	Milk sold	l	93150	108185	176247	131676
Mjølkekvote	Milk quota	l	93674	114930	181449	137148
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	11289	11483	11692	11256
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,5	13,7	14,3	13,2
Pris: Mjølk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,94	3,98	4,00	3,98
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	35,01	34,63	34,64	34,80
Anna storfe kjøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	42,02	40,20	41,01	41,40
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk	NOK	367257	430745	704869	524624
Driftstilskot	Production allowance	"	67171	67733	68794	67630
Distriktstilskot	Other support	"	33894	39336	64404	48101
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	57545	60883	117943	84021
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	61564	74279	143118	103066
Tilskot kjøtt	Support	"	14556	16598	31906	22009
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	20774	26166	29702	24928
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	4146	28239	1500	9337
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	699	553	491	548
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3561	2889	2722	2823
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	189135	188235	205993	198076
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	164052	170893	191296	179406
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	148031	162420	178547	165733
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	215795	215201	229733	223741

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Vestlandet Western Norway				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			24	15	16	60
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	836653	1034508	1567115	1184211
Planteprodukt Plant products		"	10576	15083	34111	21003
Husdyrprodukt Livestock products		"	511284	620313	997132	745975
Tilskot Support		"	306022	381219	456247	386575
Andre inntekter Other income		"	8770	17892	79625	30657
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	279835	342094	547239	408043
Såvarer Seeds		"	2885	2976	4610	4141
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	35441	45908	70853	53896
Plantevernemiddel Pesticides		"	1824	1630	2729	2132
Konserveringsmiddel Preservatives		"	10409	9596	10081	10515
Fôrmiddel Fodder		"	176980	214914	319761	245093
Div. til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	25034	30893	46434	34742
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	9945	8176	49898	28410
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	17316	28001	42875	29112
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:						
Leigd arbeid Hired labour		"	67501	70828	95248	76306
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	24588	27223	44022	31832
Traktorar Tractors		"	10568	17479	28492	18306
Driftsbygningar Outbuildings		"	31406	27415	39177	34235
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	3524	2207	12734	6350
Drivstoff Fuel		"	12700	19925	31453	21536
Maskinleige Rented machinery		"	27995	40777	59720	48041
Jordleige Rented farmland		"	3680	3831	12912	7301
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	73566	92489	118203	94749
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	535363	644266	989200	746698
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	301290	390242	577915	437512
Avskrivningar: Depreciation:						
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	17688	19070	37726	24647
Traktorar Tractors		"	14777	16765	35733	21152
Driftsbygningar Outbuildings		"	34520	43489	82558	63338
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1832	1280	2315	1820
Kalkulert rente, 3,0 % Required return on capital 3.0 %		"	39030	46961	94413	68585
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	232473	309639	419584	326556
+ " skogbruk + " forestry		"	1075	1918	7102	2969
+ " till.næring + " other farm-based		"	23979	27629	34587	25638
+ " a. næring + " other off-farm		"	2209	7198	2590	3374
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	6619	-2150	-3367	1212
+ Lønsinntekter + Wage income		"	358803	161896	291723	273194
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	37408	19910	16886	25975
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	1941	15928	33981	14642
+ Renteinntekter + Interest received		"	9897	8204	23919	12729
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	42191	56628	122073	82294
= Nettoinntekt = Total net income		"	632213	493544	704932	603994
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	59509	116756	138387	91475
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	836575	481946	1229868	810970
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-21812	13583	-72598	-34083
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:						
Jordbruk Agriculture		"	1303580	1586195	3349266	2348429
Skogbruk Forestry		"	103639	68024	32977	67362
A. næring + till.næring Other occupations		"	282440	193853	887645	407539
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	660143	375734	693248	613754
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	689791	477040	779738	648416
Eigedelar i alt Total assets		"	3039592	2700846	5742873	4085499
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	183493	254182	456435	305928
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	688327	859698	2329174	1501038
Eigenkapital Own capital		"	2167772	1586966	2957264	2278532

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag			
		Flatbygder Lowlands			
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		8	13	23
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	50	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	253	367	312
herav leigd	of which rented land	" "	64	146	106
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	1986854	2756797	2344365
Varelager	Stocks	"	139438	156400	146869
Buskap	Livestock	"	280367	368630	321484
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	171397	231886	194004
Traktorar	Tractors	"	197228	356692	293963
Driftsbygningar	Outbuildings	"	826206	931454	834488
Jord etc.	Farmland etc.	"	372219	711734	553559
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3474	3699	3546
herav familien	of which family	" "	2727	2992	2853
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	33,1	50,8	42,9
Poteter	Potatoes	" "	1,3	0,3	0,6
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	218,5	312,4	266,7
Anna	Other	" "	0,1	3,7	2,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEmFU ¹	447	503	478
Poteter	Potatoes	kg	2400	1000	2000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	498	408	442
I alt	Total	"	491	417	444
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk no.	19,9	23,1	21,2
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	28,3	36,0	31,5
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	2,4	5,9	4,3
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	7213	7295	7273
Omsett mjølk	Milk sold	l	129323	149771	137747
Mjølkevote	Milk quota	l	135081	151590	140795
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	9536	10761	10222
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,0	13,5	12,6
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,06	4,23	4,16
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	34,43	36,58	35,62
Anna storfekjøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	38,73	41,86	41,06
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	525159	633795	573636
Driftstilskot	Production allowance	"	65800	65800	65800
Distriktstilskot	Other support	"	16375	22149	19106
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	89526	108011	96901
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"	65982	144453	106138
Tilskot kjøtt	Support	"	4843	17520	11587
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	27239	21013	23461
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1110	7083	4390
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	601	493	525
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3090	2729	2839
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	212559	264728	243618
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	194312	255815	230605
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	177616	246271	218070
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	240270	291997	271446

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfe slakt
combined dairy and beef farming

		Trøndelag			
Regionar Regions		Flatbygder			
		Lowlands			
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		8	13	23
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1107531	1421011	1254007
Planteprodukt	Plant products	"	63312	72727	65090
Husdyrprodukt	Livestock products	"	709016	914356	804526
Tilskot	Support	"	333335	425410	378301
Andre inntekter	Other income	"	1869	8517	6090
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	325644	419180	367345
Såvarer	Seeds	"	9366	10221	9770
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	41667	49946	45110
Plantevernmidler	Pesticides	"	4131	2404	3042
Konserveringsmidler	Preservatives	"	8128	8082	7607
Fôrmiddel	Fodder	"	191348	264989	226936
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	37640	33734	34043
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	7875	11721	9364
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	25488	38082	31473
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"			
Leigd arbeid	Hired labour	"	80719	90610	85099
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27670	28581	28301
Traktorar	Tractors	"	15237	12946	13191
Driftsbygningar	Outbuildings	"	30488	37871	33984
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5103	5971	5175
Drivstoff	Fuel	"	18612	24879	21795
Maskinleige	Rented machinery	"	32224	43968	36765
Jordleige	Rented farmland	"	18207	23709	19734
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	90367	103387	95394
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	644270	791102	706783
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	463261	629909	547224
Avskrivningar:	Depreciation:	"			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	23466	26167	24177
Traktorar	Tractors	"	25204	33535	30122
Driftsbygningar	Outbuildings	"	62273	63544	59735
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1042	1366	1216
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	59269	81580	69633
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	351276	505297	431974
+ " skogbruk	+ " forestry	"	10946	-1054	5331
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	95516	57053	66440
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	15081	6373	8847
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	449	-7313	-3977
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	163624	193323	191063
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	41009	46597	40601
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3697	6301	4847
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7435	7732	7693
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	64583	105116	85068
= Nettoinntekt	= Total net income	"	624449	709193	667750
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	14065	256762	158243
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	500148	771123	652026
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-8773	75385	40179
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"			
Jordbruk	Agriculture	"	1986854	2756797	2344365
Skogbruk	Forestry	"	102815	90913	102877
A. næring + till.næring	Other occupations	"	382108	510659	421942
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1070067	617298	738933
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	490878	471583	478119
Eigedelar i alt	Total assets	"	4032722	4447251	4086235
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	243552	323709	278206
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1219139	1713517	1425895
Eigenkapital	Own capital	"	2570031	2410025	2382134

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag					Alle
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	
Tal bruk	Number of holdings		10	9	18	6	43
Alder på brukar	Age of farmer	år year	44	51	46	46	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	176	230	383	683	345
herav leigd	of which rented land	" "	57	59	163	335	141
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1247095	1790989	2686520	4290777	2388183
Varelager	Stocks	"	96912	112860	174867	300387	161274
Buskap	Livestock	"	214361	273873	384637	626494	355602
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	152734	226474	283002	349799	250196
Traktorar	Tractors	"	200013	197586	157137	259825	189903
Driftsbygningar	Outbuildings	"	323173	634626	1168393	2128153	994032
Jord etc.	Farmland etc.	"	259902	345570	518483	626118	437176
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3551	3466	3900	4423	3801
herav familien	of which family	" "	2829	2930	2998	3072	2955
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares	5,0	3,9	27,8	85,5	25,6
Poteter	Potatoes	" "	0,1		0,3		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	170,7	223,6	355,2	597,8	318,6
Anna	Other	" "		2,2			0,5
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	213	251	375	618	472
Poteter	Potatoes	kg	500		808		758
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	454	419	390	405	406
I alt	Total	"	447	412	389	425	409
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk no.	15,6	17,1	26,1	36,9	23,3
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	21,3	27,4	39,1	61,9	35,7
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,8	4,1	7,2	10,8	5,8
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7091	7713	6347	7975	7032
Omsett mjølk	Milk sold	l	98378	115695	145869	265615	145218
Mjølkekvote	Milk quota	l	102091	113869	169083	267002	155610
Kraftfôr/lårsku	Feed concentrate/cow	NOK	9181	10759	9094	11861	9975
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,0	13,1	13,6	16,2	12,6
Pris: Mjølklårsku	Milk price excl. support	NOK/l	4,03	3,94	4,02	4,02	4,01
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	33,97	34,75	34,01	35,45	34,53
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	40,63	41,01	40,59	41,86	40,94
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk	NOK	396296	456244	585975	1068226	582001
Driftstilskot	Production allowance	"	65800	65800	65800	65800	65800
Distriktstilskot	Other support	"	31232	32520	39517	60541	39059
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	48250	80512	91923	193039	93487
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	51683	102070	166403	221806	133989
Tilskot kjøtt	Support	"	10991	19376	29219	46306	25304
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	24730	23929	24714	52915	28488
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"			28		12
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	660	543	503	501	527
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3296	3129	2449	2268	2594
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	157513	204911	199647	274927	204118
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	141536	176277	177604	272046	184568
Fam. arbeidsfort. J/lårsverk	Family labour income agric.	"	130538	163187	168426	246547	171186
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	180936	232677	225004	298771	229269

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

		Trøndelag					
Regionar Regions		Andre bygder					
		Other parts					
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle
Tal bruk Number of holdings			10	9	18	6	43
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	846485	1051003	1392183	2294085	1319714
Planteprodukt Plant products		"	7820	12951	41982	150179	43058
Husdyrprodukt Livestock products		"	520959	662755	869042	1535986	837978
Tilskot Support		"	312926	361413	451911	599472	421237
Andre inntekter Other income		"	4779	13885	29248	8449	17440
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	267085	332284	453564	743986	425337
Såvarer Seeds		"	4403	4885	8323	20158	8343
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	34109	38928	65024	93380	56329
Plantevernemiddel Pesticides		"	872	2014	2478	5242	2393
Konserveringsmiddel Preservatives		"	10588	10067	17039	20397	14548
Fôrmiddel Fodder		"	152617	191211	259967	472573	250277
Div. til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	38202	36607	40714	53708	41083
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	2480	18403	17574	48299	18525
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	23814	30171	42444	30229	33838
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"					
Leigd arbeid Hired labour		"	64165	102492	107823	123833	98788
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	24528	23686	33799	52226	32097
Traktorar Tractors		"	14326	12572	20207	30342	18655
Driftsbygningar Outbuildings		"	32808	27407	40847	152016	51676
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	4577	7840	4014	8437	5563
Drivstoff Fuel		"	18002	20272	30382	35282	26070
Maskinleige Rented machinery		"	17175	24436	79494	149656	63267
Jordleige Rented farmland		"	8032	3872	21698	50745	18804
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	78800	86653	111162	150554	104003
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	529498	641514	902989	1496805	844261
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	316988	409490	489194	797280	475453
Avskrivningar: Depreciation:		"					
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	16248	23238	28451	36621	25662
Traktorar Tractors		"	20929	22344	17844	28982	21057
Driftsbygningar Outbuildings		"	23538	48832	67575	118938	60578
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	735	1970	672	475	931
Kalkulert rente, 3,0 % Required return on capital 3.0 %		"	35123	51662	76739	127253	68861
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	255538	313105	374653	612264	367225
+ " skogbruk + " forestry		"	16032	-2929	22721	950	12759
+ " till.næring + " other farm-based		"	24604	26332	42038	49694	35765
+ " a. næring + " other off-farm		"	34789	11235	6231	122029	30077
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	2295	546	8024	133	4026
+ Lønsinntekter + Wage income		"	188024	228579	230906	160253	210588
+ Pensjonar/sjuepengar + Pensions/sick pay		"	8831	35034	35733	79170	35391
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"		13937	4204		4677
+ Renteinntekter + Interest received		"	12843	12266	8432	9028	10343
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	37714	51451	93654	113492	74579
= Nettoinntekt = Total net income		"	505241	586653	639290	920029	636272
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	151603	87823	236049	198532	180151
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	617984	779129	628670	532516	644259
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-94864	-109224	-25483	78215	-44676
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"					
Jordbruk Agriculture		"	1247095	1790989	2686520	4290777	2388183
Skogbruk Forestry		"	54284	71440	213803	217307	147398
A. næring + till.næring Other occupations		"	80480	207171	231072	112534	174508
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	784984	316472	470877	1152743	606752
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	674640	616514	556051	543401	594520
Eigedelar i alt Total assets		"	2841482	3002586	4158323	6316762	3911360
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	233940	207480	312330	509166	299620
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	434767	829869	1598051	2139724	1242320
Eigenkapital Own capital		"	2172775	1965238	2247942	3667872	2369420

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway				
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	>500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		22	26	8	62
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	48	42	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	260	377	713	358
herav leigd	of which rented land	" "	95	155	420	157
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	1557168	2379515	4745003	2259114
Varelager	Stocks	"	117309	108550	198966	120457
Buskap	Livestock	"	238802	300657	524131	296390
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	212196	327405	396827	273550
Traktorar	Tractors	"	191928	145544	319737	175757
Driftsbygningar	Outbuildings	"	493483	1058153	2652632	1000487
Jord etc.	Farmland etc.	"	303449	439206	652709	392474
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3290	3480	4348	3499
herav familien	of which family	" "	2471	2695	3171	2630
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	1,4		21,5	3,3
Poteter	Potatoes	" "	1,0	0,6	1,5	1,0
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	256,8	372,5	689,5	352,6
Anna	Other	" "	0,5	3,5		1,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	226		207	210
Poteter	Potatoes	kg	1015	1725	2583	1536
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	325	257	250	277
I alt	Total	"	323	254	249	276
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk no.	15,2	20,4	29,5	19,0
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	24,1	28,7	55,7	29,5
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	4,1	4	10,3	4,8
Mjølkl/årsku	Milk/cow	kg	7138	7359	7672	7344
Omsett mjølk	Milk sold	l	100078	138146	209122	128292
Mjølkekvote	Milk quota	l	104232,0	147215	228578	135523
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	13130	12060	13897	12661
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	16,9	18,2	23,4	18,6
Pris: Mjølkl utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,99	3,98	4,01	3,99
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	33,60	33,43	33,45	33,53
Anna storfe kjøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	38,68	39,11	38,23	38,70
Produksjonsinntekt mjølkl:	Total output milk	NOK	399348	549467	838420	511874
Driftstilskot	Production allowance	"	71600	71600	71600	71600
Distriktstilskot	Other support	"	83593	141376	198016	119104
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	65423	75844	121824	75799
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	130323	103980	293594	134525
Tilskot kjøtt	Support	"	56655	47633	120902	59084
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	6534	18663	7044	11533
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3187	117		1413
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	632	480	518	540
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2900	2378	1889	2444
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	215863	223065	209832	217881
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	196995	203902	188762	197638
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	189238	198051	199341	192274
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	243621	252017	233321	245356

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfe-slakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway				
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	>500	Alle
Tal bruk Number of holdings			22	26	8	62
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	1111498	1341165	2110922	1311610
Planteprodukt Plant products		"	24361	19919	41339	23486
Husdyrprodukt Livestock products		"	604815	748070	1260882	735144
Tilskot Support		"	471932	559711	791336	540985
Andre inntekter Other income		"	10390	13466	17365	11996
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	358840	445440	764757	435732
Såvarer Seeds		"	4835	4973	13318	6009
Handelsgjødning og kalk Fertilizer and lime		"	50627	59068	102472	59463
Plantevernmiddel Pesticides		"	666	1564	3693	1454
Konserveringsmiddel Preservatives		"	7965	7914	6918	7755
Fôrmiddel Fodder		"	208885	269153	429080	256429
Div. til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry		"	31872	38783	59296	37214
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	21580	24963	70533	27506
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	32410	39022	79448	39901
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"				
Leigd arbeid Hired labour		"	103720	107540	153345	113825
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	33710	35750	74228	38901
Traktorar Tractors		"	16859	17851	44532	20771
Driftsbygningar Outbuildings		"	30259	47069	42274	37696
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	3328	2527	4938	3042
Drivstoff Fuel		"	22793	27170	49715	27591
Maskinleige Rented machinery		"	44374	46893	127057	55379
Jordleige Rented farmland		"	1633	8727	42681	9766
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	94746	111490	172260	109230
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	710262	850456	1475787	851933
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	401237	490709	635136	459678
Avskrivningar: Depreciation:		"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	22775	35906	43235	30366
Traktorar Tractors		"	22126	17713	25956	19665
Driftsbygningar Outbuildings		"	39322	65691	83642	54915
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1146	1184	324	962
Kalkulert rente, 3.0 % Required return on capital 3.0 %		"	45686	66017	121706	62482
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	315869	370215	481979	353769
+ " skogbruk + " forestry		"	9291	1074	259	3809
+ " till.næring + " other farm-based		"	22701	43989	32788	32341
+ " a. næring + " other off-farm		"	12572	2860	1975	6066
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"		54		23
+ Lønsinntekter + Wage income		"	244783	191887	86331	185647
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	63775	67975	59044	65419
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	138	25409	21474	13475
+ Renteinntekter + Interest received		"	6573	6352	6235	6765
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	58353	92612	179178	83987
= Nettoinntekt = Total net income		"	617348	617203	510907	583327
Endring i eigenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	113921	92354	46125	85405
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	314913	342137	-374070	253730
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-17006	19025	-102231	-9054
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"				
Jordbruk Agriculture		"	1557168	2379515	4745003	2259114
Skogbruk Forestry		"	39836	65750	2413	44751
A. næring + till.næring Other occupations		"	114034	139095	12328	101803
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	515544	834420	815213	655128
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	398849	445422	462264	429767
Eigedelar i alt Total assets		"	2625431	3864202	6037220	3490563
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	277843	342366	1166694	400252
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	988318	1703443	4405485	1654974
Eigenkapital Own capital		"	1359270	1818393	465042	1435337

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		73	98	110	35	318
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	50	47	44	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	164	248	372	683	319
herav leigd	of which rented land	" "	43	84	153	341	126
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1279059	1785176	2902549	5366768	2442661
Varelager	Stocks	"	74671	107694	142426	264683	128869
Buskap	Livestock	"	193696	271184	374801	633064	327817
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	131131	180254	288698	418443	231889
Traktorar	Tractors	"	151577	177188	219889	330230	202302
Driftsbygningar	Outbuildings	"	438192	661527	1296404	2815580	1065171
Jord etc.	Farmland etc.	"	289791	387329	580331	904767	486612
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2959	3309	3645	4450	3460
herav familien	of which family	" "	2360	2638	2846	2996	2675
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares	1,5	10,2	17,6	76,6	18,0
Poteter	Potatoes	" "	0,2	0,4	0,2	0,4	0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	161,6	237,2	353,0	605,2	299,5
Anna	Other	" "	0,3	0,5	1,6	0,8	0,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFU ¹	280	368	398	302	346
Poteter	Potatoes	kg	1536	1585	1347	2544	1599
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	404	383	356	366	371
I alt	Total	"	402	382	356	358	368
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk no.	14,1	18,2	24,0	36,8	21,3
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	18,6	26,5	37,2	63,5	32,3
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,8	4,1	5,9	11,0	4,9
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6963	6936	7202	7243	7102
Omsett mjølk	Milk sold	l	88329	113862	155466	241645	135944
Mjølkekvote	Milk quota	l	90337	120364	164684	252972	142889
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	10089	10805	10989	11604	10917
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,5	13,0	14,7	16,5	14,1
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,00	4,08	4,08	4,17	4,09
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	34,30	34,77	35,28	36,02	35,16
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	40,56	40,52	41,48	41,71	41,20
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	353705	463996	634912	1008012	555643
Driftstilskot	Production allowance	"	66517	67994	68445	69557	67988
Distriktstilskot	Other support	"	28967	41138	62654	84319	50371
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	53267	75088	107143	166211	90949
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"	50237	109145	161489	306034	134710
Tilskot kjøtt	Support	"	13138	24973	31075	55611	27646
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	20467	19961	22647	47302	23945
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	4737	5860	1653	3092	3806
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	669	582	533	524	559
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3378	3008	2612	2258	2716
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	175768	207715	221008	262578	214501
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	151984	188110	204251	250985	195208
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	139229	174237	194045	231464	181603
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	202202	235255	248366	286561	241251

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Alle All					
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk Number of holdings			73	98	110	35	318
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	806570	1101026	1464801	2327331	1290191
Planteprodukt Plant products		"	10407	24524	38528	100099	34325
Husdyrprodukt Livestock products		"	482413	674050	927844	1530651	809053
Tilskot Support		"	304592	384966	470594	666735	426342
Andre inntekter Other income		"	9158	17486	27836	29847	20471
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	254044	354461	492347	785184	424938
Såvarer Seeds		"	4106	5874	7918	21501	7865
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	30567	43064	60589	96707	52006
Plantevernmidler Pesticides		"	1489	2065	2293	5705	2403
Konserveringsmiddel Preservatives		"	7820	8533	10756	14166	9715
Fôrmiddel Fodder		"	153422	211190	284816	461025	249908
Div. til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	26613	33896	43163	67346	38936
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	10511	20673	39946	64613	29798
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	19515	29166	42868	54120	34307
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:							
Leigd arbeid Hired labour		"	72058	88583	101125	175345	98724
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	22935	31334	37658	62970	35017
Traktorar Tractors		"	10322	16729	20829	36809	18982
Driftsbygningar Outbuildings		"	25869	33380	44049	73084	39558
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	3114	4484	6190	9877	5325
Drivstoff Fuel		"	14754	20766	30343	48563	25680
Maskinleige Rented machinery		"	27667	38429	62421	133192	54470
Jordleige Rented farmland		"	4437	10788	20123	58706	17769
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	75111	96164	112326	160097	103693
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	510311	695118	927412	1543827	824157
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	296259	405908	537389	783503	466034
Avskrivningar: Depreciation:							
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	16117	21248	32267	45071	26385
Traktorar Tractors		"	18076	21849	26339	33796	23782
Driftsbygningar Outbuildings		"	31284	45760	75791	128717	61808
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1575	1661	2222	1795	1844
Kalkulert rente, 3.0 % Required return on capital 3.0 %		"	36950	52400	81988	151765	69824
Driftsoverskot jordbruk + Net income agriculture		"	229207	315391	400771	574124	352216
+ " skogbruk + " forestry		"	5177	5964	8211	7615	6698
+ " till.næring + " other farm-based		"	22042	34378	45489	33792	35126
+ " a. næring + " other off-farm		"	12771	19111	9860	24422	14920
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	3206	2142	641	107	1630
+ Lønsinntekter + Wage income		"	257010	221643	230757	202561	230191
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	29138	39648	41997	51464	39523
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	6340	10874	21166	11129	13353
+ Renteinntekter Interest received		"	11723	9950	10672	10311	10613
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	43637	56605	104121	159357	81203
= Nettoinntekt Total net income		"	532977	602497	665441	756168	623066
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	33424	116987	137997	362460	131456
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	709427	467935	633092	466461	579289
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-36974	-59814	-42198	109586	-29570
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:							
Jordbruk Agriculture		"	1279059	1785176	2902549	5366768	2442661
Skogbruk Forestry		"	104397	89868	131227	234173	123280
A. næring + till.næring Other occupations		"	235725	269910	329411	178798	272507
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	634228	588227	678766	896540	661984
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	632856	478715	591656	687275	575137
Eigedelar i alt Total assets		"	2886265	3211896	4633608	7363554	4075569
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	189165	275753	404297	730371	348988
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	767066	1040474	1907205	3402776	1533798
Eigenkapital Own capital		"	1930033	1895669	2322107	3230408	2192783

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009
Hovudtabell 17b
**Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for**

Regionar	Regions		Agder & Rogaland Jæren	Vestlandet Western Norway
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle	Alle
Tal bruk	Number of holdings		9	13
Alder på brukar	Age of farmer	år year	42	46
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	286	242
herav leigd	of which rented land	" "	64	120
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	6311285	3360699
Varelager	Stocks	"	187860	95783
Buskap	Livestock	"	894887	441532
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	382470	199520
Traktorar	Tractors	"	150983	180506
Driftsbygningar	Outbuildings	"	3298677	1942152
Jord etc.	Farmland etc.	"	1396407	501205
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3690	4329
herav familien	of which family	" "	2376	3292
Arealbruk:	Land use:			
Korn	Cereals	daa decares	42,1	2,2
Poteter	Potatoes	" "	5,6	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	238,7	239,7
Anna	Other	" "		
Avlingar pr daa:	Crops per decare:			
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	540	450
Poteter	Potatoes	kg	2221	938
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	615	351
I alt	Total	"	602	352
Storfe- og svinehald:	Dairy and pig farming:			
Årskyr	Cows	stk no.	28,3	19,1
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7623	6858
Omsett mjølk	Sold milk	l	191234	117849
Mjølkekvote	Milk quota	l	207055	126455
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	8,4	12,5
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding (average)	stk no.	42,9	24,2
Smågriskull	Litters	" "	107	62,0
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	960	602
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	925	311
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	473424	76808
Pris: Mjølklårsku	Milk price excl. support	"	4,11	4,08
Kukjøtlårsku	Meat(cow) excl. support	"	35,25	35,89
Anna storfe kjøtlårsku	Meat(beef) excl. support	"	39,87	42,18
Svinekjøtlårsku	Pork	"	25,67	23,15
Smågris, sal	Piglets for sale	"	884	794
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	"	786205	480853
Driftstilskot	Production allowance	"	69022	65800
Distriktstilskot	Other support to milk	"		42738
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	116520	76176
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	71426	83971
Tilskot kjøtt	Support	"		16119
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	50851	31653
" smågris	" piglets	"	407470	236627
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	1710801	537434
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	178282	86896
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1168	4099
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	894	763
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	6238	4481
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	408977	203023
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	443127	188027
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	451742	175692
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	438149	227342

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og svinekjøt
combined dairy and pig farming

Regionar Regions		Agder & Rogaland Jæren	Vestlandet Western Norway
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle
Tal bruk	Number of holdings		9
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	3795804
Planteprodukt	Plant products	"	73339
Husdyrprodukt	Livestock products	"	3322723
Tilskot	Support	"	387613
Andre inntekter	Other income	"	12129
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	2009679
Såvarer	Seeds	"	13272
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	33968
Plantevernmidde	Pesticides	"	4199
Konserveringsmidde	Preservatives	"	13122
Førmiddel	Fodder	"	1296133
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	109155
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	483668
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	56161
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:		
Leigd arbeid	Hired labour	"	164249
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	34880
Traktorar	Tractors	"	5859
Driftsbygningar	Outbuildings	"	110681
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	16490
Drivstoff	Fuel	"	16141
Maskinleige	Rented machinery	"	123997
Jordleige	Rented farmland	"	37420
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	176001
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2695396
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	1100407
Avskrivningar:	Depreciation:		
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	40249
Traktorar	Tractors	"	20500
Driftsbygningar	Outbuildings	"	183587
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4069
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	185639
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	852002
+ " skogbruk	+ " forestry	"	302
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	33053
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	54738
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	12772
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	215620
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	4879
+ Fam. arbeid på nyanleg	+ Fam. labour: investments	"	10955
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7445
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payment to previous owner	"	251885
= Nettoinntekt	= Total net income	"	939881
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	97513
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	569077
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	15828
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:		
Jordbruk	Agriculture	"	6311285
Skogbruk	Forestry	"	8563
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	123357
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	919099
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	652609
Eigedelar i alt	Total assets	"	8014913
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	810158
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	4935061
Eigenkapital	Own capital	"	2269694

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17b Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for combined dairy

Regionar	Regions		Alle All			
Storleksgrupper	Farm size	daa decares	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11	8	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	45	45	45	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	167	260	384	306
herav leigd	of which rented land	" "	44	102	164	121
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	2507105	4682694	5715751	4682157
Varelager	Stocks	"	79038	135827	190874	145230
Buskap	Livestock	"	412795	665977	765342	643033
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	188105	279239	359856	328929
Traktorar	Tractors	"	170559	239045	128488	198590
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1227832	2785416	3020342	2545780
Jord etc.	Farmland etc.	"	428775	577190	1250849	820596
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3501	4298	4005	4001
herav familien	of which family	" "	2530	3021	2903	2895
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	10,5	12,4	44,1	19,1
Poteter	Potatoes	" "			6,4	1,7
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	156,3	247,3	333,5	285,5
Anna	Other	" "		0,3		0,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	600	551	424	480
Poteter	Potatoes	kg			2201	2201
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	467	436	437	408
I alt	Total	"	475	441	436	412
Storfe- og svinehald:	Dairy and pig farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	17,3	20,6	28,5	23,6
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	6735	7337	7428	7204
Omsett mjølk	Sold milk	l	104492	137370	187085	152662
Mjølkekvote	Milk quota	l	106884	141615	203694	160288
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9	12	11,7	12,1
Avlsgriser (gj sn)	Pigs for breeding (average)	stk no.	24,6	36,1	25,6	28,0
Smågriskull	Litters	" "	62	84	59	66
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	628	879	391	627
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	207	691	691	546
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	66873	214640	548419	275261
Pris: Mjølkl utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,07	4,06	4,02	4,06
Kukjøtl utan tilskot	Meat(cow) excl. support	NOK/kg	35,32	35,08	35,12	35,24
Anna storfekjøtl u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	39	40	41	40
Svinekjøtl	Pork	"	23,2	25,76	22,55	24
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	817	850	845	837
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	"	424831	557495	752226	619965
Driftstilskot	Production allowance	"	65800	70155	70875	69137
Distriktstilskot	Other support to milk	"	23948	20282	51217	41934
Prod. inntekt kjøtl	Total output meat(cow)	"	57357	99686	115969	100139
" anna storfekjøtl	" meat(beef)	"	35471	60772	172796	107278
Tilskot kjøtl	Support	"	10038	9233	31880	23326
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	39422	40970	32951	36187
" smågris	" piglets	"	344726	311908	143188	247768
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	372722	1237976	1267227	984141
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	110848	144133	44884	97859
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1034	21382	1801	13084
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	739	853	710	749
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	5961	5682	3596	4496
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	290125	299156	204459	282950
Vederl. til fam. arb.og EK	Return on family l. and own capital	"	295923	296272	169910	276234
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	275506	280721	189301	268953
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	320020	324276	229876	309633

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumjølke og svinekjøt
and pig farming**

Regionar	Regions		Alle All			
Storleksgrupper	Farm size	daa	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11	8	30
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1737684	2943370	3218905	2761900
Planteprodukt	Plant products	"	13965	28866	71007	34122
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1386410	2474321	2531041	2206420
Tilskot	Support	"	334840	429455	600176	500022
Andre inntekter	Other income	"	2470	10729	16681	21335
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	743666	1466633	1837991	1384339
Såvarer	Seeds	"	3712	7518	11079	7555
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	22685	32835	47916	39343
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1099	4752	2967	3030
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	8271	10643	11282	10557
Fôrmiddel	Fodder	"	542014	1034826	1067635	908091
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	65430	93554	72926	76292
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	67032	224040	569697	288449
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	33423	58466	54490	51022
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	86678	171284	138158	135247
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	25088	40040	54234	44316
Traktorar	Tractors	"	5063	9902	18932	13817
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44436	67532	83771	63037
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	8912	610	3715	6106
Drivstoff	Fuel	"	18426	23001	39215	28968
Maskinleige	Rented machinery	"	26681	82823	102042	81320
Jordleige	Rented farmland	"	12589	18163	43164	22664
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	131329	206043	189654	176289
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1102867	2086033	2510875	1956104
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	634817	857337	708030	805796
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	19874	30576	32873	33722
Traktorar	Tractors	"	21278	30264	16561	24195
Driftsbygningar	Outbuildings	"	84628	155758	148429	140682
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3790	5296	3999	4230
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	73416	137366	165632	137238
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	505247	635444	506168	602966
+ " skogbruk	+ " forestry	"	2136	2764	-1745	1190
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	256725	76014	30018	110590
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	62008		37306	26591
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	659	27065	6199	11753
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	282937	191348	268390	249552
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	17621	2688	36963	17499
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3783	8963	28146	13062
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	18338	7680	3126	10347
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payment to previous owner	"	73621	159524	259468	179831
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1075832	792441	655104	863720
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	318671	215906	33900	246476
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	599051	722754	187997	477878
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	10707	-196404	450355	68761
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	2507105	4682694	5715751	4682157
Skogbruk	Forestry	"	27329	26738	58208	34788
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	568792	617868	343791	616275
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	735227	813551	825845	811658
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	618479	664127	452659	611157
Eigedelar i alt	Total assets	"	4456931	6804978	7396254	6756036
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	301861	805050	930747	759972
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1295376	3157545	5174187	3516412
Eigenkapital	Own capital	"	2859695	2842382	1291320	2479653

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009
Hovudtabell 17c
Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet			
			Eastern Norway		Agder & Rogaland	
			Andre bygder	Jæren	Andre bygder	
			Other parts		Other parts	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		9	7	6	12
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	51	44	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	394	460	389	396
herav leigd	of which rented land	"	222	143	149	199
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1952880	3086480	4471303	3161737
Varelager	Stocks	"	107050	160866	151944	133823
Buskap	Livestock	"	312666	544279	439639	380023
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	267517	204318	184916	231631
Traktorar	Tractors	"	221486	120845	142180	181352
Driftsbygningar	Outbuildings	"	730269	939663	2567651	1580672
Jord etc	Farmland etc.	"	313893	1116509	984973	654235
Arbeidssinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	4220	3888	3680	3836
herav familien	of which family	" "	3302	3021	2601	2869
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares				
Poteter	Potatoes	" "	0,9			2,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	393,6	459,6	388,8	393,8
Anna	Other	" "				
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFUm ¹				
Poteter	Potatoes	kg	1125			1879
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	294	414	359	317
I alt	Total	"	294	414	359	317
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	16,7	27,7	27,0	22,7
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	25,9	51,8	33,8	29,0
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	3,2	10,1	6,0	5,1
Mjølke/årsku	Milk/cow	kg	7116	7729	7060	7131
Omsett mjølk	Milk sold	l	106384	192532	171929	143424
Mjølkekvote	Milk quota	l	106763	177272	175036	148020
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	57,7	116	118	99
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,6	1,4	1,4	1,5
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	1740	3393	3456	2990
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,97	4,07	4,07	4,10
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	34,8	36,32	35,91	35,23
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	40,86	43,63	43,51	42,49
Saue- og lammekjøtt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	37,4	40,59	39,74	39,17
Ull	Wool	"	29,29	31,17	32,03	30,78
Produksjonsinntekt mjølke	Total output milk	NOK	422284	783476	699715	587393
Driftstilskot	Production allowance	"	70200	69943	70633	68217
Distriktstilskot	Other support to milk	"	39883		43424	35271
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	90242	151098	136411	112727
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"	136320	244164	148909	118545
Tilskot storfekjøtt	Support	"	28516		29183	23432
Produk.inntekt livdyr storf	Total output cattle sold live	"	24348	20886	22118	17887
" saue- og lammekj.	" mutton	"	87444	137421	138178	117847
Tilskot kjøtt	Support (mutton)	"	17712	12668	25328	22852
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	3239	3043	1283	767
Prod.inntekt, ull	" wool	"	9441	13480	15315	13021
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	330		367	283
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	479	498	449	411
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2292	2694	3009	2640
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	197574	296736	291555	254494
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	181935	282329	284292	240084
Fam. arbeidsfort. Jårsverk	Family labour income agric.	"	168421	269063	242580	219669
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	221104	319014	319655	280076

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølkeproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar	Regions		Austlandet		Agder & Rogaland	
			Eastern Norway			
			Andre bygder	Jæren	Andre bygder	
			Other parts		Other parts	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		9	7	6	12
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1359744	1858633	1804761	1577820
Planteprodukt	Plant products	"	22202	27769	8465	13548
Husdyrprodukt	Livestock products	"	773649	1353567	1162115	968470
Tilskot	Support	"	534319	471850	623050	574755
Andre inntekter	Other income	"	29575	5447	11130	21049
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	455808	620702	634807	531820
Såvarer	Seeds	"	7792	3940	3603	7376
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	56743	74074	57698	62008
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1292	2485	2016	3029
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	8961	15394	11776	10595
Fôrmiddel	Fodder	"	211170	374499	389542	306583
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	"	35572	54867	65202	54513
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	82894	56603	67540	52187
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	51382	38841	37431	35530
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	114034	125541	130105	114987
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	25672	44985	42452	40071
Traktorar	Tractors	"	34031	23877	9083	16349
Driftsbygningar	Outbuildings	"	32793	57400	74775	59141
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	7558	45636	16529	11284
Drivstoff	Fuel	"	35428	41118	24717	26306
Maskinleige	Rented machinery	"	65716	74504	57290	36250
Jordleige	Rented farmland	"	26813	50907	23987	24144
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	106466	105091	122614	119403
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	904318	1189759	1136358	979754
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	455426	668873	668403	598067
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	23063	20724	22205	27338
Traktorar	Tractors	"	19612	16590	17963	23692
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44723	58293	110607	74786
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	615	3801	3231	2265
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	54640	93194	129163	91072
Driftsoverskot jordbruk	Net income agricult ure	"	367413	569465	514398	469986
+ " skogbruk	+ " forestry	"	7408	4589	-2547	889
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	81313	-2987	27501	26952
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	33028	-2859	325	-258
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1404			112
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	170787	258921	339785	307319
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ Pensions/sick pay	"	55501	27544	50229	35872
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	23837			1327
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	14004	3520	6692	5491
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	55546	106524	95416	92060
= Nettoinntekt	= Total net income	"	699148	751669	840966	755631
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	145758	70778	301764	154802
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	648992	308224	632708	322583
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-75363	-58481	176833	36263
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	1952880	3086480	4471303	3161737
Skogbruk	Forestry	"	87893	143	159606	87564
Till.næring og a. næring	Other occupations	"	352557	382891	246216	201361
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	611850	714332	1244981	1280831
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	666493	532562	658530	479454
Eigedelar i alt	Total assets	"	3671672	4716408	6780636	5210946
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	371495	627851	394280	435523
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	884125	1891990	2976890	2285274
Eigenkapital	Own capital	"	2416052	2196566	3509466	2490150

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17c Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Vestlandet Western Norway			
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	300-500	Alle All
Tal bruk Number of holdings			6	10	22
Alder på brukar Age of farmer		år year	44	44	45
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	152	370	287
herav leigd of which rented land		"	49	125	102
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	1076125	2518853	2025750
Varelager Stocks		"	61884	108762	90430
Buskap Livestock		"	151005	347341	272318
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	86773	371612	253361
Traktorar Tractors		"	200726	270306	234235
Driftsbygningar Outbuildings		"	364883	946297	742780
Jord etc Farmland etc.		"	210854	474534	432626
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	4110	4065	4040
herav familien of which family		" "	3041	3016	3086
Arealbruk: Land use:					
Korn Cereals		daa decares			
Poteter Potatoes		" "			
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	152,3	369,2	287,0
Anna Other		" "		0,5	0,2
Avlingar pr daa: Crops per decare:					
Korn Cereals		FEmFUm ¹			
Poteter Potatoes		kg	2000		2000
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEm FUm	377	305	321
I alt Total		"	377	305	320
Mjølkeproduksjon og sauehald: Dairy and sheep farming:					
Årskyr Cows		stk no.	10,5	18,3	15,3
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	10,1	29,5	22,8
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	1,3	5,3	3,4
Mjølke/årsku Milk/cow		kg	5696	7010	6994
Omsett mjølk Milk sold		l	52681	113135	94292
Mjølkekvote Milk quota		l	53106	114918	95789
Vinterfora sauer Winter-fed sheep (wfs)		stk no.	56	110	87
Gagnslam/vfs Lambs per wfs		stk no.	1,4	1,4	1,4
Omsett saue- og l. kjøtt Mutton sold		kg	1434	2993	2447
Pris: Mjølke utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,93	3,95	3,96
Kukjøtt utan tilskot Meat (cow) excl. support		NOK/kg	33,89	36,79	36,27
Anna storfekjøtt u.tilsk. Meat (beef) excl. support		"	38,54	41,11	41,15
Saue- og lammekjøtt u.t. Meat (mutton) excl. support		"	36,86	36,93	37,69
Ull Wool		"	24,96	31,02	30,08
Produksjonsinntekt mjølk Total output milk		NOK	207102	446730	373592
Driftstilskot Production allowance		"	65800	65800	65800
Distriktstilskot Other support to milk		"	18336	40671	33563
Prod. inntekt kukjøtt Total output meat(cow)		"	25247	92046	64535
" anna storfekjøtt " meat(beef)		"	23802	176957	115725
Tilskot storfekjøtt Support		"	6979	30672	20839
Prod.inntekt livdyr storf Total output cattle sold live		"	22800	25391	28467
" saue- og lammekj. " mutton		"	59363	116761	96737
Tilskot kjøtt Support (mutton)		"	12090	28314	22149
Prod.inntekt, livdyr sau Total income sheep sold live		"	2103	9942	7728
Prod.inntekt, ull " wool		"	7437	17033	12608
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	568	304	579
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	672	496	541
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare		"	3743	2476	2765
Vederl. til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	149584	215478	196150
Vederl. til fam. arb. og EK Return on family l. and own capital		"	125921	204537	179964
Fam. arbeidsfort. Jårsverk Family labour income agric.		"	118692	182884	163482
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	170744	240424	219877

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjolkproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar Regions		Vestlandet Western Norway			
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	300-500	Alle All	
Tal bruk Number of holdings		6	10	22	
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	738462	1496033	1216716	
Planteprodukt Plant products	"	1138	7570	7402	
Husdyrprodukt Livestock products	"	348421	885164	699969	
Tilskot Support	"	384234	562035	487869	
Andre inntekter Other income	"	4670	41264	21476	
Variable kostnader i alt Total variable costs	"	168205	580640	422717	
Såvarer Seeds	"	588	3395	2978	
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	25016	76967	53829	
Plantevernmiddel Pesticides	"	51	4396	2739	
Konserveringsmiddel Preservatives	"	9191	10020	10195	
Førmiddel Fodder	"	91445	348222	252260	
Diverse til husdyrhaldet Misc. for animal husb.	"	19926	46977	37775	
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	5053	55562	35732	
Andre forbruksartiklar Other variable costs	"	16935	35100	27209	
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:					
Leigd arbeid Hired labour	"	88036	92684	91028	
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	29176	36114	40372	
Traktorar Tractors	"	10874	15093	12165	
Driftsbygningar Outbuildings	"	18184	33610	30046	
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	1627	7228	7224	
Drivstoff Fuel	"	17363	25557	22335	
Maskinleige Rented machinery	"	4377	35811	22091	
Jordleige Rented farmland	"	1140	9833	8288	
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	63755	90194	78978	
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	402738	926762	735245	
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	335724	569271	481471	
Avskrivningar: Depreciation:					
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	12660	45466	30166	
Traktorar Tractors	"	23842	32608	28699	
Driftsbygningar Outbuildings	"	34002	72206	53187	
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	1622	3156	2277	
Kalkulert rente, 3.0 % Required return on capital 3.0 %	"	32464	74225	59683	
Driftsoverskot jordbruk Net income agricult ure	"	263597	415836	367142	
+ " skogbruk + " forestry	"	1483	8560	4411	
+ " till.næring + " other farm-based	"	20377	25621	24733	
+ " a. næring + " other off-farm	"		-10986	-4502	
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	42	59	38	
+ Lønnsinntekter + Wage income	"	237626	211443	200277	
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	20104	6411	23096	
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"		5575	2534	
+ Renteinntekter + Interest received	"	13336	8809	11792	
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	54298	54828	51682	
= Nettoinntekt = Total net income	"	502267	616501	577839	
Endring i eigenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	44729	218662	149830	
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	912497	505288	678385	
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	16973	70684	34118	
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk Agriculture	"	1076125	2518853	2025750	
Skogbruk Forestry	"	13683	21462	20075	
Till.næring og a. næring Other occupations	"	216013	304625	213481	
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	1075657	729463	759922	
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	796512	514191	630552	
Eigedelar i alt Total assets	"	3177990	4088594	3649780	
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	104655	213637	154775	
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	993793	1149993	1084688	
Eigenkapital Own capital	"	2079541	2724964	2410317	

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17c Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar	Regions		Alle	All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	9	25	8	51
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	47	47	45	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	156	268	377	638	358
herav leigd	of which rented land	"	42	107	153	346	156
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	943112	1986743	2760646	3648517	2431498
Varelager	Stocks	"	63242	96684	124083	162643	114182
Buskap	Livestock	"	163448	254175	368302	578419	343878
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	81849	148085	291855	431179	251807
Traktorar	Tractors	"	150545	199637	229880	218738	206019
Driftsbygningar	Outbuildings	"	286298	840690	1183488	1180641	960160
Jord etc	Farmland etc.	"	197731	447472	563039	1076898	555451
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3812	3498	3941	4954	4002
herav familien	of which family	" "	2888	2673	2962	3891	3061
Arealbruk:	Land use :						
Korn	Cereals	daa decares					
Poteter	Potatoes	" "	0,3	0,3	0,1	3,8	0,7
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	155,5	267,4	376,8	634,5	357,4
Anna	Other	" "			0,2		0,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹					
Poteter	Potatoes	kg	2000	167	1417	1867	1709
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	386	362	331	298	329
I alt	Total	"	386	362	331	298	329
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:						
Årskyr	Cows	stk no.	11,0	15,0	20,1	29,2	19,0
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	11,6	22,1	31,5	48,6	28,9
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	0,9	1,4	5,3	11,1	4,7
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	6137	7536	7101	7664	7204
Omsett mjølk	Milk sold	l	59388	101378	126666	201617	121578
Mjølkevote	Milk quota	l	59657	100474	125881	203502	121323
Vinterfødde sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	57	69	98	115	88
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,5	1,7	1,4	1,5	1,5
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	1546	2390	2782	3236	2569
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,96	4,01	3,99	4,13	4,03
Kukjøt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	34,44	35,27	35,89	35,97	35,74
Anna storfekjøt u.tilsk.	Meat (beef) excl. support	"	38,57	41,97	41,41	43,01	41,86
Saue- og lammekjøt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	37,31	39,13	38,23	39,57	38,56
Ull	Wool	"	25,50	31,87	31,01	29,56	30,26
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	235103	406840	505509	832970	489462
Driftstilskot	Production allowance	"	65800	65800	68352	70750	67827
Distriktstilskot	Other support to milk	"	19515	17612	36032	44063	30985
Prod. inntekt kukjøt	Total output meat(cow)	"	33562	66548	104135	163088	93795
" anna storfekjøt	" meat(beef)	"	22596	65008	151706	310885	138291
Tilskot storfekjøt	Support	"	7000	10087	28545	27373	21203
Produkt.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	18274	44151	19394	18869	23652
" saue- og lammekj.	" mutton	"	67203	96421	115077	126199	105040
Tilskot kjøt	Support (mutton)	"	13224	17973	23679	21136	20427
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	1765	9334	5442	188	4621
Prod.inntekt , ull	" wool	"	7319	11372	14128	12465	12117
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	426	678	328	150	375
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	640	559	461	448	484
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	3805	2918	2626	2147	2618
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	169418	218856	241092	247154	225476
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	148758	203077	228022	236194	210281
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	143618	186918	203543	227920	193259
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	192532	245446	267478	264138	249460

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølkeproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar	Regions	Alle All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	9	25	8	51
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	780959	1131879	1521191	2184193	1419953
Planteprodukt	Plant products	"	5220	17884	13224	24553	14469
Husdyrprodukt	Livestock products	"	386247	700352	915719	1464814	867352
Tilskot	Support	"	384993	409223	562117	666571	517444
Andre inntekter	Other income	"	4499	4421	30132	28255	20688
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	188287	350610	531005	813623	481995
Såvarer	Seeds	"	879	3445	4639	14114	5234
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	28023	47191	68560	78534	58978
Plantevernmidler	Pesticides	"	78	2179	2648	4900	2463
Konserveringsmidler	Preservatives	"	8601	11313	10341	12886	10585
Fôrmiddel	Fodder	"	107144	201672	315674	429561	275948
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	"	21227	36932	48521	62180	43741
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	4365	24519	43084	154490	50365
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	17970	23358	37538	56958	34681
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	81179	88475	111240	146805	106699
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28132	40036	33694	63429	38082
Traktorar	Tractors	"	11391	19591	16576	31372	18443
Driftsbygningar	Outbuildings	"	24357	31871	45268	56646	40813
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2065	9960	18493	14121	13369
Drivstoff	Fuel	"	17136	21203	26875	55581	28474
Maskinleige	Rented machinery	"	11481	22810	45776	74888	40013
Jordleige	Rented farmland	"	2105	15997	19008	53763	21257
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	69052	81658	100268	139928	97080
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	435185	682211	948203	1450156	886224
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	345774	449668	572988	734037	533729
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	11170	15694	32327	43597	27421
Traktorar	Tractors	"	17882	24446	26542	24334	24539
Driftsbygningar	Outbuildings	"	27467	48184	70236	61878	57228
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1529	1882	2844	1063	2145
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	28123	58929	80597	104443	70927
Driftsoverskot jordbruk	Net income agricultural e	"	287726	359461	441038	603166	422395
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3423	6916	4711	-515	4015
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	44830	20847	27577	47943	32504
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-5902	1201	9415	-631	3802
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	54	266	606	-130	332
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	250606	170505	253821	202699	225643
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	15078	49434	26082	51665	31978
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"			3456	24977	5612
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10489	6725	10319	5127	10098
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	53072	59395	62113	125681	68969
= Nettoinntekt	= Total net income	"	553231	555960	714912	808619	667412
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	32027	110363	166834	180350	136351
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	700543	353771	596356	280907	556949
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	6754	-7070	51030	-143879	1854
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	943112	1986743	2760646	3648517	2431498
Skogbruk	Forestry	"	12887	15909	68096	48708	45911
Till.næring og a. næring	Other occupations	"	214980	85331	343299	361359	273751
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	846805	1050879	836776	712607	841367
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	639972	442706	594723	539888	603215
Eigedelar i alt	Total assets	"	2657756	3581568	4603540	5311079	4195741
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	131382	283111	319653	593244	321747
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	910010	1056840	1375888	2762716	1437070
Eigenkapital	Own capital	"	1616364	2241617	2907999	1955119	2436924

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17d

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet Eastern Norway				Alle
			Flatbygder Lowlands				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	
Tal bruk	Number of holdings		15	13	20	16	68
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	49	52	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	160	233	398	785	386
herav leigd	of which rented land	" "	6	37	75	330	108
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1081358	967357	1712503	3116843	1684578
Varelager	Stocks	"	52040	89208	134298	546759	198881
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	99847	93636	128375	249006	136480
Skurtreskar	Combine harvester	"	48847	18602	73566	337573	115611
Traktorar	Tractors	"	89937	181305	160057	268524	171414
Driftsbygningar	Outbuildings	"	476466	302894	541947	781293	512836
Jord etc.	Farmland etc.	"	313813	281712	674113	933689	549222
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	437	439	1061	1443	841
herav familien	of which family	" "	389	365	1008	1304	767
Arealbruk:	Land use :						
Bygg	Barley	daa decares	73,1	66,9	103,1	259,3	123,4
Havre	Oats	" "	22,7	73,2	111,3	164,9	90,7
Kveite	Wheat	" "	52,7	73,9	140,5	279,8	133,8
Poteter	Potatoes	" "	"	"	"	0,9	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	4,3	"	11,0	4,3	5,2
Anna	Other	" "	6,9	18,7	31,8	76,0	32,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	361	340	389	405	389
Havre	Oats	"	302	377	386	409	390
Kveite	Wheat	"	360	287	329	351	337
Poteter	Potatoes	"	"	"	"	595	595
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	263	"	373	155	332
I alt	Total	"	333	315	335	349	339
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,06	1,92	2,02	2,08	2,05
Havre	Oats	"	1,73	1,79	1,95	1,90	1,89
Kveite	Wheat	"	2,15	2,31	2,24	2,13	2,18
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	405	371	389	407	398
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	54859	38409	82828	245575	104521
" havre	" oats	"	12570	53608	86747	140776	71786
" kveite	" wheat	"	42130	50226	100476	201372	96193
" oljefrø	" oilseeds	"	4175	5619	12667	34362	13806
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	491	339	313	323	339
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	751	749	797	848	816
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-198409	-73411	8826	145259	29909
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-198409	-77225	6571	131914	19643
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-247033	-139941	-25257	45502	-37006
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	-157811	9601	62330	197468	84894

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon
cereal production

Regionar	Regions		Austlandet Eastern Norway				Alle
			Flatbygder Lowlands				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	
Tal bruk	Number of holdings		15	13	20	16	68
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	184870	260625	471264	985508	468066
Planteprodukt	Plant products	"	117255	158250	299874	664668	304133
Husdyrprodukt	Livestock products	"	283		304		152
Tilskot	Support	"	59877	83280	132081	279424	135225
Andre inntekter	Other income	"	7455	19095	39004	41416	28556
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	64825	86285	154525	319808	153452
Såvarer	Seeds	"	18507	16361	36209	65087	33613
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	34617	55433	93062	189713	91370
Plantevernmidler	Pesticides	"	8716	10524	20075	55925	23277
Konserveringsmidler	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	765		49		183
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	200		70		65
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"					
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	2020	3967	5060	9083	4944
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"		748	1327	18517	5006
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	9534	14401	21838	39181	20684
Traktorar	Tractors	"	6226	9560	18261	20390	13584
Driftsbygningar	Outbuildings	"	6162	8244	12487	26223	12802
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3226	7773	7930	14162	7935
Drivstoff	Fuel	"	7819	13977	25961	54278	25114
Maskinleige	Rented machinery	"	17976	12022	32493	38682	25460
Jordleige	Rented farmland	"	933	7829	20437	86363	28034
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	40806	50795	63151	95003	61653
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	157508	211634	358408	712608	353726
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	27362	48991	112855	272900	114340
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	18354	14389	23786	67005	29693
Traktorar	Tractors	"	14084	18021	20387	32529	20962
Driftsbygningar	Outbuildings	"	20211	19295	30640	47120	28649
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1033	706	2356	2580	1675
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	32253	29615	50096	90863	49624
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-26321	-3420	35687	123666	33361
+ " skogbruk	+ " forestry	"	28124	920	-2603	12543	8579
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	18585	38714	71132	140769	66241
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	123659	79495	39035	140111	87040
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	283	3375	10338	3167	4554
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	529332	648337	362525	403611	473325
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	59100	14036	83742	26945	50367
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	2575		10912		3777
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12983	12137	9327	31392	15564
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	63700	60068	72147	59942	62372
= Nettoinntekt	= Total net income	"	684619	733526	547949	822263	680434
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-19555	48422	31856	257326	76115
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	812897	1452594	472660	1700055	1015167
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-39683	-39359	-28716	-90591	-46141
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1081358	967357	1712503	3116843	1684578
Skogbruk	Forestry	"	238253	140901	221396	416112	243944
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	401416	926959	533669	432990	531338
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	886780	1252490	928933	1204189	1032698
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	715999	635650	472000	1370519	756246
Eigedelar i alt	Total assets	"	3323807	3923358	3868499	6540654	4248805
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	157667	82487	217826	378152	206120
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1285876	1186892	1655604	1273987	1336405
Eigenkapital	Own capital	"	1880264	2653979	1995070	4888515	2706280

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17d Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions			Austlandet		Trøndelag
			Eastern Norway	Central Norway	
			Andre bygder	Flatbygder	
			Other parts	Lowlands	
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle	200-300	Alle
Tal bruk	Number of holdings		14	8	16
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	50	52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	253	266	325
herav leigd	of which rented land	" "	38	28	24
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	947622	1197617	1268522
Varelager	Stocks	"	83501	98365	157417
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	93279	125440	129405
Skurtreskar	Combine harvester	"	19324	31190	56946
Traktorar	Tractors	"	106808	193474	187355
Driftsbygningar	Outbuildings	"	342466	493697	408511
Jord etc.	Farmland etc.	"	301057	255452	328889
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	798	735	1102
herav familien	of which family	" "	720	691	865
Arealbruk:	Land use :				
Bygg	Barley	daa decares	52,4	225,8	271,8
Havre	Oats	" "	98,5	23,1	23,5
Kveite	Wheat	" "	84,6	2,1	9,2
Poteter	Potatoes	" "	0,1		5
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	14,5	15,3	12,4
Anna	Other	" "	2,9		2,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Bygg	Barley	kg	300	379	423
Havre	Oats	"	353	265	400
Kveite	Wheat	"	267	178	536
Poteter	Potatoes	"	2000		3000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	232	363	539
I alt	Total	"	278	348	415
Kornproduksjon:	Cereal production:				
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,94	2,14	2,1
Havre	Oats	"	1,84	2,48	2,18
Kveite	Wheat	"	2,17	1,85	1,95
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	359	302	304
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	29770	181171	241413
" havre	" oats	"	63584	12404	18278
" kveite	" wheat	"	54038	700	11518
" oljefrø	" oilseeds	"	513		5939
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	396	456	385
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	703	1042	1240
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-41245	56862	242148
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-56304	56862	242766
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-98733	43882	217807
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	-17838	131710	300512

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway		Trøndelag Central Norway	
		Andre bygder Other parts	Alle	Flatbygder Lowlands	Alle
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa		200-300	Alle
Tal bruk	Number of holdings		14	8	16
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	268612	358038	501242
Planteprodukt	Plant products	"	152904	194275	316823
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2547	26	13
Tilskot	Support	"	104980	155811	175203
Andre inntekter	Other income	"	8181	7927	9202
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	90724	80513	98692
Såvarer	Seeds	"	19013	21471	21712
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	58000	48253	62096
Plantevernmidler	Pesticides	"	9743	6114	10799
Konserveringsmidler	Preservatives	"			
Førmiddel	Fodder	"	355	1000	500
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	282		
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	332		
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	2999	3676	3585
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"			
Leigd arbeid	Hired labour	"	5536		10699
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16569	17634	18549
Traktorar	Tractors	"	9439	13685	12374
Driftsbygningar	Outbuildings	"	6902	11697	12733
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5194	5608	5116
Drivstoff	Fuel	"	15082	14046	16413
Maskinleige	Rented machinery	"	28598	34124	28724
Jordleige	Rented farmland	"	9730	6111	7004
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	44361	49073	59603
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	232133	232490	269906
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	36480	125548	231335
Avskrivningar: Depreciation:		"			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14170	17662	23149
Traktorar	Tractors	"	15398	20854	23234
Driftsbygningar	Outbuildings	"	18029	31454	25283
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2002	1593	1289
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	27887	36507	38182
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-13120	53985	158381
+ " skogbruk	+ " forestry	"	35362	2519	16615
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	64769	27888	25659
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	7785	4414	20401
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5372	-21439	-10611
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	574084	533480	567716
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	2359	17643	52739
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	1849		
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	20973	6114	13597
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	40686	66558	58166
= Nettoinntekt	= Total net income	"	658748	597774	786331
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	50920	-161729	-6656
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1231741	380978	623212
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-109594	-56185	-42566
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:	"			
Jordbruk	Agriculture	"	947622	1197617	1268522
Skogbruk	Forestry	"	466416	79921	80576
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	384293	94298	164383
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	874487	851375	971128
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1083062	320479	538492
Eigedelar i alt	Total assets	"	3755880	2543690	3023101
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	163790	102709	140769
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	755745	1307995	1008458
Eigenkapital	Own capital	"	2836345	1132986	1873874

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17d Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		22	26	28	18	98
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	50	52	48	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	161	241	398	762	357
herav leigd	of which rented land	" "	4	34	72	293	84
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	973395	958224	1600987	3073471	1511371
Varelager	Stocks	"	57091	83536	144433	532780	175629
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	92222	94837	128404	252942	129153
Skurtreskar	Combine harvester	"	34729	19222	72989	317843	92277
Traktorar	Tractors	"	77486	160452	174877	273530	164787
Driftsbygningar	Outbuildings	"	420690	347063	488558	766472	471465
Jord etc.	Farmland etc.	"	290899	252475	591620	929904	477797
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	479	591	1076	1633	878
herav familien	of which family	" "	429	538	972	1382	776
Arealbruk:	Land use :						
Bygg	Barley	daa decares	69,6	113,4	141,7	267,4	137,5
Havre	Oats	" "	31,1	58,1	103,3	157,2	80,9
Kveite	Wheat	" "	52,5	53,2	114,4	257,1	106,4
Poteter	Potatoes	" "	0,1			5,3	1,0
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	3,0	7,3	14,4	5,5	7,7
Anna	Other	" "	4,7	9,4	24,2	69,8	23,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	368	359	384	433	395
Havre	Oats	"	329	362	383	409	384
Kveite	Wheat	"	315	291	336	347	332
Poteter	Potatoes	"	2000			2620	2614
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm [†]	263	315	418	109	354
I alt	Total	"	323	323	344	360	344
Komproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,04	2,07	2,02	2,10	2,06
Havre	Oats	"	1,84	1,89	1,94	1,89	1,90
Kveite	Wheat	"	2,27	2,22	2,22	2,13	2,18
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	377	353	362	406	380
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	51723	80505	108753	272847	116192
" havre	" oats	"	18555	40154	78902	132999	61878
" kveite	" wheat	"	41818	34741	83753	182716	76346
" oljefrø	" oilseeds	"	2847	2809	12442	30943	10623
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	506	382	315	324	352
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	798	839	844	911	867
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-141842	-1687	65192	180518	64918
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-141842	-4077	54989	173606	54747
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-191329	-44131	17519	100768	5463
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	-99306	62665	116911	227421	116492

[†] FUm = Feed Unit milk

komproduksjon

cereal production

Regionar Regions		Alle All					
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		22	26	28	18	98
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	188946	287687	480052	1003160	444989
Planteprodukt	Plant products	"	117349	163574	300774	688989	284601
Husdyrprodukt	Livestock products	"	193	1379	217		471
Tilskot	Support	"	65054	110077	146407	276312	137431
Andre inntekter	Other income	"	6350	12657	32653	37859	22486
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	60571	85236	144234	309079	135551
Såvarer	Seeds	"	16104	18909	32277	62210	29584
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	34063	52689	89668	184004	81823
Plantevernmidler	Pesticides	"	7427	9133	17782	54128	19307
Konserveringsmidler	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	522	499	35		259
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	136	152	50		85
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		179			47
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	2320	3677	4423	8738	4444
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"		757	7035	20254	6011
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	10812	14758	20849	39848	19748
Traktorar	Tractors	"	5887	11655	16275	19501	12794
Driftsbygningar	Outbuildings	"	5792	9125	11798	26347	11948
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3927	6411	7433	12667	7083
Drivstoff	Fuel	"	9075	13580	24778	50771	22260
Maskinleige	Rented machinery	"	24567	20453	29764	36055	26441
Jordleige	Rented farmland	"	670	7369	20231	76767	21986
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	40778	48370	63327	94573	58848
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	162080	217714	345723	685864	322671
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	26866	69973	134328	317297	122318
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16056	13917	24605	65272	26407
Traktorar	Tractors	"	11542	18223	22747	33133	20538
Driftsbygningar	Outbuildings	"	18977	21619	27536	45947	26582
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	999	1121	2407	2399	1659
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	28918	29124	47164	89546	44650
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-20708	15091	57033	170546	47133
+ " skogbruk	+ " forestry	"	31266	8319	8584	11048	13717
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	20171	55413	56880	127620	59405
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	81949	53329	32407	124965	64838
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	3076	-4544	7503	2855	2195
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	561685	588040	418968	434449	503130
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	40305	13717	84904	23951	43896
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	1755	316	7879	849	2885
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	16254	9514	15812	28047	16016
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	57341	55317	64416	63070	58588
= Nettoinntekt	= Total net income	"	678413	683879	625553	861260	694626
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	7658	-12541	61240	229985	59002
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	993276	994389	708482	1522409	982113
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-52099	-47831	-64343	-64149	-54622
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	973395	958224	1600987	3073471	1511371
Skogbruk	Forestry	"	252166	186444	246446	389697	249054
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	464375	526811	451250	396378	450420
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	915670	1012391	989316	1169050	1000044
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	864838	550613	669847	1225133	767383
Eigedelar i alt	Total essets	"	3470444	3234484	3957846	6253728	3978272
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	169775	86763	199021	379232	189404
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1079642	1082152	1426539	1283233	1199911
Eigenkapital	Own capital	"	2221028	2065568	2332286	4591263	2588958

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17e

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet				Trøndelag
			Eastern Norway			Alle All	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	Flatbygder		
					Lowlands		Lowlands
Tal bruk	Number of holdings		6	9	23	10	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	42	53	50	48	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	258	397	441	312	
herav leigd	of which rented land	"	55	105	191	50	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	3091876	3373673	3618237	3840185	
Varelager	Stocks	"	155401	198574	258650	203242	
Buskap	Livestock	"	303070	328503	338504	458872	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	153796	194766	201511	159616	
Skurtreskar	Combine harvester	"	28225	62300	50797	90326	
Traktorar	Tractors	"	191604	164199	196269	151009	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1831466	2068680	2116487	2461088	
Jord etc.	Farmland etc.	"	428315	356650	456019	316032	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2916	3161	3179	2997	
herav familien	of which family	" "	2150	2667	2506	2302	
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	117,8	79,3	100,8	284,2	
Havre	Oats	" "	41,5	101,1	90,1	16,2	
Kveite	Wheat	" "	76,8	175,0	181,6	4,0	
Poteter	Potatoes	" "	"	"	0,2	"	
Anna	Other	" "	21,3	34,6	62,0	7,5	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	367	383	410	406	
Havre	Oats	"	357	407	397	370	
Kveite	Wheat	"	367	386	426	375	
Poteter	Potatoes	"	"	"	1600	"	
I alt	Total	FEm ¹	336	385	382	399	
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	50,1	30,8	34,1	55,8	
Smågriskull	Litters	" "	120,2	117	102	105	
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	1190	1332	1107	1050	
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	441	622	672	909	
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	142446	22090	194482	147863	
Pris: Bygg	Price: i Barley	NOK/kg	2,13	2,01	2,10	2,02	
Havre	Oats	"	1,71	2,03	1,97	2,10	
Kveite	Wheat	"	2,05	2,11	2,17	"	
Slaktesvin	Pork	"	23,68	23,85	23,11	23,34	
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	858	878	856	832	
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	4068	2895	2997	4241	
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	99967	66801	92547	231165	
" havre	" oats	"	28029	86423	72317	14493	
" kveite	" wheat	"	55013	144754	163979	3840	
" oljefrø	" oilseeds	"	"	7000	18475	"	
" smågris	" piglets	"	737483	703911	589163	110924	
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	814676	1075762	1162157	1587513	
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	42813	106160	66623	78930	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	18936	970	12176	"	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"	650	602	504	463	
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	3806	3407	2717	3127	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	169948	242350	195867	229006	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	140966	230601	171166	217615	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	146695	211491	152948	213494	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	196267	276827	225821	261850	

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøt
combined cereal production and pig farming

Regionar	Regions		Austlandet				Trøndelag
			Eastern Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Flatbygder		Flatbygder		
			Lowlands		Lowlands		
			200-300	300-500	Alle All	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		6	9	23	10	
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2027520	2499864	2520071	2298227	
Planteprodukt	Plant products	"	197558	337150	424826	252165	
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1613908	1886803	1830118	1777367	
Tilskot	Support	"	196495	242895	236791	257302	
Andre inntekter	Other income	"	19559	33015	28336	11393	
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1047589	1148356	1321761	1322853	
Såvarer	Seeds	"	26655	28626	36664	14205	
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	42162	73764	82140	46006	
Plantevernmidler	Pesticides	"	18528	39990	37833	8590	
Konserveringsmidler	Preservatives	"	99	730	4248	173	
Førmiddel	Fodder	"	731099	879184	873617	990202	
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	45811	56244	49132	70869	
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	142446	22090	194482	147863	
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	40790	47728	43645	44946	
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	90309	81986	98140	84180	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	43348	42312	48728	30562	
Traktorar	Tractors	"	23396	21775	20268	16428	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	21482	36591	36097	29864	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3058	15752	10620	12957	
Drivstoff	Fuel	"	23125	34524	38255	26432	
Maskinleige	Rented machinery	"	44975	103737	71733	24586	
Jordleige	Rented farmland	"	12558	21209	61756	12553	
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	290892	400990	307481	149231	
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1600732	1907232	2014839	1709644	
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	426788	592632	505231	588582	
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	23662	40060	36531	27854	
Traktorar	Tractors	"	18068	18081	20826	17491	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	104593	128386	123959	141921	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1025	443	1485	2683	
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	93919	99997	108555	116232	
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	279441	405662	322430	398634	
+ " skogbruk	+ " forestry	"	18378	39304	29948	10723	
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	23754	104351	67301	16748	
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	6842	14688	9538	980	
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	588	13428	61267	-1006	
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	393233	247746	309915	255554	
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	27236	35577	38068	2679	
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	9586	3644	4999		
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5300	9531	19233	11103	
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	160313	111422	138156	154738	
= Nettoinntekt	= Total net income	"	604044	762511	724543	540677	
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-136994	-129457	42618	-154712	
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	-1710	768731	793762	526585	
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-27323	-84617	-37691	-62601	
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	3091876	3373673	3618237	3840185	
Skogbruk	Forestry	"	313719	105484	166003	105966	
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	211680	365198	538420	98019	
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1050224	634152	948330	842713	
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	232118	715193	745834	477080	
Eigedelar i alt	Total assets	"	4899616	5193699	6016824	5363963	
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	701521	621016	682663	602002	
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2641810	2457022	2737316	2646347	
Eigenkapital	Own capital	"	1556285	2115661	2596844	2115614	

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17e Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar	Regions		Alle	All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11	11	7	37
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	45	51	48	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	149	256	394	823	381
herav leigd	of which rented land	"	17	43	94	471	134
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	2688479	3023581	3558735	5710856	3618630
Varelager	Stocks	"	78567	143954	224979	522241	225473
Buskap	Livestock	"	378821	313641	339352	488457	368451
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	50773	173120	190011	344730	184155
Skurtreskar	Combine harvester	"	7334	71865	65155	73765	56277
Traktorar	Tractors	"	163503	129056	160015	293880	176891
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1841794	1815073	2181918	3268225	2204833
Jord etc.	Farmland etc.	"	167687	376871	397305	719558	402549
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3034	2646	3188	3979	3143
herav familien	of which family	" "	2491	1999	2682	2929	2484
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	101,9	143,8	134,6	246,1	151,4
Havre	Oats	" "	15,4	39,5	82,7	136,0	65,4
Kveite	Wheat	" "	18,1	55,4	143,2	285,1	116,9
Poteter	Potatoes	" "	0,6				0,1
Anna	Other	" "	12,9	17,7	28,3	143,4	43,6
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	356	380	399	436	399
Havre	Oats	"	449	338	407	387	389
Kveite	Wheat	"	514	354	386	466	423
Poteter	Potatoes	"	1600				1600
I alt	Total	FEm ¹	368	338	388	393	378
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	44,1	54,8	33,3	47,5	44,7
Smågriskull	Litters	" "	93	109	112	101	105
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	910	1057	1270	1106	1098
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	803	440	702	962	695
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	290578	124190	41568	340848	176592
Pris: Bygg	Price: i Barley	NOK/kg	2,00	2,05	2,05	2,05	2,04
Havre	Oats	"	2,30	1,76	2,03	1,94	1,98
Kveite	Wheat	"	2,58	2,05	2,11	2,20	2,17
Slaktesvin	Pork	"	22,92	23,23	23,65	22,84	23,17
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	906	845	881	809	861
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	9028	3973	3041	2226	3400
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	72285	118491	117080	214017	126153
" havre	" oats	"	17008	24564	70710	103740	51628
" kveite	" wheat	"	23246	39877	118435	278955	104867
" oljefrø	" oilseeds	"			5727	51702	11484
" smågris	" piglets	"	333032	553933	588487	373929	482389
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	1404228	801971	1187949	1636645	1204851
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	55436	119395	99973	74706	91337
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		10329	794	22527	7569
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"	604	548	584	378	494
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	4894	3408	3287	1866	2867
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	187048	201938	236273	183026	204601
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	164786	183147	226369	146642	184283
Fam. arbeidsført. J/årsverk	Family labour income agric.	"	154253	167472	209324	124357	167902
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	215418	234063	270486	208774	235045

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøt
combined cereal production and pig farming

Regionar	Regions		Alle	All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11	11	7	37
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2072577	1892352	2494365	3367247	2389331
Planteprodukt	Plant products	"	115067	192777	338275	850168	343602
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1792696	1485627	1877203	2107808	1786145
Tilskot	Support	"	157063	195026	251874	371482	237102
Andre inntekter	Other income	"	7751	18923	27012	37789	22482
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1344025	1018625	1198726	1831964	1296400
Såvarer	Seeds	"	11080	19680	28948	59916	28188
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	23168	38641	71533	147557	65680
Plantevernmidler	Pesticides	"	7914	14376	34462	55699	26768
Konserveringsmidler	Preservatives	"	216	54	598	12933	2687
Førmiddel	Fodder	"	911971	721619	911929	1110673	892960
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	60299	62597	58910	57169	59977
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	290578	124190	41568	340848	176592
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	38801	37467	50777	47170	43548
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	73014	78597	78173	152433	91233
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	20998	34287	43567	69276	40792
Traktorar	Tractors	"	10371	20297	21490	20420	18529
Driftsbygningar	Outbuildings	"	23763	28572	34017	57800	34681
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3189	7725	15202	17300	10779
Drivstoff	Fuel	"	17569	23913	34666	66644	33822
Maskinleige	Rented machinery	"	15338	28653	91100	75717	53243
Jordleige	Rented farmland	"	2213	9497	20080	172510	41909
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	121051	211978	356651	258624	244154
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1631530	1462144	1893672	2722689	1865541
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	441047	430209	600693	644558	523789
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	9637	27898	37401	56853	32253
Traktorar	Tractors	"	17193	13673	17753	33021	19307
Driftsbygningar	Outbuildings	"	109316	102258	133263	176607	127068
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3085	2150	681	1409	1775
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	82246	91260	106308	171188	108906
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	301816	284230	411595	376668	343386
+ " skogbruk	+ " forestry	"	4454	50726	36608	32737	33121
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	8334	35727	85647	67656	50686
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	37824	5232	12018	6591	14553
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-155766	-581	11012	182741	3994
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	331075	313042	267256	160947	274554
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	39065	14856	29109	32668	27698
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3081	22605	2982		8273
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	22589	7274	9044	31338	15664
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	111875	120467	122792	216443	137458
= Nettoinntekt	= Total net income	"	480597	612643	742479	674904	634471
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-298655	-109326	-121625	353909	-66279
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	921670	299655	746338	1037267	706490
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-93052	-50149	-83162	16044	-56717
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	2688479	3023581	3558735	5710856	3618630
Skogbruk	Forestry	"	110655	468823	110305	178115	229796
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	133743	182650	331417	1064538	383147
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	651439	937277	722210	1409064	900793
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	888039	363809	642387	836736	649449
Eigedelar i alt	Total assets	"	4472354	4976139	5365054	9199309	5781814
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	463143	517140	597754	971053	615307
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1813813	2067579	2606418	4437826	2621331
Eigenkapital	Own capital	"	2195398	2391420	2160882	3790429	2545176

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17f

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet		Alle	
			Eastern Norway	Flatbygder	Lowlands	Alle All
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	> 500	Alle All	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	10	10	17
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	55	55	54
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	724	615	736	605
herav leigd	of which rented land	" "	363	261	375	282
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3741736	3474183	3317894	2922859
Varelager	Stocks	"	438977	364171	358525	284100
Buskap	Livestock	"	364154	369224	402575	362685
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	299384	302639	271117	252903
Skurtresker	Combine harvester	"	110691	126391	79815	83342
Traktorar	Tractors	"	401809	269753	253418	206372
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1289108	1264322	1226218	1111211
Jord etc	Farmland etc.	"	837613	777683	726227	622246
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3982	4273	4442	4213
herav familien	of which family	" "	2936	3089	2892	2911
Arealbruk:	Land use:					
Bygg	Barley	daa decares	142,3	109,8	224,9	159,9
Havre	Oats	" "	54,8	59,4	52	61,9
Kveite	Wheat	" "	225,7	188,4	150,9	126,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	243,3	223,1	273,7	236,6
Anna	Other	" "	35,2	21,1	21,5	12,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Bygg	Barley	kg	411	404	372	372
Havre	Oats	"	410	425	403	377
Kveite	Wheat	"	355	342	347	328
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm [†]	454	506	472	489
I alt	Total	"	388	407	394	398
Storfehold:	Cattle:A91					
Årskyr	Cows	stk no.	24,5	24,3	26,3	23,7
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	8002	8071	7399	7497
Omsett mjølk	Milk sold	l	176770	177226	175400	160403
Mjølkekvote	Milk quota	l	170959	174797	173936	159688
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	12107	11993	10222	10354
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9,9	9,2	10,4	10
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,08	4,05	4,12	4,1
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	NOK/kg	35,03	35,45	34,97	35,24
Anna storfe kjøtt u. tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	42,70	41,97	42,36	41,94
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	721977	718539	723283	656932
Driftstilskot	Production allowance	"	69067	69230	68250	68106
Distriktstilskot	Other support	"	19110	18994	19002	17288
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"	97248	101518	99526	91838
" anna storfe kjøtt	" meat (beef)	"	174031	187903	190678	174547
Tilskot kjøtt	Support	"				505
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	25643	36693	18410	25176
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		795	5633	3781
Kornproduksjon:	Cereal production:					
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,86	1,87	1,9	1,91
Havre	Oats	"	1,84	1,85	1,74	1,77
Kveite	Wheat	"	2,12	2,1	2,09	2,08
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	912	1038	838	909
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"	448	487	474	484
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	1842	2077	1794	1945
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	267649	240808	232492	225702
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	236518	206754	195145	190876
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	188871	176130	161360	164769
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	292749	264750	253646	248187

[†] FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl, storfeslakt og korn

combined dairy, beef farming and cereal production

Regionar	Regions		Austlandet	Alle	Alle	
			Eastern Norway		All	
			Flatbygder			
			Lowlands			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	> 500	Alle All	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	10	10	17
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1993047	1915910	1938035	1726666
Planteprodukt	Plant products	"	391582	340084	337869	280418
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1018899	1045449	1037530	952274
Tilskot	Support	"	515251	480351	521725	463868
Andre inntekter	Other income	"	67315	50027	40910	30106
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	660233	638431	616933	549798
Såvarer	Seeds	"	43746	38277	37082	32617
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	168932	146485	160085	130332
Plantevernmidler	Pesticides	"	28627	22861	23412	17865
Konserveringsmidler	Preservatives	"	8794	10610	9128	9460
Førmiddel	Fodder	"	309492	300458	284493	256176
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	55355	55218	59620	52251
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	13640	26206	8640	16516
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	31647	38317	34474	34581
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	197012	196957	235858	196756
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	66254	64155	66614	61499
Traktorar	Tractors	"	29613	30954	31189	28196
Driftsbygningar	Outbuildings	"	43519	53202	36485	40574
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	8278	7293	9790	8775
Drivstoff	Fuel	"	58988	54780	57713	49346
Maskinleige	Rented machinery	"	88810	78080	122725	91430
Jordleige	Rented farmland	"	102317	74952	94394	67407
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	144742	142717	147537	133809
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1399765	1341521	1419238	1227589
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	593282	574389	518797	499077
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	55754	53767	46783	41747
Traktorar	Tractors	"	42444	30033	30986	24392
Driftsbygningar	Outbuildings	"	79417	78354	73578	69314
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3587	3358	3650	2992
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	108080	101572	95976	85601
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	412082	408878	363799	360632
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-13772	-9046	-8623	-3819
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	80280	77770	55639	55431
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		31155	27729	36207
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-408	10019	4240	8739
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	81512	119180	154848	197375
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	6768	28799	15910	23910
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"			1315	773
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	17309	12061	12756	11623
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	51592	80745	74000	79528
= Nettoinntekt	= Total net income	"	532180	598071	553613	611344
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	52165	-44474	110298	-5595
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1104187	821804	1020771	980267
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	21489	-33958	-64626	-71034
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	3741736	3474183	3317894	2922859
Skogbruk	Forestry	"	393872	288462	280287	228486
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	271349	255304	798884	620482
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	836687	1134046	806740	925857
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	906227	675282	949554	833454
Eigedelar i alt	Total assets	"	6149871	5827277	6153359	5531138
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	389115	392261	420152	357920
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1236953	1821826	1809501	1844084
Eigenkapital	Own capital	"	4523803	3613190	3923706	3329135

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17g

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet				Agder & R.	
			Eastern Norway				Andre bygder	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	Other parts		
						Alle	Alle	
Tal bruk	Number of holdings		8	10	7	28	10	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	56	50	51	52	46	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	88	140	226	174	293	
herav leigd	of which rented land	" "	14	31	55	60	179	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	403389	1008400	812610	779100	932983	
Varelager	Stocks	"	27751	48765	51281	47271	36201	
Buskap	Livestock	"	35868	51202	70044	56486	87994	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	53335	127280	79585	104455	120663	
Traktorar	Tractors	"	44739	165368	139418	124752	154356	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	151800	462980	352154	330725	294211	
Jord etc.	Farmland etc.	"	89897	152805	120128	115410	239559	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1469	2047	2355	2061	1963	
herav familien	of which family	" "	1246	1595	2099	1740	1511	
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares						
Poteter	Potatoes	" "	0,1					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	86,1	139,5	226,4	173,2	292,8	
Anna	Other	" "	2,3	0,5		0,8		
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEmFUm ¹						
Poteter	Potatoes	kg	1000			1000		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	289	257	223	241	202	
I alt	Total	"	282	256	223	240	202	
Sauehald:	Sheep farming:							
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	65	88	116	98	159	
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	17,8	25,6	39,9	32,0	47,1	
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,3	1,6	1,4	1,5	1,4	
Kjøtvfs	Meat per wfs	kg	27	34	27	31	29	
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	1815	3071	3343	3084	4525	
Omsett ull	Wool sold	"	406,8	338,7	634,6	493,2	744,1	
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,3	1,6	2,0	1,8	1,8	
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	921	865	941	962	1052	
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	395	291	382	412	481	
Pris: Kjøt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	37,45	36,07	40,10	38,69	37,68	
Ull	Wool	"	28,59	28,52	30,60	30,23	30,02	
Prod.inntekt, kjøt	Total output mutton and lamb	NOK	72550	115678	149189	126952	171763	
Tilskot, kjøt	Support	"	15988	30718	34022	30831	36180	
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	2013	1741	8974	5462	6330	
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	11384	11982	20102	15854	21435	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"			149	640		
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	471	680	378	451	329	
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2126	2220	1745	1864	1323	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	95634	77511	121128	112046	137512	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	70805	52343	101062	91045	102037	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	58225	29270	97632	76600	91910	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	126411	102776	150401	141013	171603	

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehold
sheep farming

Regionar	Regions	daa	Auslandet				Alle	Agder & R. Andre bygder Other parts
			50-100	100-200	200-300	Alle		
Storleksgrupper	Farm size (decares)							
Tal bruk	Number of holdings		8	10	7	28	10	
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	247353	386751	503725	418797	555039	
Planteprodukt	Plant products	"	8528	9148	13631	10798	11068	
Husdyrprodukt	Livestock products	"	85947	129401	178414	148908	199529	
Tilskot	Support	"	151874	230615	292669	241622	334274	
Andre inntekter	Other income	"	1004	17587	19011	17469	10168	
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	59378	75923	108699	94408	167698	
Såvarer	Seeds	"	1511	2493	2975	2433	3565	
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	15082	22491	24381	22979	42089	
Plantevernmidler	Pesticides	"	325	12	584	341	2339	
Konserveringsmidler	Preservatives	"	439	2612	2939	1793	2460	
Førmiddel	Fodder	"	25702	27997	46885	42064	81753	
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	9134	8484	13250	10887	18667	
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	875	2286	1137	1458	6257	
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	6311	9549	16550	12454	10568	
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	26302	33981	39659	34266	58188	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	8768	15418	15905	15947	23105	
Traktorar	Tractors	"	3513	15889	9786	11160	10893	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	8397	18228	17377	13342	25733	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3997	6060	2421	5595	6298	
Drivstoff	Fuel	"	7340	14696	14695	13630	9638	
Maskinleige	Rented machinery	"	8868	24721	35073	22366	17677	
Jordleige	Rented farmland	"	375	1025	3902	3486	14745	
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	44948	62340	68994	57183	50850	
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	171887	268280	316512	271382	384824	
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	75467	118471	187213	147415	170215	
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	6204	14605	8668	12216	15750	
Traktorar	Tractors	"	5112	18807	14043	13854	18287	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	10326	24837	28421	20655	25908	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	538	1119	286	714	2044	
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	12301	30019	24745	23499	28839	
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	53288	59102	135795	99976	108226	
+ " skogbruk	+ " forestry	"	576	13250	499	5182	61584	
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	47937	43401	26308	45561	198906	
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	41961	43792	22242	34455	130205	
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-304	3898	73	-469		
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	270698	523989	538139	426689	118358	
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	89723	3058	21261	32043	5347	
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		796		990		
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7898	21118	9165	13795	13206	
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	14864	24104	59809	29892	85225	
= Nettoinntekt	= Total net income	"	496913	688301	693673	628328	550605	
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	35369	98714	-30765	36878	139668	
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	538851	1350529	499451	850930	1092942	
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-27428	10751	-14144	-331	-219474	
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	403389	1008400	812610	779100	932983	
Skogbruk	Forestry	"	121076	101508	83278	96208	115908	
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	154754	268128	179664	185584	1375726	
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	533982	875869	753340	725362	514584	
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	526992	1172406	502883	779581	1018206	
Eigedelar i alt	Total assets	"	1740192	3426312	2331775	2565835	3957407	
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	51901	45751	88967	57312	370058	
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	186551	652575	1064438	595020	1608383	
Eigenkapital	Own capital	"	1501741	2727985	1178370	1913503	1978966	

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17g Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Vestlandet Western Norway			Trøndelag Central Norway Andre bygder Other parts	Nord-Noreg Northern Norway
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle	Alle	Alle
Tal bruk	Number of holdings		12	8	25	11	18
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	47	49	44	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	146	245	182	260	240
herav leigd	of which rented land	" "	53	81	71	83	121
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	619367	1317598	876810	1454645	890913
Varelager	Stocks	"	40079	55160	41848	89844	60041
Buskap	Livestock	"	67029	82620	70466	106139	99096
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	65452	281992	135445	188930	130873
Traktorar	Tractors	"	83957	338295	167386	298126	112707
Driftsbygningar	Outbuildings	"	251308	454469	331644	608240	364237
Jord etc.	Farmland etc.	"	111544	105062	130021	163366	123959
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1945	2836	2190	2614	2316
herav familien	of which family	" "	1539	2097	1700	2221	1877
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares				5,8	
Poteter	Potatoes	" "		0,3	0,1		0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	146,4	245	181,9	251,1	239,5
Anna	Other	" "				2,7	0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹				485	
Poteter	Potatoes	kg		525	525		1141
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	266	251	247	302	211
I alt	Total	"	266	250	247	303	211
Sauehald:	Sheep farming:						
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	129	146	128	190,0	165,0
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	38,9	50,4	41,2	55,3	44,7
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,2	1,4	1,3	1,5	1,3
Kjøtvfs	Meat per wfs	kg	23	26	25	31,0	27,0
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	3106	3481	3069	5801	4382
Omsett ull	Wool sold	"	599,3	566,6	555,1	880	758
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,1	1,7	1,4	1,30	1,50
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	714	679	731	776	834
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	306	276	305	321	370
Pris: Kjøt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	35,8	37,15	36,51	38	36
Ull	Wool	"	27,25	28,49	27,84	31	29
Prod.inntekt, kjøt	Total output mutton and lamb	NOK	109621	138763	114806	265557	176084
Tilskot, kjøt	Support	"	25967	31685	26722	58653	72190
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	1104	4220	2335	8391	16536
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	16408	16317	15758	27537	22310
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	253	4409	1863	2117	4090
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	476	511	449	543	467
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2127	1705	1837	2259	2067
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	123148	106693	116895	194721	199642
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	96307	79422	91252	180061	182080
Fam. arbeidsfort. J/lårsverk	Family labour income agric.	"	94536	62387	79740	176174	175660
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	150306	129100	142606	227457	229602

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehold
sheep farming

Regionar	Regions	Vestlandet				Trøndelag		Nord-Noreg
		Western Norway				Central Norway		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle	Andre bygder	Alle	Alle
	Number of holdings					Other parts		
Tal bruk	Number of holdings		12	8	25		11	18
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	403222	517363	428240		734193	633927
Planteprodukt	Plant products	"	11782	8628	12759		19346	20854
Husdyrprodukt	Livestock products	"	127386	163710	134763		303603	219020
Tilskot	Support	"	253319	325767	268000		401329	383505
Andre inntekter	Other income	"	10736	19259	12718		9916	10548
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	91838	99273	93711		147764	137408
Såvarer	Seeds	"	921	460	982		4666	3426
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	22456	24772	21936		36989	32248
Plantevernmidler	Pesticides	"	457	250	364		795	670
Konserveringsmidler	Preservatives	"	3681	1762	2665		4174	3167
Fôrmiddel	Fodder	"	41185	40414	39994		63568	62476
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	10699	9215	10532		16321	11069
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	1596	2840	2451		1453	5638
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	10843	19560	14786		19799	18714
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	40160	56839	43331		49384	61726
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14693	26245	18246		23257	26627
Traktorar	Tractors	"	6203	8429	6109		16048	15420
Driftsbygningar	Outbuildings	"	11682	17224	15338		17248	23115
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1983	7690	3925		3638	1010
Drivstoff	Fuel	"	10978	19596	12363		19760	14755
Maskinleige	Rented machinery	"	28652	2997	15865		21868	32818
Jorleige	Rented farmland	"	3612	1938	3407		5678	2685
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	51801	64504	52466		80567	61059
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	261601	304734	264761		385212	376623
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	141621	212629	163479		348981	257304
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	6818	26918	13234		21077	15724
Traktorar	Tractors	"	8825	35799	17507		29913	10561
Driftsbygningar	Outbuildings	"	18546	27025	22366		33677	22460
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	689	356	1067		710	240
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3,0 %	"	18701	38377	25929		41988	26143
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	106743	122532	109305		263605	208320
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1598	31412	11201		-14	237
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	17720	45792	40949		61637	15227
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	24135	102990	44541		1476	79307
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1552	-51326	-15679		8912	
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	393864	374390	393686		355644	256613
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	29181	9537	17908		22304	56596
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		1991	637		8216	1800
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1810	17496	8077		6669	7163
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	48817	52641	42501		73213	43400
= Nettoinntekt	= Total net income	"	527784	602172	568124		655237	581861
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-74565	105410	22980		59063	73600
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	268446	1485827	719794		693318	409389
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	3327	49471	18819		-52052	1757
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	619367	1317598	876810		1454645	890913
Skogbruk	Forestry	"	25361	49019	30192		85316	51827
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	144681	1267302	506020		365484	102075
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	753879	1202014	836426		563030	490003
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	229865	668470	432803		402282	449573
Eigedelar i alt	Total assets	"	1773154	4504402	2682251		2870757	1984390
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	82199	112866	78625		133904	114685
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	763996	1159529	765365		988523	694393
Eigenkapital	Own capital	"	926959	3232007	1838261		1748330	1175312

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17g Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		11	37	29	20	100
Alder på brukar	Age of farmer	år year	56	49	49	46	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	83	152	241	344	214
herav leigd	of which rented land	" "	20	48	93	180	90
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	432972	821257	1051549	1153833	927792
Varelager	Stocks	"	25455	44604	58714	70278	52674
Buskap	Livestock	"	40385	66942	88030	119840	82448
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	50631	110824	152846	144929	125359
Traktorar	Tractors	"	43615	146272	200103	152203	152405
Driftsbygningar	Outbuildings	"	188590	318536	426522	471378	372747
Jord etc	Farmland etc.	"	84296	134080	125333	195205	142159
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1548	2071	2468	2565	2234
herav familien	of which family	" "	1348	1665	2004	1975	1798
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares			0,8	2,1	0,6
Poteter	Potatoes	" "	0,1		0,1	0,3	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	81,7	152,1	240,4	340,5	213,0
Anna	Other	" "	1,6	0,1	0,2	1,6	0,6
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFU [†]			441	508	485
Poteter	Potatoes	kg	1000		950	1000	978
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU [†]	285	270	244	234	247
I alt	Total	"	279	270	244	234	247
Sauehald:	Sheep farming:						
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	68	122	156	198	142
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	20,5	35,1	47,7	63,7	42,8
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,3	1,3	1,5	1,4	1,4
Kjøtvfs	Meat per wfs	kg	26	26	29	29	28
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	1652	3286	4371	5553	3907
Omsett ull	Wool sold	"	350,4	539,7	730,6	888,0	652,9
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,2	1,3	1,5	1,7	1,5
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	792	779	814	985	851
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	315	317	361	432	366
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	37,75	35,76	38,29	38,26	37,35
Ull	Wool	"	28,48	28,66	28,48	30,84	29,17
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	68506	121934	186890	247453	161028
Tilskot, kjøtt	Support	"	15270	31666	46197	60370	40894
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	1909	1173	11702	13859	7198
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	10284	16014	21017	27275	19352
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	742	436	2080	7875	2864
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	469	593	440	349	447
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2127	2134	1938	1626	1879
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	89440	105368	160930	197296	145918
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	68748	77853	140675	178871	123113
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	55924	67874	131847	168908	113029
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	118790	132196	189351	229481	174538

[†] FU_m = Feed Unit milk

sauehold
sheep farming

Regionar Regions

Alle All

Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		11	37	29	20	100
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	231120	419717	594742	755019	523973
Planteprodukt	Plant products	"	7110	8960	16170	25766	14420
Husdyrprodukt	Livestock products	"	81441	139556	221689	296462	190442
Tilskot	Support	"	141729	259427	342665	416778	306401
Andre inntekter	Other income	"	839	11774	14218	16014	12710
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	53694	94890	126868	195084	121201
Såvarer	Seeds	"	1149	2356	2457	4895	2708
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	13467	24354	30544	45944	29100
Plantevernemiddel	Pesticides	"	260	378	991	1498	756
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	627	2557	2540	4081	2623
Fôrmiddel	Fodder	"	21541	41266	57354	87891	53887
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	7938	9619	12668	20610	12613
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2309	2291	2433	9408	4226
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	6402	12069	17881	20758	15289
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	22908	41440	51327	65162	47101
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	9468	17457	20374	26515	19972
Traktor	Tractors	"	2978	11055	9618	12691	10753
Driftsbygningar	Outbuildings	"	7743	13443	17560	26676	17085
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2907	3292	3455	6853	3998
Drivstoff	Fuel	"	6364	12062	15510	16313	13243
Maskinleige	Rented machinery	"	7561	24077	23859	36898	24398
Jordleige	Rented farmland	"	273	2662	6764	12393	5731
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	38091	57163	69656	61284	59242
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	151987	277542	344991	459867	322725
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	79133	142176	249750	295153	201248
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	5402	12832	16562	18192	14311
Traktor	Tractors	"	5460	16504	21013	13761	15993
Driftsbygningar	Outbuildings	"	12119	20222	27380	30135	23664
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	736	966	292	1316	792
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	13011	24691	30836	34222	27553
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	55416	91652	184503	231749	146488
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1114	4712	6426	32738	10380
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	37972	37945	33486	127688	55801
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	45365	43126	49717	34805	48241
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-221	3033	-14141	-339	-3071
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	294864	374882	378366	292251	346604
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	67184	22281	22742	31475	28524
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		215	1679	6474	1861
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7969	8815	9420	11939	9455
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	13314	42346	53285	65151	47617
= Nettoinntekt	= Total net income	"	496350	544315	618913	703628	596667
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	52746	6184	33471	183804	58594
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	589997	674130	741603	818042	701672
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-17856	-9082	7907	-78645	-21600
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	432972	821257	1051549	1153833	927792
Skogbruk	Forestry	"	92812	50762	39537	94409	65561
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	164574	260870	481484	609591	381529
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	494175	651057	681717	661188	653602
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	569487	558575	472686	811402	579089
Eigedelar i alt	Total assets	"	1754020	2342521	2726974	3330422	2607573
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	41887	80539	113922	217608	115548
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	150440	792552	932353	1055617	821078
Eigenkapital	Own capital	"	1561693	1469430	1680699	2057197	1670946

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17h

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway			Alle All	
Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle all
Tal bruk Number of holdings		6	13	6	13	23
Alder på brukar Age of farmer	år year	50	48	50	45	47
Jordbruksareal Agricultural land	daa decares	139	145	82	145	137
herav leigd of which rented land	" "	30	69	29	47	57
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:	NOK	908046	1207995	938335	1054488	1158966
Varelager Stocks	"	36560	35295	34553	42856	40673
Buskap Livestock	"	18407	22049	16448	31543	28022
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	88430	93773	112254	117674	118527
Traktorar Tractors	"	10056	57796	155668	93017	103046
Driftsbygningar Outbuildings	"	475839	724636	449174	498842	605381
Jord etc. Farmland etc.	"	278756	274446	170238	270556	263317
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)	timer hours	3020	2938	2648	3376	3144
herav familien of which family	" "	2288	2287	2264	2591	2472
Arealbruk: Land use:						
Poteter Potatoes	" "	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	" "	138,5	144,8	82,1	144,9	136,3
Anna Other	" "	0,3	0,2		0,2	0,1
Avlingar pr daa: Crops per decare:						
Poteter Potatoes	"	1000	1275	1550	1000	1275
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	208	194	279	221	220
I alt Total	"	208	194	280	221	220
Geitehald: Goat farming:						
Årsgeiter Dairy goats	stk no.	85	92	74,6	88	90
Geiter i status (gj.sn): Goats in balance (average):						
Geiter fra IB Dairy goats > 2 years	" "	78	88	82	87	92
Geiter under 9 mnd Goats < 9 months	" "	35	39	12	29	30
Mjôlk/årsgeit Milk/dairy goat	kg	779	756	672	746	733
Omsett mjôlk Milk sold	l	59133	63520	46002	58718	60257
Mjôlkekvote Milk quota	l	71243	71362	55122	64544	65438
Grovfôr/årsgeit Coarse fodder/dairy goat	daa	1,6	1,6	1,1	1,7	1,5
Variable kostn./årsgeit Variable costs/dairy goat	NOK	2344	2333	2158	2233	2227
herav førkjôp of which purchased fodder	NOK	1673	1625	1499	1527	1527
Pris:Geitemj. utan tilskot Milk price excl. support	NOK/l	5,26	4,99	4,74	5,06	4,92
Tilskot Support	NOK/l	4,13	4,05	4,00	3,89	3,88
Produksjonsinntekt mjôlk Total output milk	NOK	311114	316648	218201	297189	296403
Driftstillegg Production allowances	"	71600	71600	71600	67100	69056
Andre tilskot mjôlk Other support to milk	"	244110	257090	184094	228519	234069
Prod.inntekt livdyr og slakt Total output meat and br.goats	"	8354	14982	21666	17379	17769
Tilskudd kjøtt Support meat	"	6887	8690	5259	7214	8080
Anna husdyrhald Other animal husbandry	"	1364	804	377	12219	7005
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare	"	904	909	944	813	884
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare	"	5196	5109	6773	4938	5186
Vederl. til arb. og EK Return on labour and own capital	NOK/man-year	261080	267338	250178	235648	245159
Vederl. til fam. arb. og EK Return on family l. and own capital	"	248518	258516	242678	221114	232910
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.	NOK/man-year	243055	262399	226889	213786	228645
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on labour and own cap. "	"	294754	301950	288114	266047	277439

1 FUm = Feed Unit milk

geitehald
production of goat's milk

Regionar	Regions		Nord-Noreg Northern Norway			Alle All	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		6	13	6	13	23
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	921722	955453	718858	912461	909331
Planteprodukt	Plant products	"	10688	7343	5717	10684	7963
Husdyrprodukt	Livestock products	"	320832	332434	240244	326787	321177
Tilskot	Support	"	589618	611062	468488	564788	570339
Andre inntekter	Other income	"	584	4614	4410	10203	9852
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	198643	213383	160884	195741	201041
Såvarer	Seeds	"	1248	1062	1001	1335	1234
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	19786	23070	13814	19384	20428
Plantevernmidde	Pesticides	"		162	127		92
Konserveringsmidde	Preservatives	"	4945	3680	3369	5746	4735
Førmiddel	Fodder	"	142147	150636	112630	135282	139945
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	9259	10724	9962	11613	11855
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	525	2142	2217	3008	2774
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	20735	21905	17766	19373	19978
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs						
Leigd arbeid	Hired labour	"	119231	101558	50486	97682	89381
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	30209	26538	20623	30933	28108
Traktor	Tractors	"	4005	8121	6115	8707	9479
Driftsbygningar	Outbuildings	"	31998	22303	17949	29628	24731
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	646	2433	4174	2650	3574
Drivstoff	Fuel	"	8654	14571	12411	15024	16304
Maskinleige	Rented machinery	"	58744	62137	9317	33838	40976
Jordleige	Rented farmland	"		445	532	1981	1371
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	81106	83587	66073	73544	75164
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	533236	535075	348561	489729	490130
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	388485	420378	370297	422732	419201
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16988	13098	12268	18183	15409
Traktor	Tractors	"	5030	7718	13235	14441	13147
Driftsbygningar	Outbuildings	"	36568	35403	27336	34201	33224
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	917	544	1050	1269	1090
Kalkulert rente, 3.0 %	Required return on capital 3.0 %	"	27590	34526	27950	32162	33911
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	328983	363616	316408	354637	356331
+ " skogbruk	+ " forestry	"	32822	15074	1081	16513	9884
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	6859	1965	8549	44310	26010
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-635	1960	1667	3139	3048
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"					128
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	253317	236657	131383	290924	243779
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	76059	60000	52208	39126	36940
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3532	10944		2855	6879
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	4959	5230	4469	12932	9606
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	50774	77296	18851	53168	63347
= Nettoinntekt	= Total net income	"	655121	618151	496914	711268	629257
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	152258	128041	173151	105428	119807
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	344829	255352	384152	644107	507880
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	28616	216903	-5856	20358	126164
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	908046	1207995	938335	1054488	1158966
Skogbruk	Forestry	"	22431	44606	42386	26880	42884
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	228945	168349	420993	281320	309779
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	621671	560913	465110	664659	583975
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	433713	388305	379071	628607	536041
Eigedelar i alt	Total assets	"	2214807	2370169	2245894	2655954	2631645
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	149982	185608	86244	171188	174261
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1050718	1397873	607753	995502	1130962
Eigenkapital	Own capital	"	1014106	786688	1551897	1489264	1326422

Driftsgranskingar i jordbruket 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17i

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions	Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway		Vestlandet Western Norway	Trøndelag	
			Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Alle	Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts
Tal bruk	Number of holdings		Alle	Alle	Alle	Alle	Alle
Alder på brukar	Age of farmer	år year	9	7	7	7	6
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	45	43	47	47	46
herav leigd	of which rented land	" "	303	342	146	286	414
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	118	95	72	47	195
Varelager	Stocks	"	2281505	2199131	1439451	1334859	1997628
Buskap	Livestock	"	127387	183150	54552	151717	111181
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	398711	401441	220104	264954	328702
Traktorar	Tractors	"	196240	307698	118726	122653	152621
Driftsbygningar	Outbuildings	"	169378	271444	97009	55829	309104
Jord etc.	Farmland etc.	"	1153072	718150	800263	498078	879767
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	236717	317247	148796	241628	216254
herav familien	of which family	" "	2649	3057	1512	1826	1652
Arealbruk:	Land use:		2060	2180	1167	1543	1243
Korn	Cereals	daa decares	7,8	48,6		65,1	
Poteter	Potatoes	" "	0,2	4,3			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	294,8	285,7	146,0	221,1	410,0
Anna	Other	" "		3,9			3,8
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFU ¹	169	511		456	
Poteter	Potatoes	kg	1000	2333			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	357	382	283	365	269
I alt	Total	"	352	397	283	385	266
Storfehold:	Cattle:						
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	26,4	33,7	6,7	23,6	24,3
Tal kyr	Number of cows	" "	24,8	27,5	8,2	20,1	24,4
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	37,3	44,9	16,6	28,2	34,6
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	2,3	3,4	14,3	1,4	2,6
Kg kukjøt omsett	Meat (cow)	kg	1896	2060	449	1391	1229
Kg a. storfejøt omsett	Meat (beef)	"	4682	6553	6841	3623	4459
Kg kjøt prod pr kalving	Meat pr calving	"	249	256	1086	213	234
Pris:	Price:						
Kukjøt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	37,79	38,21	38,75	37,62	36,97
Anna storfejøt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	46,55	45,06	43,34	47,82	47,26
Prod. inntekt kukjøt	Total output meat(cow)	"	86516	95267	22694	70303	70769
" anna storfejøt	" meat(beef)	"	230619	304450	294974	188430	210108
Pristilskot kjøt	Support	"	15425	50013	33126	17208	27376
Driftstilskot	Production allowance	"	41911	48029	11949	30340	41273
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	25941	18300	3814	57256	46027
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	43246	-243	550	2143	4739
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	520	622	547	405	456
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1465	2082	1909	1686	1359
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	65146	155114	64444	212860	191730
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	50116	130290	17466	201957	161657
Fam. arbeidsfort. J/lårsverk	Family labour income agric.	"	21519	123405	4047	176610	117312
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax -adjusted return on l. and own cap. "	"	87737	179834	91633	253049	227163

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfe
beef farming

Regionar	Regions	Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Austlandet					
					Eastern Norway		Vestlandet		Trøndelag	
					Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Western Norway	Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Alle
Tal bruk	Number of holdings			9	7	7	7	7	6	
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK		737905	982717	526550	688392	773336		
Planteprodukt	Plant products	"		41517	110731	16947	68182	7294		
Husdyrprodukt	Livestock products	"		386322	417774	322032	318132	331643		
Tilskot	Support	"		305303	424742	180071	271725	426257		
Andre inntekter	Other income	"		4763	29471	7500	30353	8143		
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"		294265	269797	247900	205744	210925		
Såvarer	Seeds	"		14765	13296	1116	9426	3910		
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"		63948	72410	21443	50343	37195		
Plantevernemiddel	Pesticides	"		2563	4640	648	7206	482		
Konserveringsmiddel	Preservatives	"		3742	3645	2444	3421			
Førmiddel	Fodder	"		135167	101685	126907	74347	95317		
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"		10655	17987	4573	11882	13475		
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		44474	24100	75629	25945	44997		
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"		18949	32033	15140	23175	15550		
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"								
Leigd arbeid	Hired labour	"		32686	79593	40717	30463	53607		
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		30724	42226	18740	20010	38092		
Traktorar	Tractors	"		15979	20966	2628	7220	17854		
Driftsbygningar	Outbuildings	"		12228	27369	6022	11251	24335		
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"		2607	11308	2995	8170	3621		
Drivstoff	Fuel	"		24021	36757	8580	20509	29341		
Maskinleige	Rented machinery	"		44239	72893	25741	62040	54717		
Jordleige	Rented farmland	"		17427	6551	1489	5278	15847		
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"		78218	84584	57501	64276	91376		
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"		552394	652043	412312	434961	539714		
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"		185511	330674	114238	253432	233623		
Avskrivningar:	Depreciation:	"								
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		20157	28151	16150	17271	16612		
Traktorar	Tractors	"		19328	24806	9885	8941	28267		
Driftsbygningar	Outbuildings	"		60494	42958	46614	28904	46992		
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"		364	2919	947	1045	187		
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"		59047	63766	37840	39668	55886		
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"		85167	231841	40642	197271	141565		
+ " skogbruk	" forestry	"		32112	-1987	-213	4232	4194		
+ " till.næring	" other farm-based	"		105083	59701	35880	43799	15224		
+ " a. næring	" other off-farm	"		152267	104203	49581	16268	57836		
+ Aksjeutbyte og handel	Dividend and stock trading	"		-27151	1156	-8911	3388	26665		
+ Løsinntekter	Wage income	"		176614	334014	476864	393228	387174		
+ Pensjonar/sjukepengar	Pensions/sick pay	"			33512	28988	1999	44515		
+ Fam. arbeid på nyanlegg	Fam. labour: investments	"		9129	19702	20775	4695	17947		
+ Renteinntekter	Interest received	"		3508	9850	10923	13608	14305		
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"		46267	106993	58292	45394	44339		
= Nettoinntekt	Total net income	"		490463	684999	596236	633095	665084		
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"		98257	40410	167654	163373	120346		
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"		746125	552044	1049414	1195009	760827		
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"		-276706	-186493	-44275	13260	-65917		
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"								
Jordbruk	Agriculture	"		2281505	2199131	1439451	1334859	1997628		
Skogbruk	Forestry	"		204830	174771	16405	163888	128867		
A.næring + till. næring	Other occupations	"		668818	722175	506857	675228	363912		
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"		573287	742217	283303	750133	784994		
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"		609506	487853	692828	629911	494060		
Eigedelar i alt	Total assets	"		4337946	4326146	2938846	3554019	3769460		
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"		468148	372259	147237	54336	232642		
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"		1389467	1701534	724753	1004080	1129950		
Eigenkapital	Own capital	"		2480331	2252353	2066856	2495604	2406868		

DRIFTSGRANSKINGER I JORDBRUKET 2009. Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 17i

**Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for**

Regionar Regions		Alle All				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		11	15	11	44
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	48	50	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	161	243	383	283
herav leigd	of which rented land	" "	58	56	153	97
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1936893	1366949	1910192	1751371
Varelager	Stocks	"	57413	90522	149455	113923
Buskap	Livestock	"	258819	276270	357609	305534
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	85575	178400	186796	171869
Traktorar	Tractors	"	131158	160269	190357	173486
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1241110	407607	800179	758934
Jord etc.	Farmland etc.	"	162818	253881	225795	227626
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	1645	1898	2246	2014
herav familien	of which family	" "	1247	1607	1835	1566
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	1,8	8,0	12,7	19,7
Poteter	Potatoes	" "	0,2		2,7	0,7
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	158,7	233,7	363,8	261,5
Anna	Other	" "		0,8	3,5	1,1
Avlinger pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFU ¹	194	460	391	454
Poteter	Potatoes	kg	1000		2333	2250
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	322	317	332	323
I alt	Total	"	320	321	332	332
Storfehold:	Cattle:					
Tal kalvingar	Number and calvings	stk no.	13,7	21,5	27,8	21,7
Tal kyr	Number of cows	" "	13,3	20,5	26,6	20,3
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	19,2	25,2	39,1	30,2
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	7	3	2,9	4,4
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	674	1307	2316	1497
Kg a. storfe kjøtt omsett	Meat (beef)	"	4276	3180	5253	4683
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	361	208	272	285
Pris:	Price:					
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	36,54	35,65	37,09	36,88
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	45,5	42,98	44,52	44,93
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	39195	61950	92075	68188
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	207982	150745	237779	217234
Pristilskot kjøtt	Support	"	20458	25702	41622	29368
Driftstilskot	Production allowance	"	21320	32253	46815	33844
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	12749	32337	37010	27943
Anna husdyrhold	Other animal husbandry	"	35629	403	766	9882
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	446	501	435	490
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1912	1773	1540	1675
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	55745	140956	192794	139116
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	21259	122406	179262	118303
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-14172	112602	151616	95120
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax -adjusted return on l. and own cap. "	"	81186	170603	227735	169347

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef farming

Regionar Regions

Alle All

Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings		11	15	11	44
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	534644	570244	856613	697618
Planteprodukt Plant products	"	7241	18898	66144	42297
Husdyrprodukt Livestock products	"	295582	245435	367630	323253
Tilskot Support	"	196263	280190	415576	312029
Andre inntekter Other income	"	35558	25722	7263	20039
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	227398	140232	267240	223532
Såvarer Seeds	"	3697	3310	8808	7678
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	24271	37009	68042	46169
Plantevernemiddel Pesticides	"	1213	2203	1996	2733
Konserveringsmiddel Preservatives	"	1941	4231	1916	2597
Fôrmiddel Fodder	"	84067	56192	136535	96043
Div, til husdyrholdet Misc. for animal husbandry	"	8810	6305	14919	10228
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	88368	11879	15624	37776
Andre forbruksartiklar Other variable costs	"	15030	19102	19400	20307
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid Hired labour	"	33078	31704	48891	42376
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	10697	26446	32317	28260
Traktor Tractors	"	10105	11811	12841	13292
Driftsbygningar Outbuildings	"	9507	11489	20661	15502
Jord, grøfter og vassanl, Farmland, drainage and water supply	"	2398	4662	6389	5557
Drivstoff Fuel	"	11311	19999	25019	22118
Maskinleige Rented machinery	"	36511	41143	56478	46814
Jordleige Rented farmland	"	5602	2939	11545	8460
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	59546	66072	80958	72205
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	406153	356497	562338	478116
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	128492	213747	294275	219502
Avskrivningar: Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	14821	23170	19635	20999
Traktor Tractors	"	14203	16661	17219	17370
Driftsbygningar Outbuildings	"	62391	28865	43501	43282
Jord, grøfter og vassanl, Farmland, drainage and water supply	"	505	801	1982	993
Kalkulert rente, 3,0 % Required return on capital 3,0 %	"	47659	40010	54755	48833
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	36571	144250	211937	136858
+ " skogbruk + " forestry	"	20589	-1967	6814	6662
+ " till,næring + " other farm-based	"	117418	57984	28480	65534
+ " a, næring + " other off-farm	"	79353	119263	52234	82106
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	-16819	-7865	15466	-2563
+ Lønsinntekter + Wage income	"	394035	345370	382981	352318
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	18447	16572	30643	17972
+ Fam, arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"	25172		19503	11875
+ Renteinntekter + Interest received	"	7333	11975	13255	10298
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	39510	81644	51050	56939
= Nettoinntekt = Total net income	"	642588	603937	710264	624122
Endring i eigenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	126023	82548	169073	120548
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	728563	1149201	784233	835170
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	-191766	-100592	-6542	-91889
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:	"				
Jordbruk Agriculture	"	1936893	1366949	1910192	1751371
Skogbruk Forestry	"	121841	145567	109737	126148
A.næring + till. næring Other occupations	"	497783	881230	341871	547433
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	646120	521975	853370	629662
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	635369	692092	521929	587588
Eigedelar i alt Total assets	"	3838007	3607811	3737098	3642202
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	366039	187170	179876	243785
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	1248389	1074721	1136991	1117578
Eigenkapital Own capital	"	2223580	2345920	2420231	2280839

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics for agriculture 2009

Hovudtabell 18 Rekneskapssamdrag, 1000 kroner per familie

Summary of accounts, NOK 1000 per family

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Driftsoverskot Net income				Løns- inntekter Wages + E	Pensjonar o.l. Pensions etc. + F	Aksje- utbyte Dividend + G	Fam. arb. nyanlegg Fam. lab. investment + H
		Jordbruk Agriculture A	Skogbruk Forestry + B	Till.næring Farm-based + C	A. næring Other + D				
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands									
	50- 99,9	62,7	-1,1	20,8	3,0	628,3	35,7	0,6	
	100-199,9	45,5	25,2	58,4	61,8	487,3	34,1	1,2	7,4
	200-299,9	204,0	4,2	29,2	63,7	402,0	30,9	0,1	4,3
	300-499,9	222,6	6,8	65,8	47,4	305,5	56,8	30,6	7,2
	500-	311,3	19,8	93,2	71,6	294,3	36,8	42,4	2,4
	Alle All	201,6	12,2	60,7	57,4	370,0	41,9	22,0	5,0
Andre bygder Other parts									
	50- 99,9	83,4	1,0	44,1	37,3	265,4	81,7	-0,3	
	100-199,9	164,4	11,6	28,5	27,2	363,8	27,4	-51,0	0,3
	200-299,9	191,6	20,3	54,4	21,4	307,1	36,9	1,0	20,6
	300-499,9	300,7	6,3	57,2	36,9	365,8	31,6	4,9	19,7
	500-	399,3	44,2	48,4	34,8	309,2	76,5	1,9	24,1
	Alle All	225,1	16,3	45,5	29,3	334,8	40,8	-14,3	13,2
Agder og Rogaland Agder and Rogaland									
Jæren									
	100-199,9	379,2	1,3	21,5	76,6	219,6	6,6	0,9	
	200-299,9	501,7	0,8	21,2	34,8	248,4	24,5	6,6	7,7
	300-499,9	466,3	2,2	22,3	-1,5	323,7	2,8	0,8	14,2
	500-	769,3	1,7	27,1		253,6	24,1		
	Alle All	504,8	1,5	22,3	46,4	250,2	17,2	4,4	8,1
Andre bygder Other parts									
	0 - 49,9	464,8	72,9	93,2		319,9	49,0	8,9	
	50- 99,9	487,9	-2,6			244,9			
	100-199,9	214,2	1,1	49,1	57,1	286,4	26,5	2,3	19,5
	200-299,9	354,7	6,6	56,7	20,3	225,9	29,1	0,2	5,9
	300-499,9	310,9	38,1	84,2	28,1	206,4	48,4	2,2	11,8
	500-	515,3	2,5	124,5	-2,5	275,4	14,9	-0,1	4,5
	Alle All	315,0	14,9	69,0	31,9	248,2	32,5	1,7	11,8
Vestlandet A106Western Norway									
	0 - 49,9	243,2	6,5	25,8	17,2	333,1	31,7	0,9	6,4
	50- 99,9	212,8	24,2	26,5	47,0	230,7	18,1	1,7	0,7
	100-199,9	210,1	0,9	76,2	11,1	352,8	31,3	3,0	4,0
	200-299,9	279,8	8,1	31,4	24,8	253,2	22,7	-8,6	6,7
	300-499,9	407,8	6,4	41,5	-2,0	288,7	10,8	-0,5	22,2
	500-	774,4	0,8	10,5	0,5	132,0	3,2		8,2
	Alle All	287,2	6,7	48,0	15,9	293,6	22,8	-0,7	8,0
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands									
	100-199,9	199,0	7,8	18,4	5,1	406,0	0,4	0,1	3,3
	200-299,9	260,3	5,5	55,2	21,3	338,8	20,1	-6,4	1,2
	300-499,9	425,4	12,1	43,0	3,8	334,0	54,5	-3,9	3,4
	500-	491,5	1,8	12,8	11,6	281,3	8,4	0,1	
	Alle All	332,6	7,9	40,3	11,1	342,2	28,4	-3,0	2,2
Andre bygder Other parts									
	100-199,9	258,5	12,1	46,8	23,8	200,4	22,2	5,2	
	200-299,9	297,1	-4,3	20,6	8,6	286,7	26,3	0,4	13,0
	300-499,9	329,5	15,6	39,8	17,8	272,3	34,9	13,4	8,2
	500-	460,8	5,0	48,7	81,4	227,5	53,0	0,2	2,7
	Alle All	325,0	9,4	39,1	26,7	251,2	32,8	7,0	6,3
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9	311,0	-0,8	6,5	18,5	184,7	102,7		
	100-199,9	231,0	11,1	7,4	13,6	206,0	67,0		1,1
	200-299,9	291,4	6,2	35,2	24,0	295,6	53,9	0,1	0,2
	300-499,9	367,0	0,2	34,9	11,9	195,9	65,6	0,1	25,6
	500-	528,4	1,0	35,3	50,6	163,0	44,3		17,5
	Alle All	334,6	4,0	28,3	20,6	223,1	62,4	0,1	11,1
Alle bruk All holdings									
	0 - 49,9	344,5	13,3	32,8	10,6	319,1	50,9	29,4	9,1
	50- 99,9	179,2	9,9	23,7	52,1	288,2	44,5	1,9	0,3
	100-199,9	188,7	8,7	47,4	31,3	339,8	30,4	-8,3	5,0
	200-299,9	271,6	7,6	39,0	30,7	306,0	31,8	-1,5	7,4
	300-499,9	330,9	9,9	51,2	22,3	284,6	42,9	9,2	14,0
	500-	434,4	16,1	66,3	48,2	263,9	39,4	18,2	7,6
	Alle All	285,5	9,9	47,2	31,5	302,2	36,7	3,2	8,3

Rente- inntekter Interest income + I	Arb. ved. + forrenting Family payment = J	Renter av gjeld Interest on liabilities - K	Kår Payments to previous owner - L	Netto- inntekt Total net income = M	Netto verdi- regulering Extraordinary items, net + N	Privat forbruk Private consumption - O	Betalt skatt Tax paid - P	Sparing Savings = Q
5,8	755,8	61,0	0,4	694,5	40,3	615,5	212,7	-93,4
13,4	734,3	54,6	5,4	674,2	43,7	443,1	205,9	68,9
10,9	749,3	71,4	7,3	670,3	34,7	450,7	209,6	44,7
9,8	752,5	85,6	6,5	660,5	48,5	487,6	213,0	8,4
24,2	896,0	101,5	7,0	787,1	238,4	486,9	235,4	303,2
14,3	785,1	81,6	6,3	696,9	91,7	478,5	216,9	93,2
7,6	520,2	13,1	6,9	500,4	59,6	364,7	94,2	101,1
15,8	588,0	37,4	6,7	543,6	28,6	405,6	172,0	-5,4
10,6	663,9	51,1	8,6	604,5	26,0	395,9	151,1	83,5
16,0	839,1	54,0	15,0	770,1	29,5	481,6	244,9	73,1
12,1	950,5	114,4	7,3	828,6	66,2	477,1	197,5	220,2
13,4	704,1	52,9	9,1	642,4	34,9	425,5	179,8	72,0
19,6	725,3	53,5	11,2	660,7	41,7	545,3	222,3	-65,2
1,9	847,6	115,1	9,8	722,8	9,3	465,0	172,7	94,4
5,1	835,9	155,5	14,7	665,8	56,4	572,2	225,6	-75,6
2,7	1078,5	162,0	7,0	909,4	371,3	458,3	153,0	669,4
7,3	862,2	121,3	10,8	730,1	75,1	530,5	207,3	67,4
11,7	1020,4	4,9		1015,7	33,4	714,1	298,7	36,3
1,1	731,3	68,1		663,0	46,5	510,7	153,7	45,1
8,3	664,5	74,0	2,5	587,7	34,8	450,6	156,2	15,7
10,9	710,3	75,5	4,5	630,5	88,9	432,5	129,2	157,7
12,0	742,1	116,4	1,5	623,3	102,6	440,8	134,8	150,3
4,3	938,8	97,7	3,0	837,8	58,9	498,8	221,2	176,7
9,6	734,6	87,1	2,7	644,7	69,8	455,7	153,7	105,1
14,0	678,8	12,7	4,8	660,8	-1,5	355,8	168,6	134,9
14,0	575,7	33,0	8,6	534,3	36,0	337,4	119,6	113,3
10,6	700,0	40,9	8,1	651,0	16,6	467,5	136,7	63,4
16,3	634,4	52,2	4,8	577,6	47,4	343,9	152,5	128,6
16,4	791,3	95,4	9,3	686,3	38,2	396,1	167,3	161,1
4,3	933,9	286,1	16,7	631,0	17,4	428,3	147,3	72,8
13,4	694,9	60,6	7,8	626,7	29,1	401,9	146,4	107,5
4,5	644,6	89,3	8,0	547,3	20,1	487,7	149,7	-70,0
9,3	705,3	47,3	10,3	647,7	52,4	515,0	191,2	-6,1
12,8	885,1	81,1	9,8	794,0	74,1	495,4	180,4	192,3
15,8	823,3	101,8	21,4	700,2	144,7	545,2	204,3	95,4
11,0	772,7	70,7	10,6	691,3	63,1	501,0	182,3	71,1
11,5	580,5	36,2	13,2	531,3	115,8	396,8	127,6	122,7
10,4	658,8	41,8	10,0	607,2	18,5	392,6	155,2	77,9
9,4	740,9	77,8	7,3	655,8	38,5	360,0	148,9	185,4
8,7	888,0	77,0	16,2	795,5	63,8	484,2	178,1	197,0
10,0	707,5	60,6	10,5	636,6	57,0	393,3	149,2	151,1
5,9	628,5	38,3	2,1	588,4	17,3	364,9	139,6	101,2
7,9	545,1	30,3	0,7	514,4	27,5	376,7	121,1	44,1
8,5	715,1	56,9	1,4	657,0	-4,2	390,0	150,6	112,2
6,7	707,9	105,3	1,1	600,5	47,0	402,9	140,0	104,6
9,5	849,6	162,9	3,5	683,3	48,6	367,2	133,6	231,1
7,7	691,9	79,6	1,5	610,6	26,4	387,9	139,0	110,1
13,7	823,4	72,4	3,8	747,2	16,7	522,0	236,7	5,2
11,0	610,8	33,6	5,7	571,3	37,6	398,0	136,4	74,5
11,7	654,7	48,0	6,5	600,2	34,6	440,7	158,7	35,4
10,6	703,2	61,6	6,7	635,4	33,6	417,3	166,8	84,9
11,1	776,1	91,5	7,4	677,3	51,7	449,2	182,8	97,0
15,4	909,5	121,1	8,4	780,1	154,5	471,5	202,0	261,1
11,7	736,2	73,1	7,0	656,0	54,7	440,2	173,6	96,9

Hovudtabell 19 Opplysningar om skogane og eigarane

Some characteristics of the forests and their owners

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2009	2008
Landsdel Region							
Austlandet Eastern Norway	Tal No	7	23	29	27	86	88
Agder	"			5		11	11
Midt-Noreg Central Norway+A65	"	11	20	9	5	45	49
Heile landet All regions	"	20	45	43	34	142	148
Produksjonsgrunnlag Basis of prod.							
Prod. skogareal Productive area of forest	daa	383	645	1 268	2 718	1 293	1 277
Stående kubikkmasse Growing stock	m ³ /daa	7,2	7,1	7,6	8,6	8,0	7,7
Balansekvantum Sustainable yield	m ³ /år yr	67	143	282	724	313	287
Balansekvantum Sustainable yield	m ³ /daa	0,18	0,22	0,22	0,27	0,24	0,22
Takseringsår Year of inventory		1995	1999	1999	2000	1999	1998
Jordbruksareal Agricultural area	daa	339	328	294	341	322	303
Avstand frå garden Distance from farm							
Inntil innmarka Nearby farm	%	45	38	49	29	40	43
< 1 km frå garden < 1 km from farm	"	15	4	12	15	11	9
1-5 km frå garden 1-5 km from farm	"	20	33	21	21	25	28
> 5 km frå garden > 5 km from farm	"	10	18	9	18	14	15
Alle Total	"	100	100	100	100	100	100
Teigar No. of parcels of land							
1	%	30	20	28	26	25	26
2 - 5	"	60	62	51	47	55	59
> 5	"		11	12	12	10	11
Alle Total	"	100	100	100	100	100	100
Aldersgruppe Farmer's age							
Under 30 år Less than 30 years	%		2	2		1	1
30 - 49 år 30 - 49 years	"	60	36	47	47	45	45
50 - 59 år 50 - 59 years	"	25	44	35	41	38	38
60 - 66 år 60 - 66 years	"	15	16	14	12	14	14
Over 66 år More than 66 years	"		2	2		1	1
Alle grupper All groups	"	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 20 Avverking og transport
 Volume cut and logging

	Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2009	2008
Region <i>Region</i>							
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	Avverk. % ¹⁾	227	18	60	70	64	109
Agder	"			60		46	69
Midt-Noreg <i>Central Norway</i>	"	54	35	85	77	64	137
Heile landet <i>All regions</i>	"	112	25	65	69	63	112
Salsvirke <i>Roundwood for sale</i>							
Bartre <i>Coniferous</i>							
Spesialtømmer <i>Special timber</i>	%				1	1	1
Skurtømmer <i>Sawlogs</i>	%	20	42	37	46	42	48
Sams virke <i>Unsorted sawlogs and pulpwood</i>	%			4	1	2	2
Massevirke <i>Pulpwood</i>	%	68	44	52	48	50	42
I alt <i>Total</i>	%	88	86	93	95	94	93
Anna virke <i>Other wood</i>							
Lauvtrevirke <i>Broadleaved wood</i>	%	11	13	4	1	3	2
Ved til brensel <i>Fuelwood</i>	%		1	3	1	2	1
Rotsal <i>Standing timber sale</i>	%				2	1	5
I alt <i>Total</i>	%	12	14	7	5	6	7
Salsvirke i alt <i>Roundwood for sale total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Driftsveglengde <i>Logging distance</i> ²⁾	km	0,7	0,9	0,5	0,6	0,7	0,6
Terrengforhold <i>Terrain conditions</i>							
Lett <i>Easy</i>	%	71	47	57	27	39	44
Middels <i>Moderate</i>	%	29	52	39	62	53	50
Vanskeleg <i>Difficult</i>	%		1	3	10	7	6
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Transportutstyr <i>Transport equipment</i>							
Jordbr.traktor <i>Agricultural tractor</i>	%	29	63	11	13	16	16
Skogstraktor <i>Skidder, carrier or forwarder</i>	%	71	37	89	87	84	84
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Avverking i prosent av balansekvantum *Cutting as percentage of sustainable yield*
²⁾ Driftsveglengde for avverking *Logging distance for the current year*

Hovudtabell 21 Arbeidskraft

Labour input

		Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests		
			50-99	100-199	200-399	400-	2009	2008	
Arbeidstimane til familien Family man-hours									
Jordbr. areal Agricultural area		Jord/Skog							
Gruppe	Gj.snitt	Agriculture/							
Group	Average	Forestry							
-99	97	Bruk Proper	Tal No			3		3	3
		Jord Agricul.	Timar Hrs.			671		671	810
		Skog Forest	"			15		15	20
		I alt Total	"			686		686	830
100-199	160	Bruk Proper	Tal No	4	10	9	8	31	35
		Jord Agricul.	Timar Hrs.	2 843	2 295	1 179	1 321	1 790	1 772
		Skog Forest	"	49	44	110	135	87	112
		I alt Total	"	2 891	2 339	1 289	1 456	1 878	1 884
200-299	243	Bruk Proper	Tal No	7	12	13	8	40	46
		Jord Agricul.	Timar Hrs.	1 319	2 463	1 972	1 368	1 884	1 842
		Skog Forest	"	22	24	66	266	86	75
		I alt Total	"	1 341	2 487	2 038	1 635	1 970	1 916
300-	453	Bruk Proper	Tal No	9	23	18	18	68	64
		Jord Agricul.	Timar Hrs.	2 553	2 296	2 290	1 443	2 103	2 179
		Skog Forest	"	40	57	31	101	60	74
		I alt Total	"	2 593	2 353	2 321	1 544	2 162	2 253
I alt Total	322	Bruk Proper	Tal No	20	45	43	34	142	148
		Jord Agricul.	Timar Hrs.	2 179	2 340	1 848	1 397	1 943	1 950
		Skog Forest	"	36	45	57	148	72	82
		I alt Total	"	2 214	2 385	1 905	1 545	2 015	2 032
Arbeidskategori Labour category¹⁾									
Leigd arbeid Hired labour		Timar Hrs.		14	2	6	9	6	10
Arbeidstimane til familien Family labour		"		47	48	54	198	71	94
I alt Total		"		60	50	60	207	76	103
Arbeidstype Type of work¹⁾									
Drift Cutting and hauling		Timar Hrs.		50	40	33	133	53	77
Skogkultur Silviculture		"		10	10	27	74	24	26
I alt Total		"		60	50	60	207	76	103
Arbeidstimer/m³ Working hours/m³									
Adm. av eigar, arb. ved drift ¹⁾		Tim. Hrs./m ³		2,0	1,5	1,6	2,0	1,7	1,3
Av dette eige arbeid, drift ²⁾		%		73	100	83	97	92	94

¹⁾ Gjeld eigedommar der skogeigar administrerer alt sjølv All activities in forest managed by the owner himself

²⁾ Of which family labour input

Hovudtabell 22 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskot

Output, costs and net ncome from forestry

	Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2009	2008
Skogar Forests	Tal No	20	45	43	34	142	148
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	76	37	183	500	198	319
Utrekningar per skogeigedom Figures per forest property							
Inntekter Income							
Bruttoinnt. sal Income from sale	Kr NOK	18 530	6 219	50 265	151 249	56 016	112 995
Eige forbruk, br.verdi Own use of timber, gross value	"	3 630	4 522	4 146	4 910	4 375	4 428
Driftstilskot Grants for cutting and hauling	"	1	105	63	1 467	404	854
Andre inntekter Other income	"	299	229	2 044	7 681	2 573	5 581
Produksjonsinntekter Output	"	22 460	11 075	56 518	165 307	63 368	123 858
Kostnader Costs							
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	"	12 776	1 827	23 676	71 113	26 575	38 650
Trekraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	"	1 241	1 802	2 279	6 188	2 918	2 753
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	"	1 862	3 022	2 029	4 555	2 922	3 985
Vedlh./anlegg enkle vegar Maintenance roads	"	52	1 033	2 823	3 353	1 992	2 459
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	"	441	64	853	2 215	871	1 354
Administrasjon/diverse trekk Administration	"	2 199	2 296	3 876	11 292	4 897	5 298
Avskr. utstyr/diverse Depreciation equip.	"	973	1 214	1 413	4 511	2 030	2 269
Avskr. vegar Depreciation roads	"		71	1 014	1 022	574	610
Kostn. før skogkultur Costs before silviculture	"	19 544	11 329	37 963	104 249	42 779	57 377
Skogkultur(netto) Silviculture, net costs	"	1 493	2 628	5 850	-1 179	2 532	4 472
Driftsoverskot Net income from forestry	"	1 444	-2 882	12 762	62 237	18 057	62 009
Utrekningar per m³ Figures per m³							
Inntekter Income							
Virkesinntekter i alt Income from timber sales	Kr NOK/m ³	292	293	297	312	306	368
Andre inntekter Other income	"	4	9	11	18	15	20
Produksjonsinntekter Output	"	296	302	308	330	321	388
Kostnader Costs							
Kostnader før skogkultur Costs before silviculture	"	257	309	207	208	216	180
Skogkultur (netto) Silviculture (net)	"	20	72	32	-2	13	14
Kostnader i alt Costs total	"	277	381	239	206	229	194
Driftsoverskot Net income from forestry	"	19	-79	69	124	91	194
Tømmerprisar Timber prices							
Spesialtømmer Special timber	Kr NOK/m ³			476	269	308	453
Skurtømmer Sawlogs	"	317	367	351	384	373	466
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	"			262	293	270	295
Massevirke Pulpwood	"	283	248	246	245	248	267
Bartrevirke i alt Coniferous total	"	291	307	289	312	304	373
Lauvtrevirke Broadleaved wood	"	218	297	160	204	203	243
Ved til brensel Fuelwood	"	220	180	368	205	286	215
Rotsal Standing timber sale	"				504	504	417
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	"	283	304	287	313	304	371
Gards- og husbehovsvirke Timber for own use	"	318	296	323	300	307	304
Driftskostnader fordelt Haul/cutting costs							
Eige arbeid Own labour (calc.)	%	19	34	10	15	16	13
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	%	53	11	56	58	52	58
Trekraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	%	5	11	5	5	6	4
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	%	8	18	5	4	6	6
Vedlh. anlegg/vegar Maintenance roads	%		6	7	3	4	4
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	%	2		2	2	2	2
Administrasjon/diverse trekk Administration	%	9	13	9	9	10	8
Avskrivningar Depreciation	%	4	7	6	5	5	4
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 23 Driftsresultat

Operating result

	Eining Unit	Utan sals- virke No wood f. sale	Storleiksgruppe, salsvirke m ³ /år Logging size group, m ³ /year				Alle skogar All forests	
			0-99	100-199	200-399	400-	2009	2008
Skogar Forests	Tal	77	27	5	9	24	142	148
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	15	52	134	299	923	198	319

Utrekningar per skogeigedom Figures per forest

+ Bruttoinnt. v/avverk. Income from cutt.	Kr NOK	4 534	15 328	41 882	90 302	282 938	60 391	117 424
- Eige arb. drift/vedlh. Family labour	"	3 813	9 702	10 911	14 717	16 857	8 078	8 938
- Leigd arb. og utstyr Hired labour/equip.	"	422	3 527	22 837	58 762	125 121	26 575	38 650
- Eige utstyr, vegvedlh. Maintenance	"	5 704	8 290	10 042	17 944	14 872	8 674	10 266
- Sal, måling, adm. Admin., sales exp.	"	2 611	2 627	2 523	9 663	13 666	4 926	5 582
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	12 549	24 146	46 313	101 085	170 516	48 253	63 436
= Rånetto Net conversion value	"	-8 016	-8 817	-4 431	-10 783	112 421	12 138	53 988
+ Andre inntekter Other income	"	861	229	222	5 714	12 403	2 977	6 435
= Result. før avskr. Result before deprec.	"	-7 154	-8 589	-4 209	-5 069	124 824	15 115	60 423
- Avskrivningar Depreciation	"	1 736	1 922	1 454	6 700	4 861	2 604	2 879
= Resultat før kultur Result before silv.	"	-8 890	-10 511	-5 663	-11 769	119 963	12 511	57 543
- Skogkult., eige arb. S.cult. fam.labour	"	3 621	2 684	6 343	4 948	3 250	3 560	3 906
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	4 580	3 290	16 086	11 106	17 571	7 349	7 289
+ Skogkult. tilskot Grants, silvicult.	"	1 400	1 903	1 885	9 672	17 846	4 817	2 817
= Driftsresultat Operating result	"	-15 690	-14 582	-26 207	-18 151	116 987	6 419	49 165
- Trekt skogfond ²⁾	"	1 682	2 917	4 061	23 913	57 964	12 922	17 711
+ Utbetalt frå skogfond ³⁾	"	7 484	5 423	9 465	27 674	38 662	13 711	13 796
= Dr.res. etter skgfond. Adjusted result	"	-9 888	-12 076	-20 803	-14 390	97 685	7 208	45 251

Utrekningar per m³ Figures per m³

+ Bruttoinnt. v/avvirk. Income from cutt.	Kr NOK/m ³	301	296	313	302	307	306	368
- Eige arb. drift/vedlh. Family labour	"	254	188	82	49	18	41	28
- Leigd arb. og utstyr Hired labour/equip.	"	28	68	171	196	136	134	121
- Eige utstyr, vegvedlh. Maintenance	"	379	160	75	60	16	44	32
- Sal, måling, adm. Admin., sales exp.	"	174	51	19	32	15	25	17
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	835	467	347	337	185	244	198
= Rånetto Net conversion value	"	-533	-171	-33	-36	122	61	169
+ Andre inntekter Other income	"	57	4	2	19	13	15	20
= Result. før avskr. Result before deprec.	"	-476	-166	-31	-17	135	76	189
- Avskrivningar Depreciation	"	115	37	11	22	5	13	9
= Resultat før kultur Result before silv.	"	-591	-203	-42	-39	130	63	180
- Skogkult., eige arb. S.cult. fam.labour	"	241	52	47	17	4	18	12
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	305	64	120	37	19	37	23
+ Skogkult. tilskot Grants, silvicult.	"	93	37	14	32	19	24	9
= Driftsresultat Operating result	"	-1043	-282	-196	-61	127	32	154
- Trekt skogfond ²⁾	"	112	56	30	80	63	65	55
+ Utbetalt skogfond ³⁾	"	498	105	71	92	42	69	43
= Dr.res. etter skgfond. Adjusted result	"	-657	-234	-155	-48	106	36	142

¹⁾ Silviculture, hired labour and plants²⁾ Fees paid to the Forest Trust Fund account³⁾ Drawn out from Forest Trust Fund account

Hovudtabell 24 Driftsoverskot i jord- og skogbruk

Net farm income and net income from forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2009	2008
Landsdel Region							
Austlandet Eastern Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	7	23	29	27	86	88
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	258 366	233 532	120 652	121 237	162 234	212 439
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	1 330	-5 666	6 651	49 486	16 372	70 424
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	1	-2	5	29	9	25
Agder Agder							
Bruk Holdings	Tal No.			5		11	11
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK			192 231		206 721	272 285
Driftsoversk. S Net income from forestry	"			25 858		54 570	21 987
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%			12		21	7
Midt-Noreg Central Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	11	20	9	5	45	49
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	301 610	335 413	336 282	204 539	312 782	292 328
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	880	23	25 177	63 809	12 351	55 881
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%			7	24	4	16
Heile landet All regions							
Bruk Holdings	Tal No.	20	45	43	34	142	148
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	279 551	281 188	174 107	134 416	213 389	243 337
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	1 444	-2 882	12 762	62 237	18 057	62 009
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	1	-1	7	32	8	20
Arealstorleik i jordbruket Farm size, agriculture							
-99 daa							
Bruk Holdings	Tal No.			3		3	3
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK			89 384		89 384	5 237
Driftsoversk. S Net income from forestry	"			-2 738		-2 738	1 018
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%			-3		-3	16
100-199 daa							
Bruk Holdings	Tal No.	4	10	9	8	31	35
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	193 761	284 951	49 668	116 940	161 519	207 231
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	6 500	-1 476	-1 256	28 395	7 326	49 598
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	3	-1	-3	20	4	19
200-299 daa							
Bruk Holdings	Tal No.	7	12	13	8	40	46
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	246 824	268 580	142 329	116 836	193 392	192 342
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	9 622	-767	-968	59 914	13 122	48 046
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	4		-1	34	6	20
300- daa							
Bruk Holdings	Tal No.	9	23	18	18	68	64
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	343 135	286 130	273 399	149 997	254 270	310 895
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	-7 163	-4 596	32 270	78 311	26 769	81 691
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	-2	-2	11	34	10	21
Alle bruk All holdings							
Bruk Holdings	Tal No.	20	45	43	34	142	148
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	279 551	281 188	174 107	134 416	213 389	243 337
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	1 444	-2 882	12 762	62 237	18 057	62 009
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	1	-1	7	32	8	20

Hovudtabell 25 Investeringar og finansiering

Investments and financing

	Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2009	2008
Årlege investeringar <i>Investments (annual)</i>							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	Kr NOK	3 295	5 326	12 530	20 727	10 909	11 195
Vegar <i>Roads</i>	"	1 615		2 724	5 194	2 296	3 962
Anna <i>Other</i>	"	8 356	14 520	4 488	13 324	10 328	13 626
I alt <i>Total</i>	"	13 266	19 847	19 742	39 245	23 533	28 783
Investeringar per daa <i>Investments per decare</i>	Kr NOK/daa	35	31	16	14	18	23
Investeringar per m ³ <i>Investments per m³</i>	Kr NOK/m ³	175	541	108	78	119	90
Investeringar i % av resultat før kultur ¹⁾	%	455	-7 820	106	64	114	43
Investeringshyppigheit <i>Investment frequency</i>							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	%	25	42	51	79	51	52
Vegar <i>Roads</i>	"	5		5	9	4	5
Teknisk utstyr <i>Technical equipment</i>	"	10	7	2	12	7	3
Alle investeringar <i>All investments</i>	"	30	51	53	85	57	57
Balanse <i>Balance sheet</i>							
Omløpsmiddel <i>Current assets</i>							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	580	782	709	412	643	3 337
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	885	1 529	87	1 696	1 042	640
Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	110 194	183 134	327 986	817 472	368 608	332 613
Nyanlegg <i>New investments</i>	"	9 971	14 520	7 212	18 518	12 624	17 588
Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	973	1 285	2 428	5 533	2 604	2 879
Tilskot/sal <i>Grants/Sales</i>	"	250		603	2 362	783	2 200
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	118 942	196 370	332 167	828 096	377 845	345 123
Finansieringskjelde <i>Source of funds</i>							
Eigen arbeidsinnsats <i>Family labour</i>	%	9	7	25	15	15	14
Offentlege tilskot <i>Public grants</i>	%	8	7	12	43	23	17
Skogfond <i>Forest Trust Fund</i>	%	24	26	56	88	58	48
Anna finansiering <i>Other sources</i>	%	59	60	7	-47	4	21
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Skogfondkonto <i>Forest Trust Fund</i>							
Innestående skogfond 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	14 262	18 006	30 771	72 849	34 475	30 002
Trekt skogfond <i>Fees paid to the fund</i>	"	1 090	553	9 360	30 411	10 445	14 540
Off. tilsk. behalde på konto <i>Grants transferred to the fu</i>	"	595	1 190	1 618	6 376	2 477	3 171
Innbetalt i alt <i>Total payments to the fund</i>	"	1 685	1 743	10 978	36 786	12 922	17 711
Utbetalt til <i>Drawn out</i> Vegar/Kultur <i>Roads/Silv.cult.</i>	"	2 929	5 156	10 548	28 844	12 147	13 431
Anna <i>Other</i>	"	280	45	447	5 743	1 564	365
Utbetalt i alt <i>Drawn out from fund total</i>	"	3 209	5 201	10 995	34 587	13 711	13 796
Innestående skogfond pr. 31.12 <i>Balance 31st Dec.</i>	"	12 738	14 548	30 754	75 048	33 686	33 916
Utbetalt tilskot til <i>Grants paid for</i>							
Vegar <i>Roads</i>	Kr NOK	448		603	1 059	499	1 989
Skogkultur <i>Silviculture</i>	"	595	1 221	1 758	15 928	4 817	2 817
Driftsplan <i>Production plans</i>	"		73		74	41	161
I alt <i>Total</i>	"	1 043	1 294	2 361	17 061	5 357	4 967

¹⁾ Investments as % of result excl. silviculture

Driftsgranskingar i jordbruket 2009 Account statistics 2009

Hovudtabell 26 Hovudtabell for alle bruk frå 1954 til 2009

General survey for all holdings 1954-2009

Alle beløp er i 1000 kroner All values in NOK 1000

År	Talet på bruk	Areal per bruk, dekar	per dekar	Avling FEm per dekar	Eigedelar i jordbruket ¹³	Produksjonsinntekt	Kostnader	Driftsover-skot i jordbruk	Rentekrav	Familiens arbeidsforteneste
Year	Number of holdings	Number of decares per holding	of yield, FUm per decares	Crops	Agricultural assets	Output	Costs	Net farm income	Required return on capital	Family labour income
Gj.snitt 54/59 Average 54/59	1013	127	295	72,3	32,6	23,0	9,7	2,7	7,0	
Gj.snitt 60/64 Average 60/64	1030	131	314	83,8	44,3	31,3	13,1	3,4	9,7	
Gj.snitt 65/69 Average 65/69	1026	137	307	100,6	67,8	47,3	20,5	4,8	15,7	
1970	1015	143	315	122,4	88,2	60,6	27,6	6,1	21,5	
1971	1012	146	321	132,2	98,5	67,3	31,3	6,6	24,7	
1972	1015	149	320	147,1	107,9	73,7	34,2	7,4	26,8	
1973	1012	154	331	162,0	120,1	81,5	38,6	8,1	30,5	
1974	1014	154	359	178,7	139,5	92,7	46,8	9,8	37,0	
Gj.snitt 70/74 Average 70/74	1014	149	329	148,5	110,8	75,2	35,7	7,6	28,1	
1975	1024	156	316	204,1	167,6	112,2	55,4	12,2	43,2	
1976	1017	156	327	230,5	213,1	134,2	79,2	13,8	65,4	
1977	1022	158	352	272,7	252,8	158,2	94,6	17,7	76,9	
1978	1013	158	365	323,9	286,4	177,8	108,6	24,3	84,3	
1979	1021	158	347	367,7	297,6	195,1	88,1	19,1	68,9	
Gj.snitt 75/79 Average 75/79	1019	157	341	279,8	243,5	155,5	88,1	19,1	68,9	
1980	1018	159	377 ¹⁴	412,4	339,4	221,9	117,5	33,0	84,5	
1981	1018	159	369	460,8	373,7	245,4	128,3	41,5	86,8	
1982	1012	162	371	519,5	405,3	269,3	136,0	49,4	86,6	
1983	1008	164	359	564,1	418,8	282,0	136,8	53,6	83,2	
1984	1010	164	403	608,4	459,7	298,5	161,2	57,8	103,4	
Gj.snitt 80/84 Average 80/84	1013	162	376	513,0	399,4	263,4	136,0	47,1	88,9	
1985	1016	165	373	669,0	486,5	320,2	166,3	63,6	102,7	
1986	1005	165	346	720,0	511,2	347,7	163,5	68,5	95,0	
1987	1002	166	370	769,9	558,6	380,5	178,1	77,0	101,1	
1988	1006	168	355	807,1	568,5	391,7	176,8	80,7	96,1	
1989	1030	172	358	846,2	614,3	410,3	204,0	84,6	119,4	
Gj.snitt 85/89 Average 85/89	1012	167	360	762,6	547,8	370,1	177,7	74,9	102,9	
1990	1040	178	407	890,0	650,2	431,9	218,3	89,0	129,3	
1991	1034	180	383	924,7	652,1	439,4	212,7	92,3	120,4	
1992	1033	184	322	924,6	637,4	437,8	199,6	92,5	107,1	
1993	1051	185	413 ¹⁵	935,5	651,3	433,8	217,5	83,8	133,7	
1994	1042	188	344	930,9	614,6	430,5	184,1	74,5	109,7	
Gj.snitt 90/94 Average 90/94	1040	183		921,1	641,1	434,7	206,4	86,4	120,0	
1995	1020	194	379	943,0	616,3	433,3	183,0	66,0	117,0	
1996	976	198	395	966,0	627,9	440,2	187,7	62,8	124,9	
1997	973	204	393	1007,2	637,5	455,1	182,4	60,4	122,0	
1998	974	210	405	1044,5	667,4	467,3	200,1	67,9	132,2	
1999	970	215	382	1079,4	653,4	482,7	170,7	75,6	95,1	
Gj.snitt 95/99 Average 95/99	983	204	391	1008,0	640,5	455,7	184,8	66,5	118,2	
2000	957	223	391	1133,9	693,0	498,4	194,6	79,4	115,2	
2001	948	233	376	1226,0	735,1	537,9	197,2	84,8	112,4	
2002	961	241	366	1286,9	791,5	549,2	242,3	89,5	152,8	
2003	932	247	379	1355,5	819,6	593,6	226,0	66,9	159,1	
2004	947	258	391	1433,0	838,5	609,6	228,9	56,4	172,5	
Gj.snitt 00/04 Average 00/04	949	240	381	1287,1	775,5	557,7	217,8	75,4	142,4	
2005	929	267	371	1556,6	875,9	647,1	228,6	45,7	182,9	
2006	912	278	357	1674,3	915,4	692,8	222,6	65,8	156,8	
2007	902	284	359	1797,2	1026,4	743,1	283,3	87,9	195,4	
2008	861	296	377	1987,5	1148,3	844,0	304,3	115,0	189,3	
2009	848	306	349	2199,9	1213,2	927,7	285,5	63,9	221,6	
Gj.snitt 05/09 Average 05/09	890	286	363	1843,1	1035,8	770,9	264,9	75,7	189,2	

¹³ I denne tabellen er eigedelar i jordbruket førte opp med gjennomsnitt av IB og UB Average of opening and closing balance

¹⁴ Frå og med 1980 er dei oppgitte avlingane kvantumsvegde Since 1980 the crop yield s are wieghted

¹⁵ Frå og med 1993 er avlingane oppgitte i FEm Since 1993 the crop yield is in F.U.m.

Lønsevne	Arbeidstimer i jordbruket	Lønsevne, kr per time	Nettoinntekt, nominelle kroner	Nettoinntekt, faste kr ¹⁶	Privatforbruk inkl. skatt	Av dette betalt skatt	Sparing	Gjeldsprosent
Capacity to pay	Total labour input	Capacity to pay NOK per hour	Total net income, NOK	Total net income, fixed NOK	Privat consumption incl. tax	Of which: Tax paid	Savings	Liabilities, % of assets
12,5	4419	2,84	13,9	163,8	13,2			25
15,8	3888	4,06	17,5	176,4	17,3			30
22,8	3524	6,47	26,1	215,3	23,7		5,6	35
29,3	3377	8,67	34,4	240,6	30,6		9,2	39
33,1	3373	9,81	39,0	257,1	34,0		10,4	39
36,0	3360	10,71	41,9	257,4	38,4		12,1	40
40,6	3357	12,09	47,2	269,7	43,3		12,0	41
48,6	3396	14,31	57,4	299,8	48,8		17,8	41
37,5	3373	11,12	44,0	265,0	39,0		12,3	40
57,8	3404	16,98	67,7	317,1	57,2		22,2	42
83,1	3424	24,44	92,6	397,2	65,3	21,5	40,2	40
100,0	3485	28,71	108,6	427,8	76,7	25,6	45,1	39
110,7	3565	31,05	121,0	440,5	91,1	33,2	43,9	39
102,4	3557	28,78	117,0	406,0	97,4	35,9	33,8	40
90,8	3487	26,04	101,4	397,7	77,5	29,1	37,0	40
111,1	3523	32,67	133,4	417,8	103,4	35,6	46,3	40
120,8	3480	34,71	146,0	402,4	113,7	38,9	47,9	40
124,5	3469	35,90	150,9	373,2	124,3	39,3	46,5	40
124,2	3441	36,09	151,1	344,9	133,3	41,5	37,9	41
145,8	3431	42,49	183,0	393,1	140,4	40,4	65,1	40
125,3	3469	36,12	152,9	386,2	123,0	39,1	48,7	40
145,9	3398	42,95	190,3	386,9	155,1	42,0	56,2	40
138,9	3302	42,08	195,8	371,2	173,9	50,4	43,0	41
148,9	3265	45,60	224,4	391,5	198,4	59,2	51,8	41
147,8	3213	46,01	233,7	382,0	217,3	66,4	45,7	42
174,2	3171	54,97	263,4	411,7	235,5	73,1	56,6	42
151,1	3270	46,32	221,5	388,7	196,0	58,2	50,7	41
186,5	3147	59,28	285,9	429,3	258,6	79,5	57,3	42
180,1	3086	58,36	290,1	421,4	282,8	89,3	40,5	40
167,3	3055	54,78	288,2	408,9	291,2	90,7	35,9	39
192,9	3064	62,95	315,0	437,0	297,6	89,5	53,8	37
171,0	3018	56,65	304,8	416,9	313,5	93,6	32,1	37
179,6	3074	58,40	296,8	422,7	288,7	88,5	43,9	39
178,1	3001	59,34	320,0	427,0	327,7	100,6	29,9	37
186,8	3002	62,23	337,1	444,6	343,4	104,5	33,6	37
183,8	2978	61,70	347,5	446,6	356,9	106,1	27,6	37
194,1	2949	65,82	382,6	480,9	371,1	108,6	53,6	37
161,8	2941	55,03	356,2	437,7	392,7	120,1	5,4	39
180,9	2974	60,82	348,7	447,4	358,4	108,0	30,0	37
183,4	2928	62,64	401,0	477,8	405,7	120,3	48,4	39
181,7	2932	61,96	402,6	465,6	416,2	122,1	37,5	40
211,0	2929	72,03	466,9	533,1	439,5	127,2	63,1	40
220,3	2927	75,26	470,6	530,9	453,5	131,5	50,3	40
236,4	2906	81,35	507,9	563,5	474,4	137,4	75,4	41
206,6	2924	70,65	449,8	514,2	437,9	127,7	54,9	40
249,0	2884	86,35	527,3	575,9	490,3	135,6	85,0	43
223,9	2894	77,38	529,2	565,2	518,3	144,4	50,7	45
266,7	2855	93,06	624,1	661,5	543,4	143,5	130,4	44
270,1	2891	93,43	662,6	676,6	585,8	162,3	130,1	45
311,7	2914	106,98	656,0	656,0	613,8	173,6	96,9	45
264,3	2888	91,44	599,8	627,0	550,3	151,9	98,6	44

¹⁶ Omrekna til 2009-kroner etter konsumprisindeksen. Fixed to 2009- NOK

NILFNorsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

ADRESSE HOVEDKONTORET

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon: 22 36 72 00
Postboks 8024 Dep	Storgata 2-4-6	Telefaks: 22 36 72 99
0030 OSLO		E-post: postmottak@nilf.no
		Internett: www.nilf.no

ADRESSE DISTRIKTSKONTORER

Bergen	Postadresse:	Postboks 7317, 5020 BERGEN
	Telefon:	55 57 24 97
	Telefaks:	55 57 24 96
	E-post:	postmottak@nilf-ho.no
Trondheim	Postadresse:	Postboks 4728 – Sluppen 7468 TRONDHEIM
	Telefon:	73 19 94 10
	Telefaks:	73 19 94 11
	E-post:	postmottak@nilf.fmst.no
Bodø	Postadresse:	Statens hus, Moloveien 10, 8002 BODØ
	Telefon:	75 53 15 40
	Telefaks:	75 53 15 49
	E-post:	postmottak@nilf-nn.no
